College van Toezicht Collectieve
Beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

CvTA Toezicht op Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten

2017

www.cvta.nl

december 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

Samenvatting 9

Inleiding 11

1 Over het College van Toezicht Auteursrechten 15
1.1 Algemeen 16
1.2 Klachten 16
1.2.1 Klachten tegen CBO's 16
1.2.2 Bezwaar en beroep tegen besluiten van het College 16
1.2.3 Klachten jegens het College 16
1.3 Bijzondere projecten 17
1.3.1 Nieuw Beleidskader toezicht 17
1.3.2 Onafhankelijke Beheersorganisaties (OBO's) en kleinere CBO's 17
1.3.3 Nader onderzoek Buma Stemra 17

2 Organisaties onder het toezicht van het College 19
2.1 Gevolgen nieuwe Wet toezicht 2016: CBO's 20
2.2 Gevolgen van de nieuwe Wet toezicht: OBO's 20
2.3 Indeling CBO's en OBO's 21
2.3.1 Collectief beheer en een gereguleerde markt van auteurs- en naburige rechten 22

3 Transparantie 27
3.1 Inleiding 28
3.1.1 Openbaar maken van informatie (artikel 2p Wet toezicht) 28
3.1.2 Uitzonderingen op de transparantieregels 28
3.1.3 Bevindingen Transparantie 29

4 Bestuur en Organisatie 35
4.1 Toezichtkader 2013 (Wet toezicht 2013) 36
4.2 Toezichtkader 2017 (Wet toezicht 26 november 2016) 36
4.3 De bestuursopzet van de CBO's 36
4.4 Situatie tot 2017 36
4.4.1 Situatie vanaf 2017 36
4.5 Statutenwijzigingen: aanpassingen aan nieuwe wettelijke eisen 38
4.6 Transparantieverplichtingen van degenen belast met de toezichtfunctie en degenen belast met de dagelijkse leiding 39
4.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector 40
4.8 Praktische uitleg in het beleidskader 41
4.8.1 Overgangsregeling 41
4.8.2 Openbaarmaking 41
4.8.3 Bevindingen 42
4.8.4 Vermelding WNT in jaarverslag 43

5 Handhaving 45
5.1 Inleiding 46
5.2 Procedure voor het behandelen signalen over CBO's, waaronder handhavingsverzoeken. 46
5.3 Signalen in 2017 46
5.4 Klachten jegens handelswijze van het CvTA in 2017 48
5.5 Wob-verzoeken en besluiten op Wob-verzoeken in 2017 48
5.6 Bezwaren tegen besluiten van het CvTA in 2017 49
5.7 Beroepen en Voorlopige Voorzieningen in 2017 49

6 Rechthebbenden 51
6.1 Inleiding 52
6.2 Rechten van rechthebbenden 53
6.3 Informatievoorziening aan rechthebbenden 54
6.4 Repartie aan rechthebbenden; de tijdige, regelmatige, zorgvuldige en correcte verdeling van de gelden over de rechthebbenden formeel geregeld. 56
6.5 Klachten rechthebbenden 58
6.5.1 Vooraf 58
6.5.2 Overzicht 58
6.5.3 Bevindingen 58
6.5.4 Klachten- en geschillenprocedures voor rechthebbenden (Artikel 22 Wet toezicht) 59
6.5.5 Beoordeling 59

7 Betalingsplichtigen 61
7.1 Rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen (Artikel 2 lid 2 Wet toezicht) 62

7.1.1 Klachtenregeling voor betalingsplichtigen 62
7.1.2 Gezamenlijke factuur 62
7.1.3 Modelovereenkomsten 62
7.1.4 Eenzijdige tariefstijgingen 63
7.1.5 Multiterritoriale licentieverlening 63
7.2 Bevindingen 64
7.2.1 Klachten- en geschillenregelingen voor betalingsplichtigen 64
7.2.2 Gezamenlijke factuur 64
7.2.3 Modelovereenkomsten 64
7.2.4 Tariefsverhogingen 65
7.2.5 Multiterritoriale licentieverlening. 65

8 Financiën 69
8.1 Inleiding 70
8.1 Jaarlijks Transparantieverslag 70
8.1.1 Inleiding en normen 70
8.2 Bevindingen 72
8.2.1 Jaarrekening en jaarverslag 2017 72
8.2 Overige gegevens en het 'speciaal verslag' 72
8.3 Incasso-ontwikkeling op totaal niveau 78
8.3.1 Inleiding 78
8.3.2 Bevindingen 78
8.3.3 Ontwikkeling incasso naar herkomst 80
8.3.4 Incasso in Nederland 80
8.3.5 Incasso vanuit het buitenland 81
8.3.6 Incasso via CBO's 82
8.4 Repartitie ontwikkeling op totaal niveau 83
8.4.1 Inleiding 83
8.4.2 Bevindingen 83
8.4.3 Ontwikkelingen repartitie per categorie rechthebbende 84
8.4.4 Repartitie: Rechthebbenden in Nederland 85
8.4.5 Repartitie: Buitenland 86
8.4.6 Repartitie: Doorverdeling aan verdeelorganisaties 87
8.5 Tempo van verdelen 88
8.5.1 Inleiding 88
8.5.2 CBO's en het tempo van verdelen in 2017 89
8.5.3 Nog te verdelen gelden einde jaar 90
8.5.4 Bevindingen 92
8.5.5 Verdeling van gelden einde jaar 2017 92
8.5.6 Nog te verdelen gelden drie kalenderjaren na inning 92
8.5.7 Nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning 93
8.5.8 Conclusie tempo van verdelen 94
8.6 Beheerskosten 95
8.6.1 Inleiding 95
8.6.2 Openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag 96
8.6.3 Het streven naar beperking van de beheerskosten 96
8.6.4 Bevindingen kostennormering per CBO 99
8.6.5 Kosten en normeringen bij CBO's samengevat 110
8.6.6 Beoordeling van de toelichting op de overschrijdingen 110
8.6.7 Beoordeling overschrijdingen van kostennormen in 2017 in vergelijking tot 2016 en vervolgtraject 111
8.7 Ketenkosten 113
8.7.1 Inleiding 113
8.7.2 Toepassing 113
8.7.3 Verschillende methoden voor berekenen van ketenkosten 113
8.7.4 Omvang van ketens in het totaal van de repartitie 113
8.7.5 Berekende kosten in de ketens in 2017 115
8.7.6 Conclusie ketenkostennormering in 2017 118
8.8 Beheer van gelden 119
8.8.1 Investeringen 120
8.9 Overige relevante informatie 121
8.10 Personele capaciteit CBO's 121
8.11 Balansposten 122
8.12 Fondsen 123

9 Bijlagen 125
9.1 Afkortingen 126
9.2 Tarieven 126
Grondslagen voor tarieven 127
Rol CvTA bij tarieven 127
Non Compliance 137

Voorwoord

Inleiding

Op 26 november 2016 trad de gewijzigde Wet toezicht in werking. Het jaar 2017 is daardoor het eerste jaar waarin de organisaties onder toezicht én de externe toezichthouder zelf ervaring hebben opgedaan met diverse nieuwe wettelijke vereisten. Vanwege de ingrijpende wijzigingen die voortvloeien uit deze wetswijziging heeft het CvTA voor het volledig aanpassen en voldoen aan deze nieuwe wettelijke vereisten, in opzet en in werking, de organisaties onder toezicht meer tijd gegeven dan alleen het jaar 2017. Hiertoe heeft het CvTA – in overleg met de sector van het collectief beheer – begin 2017 een 'overgangsregime' vastgesteld, dat is opgenomen in het Beleidskader toezicht Collectieve Beheersorganisaties 2017 (CvTA, januari 2017).
In 2017 heeft het CvTA de Collectieve Beheersorganisaties (CBO's) in de gelegenheid gesteld hun inrichting en werkwijze in formele zin aan te passen aan de nieuwe wettelijke vereisten. Dit betrof onder andere de governance, de (lidmaatschaps-)rechten van rechthebbenden, het tempo van de repartitie en het informeren van rechthebbenden en betalingsplichtigen. Voor de CBO's betekende dit in 2017 in concreto het aanpassen van de statuten, bestuurs- en directiereglementen, het wijzigen van aansluitovereenkomsten met rechthebbenden en van de reglementen voor verdeling van gelden onder rechthebbenden en het opstellen van een zogeheten Transparantieverslag over 2017. Het CvTA vervult juist ten aanzien van de besluiten van CBO's tot wijziging van dergelijke formele documenten een wettelijke toezichthoudende rol. Om die reden is een belangrijk deel van de toezichthoudende capaciteit van het CvTA in 2017 besteed aan het beoordelen van dergelijke besluiten van CBO's.
Voor de organisaties die met de Wet toezicht van 2016 voor het eerst onder toezicht zijn geplaatst, de Onafhankelijke Beheersorganisaties (OBO's), geldt slechts een beperkt aantal wettelijke vereisten. Hierdoor is de impact van de nieuwe Wet toezicht op de aanpassing van hun formele documenten op dit punt bescheiden geweest. Het toezicht op deze organisaties heeft er in 2017 uit bestaan dat het CvTA inzicht en kennis heeft verkregen over hun functioneren, intern en op de 'markt van de exploitatie het auteursrecht' en hen heeft geïnformeerd over de wettelijke verplichtingen waaraan zij dienen te voldoen. Daarnaast heeft het CvTA getoetst of zij hebben voldaan aan de verplichtingen ten aanzien van transparantie en de informatievoorziening aan rechthebbenden.

Het merendeel van de CBO's diende in 2017 fundamentele keuzen te maken om de wettelijk verplichte toezichtfunctie in de bestuurlijke organisatie in te passen. Daarbij kozen de meeste CBO's voor een bestuursmodel van een toezichthoudend bestuur met een (statutaire) directie. Het CvTA heeft hiermee in 2017 ingestemd, onder voorwaarde dat de bestuurlijke taken van een dergelijk toezichthoudend bestuur zich beperken tot primair toezichthouden op degenen die bij de CBO's de dagelijkse leiding uitvoeren. Bovendien heeft het CvTA aangekondigd de wijze waarop de CBO's uitvoering geven aan deze nieuwe governance-situatie te monitoren. Het CvTA wil uiterlijk drie jaar na invoering van de nieuwe bestuurlijke inrichting evalueren in hoeverre de gekozen bestuurlijke inrichting voldoet aan de vereisten van intern toezicht. Zo nodig zal het CvTA zijn standpunt tot instemming met een toezichthoudend bestuur heroverwegen.

De fundamentele keuzen van CBO's in 2017 over de bestuurlijke inrichting zijn dikwijls vooraf gegaan door uitvoerige discussies tussen de diverse groepen van rechthebbenden, of organisaties waarin zij vertegenwoordigd zijn, die bij deze CBO's zijn aangesloten. Bij sommige CBO's hebben de gemaakte keuzen voor de bestuurlijke inrichting geleid tot onvrede bij specifieke groepen rechthebbenden over de mate waarin zij zich in de toezichtfunctie vertegenwoordigd weten. Voor het CvTA legde dit een extra beslag op de capaciteit voor de beoordeling van verzoeken van CBO's tot goedkeuring van wijzigingen van statuten en bestuursreglementen. In enkele gevallen leidde dit tot onthouding van goedkeuring of het in behandeling nemen van bezwaren van rechthebbenden tegen besluiten tot goedkeuring van het CvTA en het vervolgens beslissen op deze bezwaren.

Zorgwekkende ontwikkelingen Buma Stemra in 2017

In maart 2017 informeerde Buma Stemra het CvTA over een reeds gestart onderzoek naar mogelijke onregelmatigheden in de financiële administratie en financiële verantwoording naar aanleiding van signalen van een klokkenluider. Buma Stemra had hiertoe opdracht gegeven

aan NautaDutilh in samenwerking met BDO. Eind augustus 2017 maakte Buma Stemra de resultaten van dit onderzoek kenbaar. Berichten in de media over deze resultaten hebben geleid tot onvrede en onrust onder rechthebbenden over het functioneren van deze CBO. Het CvTA beoordeelde de resultaten als zorgwekkend en adviseerde het bestuur van Buma Stemra eind september 2017 om nader onderzoek te laten verrichten naar de 'open einden' in de bevindingen en conclusies van NautaDutilh en BDO. In de tweede helft van 2017 heeft het CvTA, in overleg met het bestuur van Buma Stemra, voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van een onafhankelijk, gedegen nader onderzoek naar het functioneren van Buma Stemra in bredere zin dan de financiële functie en de financiële verantwoording. De resultaten van dit nader onderzoek zijn in oktober 2018 gepubliceerd.
Mede op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek en het overleg dat heeft plaatsgevonden tussen het CvTA en de Raad van Toezicht van Buma Stemra is er door Buma Stemra een aantal passende maatregelen genomen. Er is in afstemming met het CvTA een eerste aanzet tot een toezichtagenda opgesteld, waarin verbetermaatregelen zijn opgenomen op het gebied van de financiële functie, IT-Organisatie, de juridische functie en het bestuur. De voortgang zal de komende tijd door het CvTA worden bewaakt via een 'toezichtsarrangement'.

Als gevolg van het onderzoek naar de financiële administratie en financiële verantwoording bij Buma Stemra zoals uitgevoerd door NautaDutilh en BDO en de naar aanleiding hiervan door Buma Stemra genomen maatregelen (onder andere een wisseling van accountant) is het jaarverslag van Buma Stemra over 2017, evenals het jaarverslag over 2016, later in 2018 vastgesteld dan gebruikelijk (29 oktober 2018). Doordat de omvang van de incasso en repartitie van Buma Stemra voor bijna de helft bijdraagt aan die van de sector van het collectief beheer als geheel, heeft het CvTA ervoor gekozen het voorliggende Jaarrapport Toezicht 2017 eerst op te leveren nadat de definitieve cijfers van Buma Stemra hierin konden worden opgenomen. Al met al wordt dit Jaarrapport Toezicht 2017, evenals de versie over het jaar 2016, later in het jaar opgeleverd dan te doen gebruikelijk.

Vooruitblik

De samenstelling van het College is in 2017 gewijzigd. Gefaseerd zijn achtereenvolgens de heren Van der Veen (Collegelid) per 1 januari 2017 en Huydecoper (Collegelid) per 1 juli 2017 afgetreden in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn en vervangen door respectievelijk mevrouw Loonen en de heer De Zwaan. Per 1 juli 2018 heeft de heer Holtslag (voorzitter) het College verlaten in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn en is opgevolgd door de heer Koppejan. In deze vernieuwde samenstelling en met het relatief nieuwe wettelijk instrumentarium, zo mogelijk de komende jaren verder aangevuld met een nieuwe wijziging van de Wet toezicht waartoe de Minister van Justitie en Veiligheid op 18 april 2018 een voorstel ter consultatie aanbood, heeft het College zijn missie en visie op het toezicht als volgt vastgesteld.

Het doel van het toezicht van het CvTA is om de CBO's zo goed mogelijk te laten functioneren en presteren. Daarbij dienen de belangen van rechthebbenden en betalingsplichtigen te worden beschermd tegen machtsmisbruik door de organisaties onder toezicht. Deze organisaties onder toezicht moeten zich bij de behartiging van de belangen van de rechthebbenden ook rekenschap geven van de belangen van de gebruikers en de gevolgen hiervan in hun functioneren betrekken. Het CvTA ziet er vervolgens op toe dat de organisaties zich ontwikkelen tot goed lopende 'voorzieningen met een maatschappelijke verantwoordelijkheid' ('uitvoeringsorganisaties') die op een efficiënte, eerlijke en zorgvuldige wijze inkomsten genereren, de gelden innen, deze beheren en verdelen. Het externe, onafhankelijke overheidstoezicht door het CvTA is 'aanvullend' op het interne toezicht. Het vervangt het interne toezicht niet. Het CvTA zal ertoe bijdragen dat de verantwoordelijkheden op een juiste manier bij de organisaties onder toezicht zelf worden neergelegd. Het toezicht van het CvTA dient bij te dragen aan het verbeteren en vergroten van de dialoog tussen de verschillende stakeholders die voor hun belangen opkomen, waarbij het CvTA tegelijkertijd streeft naar het verminderen van de juridische strijd tussen partijen ('de-juridificering'). Het toezicht van het CvTA dient effectief te zijn; alleen daar waar het noodzakelijk is. In de optimale situatie zijn de organisaties zodanig op orde en 'gezond' en functioneert het intern toezicht dusdanig, dat de externe toezichthouder een stap terug kan doen. Dit sluit aan bij de beperkte middelen waarover het CvTA beschikt en bij een effectief en efficiënt toezicht. De administratieve last voor de onder toezicht staande organisaties én het CvTA zelf dient zoveel mogelijk te worden beperkt daar waar dat kan. Het CvTA heeft een voorkeur voor risico-gebaseerd toezicht boven incident-gestuurd toezicht. In dat licht geeft het CvTA ook zoveel mogelijk voorrang aan de inzet van preventieve toezicht-maatregelen ('het voorkomen') boven onnodige en ongewenste handhavingsmaatregelen nadat 'het kwaad reeds is geschied'. Het bestaande preventieve toezicht, de verplichte goedkeuring door het CvTA van belangrijke besluiten van CBO's, is hierbij passend. De werkzaamheden van het huidige preventieve toezicht leiden ertoe dat de CBO's aan een aantal basale, minimumeisen voldoen, waardoor de kans op risico's van het ontstaan van (ongewenste) incidenten en gedrag wordt verkleind. Dit leidt

ertoe dat het CvTA ervoor heeft gekozen om de CBO, in geval van verzoeken om goedkeuring, zelf verantwoordelijk te stellen voor het inwinnen van zienswijzen van alle betrokken stakeholders. Deze werkwijze zal zo spoedig mogelijk in een actualisatie van het Beleidskader toezicht collectief beheer worden opgenomen.

Prioriteiten voor de korte termijn: 2019

Gelet op de toename van het aantal juridische procedures waarmee het CvTA de laatste jaren is geconfronteerd, zoals verzoeken om handhaving en bezwaar- en beroepsprocedures naar aanleiding van besluiten van het College, wil het College in de eerste plaats de interne organisatie verder versterken op het gebied van de juridische functie. Dit dient mede bij te dragen aan een snellere en efficiëntere behandeling van juridische procedures tussen het CvTA enerzijds en de onder toezicht staande organisaties, rechthebbenden en betalingsplichtigen anderzijds.
Daarnaast wil het CvTA in samenwerking met de sector van het collectief beheer verkennen op welke wijze het toezicht efficiënter kan worden 'ingeregeld' en daarmee de administratieve last voor zowel de onder toezicht staande organisaties alsmede het CvTA kan worden beperkt. Het CvTA wil in het kader van deze verkenning ook de rol van de interne toezichthouder en het instrumentarium van het Voice-keurmerk betrekken. Een goed voorbeeld van een efficiëntere inrichting van het toezicht, waaraan de organisaties onder toezicht zelf een bijdrage leveren, is het thans in ontwikkeling zijnde systeem voor benchmarking van kosten van de CBO's.
Nadat het CvTA in 2017 aanvankelijk het initiatief had genomen tot de ontwikkeling van een dergelijk systeem voor kostenbeheersing, heeft de sector van het collectief beheer in Voice-verband dit in 2018 naar zich toe getrokken. Het CvTA volgt deze positieve ontwikkeling met belangstelling en houdt toezicht op de voortgang en resultaten.
De voorgestelde wijziging van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten zal in 2019 ook de nodige aandacht vragen van het CvTA.

Ten slotte wil het CvTA in 2019 een toezichtstrategie ontwikkelingen gericht op cultuur en gedrag bij de onder toezicht staande organisaties. Het CvTA is zich ervan bewust dat cultuur en gedrag van grote invloed zijn op het functioneren van organisaties. Door ineffectief gedrag en een ongezonde cultuur in een vroegtijdig stadium te signaleren kan het CvTA aldus bijdragen aan het voorkomen van grote incidenten. Om te komen tot toezicht op cultuur en gedrag zal het CvTA beleid formuleren hoe zij hiermee wenst om te gaan, welke beoordelingskaders het daarbij hanteert en welke instrumenten het zal inzetten voor detectie en aanpak van onwenselijkheden in cultuur en gedrag en de aanwezigheid van een onvoldoende moreel kompas. Het College ziet ernaar uit om u hierover nader te informeren in het Jaarrapport Toezicht 2018!

Bij dit alles heeft het College zichzelf de vraag gesteld wat voor toezichthouder het wil zijn. Ons antwoord daarop is: stevig handelend en duidelijk waar het moet; dienstverlenend en coöperatief waar het kan.

drs. A.K. Koppejan MM
Voorzitter CvTA

Kerncijfers

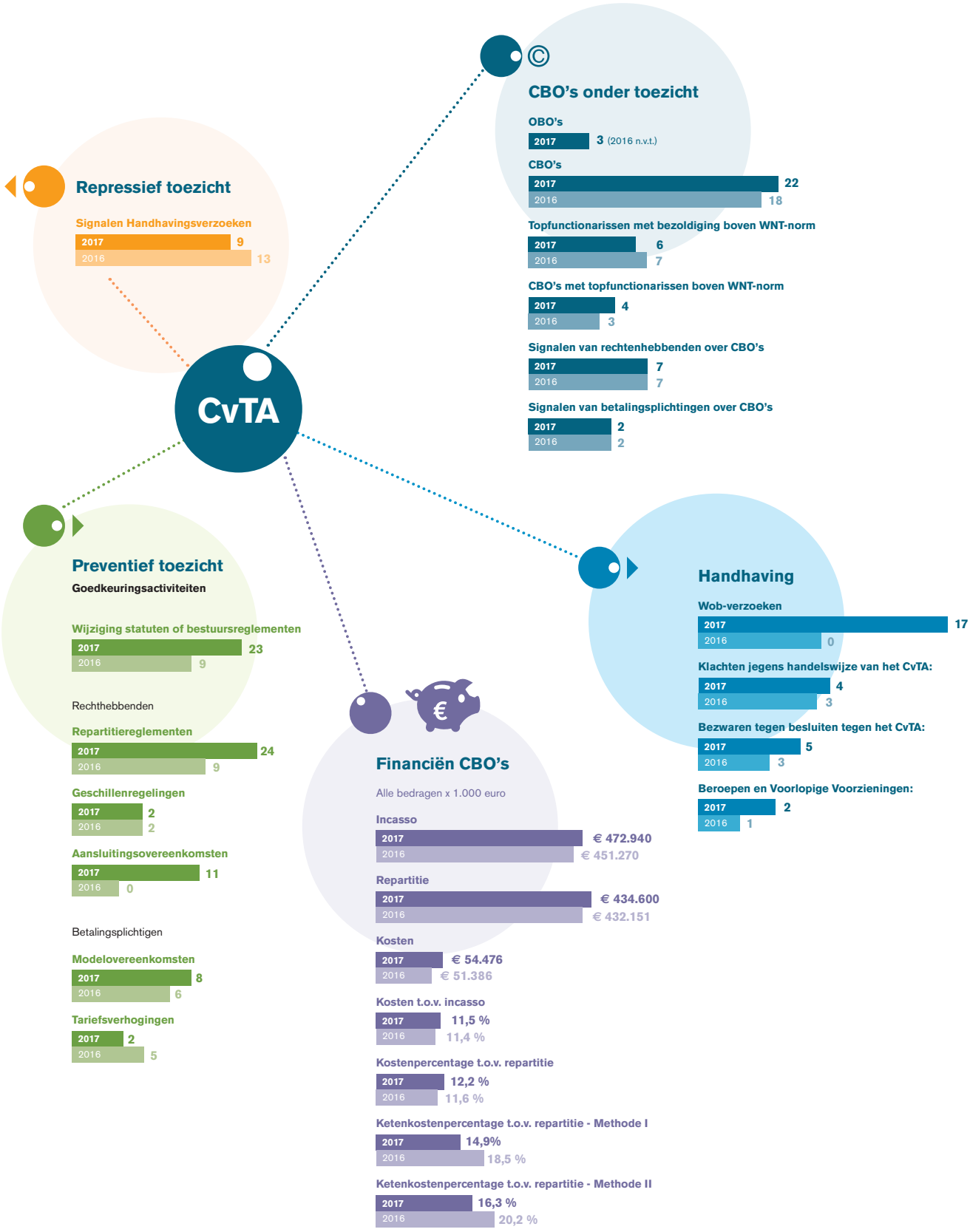

Samenvatting

Toezicht op collectief beheer in 2017: nieuwe wettelijke vereisten en toezichtbeleid

2017 is het eerste volledige jaar waarin het College toezicht heeft gehouden op de sector van het collectief beheer van auteurs- en naburige rechten volgens de gewijzigde Wet toezicht (26 november 2016). De nieuwe vereisten waaraan de Collectieve Beheersorganisaties voor auteurs- en naburige rechten (CBO's) dienen te voldoen hebben in 2017 de nodige inspanningen gevraagd van zowel de onder toezicht staande organisaties als de toezichthouder zelf. Dit geldt ook voor andere organisaties die met de invoering van de Wet uit 2016 onder het toezicht zijn gebracht: de Onafhankelijke Beheersorganisaties (OBO's). De CBO's, en in beperktere mate de OBO's gelet op het gering aantal vereisten waaraan zij dienen te voldoen, zijn in 2017 gestart hun organisatie en werkwijze aan te passen aan de nieuwe wettelijke vereisten. Het CvTA heeft de organisaties via een 'overgangsregime' in de gelegenheid gesteld de aanpassingen geleidelijk in te voeren. Daartoe heeft het CvTA in januari 2017 het Beleidskader toezicht collectief beheer 2017 vastgesteld. Hierin en in een aantal aanvullende notities die het CvTA kort hierna vaststelde over specifieke onderwerpen van de nieuwe Wet toezicht is een 'roadmap' opgenomen van het tempo waarin de organisaties onder toezicht geacht worden te voldoen aan de nieuwe wettelijke vereisten. Daarbij ligt de nadruk in 2017 op hoofdlijnen op het in opzet voldoen aan de wettelijke vereisten. Het gaat in het bijzonder om aanpassing van de formele documenten van de organisaties onder toezicht, zoals onder andere statuten, bestuurs- en directiereglementen, lidmaatschapsvoorwaarden, aansluitingsovereenkomsten en repartitiereglementen. Vanaf 2018 worden de organisaties onder toezicht ook geacht in praktijk te functioneren ('in werking') conform hetgeen zij 2017 formeel hebben vastgelegd. Het CvTA heeft ten aanzien van de wettelijk verplichte eisen van het Transparantieverslag de organisaties onder toezicht in de gelegenheid gesteld in 2017 en 2018 eerste ervaringen op te doen met het voeren van een hierop toegesneden (financiële) administratie en verantwoording. Gelet op de impact van de eisen van dit Transparantieverslag op de financiële administratie en verantwoording is hiervoor een periode van 2 jaar voorzien.

Tegen de achtergrond van bovengenoemd toezichtbeleid heeft het CvTA in 2017 de 22 onder toezicht staande CBO's en 3 OBO's op hun functioneren getoetst, zowel ten aanzien van de niet-gewijzigde wettelijke vereisten waarop het CvTA ook in eerdere jaren toezicht hield, alsmede ten aanzien van de nieuwe wettelijke eisen voor transparantie, governance, flexibel rechtenbeheer, het tempo van verdelen, de informatievoorziening aan rechthebbenden, de financiële verslaglegging en de (financiële) verantwoording.

Resultaten van het toezicht in 2017

Hieronder zijn de hoofdlijnen van het resultaat van het toezicht bij de CBO's en OBO's in 2017 weergegeven.

Governance

Op het gebied van governance hebben vrijwel alle CBO's in 2017 hun bestuurlijke inrichting ingrijpend moeten wijzigen door de verplichte introductie van een toezichtfunctie. Dit geldt niet voor Sena die al langer is ingericht met een toezichthoudend orgaan. Voor deze majeure wijziging van de bestuurlijke inrichting hebben sommige CBO's meer tijd nodig gehad dan het CvTA voorzag, mede als gevolg van discussies over verdeling van taken tussen deze toezichtfunctie en het bestuur en/of de directie en over de samenstelling van de toezichtfunctie. Inmiddels, ultimo 2018, beschikken vrijwel alle CBO's over een toezichtfunctie conform de wettelijke vereisten.
Daarnaast hebben de CBO's de specifieke nieuwe wettelijke eisen ten aanzien van onder andere de rechten van rechthebbenden ten aanzien van 'inspraak' in bestuur, in beleid en de lidmaatschapsvoorwaarden in de statuten of in nadere regelingen moeten verankeren. Alle CBO's zijn hierin in de loop van 2018 geslaagd.

Transparantie

Vrijwel alle CBO's en OBO's voldeden in 2017 in overwegende mate aan de wettelijke normen met betrekking tot verplichte openbaarmaking van informatie. Enkele CBO's voldeden nog niet aan alle wettelijke transparantieverplichtingen, zoals het openbaar maken van jaarverslagen en jaarrekening over 2017 of het openbaar maken van jaarverslagen van de afgelopen 5 jaar. Uitzondering op het positieve beeld waarin CBO's voldoen aan de transparantieverplichtingen is de mate waarin zij voldoen aan het expliciet in de jaarstukken opnemen van individuele verklaringen van degenen die de toezichtfunctie vervullen of dagelijks leiding geven. Slechts drie CBO's voldoen aan deze (nieuwe) verplichtingen.
Met betrekking tot het openbaar maken van standaardlicentieovereenkomsten is in 2017 discussie ontstaan tussen het CvTA en een aantal CBO's over de definitie van dergelijke overeenkomsten. Hierover heeft het CvTA Sena achtereenvolgens in 2017 en 2018 geadviseerd, waarbij het CvTA gebruik maakte van een in opdracht van het CvTA verrichtte studie van prof. mr. P.B. Hugenholtz.

Informatievoorziening aan rechthebbenden

De Wet toezicht 2016 bevat nieuwe verplichtingen voor CBO's en OBO's hoe zij jaarlijks hun individuele rechthebbenden, of de organisaties die deze rechthebbenden vertegenwoordigen, moeten informeren over het in dat jaar uitgevoerde rechtenbeheer. Het gaat daarbij om specifieke informatie ten aanzien van onder andere de toegewezen en betaalde rechteninkomsten per beheerde rechtencategorie en soort gebruik, de inhoudingen voor kosten en onbetaald gebleven rechteninkomsten. In 2017 voldoen nog niet alle CBO's en OBO's aan het geheel van deze verplichtingen.

Multi-territoriale licentieverlening

De Wet toezicht 2016 bevat specifieke verplichtingen voor CBO's die zogeheten multi-territoriale licenties verlenen voor online gebruik van muziekwerken. In Nederland is thans Buma

Stemra de enige CBO die dergelijke licenties, gebaseerd op het repertoire in eigen beheer, verleend. In 2017 onderzocht het CvTA of Buma Stemra in opzet voldeed aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van onder andere de inrichting van de administratie, het verstrekken van informatie aan gebruikers, aan rechthebbenden en aan andere CBO's indien het dergelijke licenties verleent. Het CvTA constateerde in 2017 dat deze opzet voldeed aan de vereisten.

CBO's: Financiële verantwoording

Zoals hierboven genoemd dienen de CBO's in 2017 voor het eerst een zogeheten Transparantieverslag op te leveren. Dit bestaat uit een aantal voor de CBO's bekende onderdelen, zoals het jaarverslag, de jaarrekening en de controleverklaring van de accountant, maar met de introductie van de Wet toezicht 2016 zijn CBO's verplicht hierin aanvullende (financiële) informatie op te nemen. Debet hieraan is de EU Richtlijn Collectief Beheer die ten grondslag heeft gelegen aan de nieuwe Wet toezicht, waarin uniformiteit van verslaggeving en verantwoording tussen CBO's in EU-verband wordt nagestreefd opdat rechthebbenden en andere stakeholders prestaties van CBO's kunnen vergelijken om op basis hiervan een keuze te maken bij welke CBO's zij hun repertoire wensen onder te brengen. Tegen de achtergrond dat niet alle CBO's, gelet op hun specifieke omstandigheden, aan het geheel van verplichtingen behorende bij het Transparantieverslag behoeven te voldoen én gelet op het 'ingroei-traject' gedurende de verslaggevingsjaren 2017 en 2018, constateert het CvTA dat 'overall' de kwaliteit van de informatievoorziening in het Transparantieverslag nog aanzienlijk kan worden verbeterd.

CBO's: Financiën

De kosten en kosten-efficiency van de sector als geheel bevinden zich in 2017 vrijwel op gelijk niveau als in 2016, waarbij het totale incasso-volume van de sector in 2017 (€ 473 miljoen) is toegenomen (5%) ten opzichte van 2016 (€ 451 miljoen). Het gemiddelde kostenpercentage ten opzichte van incasso en ten opzichte van repartitie is voor de sector als geheel in 2017 licht toegenomen ten opzichte van 2016. De kosten ten opzichte van incasso bedraagt in 2017 11,5% (2016: 11,4%) en de kosten ten opzichte van repartitie bedraagt 12,2% (2016: 11,6%). Hoewel sprake is van een geringe toename, bevinden deze kostenpercentages zich beneden de wettelijke drempelwaarde van 15%. De toename van de totale beheerskosten in 2017 ten opzichte van 2016 voor de sector als geheel (+6%) is hoger dan de wettelijke drempelwaarde; de ConsumentenPrijsIndex (CPI). De CPI bedroeg in 2017 1,4%.

Ten slotte constateert het College dat de kosten van het verdelen van gelden in de keten in 2017, waarbij meerdere CBO's betrokken zijn bij het proces van incasseren van gelden bij de gebruiker en verdelen van gelden aan de rechthebbenden, nagenoeg gelijk zijn aan die in 2016. Deze kosten bedragen voor de totale repartitie over het geheel van de ketens in de sector in 2017 (repartitie in ketens totaal € 75,4 mln., dit is 17% van de totale repartitie aan rechthebbenden in 2017) respectievelijk 14,9% (berekeningsmethode van de sector) en 16,3% (berekeningsmethode van het CvTA). Daarmee bevindt het kostenpercentage in de keten op basis van de berekeningsmethode van het CvTA zich in 2017 boven de wettelijke drempelwaarde van 15%. Ook in eerdere jaren stelde het CvTA vast dat het kostenpercentage in de keten van de sector als geheel zich boven de wettelijke drempelwaarde bevindt, zodat sprake is van een structurele overschrijding van deze kostennorm. Om deze gezamenlijke kosten in de keten te beteugelen is het CvTA in gesprek met de sector, onder andere met de brancheorganisatie Voice en met de specifieke CBO's die gelden innen en verdelen in een keten. Het CvTA verwacht dat de in ontwikkeling zijnde kostenbenchmark, waarvoor de sector in 2018 nadrukkelijk het initiatief naar zich toe heeft getrokken, hieraan een positieve bijdrage kan leveren.

WNT

Alle CBO's onder toezicht voldoen aan de vereisten van de Wet Normering Topinkomens (WNT). Bij een aantal CBO's, waar functionarissen werkzaam zijn waar de bezoldiging boven de gestelde norm uitkomt, is de overgangsregeling van toepassing. Dit geldt voor topfunctionarissen bij totaal 4 CBO's. Het CvTA constateert dat in die gevallen waar de bezoldiging van de topfunctionarissen in 2017 dient te worden afgebouwd conform het in de WNT opgenomen regime, dit ook heeft plaatsgevonden.

Nader onderzoek Buma Stemra

Naast het reguliere preventieve en handhavende toezicht trof het CvTA in de tweede helft van 2017, in overleg met Buma Stemra, voorbereidingen voor de uitvoering van een onafhankelijk, nader onderzoek naar het bestuurlijk functioneren van Buma Stemra, naar de kwaliteit van de financiële administratie en financiële verantwoording en naar de IT-organisatie. Aanleiding hiertoe vormde een, in opdracht van Buma Stemra, verricht onderzoek door NautaDutilh in samenwerking met BDO accountants (29 augustus 2017) naar mogelijke onregelmatigheden in de financiële administratie en financiële verantwoording. Buma Stemra besloot begin 2017 om een dergelijk onderzoek uit te voeren naar aanleiding van signalen van een klokkenluider. De presentatie van de resultaten van het onderzoek van NautaDutilh en BDO accountants door Buma Stemra en berichten in de media over deze resultaten leidden tot onvrede en onrust onder rechthebbenden over het functioneren van Buma Stemra. Het CvTA beoordeelde deze resultaten als zorgwekkend en adviseerde het bestuur van Buma Stemra eind september 2017 om genoemd nader onderzoek te laten verrichten naar de 'open einden' in de bevindingen en conclusies van NautaDutilh en BDO.

De resultaten van dit nader onderzoek zijn in oktober 2018 gepubliceerd. Er is in samenspraak met het CvTA door de Raad van Toezicht van Buma Stemra een toezichtagenda opgesteld, waarin verbetermaatregelen zijn opgenomen op het gebied van de financiële functie, IT-Organisatie, de juridische functie en het bestuur. Het CvTA zal de voortgang daarvan de komende tijd bewaken.

Het CvTA dankt tot slot de CBO's, de OBO's en de brancheorganisatie Voice voor de inspanningen die zij in 2017 en in 2018 hebben geleverd om nu voor de 4e keer een 'staat van de sector van het collectief beheer', ditmaal inclusief een groot aantal nieuwe onderdelen als gevolg van de Wet toezicht 2016, te kunnen presenteren.

Inleiding

Op 26 november 2016 is de (derde) Wet toezicht van kracht geworden. Deze vervangt de Wet toezicht van 2013. Met deze nieuwe Wet toezicht, waarin de EU Richtlijn betreffende het collectief beheer van auteurs- en naburige rechten (26 februari 2014) is geïmplementeerd, dienen de CBO's aan een groot aantal nieuwe vereisten te voldoen. Dit betreft onder meer nadere eisen andere op het gebied van governance, zeggenschap van rechthebbenden in de organisatie, (lidmaatschaps-)rechten van rechthebbenden, eisen aan de personen die leidinggeven aan de organisatie, informatievoorziening aan rechthebbenden en gebruikers, transparantieverplichtingen (inclusief een zogeheten Transparantieverslag) en het tempo van repartitie. Ook worden in de nieuwe Wet toezicht eisen gesteld aan organisaties die multi-territoriale licenties voor online muziekgebruik verlenen. In Nederland is Buma Stemra thans de enige CBO die dergelijke licenties verleend.

Met deze nieuwe Wet toezicht komt ook een groter aantal CBO's onder het toezicht van het College te staan, doordat de omvang van de incasso van een CBO (>€ 1 miljoen over een periode van twee jaar), zoals deze in de vorige Wet toezicht was bepaald, niet langer van toepassing is.
Daarnaast zijn met deze nieuwe Wet toezicht een aantal geheel nieuwe organisaties onder het toezicht komen te staan; de zogeheten Onafhankelijke Beheersorganisaties (OBO's). Dit zijn organisaties die, evenals de CBO's, tot oogmerk hebben het collectief namens rechthebbenden exploiteren van auteurs of naburige rechten, evenwel zonder enige vorm van zeggenschap door de rechthebbenden. Voor deze OBO's geldt een beperkt aantal bepalingen uit de Wet toezicht[1].

Het toezichtjaar 2017 is het eerste jaar waarin het CvTA toezicht heeft gehouden op de onder toezicht staande organisaties (CBO's en OBO's) op grond van de eisen uit de nieuwe Wet toezicht.

Het voorliggende rapport is opgemaakt aan de hand van de verantwoordingsinformatie over het jaar 2017 van de CBO's. Deze verantwoordingsinformatie betreft de volgende zaken:

1. Invulformats van het CvTA betreffende de financiële informatie, onder andere met betrekking tot de bedrijfsvoering van de CBO's (waartoe ook klachten en geschillen behoren), maar ook financiële gegevens over incasso en repartitie. In praktijk vraagt het CvTA de CBO's op 4 momenten in het jaar gegevens aan te leveren (begroting, actualisatie, prognose en realisatie).

2. De jaarstukken; zijnde jaarrekeningen en jaarverslagen van de CBO's die zijn gecontroleerd door de externe accountants en zijn goedgekeurd door de verantwoordelijke besturen van de CBO's.

3. Specifieke informatie over de Wet Normering Topinkomens (WNT) aan de hand van een door het CvTA ontwikkeld template (éénmaal per jaar).

4. Specifieke informatie over 'Goed Bestuur en Integriteit' aan de hand van een door het CvTA in overleg met de brancheorganisatie VOI©E ontwikkeld template (éénmaal per jaar)[2].

Daarnaast is het voorliggende rapport gebaseerd op incidentele verzoeken (bijvoorbeeld betreffende goedkeuring van wijzigingen van statuten of reglementen) en commentaren van CBO's en vragen, meldingen, klachten of handhavingsverzoeken van rechthebbenden, betalingsplichtigen of anderen die zich in 2017 bij het CvTA hebben aangediend. Voorts kon het College gebruik maken van de audit-rapporten die jaarlijks over het functioneren van de CBO's worden opgesteld in het kader van het VOI©E Keurmerk op grond waarvan het CvTA goed zicht krijgt op een aantal formele keurmerkvereisten en de wijze waarop de CBO's hieraan invulling geven. Daarnaast ontvangt het CvTA alle vergaderstukken van de besturen van de CBO's.

Om tot oordeelsvorming te komen heeft het CvTA zich in de eerste plaats gebaseerd op het wettelijk kader van de

[1] a) Uit artikel 2l, lid 1 Wet toezicht volgt de verplichting voor een OBO om in goed vertrouwen met haar gebruikers onderhandelingen te voeren over de licentieverlening voor rechten, waarbij partijen elkaar alle noodzakelijke informatie dienen te verschaffen.
b) Een OBO heeft minimaal eenmaal per jaar de verplichting om jegens haar rechthebbenden ten minste de informatie te verschaffen zoals deze is uiteengezet in artikel 2m Wet toezicht.
c) Op verzoek van een gebruiker of rechthebbende dient een OBO de informatie te verschaffen zoals is beschreven in artikel 2o Wet toezicht.
d) Een OBO heeft een openbaarmakingsverplichting van informatie zoals is uiteengezet in artikel 2p lid 1 onder a, b, c, e, f en g Wet toezicht, waaronder statuten, lidmaatschapsvoorwaarden, standaardlicentie- overeenkomsten, tarieven, kortingen en het algemeen repartitie- en kostenbeleid. Deze informatie dient op de website van de OBO te worden gepubliceerd.
Tevens is artikel 25b Wet toezicht voor een OBO van belang, hetgeen het College verplicht om zorg te dragen voor de inrichting van een procedure waarmee belanghebbenden het College in kennis kunnen stellen van signalen die volgens hen inbreuk vormen op de bepalingen van de Wet toezicht.

(nieuwe) Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs-en naburige rechten, zoals deze per 26 november 2016 van kracht is geworden. Deze normen voor het toezicht conform de wet heeft het College opgenomen in het *Beleidskader toezicht 2017*, dat in januari 2017 is vastgesteld door het CvTA.
In dit herziene beleidskader voor het toezicht door het CvTA zijn de consequenties voor het toezicht opgenomen van de Wet toezicht van 26 november 2016 en van de twee bijhorende Ministeriële besluiten: Besluit van 23 november 2016 ter uitvoering van de bijlage van de Richtlijn (inzake het Transparantieverslag) en Besluit van 12 december 2016 tot wijziging van het Besluit van 25 juni 2013 (inzake de drempels voor beheerskosten).
Het nieuwe Beleidskader toezicht is in concept voorgelegd aan de betrokken onder toezicht staande organisaties en branchevereniging VOI©E en met hen besproken op twee bijeenkomsten; respectievelijk 25 april 2016 en 9 juni 2016.
In het Beleidskader toezicht 2017 is het jaar 2017 als 'overgangsjaar' aangemerkt, waarin de onder toezicht staande organisaties gefaseerd in de gelegenheid worden gesteld aan de nieuwe wettelijke eisen te voldoen. Daarbij heeft het CvTA de organisaties onder toezicht in 2017 in de gelegenheid gesteld hun formele documenten ('de opzet') aan te passen aan deze nieuwe wettelijke eisen. Dit heeft in het toezichtjaar 2017 geleid tot een grote inspanning aan de kant van de CBO's[3] om deze aanpassingen voor te bereiden, hiertoe een (voorgenomen) besluit te nemen en de voorgenomen besluiten voor goedkeuring voor te leggen aan het CvTA. Aan de kant van het CvTA heeft dit geleid tot beoordeling van en besluiten over een groot aantal formele documenten die door de CBO's zijn ingediend. Per CBO betrof dit dikwijls de aanpassing van (1) statuten, (2) bestuurs- en directiereglementen, (3) repartitiereglementen en (4) aansluit- of exploitatieovereenkomsten met rechthebbenden.

Vanaf 2018 verwacht het CvTA van de organisaties onder toezicht dat zij naast deze aanpassingen in formele documenten, ook de uitvoering ('de werking') aanpassen aan de nieuwe vereisten. Dit betekent dat het CvTA in het toezichtrapport over 2018 en naar verwachting volgende jaren verslag zal doen over de resultaten van het toezicht bij de onder toezicht staande organisaties in hun 'integrale' ('opzet' en 'werking') functioneren.

Naast de resultaten van het toezicht in 2017 komt in dit rapport ook de informatie over de werkzaamheden van het College zelf in het jaar 2017 kort aan bod (hoofdstuk 1).

De resultaten van het toezicht, gerangschikt aan de hand van de wettelijke vereisten die alleen voor CBO's gelden, komen op de volgende wijze in de hoofdstukken van dit rapport aan de orde.

	Het College van Toezicht ziet erop toe dat een collectieve beheersorganisatie aan het volgende voldoet:	**Toezicht veld**	**Hoofdstuk**
1	Voldoende is toegerust om haar taken naar behoren uit te voeren.	Bestuur en Organisatie	4
3	Rekening houdt met de belangen van betalingsplichtigen.	Betalingsplichtigen	7
3	Het toekennen van specifieke rechten aan rechthebbenden.	Rechthebbenden	6
4	Het hanteren van specifieke lidmaatschapsregels.	Rechthebbenden	6
5	Het hanteren van specifieke regels indien de CBO als vereniging of stichting is op- en ingericht.	Bestuur en Organisatie	4
6	Eisen worden gesteld aan personen die zijn belast met de dagelijkse leiding.	Bestuur en Organisatie	4
7	Het zorgvuldig, correct en tijdig innen, beheren en verdelen van rechteninkomsten.	Financiën	8
8	Streeft naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden.	Financiën	8
9	Het tijdig en correct opstellen van een Transparantieverslag	Transparantie en Financiën	3 en 8
10	Voor zover de CBO muti-territoriale licenties voor online rechten inzake muziekwerken verleent, dient de CBO aan specifieke verplichtingen te voldoen.	Betalingsplichtigen	7
11	Een deugdelijke geschillenregeling voor belanghebbenden.	Handhaving, Rechthebbenden, Betalingsplichtigen	5, 6 en 7
12	De eisen van de Wet normering Topinkomens.	Bestuur en Organisatie	4

[2] Tot en met het verslaggevingsjaar 2016 rapporteerde het CvTA jaarlijks afzonderlijk over de staat van 'governance en integriteit' bij de CBO's in de zogeheten rapporten "Goed bestuur en integriteit" die kort volgend op het verslaggevingsjaar werden opgeleverd. Gelet op een gewijzigde prioriteitstelling van het CvTA stelt het CvTA vanaf 2018 (derhalve vanaf verslaggevingsjaar 2017) dergelijke rapporten niet langer op.
[3] De beperkte 'set' aan eisen aan OBO's noodzaakt niet tot aanpassing van de formele documenten bij deze organisaties.

De resultaten van het toezicht, gerangschikt aan de hand van de wettelijke vereisten die voor zowel CBO's als OBO's gelden, komen op de volgende wijze in de hoofdstukken van dit rapport aan de orde.

	Het College van Toezicht ziet erop toe dat een collectieve beheersorganisatie en een onafhankelijke beheersorganisatie aan het volgende voldoen:	**Toezicht veld**	**Hoofdstuk**
1	In goed vertrouwen onderhandelen met gebruikers met gebruikmaking van objectieve cq niet niet-discriminerende criteria voor een gebruikslicentie.	Betalingsplichtigen	7
2	Het minimaal éénmaal per jaar verstrekken van specifieke informatie aan iedere rechthebbende*) die rechteninkomsten ontvangt cq een vergoeding wordt uitgekeerd.	Rechthebbenden	6
3	Het, op verzoek van rechthebbenden en/of betalingsplichtigen, verstrekken van specifieke informatie; o.a. t.a.v. het beschermd materiaal in beheer.	Rechthebbenden en Betalingsplichtigen	6 en 7
4	Transparantieverplichting: Het openbaar maken (op de website) van specifieke informatie: o.a. statuten, beleid m.b.t. o.a. kosten, inhoudingen en onverdeelde bedragen.	Transparantie	3
5	Het CvTA zorgt voor een procedure om belanghebbenden in te staat te stellen het CvTA op mogelijke overtredingen te wijzen van de wettelijke bepalingen waaraan CBO's en OBO's dienen te voldoen.	Handhaving	5

*) Rechthebbenden kunnen ook organisaties van rechthebbenden zijn.

Dit toezichtrapport is opgebouwd langs de volgende, in de Wet toezicht opgenomen, toezichtvelden:
3 Transparantie (excl. Het (financiële) Transparantieverslag)
4 Bestuur en Organisatie (incl. de WNT)
5 Handhaving (incl. Wob[4]-verzoeken)
6 Rechthebbenden
7 Betalingsplichtigen
8 Financiële onderwerpen (incl. het Transparantieverslag)

Ook in dit jaarrapport, net als vorige jaren, is in een afzonderlijk hoofdstuk (hoofdstuk 5: Handhaving) aandacht besteed aan de meldingen, waaronder verzoeken om handhaving, en klachten inzake mogelijke overtredingen van CBO's die het CvTA in 2017 ontving. Het aantal meldingen en klachten is in 2017 ten opzichte van eerdere jaren verder toegenomen, waardoor het CvTA verhoudingsgewijs meer aandacht heeft moeten besteden aan deze handhavingstaak. Deze toename in het jaar 2017 is mede te verklaren doordat de CBO's in 2017 hun formele documenten hebben moeten aanpassen aan de nieuwe wettelijke eisen en in sommige gevallen belanghebbenden - dikwijls (specifieke groepen van) rechthebbenden – zich niet of onvoldoende konden vinden in de voorstellen van de besturen van de CBO's tot aanpassing van de formele documenten. Dit leidde er in de eerste plaats toe dat het CvTA in 2017 bij de beoordeling van verzoeken om goedkeuring van de besturen van CBO's de hiervan afwijkende zienswijzen van belanghebbenden heeft moeten betrekken. In de tweede plaats leidde dit in een aantal gevallen tot bezwaren van (soms dezelfde groep) belanghebbenden tegen besluiten die het CvTA in 2017 nam naar aanleiding van dergelijke verzoeken om goedkeuring.
Het College wil met dit rapport en de acties die het op basis van dit rapport voornemens is uit te voeren, een positieve bijdrage leveren, voor zover nodig, aan het functioneren van het collectief beheer in Nederland. Naast dit jaarlijkse overzicht waarin wordt gepoogd de 'Staat van het collectief beheer' in beeld te brengen, blijft het CvTA alert op incidenten en nationale en internationale trends die van invloed zijn op het functioneren van de sector als geheel, alsmede op dat van de individuele CBO's.

Naar aanleiding van de resultaten die in dit rapport zijn opgenomen zet het College, evenals naar aanleiding van vorige edities, een zogeheten traject van 'non-compliance' in. Hierbij spreekt het College de CBO's en OBO's specifiek aan op de afwijkingen die ten opzichte van de (wettelijke) normen in 2017 zijn geconstateerd. Voor zover deze CBO's nog geen maatregelen hebben getroffen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen, is de inzet van het College in dit traject erop gericht om dergelijke maatregelen bij de CBO's en OBO's af te dwingen.

[4] Wet Openbaarheid Bestuur

1

Over het College van Toezicht Auteursrechten

1.1 Algemeen

Het College is in 2017 achtmaal bijeengekomen in reguliere vergadering. Voorts heeft het College op meerdere momenten overleg gevoerd met de organisaties onder zijn toezicht en met VOI©E. Het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) bestond in 2017 uit 3 leden, de heer drs. J.W. Holtslag (voorzitter), mevrouw drs. N. Loonen-Van Es RA en de heer mr. J.L.R.A. Huydecoper (tot 1 juli 2017). De heer Huydecoper heeft het College per 1 juli 2017 verlaten, na circa 7 jaar als lid van het College te hebben gefunctioneerd. Per 1 juli 2017 is de heer Huydecoper opgevolgd door de heer mr. M.R. De Zwaan.

Het College heeft een staf van 3,5 FTE; in totaal 5 personen. Het jaarbudget in 2017 bedroeg € 687.000. De uitgaven van het College komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

1.2 Klachten

1.2.1 Klachten tegen CBO's

Het College is een toezichthouder en geen klachtorgaan van de collectieve beheersorganisaties. De Wet toezicht voorziet niet in de mogelijkheid om klachten met betrekking tot individuele geschillen in te dienen bij het College. Wel zijn de collectieve beheersorganisaties verplicht een deugdelijke regeling te hebben voor doeltreffende en tijdige behandeling van klachten en geschillen (artikel 22 Wet toezicht) en deze openbaar te maken (artikel 2p, lid 1) Wet toezicht). Hierop houdt het College toezicht.

Hoewel het College geen klachtorgaan is, kunnen belanghebbenden (o.a. rechthebbenden, gebruikers/betalingsplichtigen) het CvTA wijzen op inbreuken of overtredingen van vereisten waaraan de collectieve beheersorganisaties dienen te voldoen volgens de Wet toezicht. Het dient dan wel te gaan om vereisten waarop het College van Toezicht volgens dezelfde Wet toezicht dient te houden. Het College maakt vervolgens een afweging of het deze signalen in behandeling neemt; onderzoek op eigen initiatief. Indien deze signalen verzoeken om handhaving (artikel 1.3 AWB) betreffen is het CvTA als bestuursorgaan gehouden de AWB-procedure te volgen.

In 2017 heeft het College 8 nieuwe signalen ontvangen over mogelijke overtredingen door CBO's en had het in 2017 nog 1 signaal uit 2016 in behandeling. In 2017 heeft het College 5 van de 9 signalen afgehandeld. Van deze 9 signalen ging het in 2 gevallen om een signaal van een betalingsplichtige en in 7 gevallen om een signaal van een rechthebbende. In 4 gevallen adviseerde het CvTA de CBO om de handelwijze naar de betalingsplichtige of de rechthebbende aan te passen, bijvoorbeeld door het aanpassen van het repartitiereglement of de statuten. In de overige gevallen zag het CvTA onvoldoende grond om van oordeel te zijn dat de betreffende CBO in strijd handelde met de wettelijke verplichtingen.

1.2.2 Bezwaar en beroep tegen besluiten van het College

Er zijn in 2017 5 nieuwe bezwaren tegen besluiten van het College ingediend. Op deze 5 bezwaren heeft het CvTA besloten. In twee gevallen besloot het CvTA tot wijziging van het oorspronkelijke besluit. In één geval, waarin het College Buma Stemra adviseerde en besloot het advies en een persbericht hierover openbaar te maken, diende Buma Stemra niet alleen een bezwaar in bij het CvTA, maar verzocht tevens bij de bestuursrechter om een voorlopige voorziening om daarmee de openbaarmaking van het advies en een persbericht door het CvTA tegen te houden. Op 27 oktober 2017 deed de bestuursrechter uitspraak, waarin het verzoek om een voorlopige voorziening werd afgewezen en het CvTA werd toegestaan het advies en het persbericht openbaar te maken na partijen in de gelegenheid te hebben gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. Op 14 december 2017 heeft het CvTA het advies aan Buma Stemra openbaar gemaakt. Op de vijf genoemde bezwaren heeft het CvTA in 2017 besloten. In één geval besloot het CvTA tot wijziging van het oorspronkelijke besluit: wijzigingsbesluit CvTA van 13 oktober 2017 tot openbaarmaking van het advies en het persbericht naar aanleiding van de rapporten van BDO en Nauta Dutilh. In een ander geval ging de bezwaarmaker nog in 2017 in beroep bij de Rechtbank (22 december 2017; Sena beroep tegen het CvTA inzake het besluit op bezwaar ten aanzien van een Wob-besluit tot openbaarmaking van licentieovereenkomsten van Sena). Dit beroep is op 2 juli 2018 ingetrokken nadat het CvTA besloot de eerdere beslissing op bezwaar te wijzigen op 29 juni 2018.

1.2.3 Klachten jegens het College

In 2017 zijn in totaal 4 klachten jegens het College ingediend. Hiervan komen 2 klachten voort uit een eerdere beoordeling door het College ten aanzien van door de klagers afgegeven signalen op mogelijke overtredingen van CBO's, waarin het College van oordeel was dat geen sprake was van een overtreding van een wettelijke vereiste. Het College heeft alle klachten in 2017 afgehandeld.

1.3 Bijzondere projecten

1.3.1 Beleidskader toezicht

Op 26 november 2016 is de nieuwe Wet toezicht collectieve beheersorganisaties van kracht geworden, waarin de Europese Richtlijn voor het collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten is geïmplementeerd. Het CvTA heeft, na voorbereiding en overleg met de sector en het Ministerie van Justitie en Veiligheid in 2016, de (nieuwe) wettelijke vereisten 'vertaald' naar de wijze waarop het toezicht houdt op deze vereisten in het Beleidskader Toezicht Collectief Beheer 2017 (CvTA, januari 2017).

Met dit beleidskader heeft het CvTA ook het traject (en daarmee het tempo) vastgesteld waarin de CBO's (en OBO's) zich dienen aan te passen aan de nieuwe eisen van de Wet toezicht. Hierbij ligt de nadruk in 2017 op het aanpassen en wijzigen van de formele documenten, zoals de statuten en de (repartitie)reglementen, die ter goedkeuring dienen te worden voorgelegd aan het CvTA. Vervolgens zal het toezicht in 2018 en latere jaren mede gericht zijn op de wijze waarop de organisaties onder toezicht in de praktijk uitvoering geven aan de – in de formele documenten opgenomen – nieuwe vereisten.

In maart en april 2017 heeft het CvTA, mede naar aanleiding van de specifieke governance situatie van de Nederlandse CBO's, die vrijwel alle zijn in- en opgericht als 'stichting', twee notities vastgesteld waarin het nadere eisen stelt aan de governance situatie in CBO's die als stichting zijn ingericht. Het CvTA heeft, op verzoek van de sector, ingestemd met een governance situatie waarin het bestuur van de CBO de toezichtfunctie vervult: een 'toezichthoudend bestuur'. Hieraan heeft het CvTA wel de voorwaarde verbonden dat dit bestuur zich beperkt tot de toezichthoudende taken en de taken behorend bij de dagelijkse leiding overlaat aan een persoon of personen die hiermee specifiek zijn belast. Tevens heeft het CvTA aangekondigd dat het de komende jaren de wijze waarop een dergelijk bestuur in de praktijk uitvoering geeft aan de toezichthoudende taken nauwlettend in de gaten zal houden. Tevens zal het CvTA na drie jaar, derhalve in 2020, de governance situatie bij de CBO's evalueren en zo nodig het standpunt inzake governance bijstellen.

In maart 2017 heeft het CvTA een beleidsnotitie vastgesteld waarin nadere duiding wordt gegeven aan de vereisten waaraan het zogeheten Transparantieverslag van de CBO's dient te voldoen. Over het verslaggevingsjaar 2017, derhalve in 2018, zullen de onder toezicht staande CBO's voor het eerst uitvoering geven aan deze nieuwe eisen aan de (financiële) verslaggeving. De resultaten hiervan zijn opgenomen in voorliggend rapport.

1.3.2 Onafhankelijke Beheersorganisaties (OBO's) en kleinere CBO's

Met de nieuwe Wet toezicht (26 november 2016) zijn ook de kleinere CBO's (jaarlijkse incasso < € 1 miljoen) en de zogeheten Onafhankelijke Beheersorganisaties (OBO's) onder het toezicht van het CvTA komen te staan. Daardoor zijn in 2017 de volgende CBO's onder het toezicht van het CvTA gebracht: SCGO, FEMU, Güfa, STAP en SVVP. Ook zijn in 2017 de volgende OBO's, na daartoe eerst opgespoord te zijn en daarna door middel van een besluit als OBO te zijn gekwalificeerd, onder het toezicht gekomen: CCLI, IBVA en Rights Direct.
Over de resultaten van het toezicht op deze organisaties doet het CvTA met voorliggend rapport voor het eerst verslag.

1.3.3 Nader onderzoek Buma Stemra

Eind augustus 2017 heeft Buma Stemra resultaten kenbaar gemaakt van een onderzoek door BDO en een hierop gebaseerd advies van Nauta Dutilh naar de financiële administratie van Buma Stemra. Deze resultaten heeft het CvTA als zorgwekkend beoordeeld. Het CvTA heeft het bestuur van Buma Stemra geadviseerd om nader onderzoek te verrichten naar onder meer de 'open einden' die het CvTA constateerde in het onderzoek van BDO en het advies van Nauta Dutilh. In de tweede helft van 2017 heeft het CvTA, in overleg met het bestuur van Buma Stemra, voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van een dergelijk nader onderzoek. De resultaten van dit nader onderzoek zijn in oktober 2018 openbaar gemaakt.

2

Organisaties onder het toezicht van het College

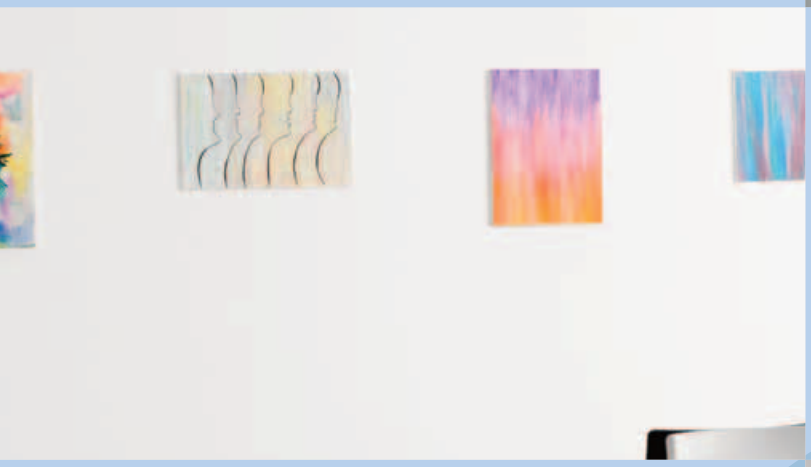

2.1 Gevolgen nieuwe Wet toezicht 2016: CBO's

Met het van kracht worden van de nieuwe Wet toezicht (26 november 2016) is de wettelijke systematiek, voor organisaties die onder het toezicht van het CvTA staan, gewijzigd. In de systematiek van de vorige Wet toezicht kwamen CBO's onder toezicht te staan indien ze daartoe door het Ministerie van Veiligheid en Justitie waren aangewezen én indien ze voldeden aan de wettelijke vereiste dat hun incasso-omvang gemeten over twee opvolgende jaren groter is dan € 1.000.000. In de nieuwe Wet toezicht is de omvang van de incasso niet langer een criterium om te bepalen of de CBO onder het toezicht van het CvTA komt te staan. Alle in Nederland gevestigde organisaties die voldoen aan de (wettelijke) definitie van een collectieve beheersorganisatie[5] (blijkend te beschikken over de gedefinieerde kenmerken) vallen onder het toezicht van het CvTA.
Naast de CBO's die reeds in 2016 onder het toezicht vielen zijn hieraan eind 2016 en in 2017 de volgende CBO's toegevoegd: (1) Femu; Federatie Muziek Auteurs en Uitgevers, (2) Güfa Nederland, (3) SCGO; Stichting Collectieve Gelden Omroepen, (4) SVVP; Stichting Verdeling Videoproducenten. In bijgaand overzicht zijn de CBO's onder toezicht in 2017 opgenomen.

Daarnaast staan[6] in 2017 de stichtingen STG (Stichting Groep Televisie) en SGN (Stichting Gesloten Netwerken) onder toezicht van het CvTA in verband met hun sterke verwevenheid met de CBO Videma. In de beide stichtingen zijn de rechthebbenden vertegenwoordigd die hun rechtenbeheer – vanuit de historie – hebben opgedragen aan de Stichting Videma. De beide stichtingen van rechthebbenden functioneren praktisch dan ook niet als CBO die gelden int, beheert en verdeelt.

2-1 Overzicht CBO's onder het toezicht van het CvTA

CBO's
Sena
Stichting Leenrecht
Stichting Reprorecht
Stichting de Thuiskopie
Vereniging Buma
Femu
Güfa Nederland
Stichting Lira
Norma
Stichting Pictoright
Stichting Platform Multimediaproducenten
Stichting PRO
Stichting IPRO
SCGO
Sekam
Sekam Video
Stemra
St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten
StOP NL
SVVP
Stichting Vevam
Stichting Videma (inclusief STG en SGN)

2.2 Gevolgen van de nieuwe Wet toezicht: OBO's

Naast de CBO's onderscheidt de EU Richtlijn en de nieuwe Wet toezicht waarin deze Richtlijn is geïmplementeerd een nieuwe organisatievorm voor collectief beheer van auteurs- en naburige rechten: de Onafhankelijke BeheersOrganisatie (OBO). Dit is een organisatie die over dezelfde kenmerken beschikt als een CBO, evenwel mét winstoogmerk en waarbij de rechthebbenden over geen enkele vorm van zeggenschap in deze organisaties beschikken. Voor deze OBO's geldt een lichter regime van wettelijke verplichtingen dan voor de CBO's. Het CvTA heeft eind 2016 een oproep geplaatst op de eigen website, die van de brancheverenigingen Voice en die van een aantal organisaties betrokken bij auteurs- en nabuurrechtelijke vraagstukken, met de bedoeling OBO's op het spoor te komen, naast bij het CvTA reeds bekende organisaties die zich mogelijk als zodanig kwalificeren. In 2017 heeft het CvTA een aantal organisaties tegen het licht houden en de volgende 3 organisaties in 2017 als OBO gekwalificeerd: (1) CCLI (Benelux); Christian Copyright Licencing International, (2) IBVA en (3) Right's Direct.
De volgende organisaties onderzocht het CvTA in 2017 en was van oordeel, om uiteenlopende redenen, dat het hierbij geen CBO of OBO betrof: (1) Epidemic Sound, (2) Tribe of Noise en (3) VillaMusicRights.
Voor de OBO's geldt een beperkt aantal bepalingen uit de Wet toezicht. De bepalingen zien vooral toe op informatieverschaffing aan gebruikers en rechthebbenden (Wet toezicht artikelen 2l, 2m en 2o) en transparantieverplichtingen (Wet toezicht artikel 2p).

[5] Wet toezicht, artikel 1, lid c: Collectieve beheersorganisatie: elke organisatie die in Nederland gevestigd is en die bij wet of door middel van overdracht, licentieverlening of een andere overeenkomst door meer dan één rechthebbende is gemachtigd met als hoofddoel auteursrecht of naburige rechten te beheren ten behoeve van één of meer van hen, in het gezamenlijk belang van deze rechthebbenden en die onder zeggenschap staat van zijn leden of is ingericht zonder winstoogmerk.
[6] Het CvTA is bij de stichtingen STG en SGN wel betrokken waar het gaat om het preventief toezicht (het goedkeuren van onder andere repartitiereglementen en statuten) en het toezicht op governance inclusief de WNT van de stichtingen. In november 2017 zijn beide stichtingen opgeheven.

2-2 Overzicht OBO's onder het toezicht van het CvTA

OBO's
CCLI
IBVA
Rights Direct

2.3 Indeling CBO's en OBO's

In tabel *2-2 Indeling CBO's* zijn de CBO's en OBO's onderverdeeld op basis van hun activiteiten. Deze kunnen bestaan uit:

- Incasseren: het direct factureren aan en incasseren bij betalingsplichtigen.
- Reparteren: het uitkeren van gelden aan rechthebbenden.
- Incasseren en reparteren: dit zijn CBO's die zowel incasseren bij betalingsplichtigen en geïncasseerde gelden uitkeren aan rechthebbenden.

Van een keten is sprake indien een CBO (of in theorie OBO, maar in de praktijk hanteren geen van de onder toezicht staande OBO's een 'keten-systematiek') incasseert bij een betalingsplichtige, maar gelden verdeelt via één of meer CBO('s) die deze geïncasseerde gelden vervolgens verdeelt of verdelen onder de desbetreffende groep rechthebbenden. Hiertoe sluit de incasserende CBO zogenaamde aanwijzingsovereenkomsten af met CBO's die de gelden verdelen onder de rechthebbenden. Zo incasseert Stichting de Thuiskopie gelden van producenten en importeurs van onder andere computers en smartphones en verdeelt deze gelden via de stichtingen Lira, Pictoright, Norma, PRO, SCGO, Stemra, STAP, PM, Sekam Video en Vevam.

Om verwarring te voorkomen worden in dit rapport de volgende definities gebruikt:

- Reparteren = uitkeren van gelden aan rechthebbenden
- Verdelen = uitkeren van gelden door een incasserende CBO aan een CBO die reparteert. Het onderscheid tussen de soorten CBO's is van belang voor de wijze waarop zij hun organisatie hebben ingericht en hiertoe kosten maken en de (wettelijke genormeerde) snelheid van repartitie.

2-3 Indeling CBO's

	incasseren	reparteren	incasseren en reparteren
Sena			■
Stichting Leenrecht	■		
Stichting Reprorecht			■
Stichting de Thuiskopie	■		
Vereniging Buma			■
Stichting Lira			■
Norma			■
Stichting Pictoright			■
Stichting Platform Multimediaproducenten		■	
Stichting PRO			■
Stichting IPRO		■	
SCGO		■	
Sekam		■	
Sekam Video		■	
Stemra			■
St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten		■	
StOP NL			■
SVVP		■	
Vevam			■
Stichting Videma			■

Verdeling aan CBO's in het buitenland is buiten beschouwing gelaten.

Indeling OBO's

	incasseren	reparteren	incasseren en reparteren
CCLI			■
IBVA			■
Rights Direct	■		

2.3.1 Collectief beheer en een gereguleerde markt van auteurs- en naburige rechten

Vergoedingsaanspraken in verband met auteursrechten en naburige rechten ontstaan bij het verlenen van toestemming voor het openbaar maken of reproduceren van 'werken': muziekwerken, filmwerken, geschriften, afbeeldingen. De makers[3] (componisten, uitvoerend muzikanten, zangers, tekst- of liedjesschrijvers, regisseurs, acteurs, fotografen) van werken enerzijds en de producenten/uitgevers anderzijds van deze werken hebben doorgaans beiden recht op een vergoeding voor het gebruik. Juridisch kan deze vergoeding voor gebruik via twee stelsels tot stand komen: mét of zonder voorafgaande toestemming van de maker en producent of uitgever.
Voor het openbaar maken of reproduceren van muziek, beeld of geschrift dient de gebruiker (degene die openbaar maakt of reproduceert) de maker en producent van de werken derhalve te vergoeden. Er is dus sprake van een markt tussen 'vragers naar of gebruikers van werken die openbaar gemaakt of gereproduceerd kunnen worden' en 'aanbieders van deze werken (producenten/uitgevers en makers)'. Deze markt van vraag en aanbod is niet geheel vrij, maar is in belangrijke mate door de wetgever gereguleerd.
In de regel kunnen producenten en makers hun werken zelf rechtstreeks aanbieden aan de gebruikers ('direct licensing' of niet collectief beheer), maar zijn zij dikwijls van oordeel dat het onderbrengen van de rechten in collectief beheer een sterkere onderhandelingspositie ten opzichte van de gebruiker garandeert en dat de rechten zo efficiënter kunnen worden beheerd. Dit is het zogeheten 'vrijwillig collectief beheer'. In de regel moet de gebruiker toestemming vragen bij de rechthebbende.

Voor sommige vormen van gebruik van werken heeft de overheid de gebruiker willen ontlasten van de mogelijkheid dat deze met diverse rechthebbenden moet onderhandelen én vooraf toestemming moet vragen bij de rechthebbende. Het recht om 'een vergoeding te innen' ligt door deze overheidsinterventie niet bij de rechthebbenden, maar bij specifiek door de overheid aangewezen collectieve beheersorganisaties: het zogeheten 'verplicht collectief beheer' of de 'eigen recht organisaties': Thuiskopie (voor het maken van privé kopieën door consumenten voor o.a. het gebruik van dvd's en smartphones), Leenrecht (het uitlenen van boeken, cd's en dvd's door bibliotheken), Reprorecht (het zakelijk kopiëren van documenten) en Sena (het openbaar maken van muziek via een commercieel fonogram, waartoe ook muziek via tv en film wordt gerekend)6.

Deze achtergrond verklaart voor een belangrijk deel hoe verschillende CBO's werken, georganiseerd en ingericht zijn:

- Bij vrijwillig collectief beheer hebben de makers en producenten de keuze om hun vergoeding zelf op te halen bij de gebruiker of dit te laten verzorgen door een CBO in 'collectief beheer'. Indien rechthebbenden kiezen voor collectief beheer sluiten zij contracten[1] ('aansluitingsovereenkomsten') met een CBO, waarin zij aangeven of zij het beheer van hun rechten geheel of gedeeltelijk (het zogeheten 'flexibel rechtenbeheer') willen overdragen, dan wel mandaat geven om hun rechten te beheren. Op basis van deze overgedragen rechten of mandaten sluiten CBO's contracten met gebruikers ('licentieovereenkomsten'), waarbij de gebruiker betaalt voor een ruim of minder ruim gebruik, afhankelijk van de rechten die de CBO overgedragen heeft gekregen van de rechthebbenden.

- Bij de eigen-recht-organisaties hebben de makers en producenten geen keuze om hun vergoeding zelf op te halen; die wordt voor ze opgehaald. De 'contracten' die de eigen recht organisaties sluiten met gebruikers hebben soms het karakter van een heffing en zijn daarmee eenvoudig en eenduidig (Thuiskopie, een vaste vergoeding per 'drager'), maar dikwijls leveren CBO's ook maatwerk door tarieven vast te stellen die in onderhandeling met de gebruiker tot stand komen. Zo sluit Sena bijvoorbeeld bij het openbaar maken van muziek via commerciële fonogrammen contracten met omroepen.

- Twee van de vier eigen-recht-organisaties (Thuiskopie en Leenrecht) reparteren hun incasso niet direct aan rechthebbenden. Zij verdelen het geld onder andere CBO's (de zogeheten verdeelorganisaties) door middel van een zogeheten 'aanwijzingsovereenkomst' met die andere CBO's. De rechthebbenden dienen zich in dat geval te melden of aan te sluiten bij deze verdeelorganisatie om voor een vergoeding in aanmerking te komen (bijvoorbeeld Norma, Lira, Vevam, Pictoright, Sekam Video, STAP, SVVP en SCGO). Reprorecht verdeelt zowel aan andere verdeelorganisaties (Pictoright, Lira, Femu) alsmede direct aan uitgevers (die op hun beurt een aandeel verdelen onder schrijvers). De eigen-recht-organisatie Sena keert vrijwel volledig direct uit aan de rechthebbenden (uitvoerende kunstenaars en producenten).

[7] Wanneer in dit rapport wordt gesproken over "makers" dan worden hier onder ook uitvoerende kunstenaars, zoals bedoeld in de Wet op de naburige rechten, verstaan.

De gereguleerde markt van het collectief beheer, waarbij CBO's ofwel contracten afsluiten met gebruikers, met rechthebbenden of beiden kan als volgt schematisch worden weergegeven.

2-4 CBO's en contracten

1 Betreft licentieovereenkomsten of een heffing (Stichting de Thuiskopie).
2 Betreft de aansluitingsovereenkomst, de overdracht van rechten, de mandaatverlening of de registratie van aanmelding.
3 IPRO contracteert wel, maar laat Stichting PRO incasseren.

Bij een groot aantal CBO's is niet sprake van een volledig vrije marktwerking bij het 'ophalen' van vergoedingen bij gebruikers en het 'ophalen' van rechten bij rechthebbenden, maar zijn zij aan bijzondere spelregels gebonden (in de tabel de kleur oranje). Deze spelregels zijn bepalend voor de inspanningen die de CBO's op deze markten dienen te verrichten.

- Contracten met gebruikers: Norma en in zekere mate Vevam[8] zijn nog sterk afhankelijk van de Thuiskopie-vergoeding. Lira is sterk afhankelijk van de Thuiskopie-, Leenrecht- en Reprorechtvergoeding. In dat kader sluiten deze CBO's zelf geen contracten met gebruikers, met uitzondering van Lira en Vevam die in de periode 1985-2012 gebruikscontracten sloten met de kabelexploitanten voor het openbaar maken van filmwerken. Met de komst van de auteurscontractenwet is hierin verandering gekomen. In het kader van de auteurscontractenwet (artikel 45d lid 2) heeft een deel van de rechthebbenden van deze 3 CBO's (hoofdmakers en hoofdrolspelers bij Norma, scenaristen bij Lira en regisseurs bij Vevam) recht op een 'proportionele billijke vergoeding' van exploitanten van filmwerken (distributeurs: zoals kabelmaatschappijen), onder de voorwaarde dat zij rechten overdragen aan de producenten. Deze vergoeding dient door de exploitanten te worden voldaan aan deze 'makers'-CBO's. In 2015 is hiervoor een overeenkomst tot stand gekomen tussen RODAP (een samenwerkingsverband van distributeurs, omroepen en producenten (deze laatsten worden vertegenwoordigd via CBO StOP NL) en de 3 'makers'-CBO's (Lira, Vevam en Norma). Hierbij werd een de volgende afspraak gemaakt: de 'makers' onttrekken voor zover nodig hun rechten voor 'lineaire doorgifte' en onder andere 'VOD' (Video On Demand) uit hun respectievelijke CBO's en dragen deze rechten over aan de producenten en de Tv-distributeurs vergoeden rechtstreeks de 'makers'-CBO's in ruil voor de mogelijkheid van het lineair doorgeven van filmwerken (Basic Media Services) en het weergeven van filmwerken via onder andere Video On Demand en Broadcast On Demand (Extra Media Services).

- Contracten met rechthebbenden: De verdelende CBO's die sterk afhankelijk zijn van de gelden van de Thuiskopie-, Leenrecht- en Reprorechtvergoeding sluiten aansluitingsovereenkomsten met rechthebbenden of rechthebbenden melden zich aan. Dit geldt wat betreft de Thuiskopievergoeding voor Vevam, Norma, Lira, PM, Pictoright, Sekam Video, Stemra en STAP. De keuze voor de rechthebbende is hier beperkt; indien hij zich niet aansluit of aanmeldt bij deze CBO's ontvangt hij geen vergoeding.

- Een aantal CBO's (Lira, Pictoright, Vevam, Norma, PRO en Stemra) incasseert de vergoeding van de eigen-recht-organisaties (Thuiskopie, Leenrecht, Reprorecht) en verdeelt dat onder de aangesloten rechthebbenden, maar functioneert tegelijkertijd als organisatie voor vrijwillig collectief beheer. Deze CBO's zijn derhalve een combinatie van een verdeelorganisatie voor het wettelijk collectief beheer en een incasso- en repartitieorganisatie voor het vrijwillig collectief beheer (bijvoorbeeld voor vergoedingen voor het gebruik van filmwerken bij Video on Demand). In het kader van het vrijwillig collectief beheer dienen CBO's rechthebbenden aan zich te binden via aansluitovereenkomsten, overdracht van rechten of mandaatverlening. Ook is het mogelijk dat CBO's de administratie voor het vrijwillig collectief beheer uitvoeren, het innen en verdelen, maar dat de licentie recht-

8 In 2015 (60%), in 2016 (20%)

streeks verleend wordt door de rechthebbende aan de gebruiker. De afhankelijkheid van CBO's voor hun incasso verkregen via de eigen-recht-organisaties of via een andere CBO die rechtstreeks bij de gebruiker incasseert, is hieronder weergegeven voor een aantal CBO's met een sterke afhankelijkheid.

- De (3) OBO's sluiten zowel overeenkomsten met rechthebbenden (aansluitovereenkomsten) als met gebruikers (licentieovereenkomsten), met uitzondering van Rights Direct. Rights Direct incasseert voor het digitaal kopiëren van auteursrechtelijk beschermde bestanden, maar keert de gelden niet rechtstreeks uit aan de rechthebbenden. Rights Direct draagt de volledige in Nederland verkregen incasso af aan de organisatie van rechthebbenden in de USA: CCC (Copyright Clearance Center). De kosten van de bedrijfsvoering van Rights Direct – welke kosten echter volgens Rights Direct slechts minimaal aan rechtenbeheer zijn toe te schrijven, maar aan andere activiteiten van Rights Direct – worden gedekt door een fee die Rights Direct bij CCC in rekening brengt.

2-5 Onderlinge afhankelijkheid CBO's

Op basis van incasso-omvang 2017

	Herkomst incasso via andere CBO	waarvan: dominante CBO/bron	dominante CBO/bron in %
Femu	35%	Stichting Reprorecht	100%
Stichting Lira	66%	Stichting de Thuiskopie	50%
Norma	74%	Stichting de Thuiskopie	94%
Stichting Pictoright	74%	Stichting Reprorecht	30%
Stichting PRO	50%	Stichting Thuiskopie	100%
Stichting IPRO	91%	Stichting PRO	100%
SCGO	100%	Stichting de Thuiskopie	100%
Sekam	69%	Videma	100%
Sekam Video	95%	Stichting de Thuiskopie	100%
Stemra	28%	Stichting de Thuiskopie	83%
STAP	100%	Stichting de Thuiskopie	100%
Vevam	31%	Stichting de Thuiskopie	95%

- Sommige CBO's innen voor hun rechthebbenden zonder dat er sprake is van een aansluitingsovereenkomst, een overdracht van recht of een verlening van mandaat. Zo int PRO de wettelijke vergoeding voor uitgevers voor publicaties in het onderwijs, maar de licentieverlening vindt rechtstreeks plaats tussen de rechthebbenden (de uitgevers) en de gebruikers (de onderwijsinstellingen).

  Deze deels gereguleerde markt van vraag en aanbod heeft een veelkleurig palet aan CBO's tot gevolg. Enkele overige opvallende zaken:

- Bij veel werken (muziek, geschrift, beeld) is het auteursrecht van oudsher in een bepaalde verhouding verdeeld tussen producent en maker. Logischerwijs zijn de rechten bij het wettelijk collectief beheer (de eigen-recht-organisaties: Thuiskopie, Reprorecht, Leenrecht en Sena) gericht[5] op vergoedingen voor producenten en makers gezamenlijk. In het vrijwillig collectief beheer hebben producenten en makers soms gezamenlijk gekozen om hun rechten over te dragen in collectief beheer in één organisatie (Buma en Stemra), maar dikwijls is ook sprake van vrijwillig collectief beheer afzonderlijk georganiseerd voor producenten of uitgevers (Videma, PRO, IPRO, Sekam, Sekam Video) of afzonderlijk georganiseerd voor makers (Lira, Vevam, Norma, Pictoright). Deze CBO's heten dan ook wel respectievelijk 'uitgevers- of producenten-CBO's' en 'makers-CBO's'.

- In de markt voor het openbaar maken van muziek (collectief beheer bij Buma) en reproduceren van muziek (collectief beheer bij Stemra) voor de rechten van de 'componist', 'liedjesschrijver' en 'producent' hebben zij van oudsher vanuit praktische overwegingen gekozen om deze zoveel mogelijk collectief te laten beheren en niet de vergoeding zelf te innen bij de gebruiker (radio/tv, horeca en kantoren en tegenwoordig Spotify en iTunes).

- De markt van de rechten voor het openbaar maken of reproduceren van geschriften en die van de rechten voor het openbaar maken van werken van uitvoerend musici en voor acteurs, is van oudsher minder of niet collectief beheerd. Hieraan liggen voor het openbaar maken of reproduceren van geschriften andere oorzaken ten grondslag dan voor het openbaar maken van werken van uitvoerend kunstenaars. De schrijvers droegen, veel vaker dan componisten, hun rechten over aan de uitgevers ('afkoop') die dit individueel bij de gebruiker in rekening brachten. Tot 1993 hadden de uitvoerende muzikant en de producent geen naburig recht op een vergoeding bij het openbaar maken van muziek. Dit is met de invoering van de Wet op de naburige rechten in 1993 gewijzigd. De wetgever heeft het daarbij zo geregeld dat de rechthebbenden (uitvoerende muzikanten en producenten) hun vergoedingen ontvangen via verplicht collectief beheer bij één organisatie waartoe Sena is aangewezen.

[9] In het kader van de uitspraak van het EU-Hof in de HP/Reprobel-zaan (HvJ, C-572/13) is de positie van de uitgever ter discussie komen te staan. Een bindend advies commissie (BAC) heeft naar aanleiding hiervan op verzoek van betrokken partijen advies uitgebracht. Deze BAC adviseerde onder meer dat uitgevers recht konden houden op een aandeel in de wettelijke Reprorechtgelden voor zover dat recht is op "fictief makerschap" en dat het verder de voorkeur heeft dat een deel van de uitkering aan auteurs uit efficiency via de uitgevers blijft lopen. Nadere afspraken hierover zijn in een Repartitie Convenant (oktober 2016) tussen uitgevers en auteurs vastgelegd.

Voor ander gebruik dan het openbaar maken van muziek via commerciële fonogrammen, ontvangen uitvoerende kunstenaars (muzikanten) op basis van de Wet naburige rechten gelden via Norma. Dit geldt voor bijvoorbeeld het kopiëren van geluidsdragers.

- Twee van de vier CBO's met een wettelijk monopolie, te weten Thuiskopie en Leenrecht, hebben besloten dat ze wel een vergoeding innen bij de gebruiker, maar dit niet zelf verdelen onder de rechthebbenden. Om de vergoeding (incasso) te verdelen onder de rechthebbenden maken deze CBO's gebruik van CBO's die de betrokken rechthebbenden vertegenwoordigen; aldus ontstaat een 'keten' van incasso en repartitie. De overige twee CBO's met een wettelijk monopolie, te weten Sena en Reprorecht, keren wel rechtstreeks uit aan rechthebbenden (Sena: uitkering aan producenten en uitvoerend musici. Reprorecht: uitkering aan uitgevers en via uitgevers aan tekstauteurs).

De omvang van de totale incasso in het jaar 2017 is nader onder te verdelen naar oorsprong, de belangrijkste zogeheten 'betalingsplichtigen'. De incasso in Nederland en via het buitenland bedraagt in 2017 € 400 miljoen (2016: € 390 miljoen). Inclusief de incasso via andere CBO's bedraagt de totale incasso € 473 miljoen (2016: € 451 miljoen). De grootste bijdragen aan de incasso worden geleverd door het bedrijfsleven (45%) en via Radio, Televisie en Kabel (31%). De bijdrage van de categorie Overheid bedraagt minder dan 1%. De bijdragen van de Online platforms (zoals streamingdienst Spotify) maken slechts 5% uit van het totaal.
In *2-6 Oorsprong incasso 2017 van CBO's* is de incasso via andere CBO's buiten beschouwing gelaten aangezien deze CBO's niet direct van betalingsplichtigen gelden ontvangen.

Samengevat wordt duidelijk dat de markt voor auteursrechten en naburige rechten en het functioneren van het collectief beheer van deze rechten gedomineerd wordt door een aantal bijzondere omstandigheden:

Regulering door de overheid van het wettelijk (verplicht) collectief beheer. Indirect komen daardoor 'ketens' van collectieve organisaties voor incasso en repartitie tot stand en

2-6 Oorsprong incasso 2017[10]

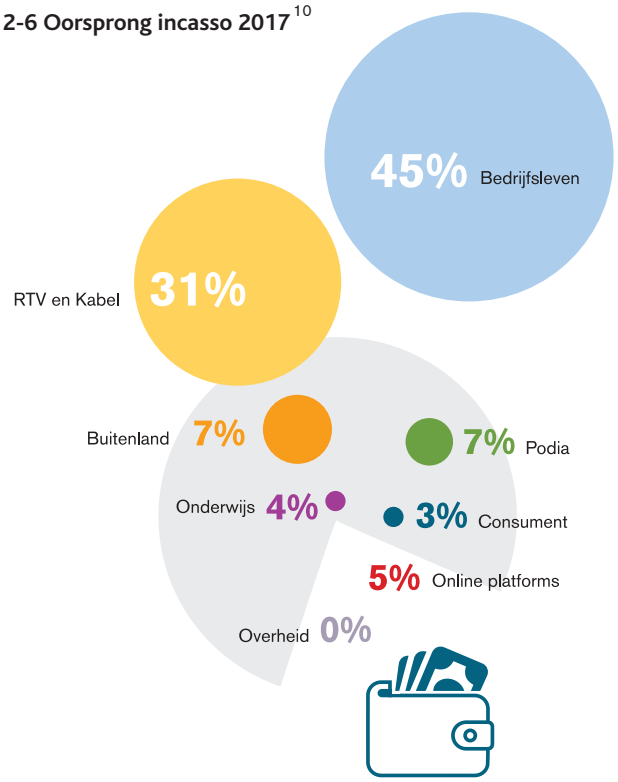

is in beperkte mate sprake van een keuzevrijheid aan de zijde van de rechthebbenden bij het in beheer geven van rechten aan dit verplicht collectief beheer.

De auteursrechtelijke verdeling tussen makers enerzijds en producenten, uitgevers anderzijds. In sommige segmenten van de 'markt' is het gebruikelijk dat producenten of uitgevers de rechten van makers afkopen of makers in loondienst zijn. Het onderscheid tussen makers enerzijds en producenten/uitgevers anderzijds is ook terug te vinden in de wijze waarop het collectief beheer is georganiseerd; soms is sprake van gezamenlijk collectief beheer van makers en uitgevers in één CBO, soms zijn afzonderlijke CBO's voor het collectief beheer van de rechten van de makers respectievelijk voor het collectief beheer van de rechten van de producenten/uitgevers opgericht.

[10] Figuur 2-6 betreft de directe ontvangsten van CBO's in Nederland en vanuit het buitenland. De bedragen die incasserende CBO's reparteren aan verdelende CBO's in Nederland zijn hierin niet meegenomen. De incasso van Stichting de Thuiskopie (waarbij het bedrijfsleven de heffing van Thuiskopie doorberekent aan de consument) in verantwoord in het 'bedrijfsleven'-segment. Het "bedrijfsleven"-segment bestaat voorts uit (een deel van) de incasso van Sena, Stichting Reprorecht, Stichting Leenrecht, Buma en Stemra.

Box: Contractuele relaties StOP NL

StOP NL heeft overeenkomsten gesloten met distributeurs van filmwerken om werken van Nederlandse televisie- en filmproducenten openbaar te maken. In deze vergoedingsovereenkomsten betalen de distributeurs StOP NL op basis van het aantal abonnees (€ 0,13 per abonnee, per maand, prijspeil 2012). Deze toestemming wordt contractueel verleend door televisie- en filmproducenten die zich bij StOP NL hebben aangesloten en hun rechten door StOP NL laten beheren.. StOP NL verplicht wel televisie- en filmproducenten die zich bij StOP NL willen aansluiten, tot het afsluiten van contracten met omroepen die zodanige voorwaarden bevatten dat hiermee niet alleen de omroepen, maar ook de distributeurs toestemming tot openbaarmaking van filmwerken krijgen. StOP NL heeft die verplichting voor aangesloten televisie- en filmproducenten vastgelegd in aansluitingsovereenkomsten ('Last en volmacht overeenkomsten').

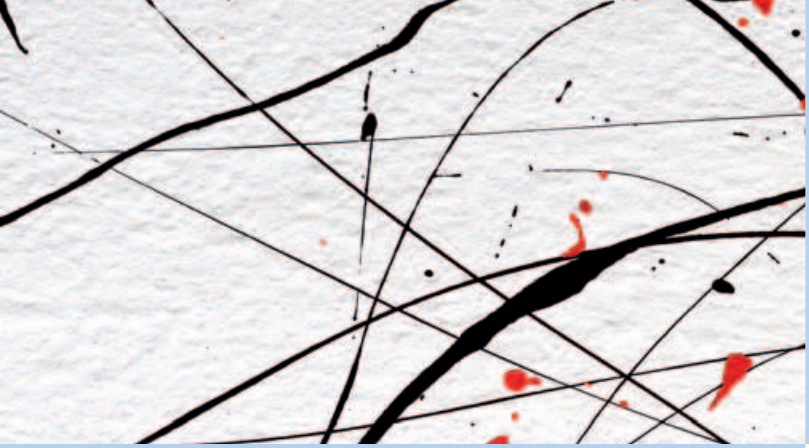

3

Transparantie

3.1 Inleiding

CBO's zijn wettelijk verplicht tot het betrachten van voldoende transparantie. Dit is al zo bepaald sinds de Wet toezicht 2013 en betekent dat er bij de onder toezicht staande organisaties sprake moet zijn van voldoende openheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid jegens haar belanghebbenden. Met de Wet toezicht 2016 is expliciet een verplichting neergelegd bij de CBO's om een website te onderhouden en deze actueel te houden met informatie die van belang is voor de belanghebbenden (artikel 2p lid 2 Wet toezicht). De CBO's worden in dit jaarrapport over 2017 beoordeeld aan de hand van de wettelijke verplichtingen op het gebied van transparantie uit de Wet toezicht 2016.

De Wet toezicht 2016 vereist met betrekking tot transparantie ten opzichte van de Wet toezicht 2013 de volgende aanvullende verplichtingen:

- Informatie aan rechthebbenden en andere CBO's: CBO's dienen jaarlijks rechthebbenden respectievelijk andere CBO's te informeren over onder andere de toegewezen en betaalde inkomsten en de ingehouden bedragen voor beheerskosten en voor andere doeleinden (artikelen 2n en 2m Wet toezicht). De resultaten van het toezicht hierop zijn opgenomen in hoofdstuk 6, 'Rechthebbenden'.
- Het opstellen van een Transparantieverslag: CBO's dienen jaarlijks een zogeheten Transparantieverslag op te stellen en op hun website te publiceren. Hierin dient onder meer financiële informatie opgenomen te zijn over rechteninkomsten, kosten en inhoudingen per rechtencategorie en soort gebruik, kosten en informatie ten aanzien van aan rechthebbenden en aan andere CBO's verschuldigde bedragen. De resultaten van het toezicht hierop zijn opgenomen in hoofdstuk 8, 'Financiën'.
- Informatie op verzoek: CBO's dienen rechthebbenden, betalingsplichtigen en andere CBO's met wie een vertegenwoordigingsovereenkomst is afgesloten op hun verzoek van informatie te voorzien (artikel 2o Wet toezicht). De resultaten van het toezicht hierop zijn opgenomen in hoofdstuk 6, 'Rechthebbenden'.
- Openbaarmakingsverplichtingen ten aanzien van de inrichting en besturing van de organisatie en het 'beheerbeleid': het openbaar maken van onder andere de statuten, lidmaatschapsvoorwaarden, de standaardlicentieovereenkomsten en het beleid met betrekking tot onder andere beheerskosten, inhoudingen, beleggingen, niet-verdeelbare bedragen en klachtafhandeling en geschillenbeslechting. Deze transparantieverplichtingen staan centraal in dit hoofdstuk.

3.1.1 Openbaar maken van informatie (artikel 2p Wet toezicht)

Artikel 2p van de Wet toezicht bepaalt dat het College van Toezicht erop toeziet dat een CBO en een OBO ten minste de volgende informatie openbaar maakt en actueel houdt op een voor het publiek toegankelijke internetpagina :

a. Zijn statuten.
b. Zijn lidmaatschapsvoorwaarden en de voorwaarden voor beëindiging van de machtiging tot beheer van rechten, indien deze niet zijn opgenomen in de statuten.
c. Standaardlicentieovereenkomsten en normaal toepasselijke tarieven, inclusief kortingen.
d. De lijst van personen die belast zijn met de dagelijkse leiding (artikel 2f Wet toezicht) en de nevenactiviteiten die door hen worden uitgeoefend.
e. Zijn algemene beleid inzake verdeling van de aan rechthebbenden verschuldigde bedragen.
f. Zijn algemene beleid inzake beheerskosten.
g. Zijn algemene beleid inzake inhoudingen, voor andere doeleinden dan beheerskosten, op rechteninkomsten en op enig ander inkomen voortvloeiend uit de belegging van rechteninkomsten, met inbegrip van inhoudingen ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten.
h. Een lijst met gesloten vertegenwoordigingsovereenkomsten, en de namen van de collectieve beheersorganisaties waarmee deze vertegenwoordigingsovereenkomsten zijn gesloten.
i. Het algemene beleid inzake het gebruik van onverdeelde bedragen.
j. De overeenkomstig de artikelen 22 en 23 beschikbare procedures voor klachtenafhandeling en geschillenbeslechting.
k. De wijze waarop wel of geen vrijwaring wordt gegeven voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden.

3.1.2 Uitzonderingen op de transparantieregels

Overigens zijn niet alle transparantieverplichtingen op alle CBO's van toepassing. Zo is bijvoorbeeld de openbaarmakingsverplichting van standaarlicentieovereenkomsten of zijn lidmaatschapsvoorwaarden niet op CBO's als Leenrecht en Thuiskopie van toepassing. Dergelijke CBO's incasseren exclusief voor iedere (potentiële) rechthebbende op grond van een wettelijk verleend mandaat. Er zijn derhalve geen rechtstreeks aangesloten rechthebbenden bij deze CBO's. Bovendien verlenen deze CBO's de gebruiker geen licentie. Zij vrijwaren evenmin voor niet-aangesloten rechthebbenden.

Wat betreft de transparantieverplichtingen die samenhangen met het proces van incasso bij de gebruiker (tarieven,

standaardlicentievoorovereenkomsten, kortingsregelingen en vrijwaringen) zijn deze uiteraard niet van toepassing bij de 7 louter verdelende CBO's: Stichting PM, STAP, Sekam, Sekam Video, SVVP, SCGO en IPRO. Zij hebben geen 'incassoverkeer' met gebruikers. De overige CBO's innen de incasso geheel of gedeeltelijk rechtstreeks bij de gebruiker en daardoor zijn deze transparantieverplichtingen wel van toepassing.

De zogeheten PAM CBO's (Stichtingen Lira, Norma en Vevam) nemen een bijzondere positie in. Als gevolg van de vastgestelde auteurscontractenwet en het convenant tussen de PAM CBO's en RODAP (een samenwerkingsverband van distributeurs/kabelexploitanten, producenten, omroepen en de CBO StOP NL), is in 2015 voor deze CBO's de incasso vanuit de kabelexploitanten weer op gang gekomen.
Kern van het convenant is dat de kabelexploitanten aan de PAM CBO's een vergoeding betalen voor de doorgifte van Tv-uitzendingen (de Basic Media Services, BMS) onder de voorwaarde dat de rechthebbenden aangesloten bij deze CBO's hun doorgifterechten overdragen aan de producenten.
Daarnaast zijn vergoedingsafspraken gemaakt over betaalde Video-On-Demand diensten (ook wel aangeduid als Extra Media Services (EMS).
Tevens is in het convenant vastgelegd dat de RODAP-producenten (de rechthebbenden van de CBO StOP NL) en RODAP-omroepen aan alle VOD-exploitanten een vergoedingsverplichting opleggen die betaald wordt aan de PAM CBO's.

Door de betrokkenheid van de PAM CBO's bij dit convenant is naar mening van het CvTA derhalve sprake van een tarief dat door de PAM CBO's aan de kabelexploitanten in rekening wordt gebracht. Kortom: het beheer van de rechten ligt bij de producenten en omroepen, maar de kabelexploitanten betalen hiervoor rechtstreeks aan de PAM CBO's. Dit alles naast het tarief dat de CBO StOP NL bij de kabelexploitanten in rekening brengt voor de auteurs- en naburige rechten die StOP NL collectief beheert namens de bij StOP NL aangesloten producenten. Het CvTA eist dan ook dat niet alleen StOP NL aan de transparantieverplichtingen inzake tarieven, tariefgrondslagen en licentievoorwaarden voldoet, maar ook de 3 PAM CBO's. Op de websites van de PAM CBO's zijn het Convenant, tarieven en grondslagen te vinden.

3.1.3 Bevindingen Transparantie

In 2017 stonden 22 CBO's en 3 OBO's onder toezicht van het College. Bijna alle CBO's voldeden in 2017 aan de wettelijke normen met betrekking tot verplichte openbaarmaking van informatie. Zo publiceerden de onder toezicht staande CBO's hun statuten[11] en repartitiereglementen en geschillenregelingen in 2017 op correcte wijze op hun websites. Met betrekking tot het openbaar maken van standaardlicentieovereenkomsten op de websites van de CBO's is in 2017 is discussie ontstaan tussen het CvTA en een aantal CBO's (waaronder Sena) over de definitie van standaardlicentieovereenkomsten.
Een groot aantal CBO's heeft de jaarrekeningen en jaarverslagen 2017 gepubliceerd op hun websites, met uitzondering van SVVP en SCGO.

Vanwege de gewijzigde openbaarmakingsverplichtingen is er een aantal onder toezicht staande CBO's die[11] hun jaarverslagen van de afgelopen vijf jaren nog niet (volledig) openbaar beschikbaar hebben gemaakt (Leenrecht, Reprorecht, Thuiskopie, Pictoright, Stichting PM, SCGO, Sekam, Sekam Video, STAP, SVVP, Vevam en Videma).
Voorts maakten nog niet alle CBO's de namen en nevenfuncties van de personen die belast zijn met de dagelijkse leiding van de CBO's openbaar op de website en/of in het jaarverslag dat op de website is geplaatst. Namen en nevenfuncties van (toezichthoudende) besturen en raden van toezicht zijn veelal wel beschikbaar.
De website van Stichting PM is in 2017 offline gegaan vanwege opheffing van de CBO. CBO Güfa Nederland heeft nimmer een eigen website beschikbaar gehad. Güfa Nederland staakt de activiteiten definitief per 31 december 2018.

Geconcludeerd kan worden dat de CBO's en OBO's over 2017 veelal aan de gestelde eisen met betrekking tot transparantie voldoen, maar dat op individueel niveau op diverse onderdelen nog verbetering zal moeten plaatsvinden. In algemene zin is de transparantie in 2017 ten opzichte van 2016 vooruitgegaan.

De bevindingen met betrekking tot het voldoen aan de transparantieverplichtingen van CBO's en OBO's zijn opgenomen in de volgende tabellen.

[11] De aan de nieuwe wettelijke vereisten aangepaste statuten van de CBO's Femu, SCGO en StOP NL zijn nog niet op de website van de CBO gepubliceerd.

3-1 CBO's en transparantie 2017

2017	Sena		Leenrecht		Reprorecht		Thuiskopie		Buma		Femu	
	Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie	
Verantwoording												
Transparantieverslag, bevattende:	■	website/jvsl	■	website/ jvsl	■	website/jvsl	■	jvsl	■	jvsl	■	-
• Jaarverslag 2017	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
• Jaarrekening incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring	■	website/jvsl	■	website/jvsl	■	website/jvsl	■	website/jvsl	■	jvsl	■	-
Jaarrekeningen 2013-2016	■	website	■	website (2014-2017)	■	website (2015-2017)	■	website (2014-2017)	■	website	■	-
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	■	website	■[1]	website/jvsl	■[1]	website/jvsl	■[1]	website/jvsl	■	website	■	website
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■	website	■	website/jvsl	■	website	■	website/jvsl	■	website	■	website
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■	website	nvt	-	■	website	■	website/jvsl	■	website	■	website
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	■	website	■	website/jvsl	■	website	■	website	■	website	■	website
Statuten en regelingen												
Statuten	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel statuten	■	website	nvt	-	nvt	-	nvt	-	■	website	■	website
Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en CBO) en Geschillen cie.	■[10]	website	■	website	■	website	■[10]	website	■[10]	website	■	website
Repartitiereglementen	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Standaardlicentieovereenkomsten	■[2]	website	nvt	-	■	website	nvt	-	■	website	■	website
Lijst met vertegenwoordigingsovereenkomsten met CBO's	■[3]	jvsl	nvt	-	■	website	■	website	■	website	nvt	-
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	■	website	nvt	-	■	website	nvt	-	■	website	■	website

2017	Gufa - Geen eigen website		Lira		Norma		Pictoright		PM - website offline		PRO	
	Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie	
Verantwoording												
Transparantieverslag, bevattende:	■	-	■	website/jvsl	■	website /jvsl	■	website/ jvsl	■	-	■	website/jvsl
• Jaarverslag 2017	■	-	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
• Jaarrekening incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring	■		■	website/jvsl	■	website/jvsl	■	website	■	website	■	website
Jaarrekeningen 2013-2016 x (2015-2017)	■		■	website	■	website						
website	■		■	-	■	website						
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	■		■[1]	-	■	website/jvsl	■	jvsl	■	jvsl	■[1]	website/jvsl
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■		■	website/jvsl	■	website	■	website/jvsl	■	jvsl	■	website
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■		■	website/jvsl	■	website	■	website /jvsl	■	-	■	website /jvsl
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	■		■	website/jvsl	■	website	■[5]		■	jvsl	■	website/jvsl
Statuten en regelingen												
Statuten	■		■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel statuten	■		■	website	■	website	■	website	■	-	nvt	-
Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en CBO) en Geschillen cie.	■		■[10]	website	■	website	■[10]	website	■	website	■[10]	website
Repartitiereglementen	■		■	website	■	website	■	website/jvsl	■	website	■	website
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	■		■	website	■	website	■	website	nvt	-	■	website
Standaardlicentieovereenkomsten	■		■	website	■	website	■	website	nvt	-	■	website
Lijst met vertegenwoordigingsovereenkomsten met CBO's	■		■	website	■	website	■	jvsl	■	-	■[4]	jvsl
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	■		■	website	■	website	■	jvsl	nvt	-	■	website/jvsl

3-2 CBO's en transparantie 2017

2017	IPRO		Sekam		Sekam Video		Stemra		STAP	
	Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie	
Verantwoording										
Transparantieverslag, bevattende:	■	jvsl	■	jvsl	■	jvsl	■	jvsl		-
• Jaarverslag 2017	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
• Jaarrekening incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring	■	jvsl	■	jvsl	■	jvsl	■	jvsl	■	website/jvsl
Jaarrekeningen 2013-2016	■	website	■	-	■	-	■	website	■	-
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	■	jvsl	■	jvsl	■	jvsl	■	website	■	jvsl
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■	website/jvsl	■	website	■	jvsl	■	website	■	website
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■	website/jvsl	■	website	■	jvsl	nvt	-	■	website
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	■	jvsl	■	website	■	jvsl	■	website	■	website
Statuten en regelingen										
Statuten	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel statuten	■	website	■	website	nvt	-	■	website	■	website
Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en CBO) en Geschillen cie.	■	website	■	website	■	website	■[10]	website	■	website
Repartitiereglementen	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	nvt	-	nvt	-	nvt	-	■	website	nvt	-
Standaardlicentieovereenkomsten	nvt	-	nvt	-	nvt	-	■	website	nvt	-
Lijst met vertegenwoordigingsovereenkomsten met CBO's	■	jvsl	■[4]	website	nvt	-	■	website	nvt	-
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	nvt	-	nvt	-	nvt	-	■	website	nvt	-

2017	Vevam		Videma		STOPnl		SCGO		SVVP	
	Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie		Aanwezig/Locatie	
Verantwoording										
Transparantieverslag, bevattende:	■	jvsl	■	jvsl	■	jvsl	■	-	■	-
• Jaarverslag 2017	■	website	■	website	■	website	■	-	■	-
• Jaarrekening incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring	■	jvsl	■	jvsl	■	jvsl	■	-	■	-
Jaarrekeningen 2013-2016	■	website (2015-2017)	■	website (2015-2017)	■	website	■	website (2015-2016)	■	website (2016)
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	■	jvsl	■	website	■	jvsl	■	-	■	-
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■	website	■	website	■	jvsl	■	website	■	website
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■	website	■	website	■	website	nvt	-	■	website
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Statuten en regelingen										
Statuten	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel statuten	■	website	n.o.[6]	website	■	website	■	website	■	website
Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en CBO) en Geschillen cie.	■	website	■[8]	website incl gcaz	■	website	■	website	■	website
Repartitiereglementen	■	website	■	website	■	website	■	website	■	website
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	■	website	■	website	■	website	nvt	-	nvt	-
Standaardlicentieovereenkomsten	■	website	■	website	■	website	nvt	-	nvt	-
Lijst met vertegenwoordigingsovereenkomsten met CBO's	■	website	nvt	-	nvt	-	nvt	-	nvt	-
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	■	website	■	website	■	website	nvt	-	nvt	-

3-3 CBO's en transparantie 2017

2017	Rights Direct (OBO) Aanwezig/Locatie		IBVA (OBO) Aanwezig/Locatie		CCLI (OBO) Aanwezig/Locatie	
Verantwoording						
Transparantieverslag, bevattende:						
• Jaarverslag 2017						
• Jaarrekening incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring						
Jaarrekeningen 2013-2016						
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding						
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■	-	■	-	■	-
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■	-	■	-	■	-
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden						
Statuten en regelingen						
Statuten	■	website	■	-	■	-
Lidmaatschapsvoorwaarden	n.o.	website	■	website	■	-
al of niet onderdeel statuten						
Geschillenregelingen (tussen recht-hebbenden en CBO) en Geschillen cie.						
Repartitiereglementen	■	website	■	-	■	-
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	■	website	■	website	■	website
Standaardlicentieovereenkomsten	■	website	■[7]	website	■	website
Lijst met vertegenwoordigings-overeenkomsten met CBO's						
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden						

■ = aanwezig
nvt = niet van toepassing
n.o. = niet openbaar
jvlg = jaarverslag
■ = niet aanwezig

(De nummers verwijzen naar de nummers in de tabellen)

- x1: De nevenfuncties zijn wel vermeld voor de leden van het bestuur, maar niet voor de personen belast met de dagelijkse leiding.
- x2: Sena maakt niet alle standaardlicentieovereenkomsten openbaar.
- x3: Sena: lijst met namen CBO's waarmee vertegenwoordigingsovereenkomst is gesloten staat niet op de website (website heeft het wel over zusterorganisaties).
- x4: Sekam: op de website zijn zusterorganisaties vermeld, maar er is geen openbare lijst van namen vertegenwoordigingsovereenkomsten met andere CBO's.
- x5: Het door CvTA op 13 juni 2018 goedgekeurde aan de Wet toezicht aangepaste repartitiereglement is nog niet op de website van Pictoright geplaatst.
- n.o. 6: Rechthebbenden kunnen zich aanmelden, aansluitvoorwaarden staan niet op de website.
- x7: In de voorwaarden staat dat op basis van een aanvraag een vergunning wordt verleend.
- v8: CBO heeft een verwijzing naar de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk opgenomen in de geschillenregeling (voor betalingsplichtigen).
- De jaartallen vermeld in de tabellen bij onderdeel 'jaarrekeningen 2013-2016' geven weer van welke jaren de jaarrekeningen wél aanwezig zijn.

Box: Modelovereenkomsten en Transparantie

Buma Stemra, SENA en Videma zijn voorbeelden van CBO's die licenties verstrekken aan gebruikers voor het gebruik van door deze CBO's vertegenwoordigde rechten inzake muziekauteursrecht en naburig recht alsmede vertoningsrechten op Tv-beelden. Met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet toezicht 2016 dienen de CBO's de standaard licentieovereenkomsten transparant op de website van de CBO te plaatsen. Het College beschouwt de modelovereenkomsten met gebruikers als standaard licentieovereenkomsten die ingevolgde de Wet toezicht 2016 op de websites van de betreffende CBO's openbaar dienen te worden gemaakt. Er is -.naar aanleiding van een handhavingsverzoek van een gebruiker - in 2017 discussie ontstaan tussen het CvTA en CBO's over de definitie van een standaard licentieovereenkomst[12].

Box: Tarieven en Transparantie

Het CvTA heeft geconstateerd dat CBO's die voor bepaald gebruik geen tarief hanteren, maar een zogenaamde lumpsum of vaste vergoeding overeenkomen met een (groep van) gebruikers, met betrekking tot deze overeengekomen lumpsum/vaste vergoeding niet voldoen aan de gewenste transparantie-eisen op het terrein van het geven van inzicht in tarieven die worden gehanteerd door CBO's voor gebruikers.
Beargumenteerd wordt door de betreffende CBO's dat met het overeenkomen van een lumpsum er geen sprake is van een tarief en dat ingevolge de Wet toezicht alleen tarieven en tariefgrondslagen transparant dienen te worden gemaakt.
Het CvTA is van mening dat er in beginsel een tarief dient te worden gehanteerd, eventueel voorzien van staffels, zodat er een verband is tussen de te betalen vergoeding aan de CBO's en het daadwerkelijke gebruik dat door de gebruiker wordt gemaakt van de door de CBO's vertegenwoordigde rechten.
Via dit tarief dient een stijgend gebruik te leiden tot een verhoging van de vergoeding en een dalend gebruik tot een verlaging van de vergoeding. Slechts indien het gebruik niet na objectieve parameters is vast te stellen, rechtvaardigt dit het hanteren van een lumpsum.

[12] De duiding van de wettelijke transparantieverplichtingen heef het CvTA op 23 oktober 2018 neergelegd in een beleidsnotitie waarin verwezen wordt naar een opinie van dhr. prof. mr. P.B. Hugenholtz waartoe het CvTA opdracht heeft gegeven.

4

Bestuur en organisatie

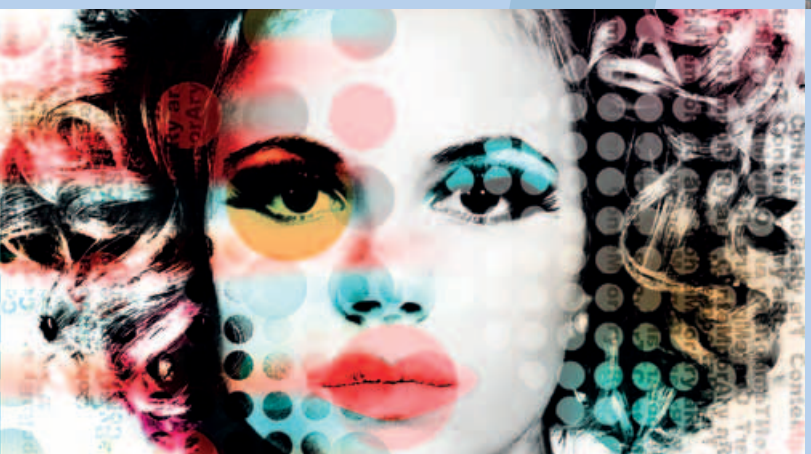

4.1 Toezichtkader 2013 (Wet toezicht 2013)

Op grond van de Wet toezicht 2013 hield het CvTA toezicht op de vereiste dat een CBO voldoende toegerust dient te zijn om haar taken naar behoren te kunnen uitoefenen (artikel 2 lid 2 sub b van de Wet toezicht 2013). Dit vereiste ziet op de inrichting en besturing van de organisatie (inclusief de governance van de CBO). Het College van Toezicht kan een beheersorganisatie bijvoorbeeld adviseren om de interne gang van zaken aan te passen indien een optimale taakuitoefening belemmerd wordt, of om tot meer afstemming en/of samenwerking te komen met één of meer andere beheersorganisaties. Op basis van deze bepaling ziet het College er ook op toe dat de beginselen van goed en integer bestuur voldoende zijn gewaarborgd.

Een eerste aangrijpingspunt voor het toezicht door het CvTA op bestuur en organisatie bij de CBO's is gelegen in artikel 3 lid 1 sub a van de Wet toezicht 2013. Hierin is opgenomen dat besluiten tot wijziging van de statuten van een CBO ter goedkeuring aan het College dienen te worden voorgelegd. Het College toetste tot aan de Wet toezicht 2016 deze wijzigingen aan de hand van algemene principes rondom inrichting en besturing van de organisatie en aan de vereisten van goed en integer bestuur zoals opgenomen in een daartoe in 2010 door het College opgestelde notitie[13]. Tot en met het verslaggevingsjaar 2016 rapporteerde het CvTA jaarlijks afzonderlijk over de staat van 'governance en integriteit' bij de CBO's in de zogeheten rapporten "Goed bestuur en integriteit" die kort volgend op het verslaggevingsjaar werden opgeleverd. Gelet op een gewijzigde prioriteitstelling van het CvTA stelt het CvTA vanaf 2018 (derhalve vanaf verslaggevingsjaar 2017) dergelijke rapporten niet langer op.

Verder zag (en ziet) het College er op grond van artikel 25 Wet toezicht 2013 op toe dat de CBO's zich conformeren aan de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Het College hield sinds de invoering van de Wet toezicht 2013 toezicht op de CBO's aan de hand van een beleidskader toezicht[14], waarin nadere duiding werd gegeven op welke wijze het CvTA toezicht houdt op de wettelijke verplichtingen.

4.2 Toezichtkader 2017 (Wet toezicht 26 november 2016)

Met het van kracht worden van de nieuwe Wet toezicht op 26 november 2016 gelden nieuwe, aanvullende eisen ten aanzien van de governance voor de CBO's. De belangrijkste daarvan zijn de volgende:

1. Verplichte toezichtfunctie. Iedere CBO zal in zijn statuten moeten voorzien in toezicht op de activiteiten en taakuitvoering van degenen die zijn belast met de dagelijkse leiding van de CBO (het management of bestuur). Dit hoeft niet georganiseerd te worden in een apart toezichtsorgaan, mits er een personele scheiding bestaat tussen de personen die het toezicht uitvoeren en degenen die belast zijn met de dagelijkse leiding.

2. Rechten van de algemene ledenvergadering. De nieuwe Wet toezicht belegt een aantal belangrijke bevoegdheden bij de algemene ledenvergadering (ALV), zoals bijvoorbeeld het benoemen van bestuurders, het vaststellen van het repartitiereglement of het benoemen van de accountant van de CBO. De ALV kan een deel van deze bevoegdheden delegeren aan het orgaan dat met de toezichtfunctie is belast. Indien een CBO geen ALV heeft (bijvoorbeeld als het een stichting is), worden deze bevoegdheden toegekend aan het orgaan dat met de toezichtfunctie is belast, dan wel aan een vergadering van aangeslotenen, indien de CBO over een dergelijk orgaan wenst te beschikken en aan dit orgaan dergelijke bevoegdheden wenst toe te wijzen.

3. Lidmaatschapsrechten: Rekening houdend met het vermogen van de CBO om rechten doelmatig te kunnen beheren, moeten rechthebbenden in vrijheid kunnen kiezen om bepaalde rechten wél en andere rechten niet bij de CBO in beheer te brengen ('flexibel rechtenbeheer). Daarnaast moeten CBO's de rechthebbenden in staat stellen licenties te verlenen voor niet-commercieel gebruik.

4. Transparantieverplichtingen van degenen die de toezichtfunctie vervullen en personen belast met de dagelijkse leiding. Jaarlijks dienen deze personen een individuele verklaring op te stellen van (a) ieder belang bij de betreffende CBO, (b) de van de CBO ontvangen beloning in de betreffende functie en (c) eventuele bedragen die zij als rechthebbende in het voorafgaande boekjaar hebben ontvangen.
   De nieuwe Wet toezicht leidt voor de OBO's niet tot specifieke verplichtingen op het gebied van governance en integriteit; het onderwerp dat centraal staat in dit hoofdstuk. Derhalve is dit hoofdstuk gericht op de resultaten van het toezicht in 2017 bij de CBO's.

In januari 2017 heeft het CvTA, na hierover eerder - in 2016 - overleg gevoerd te hebben met de sector van het collectief beheer en met VOI©E, een nieuw beleidskader toezicht[15] vastgesteld. Hierin geeft het CvTA nadere duiding aan de wettelijke eisen aan de CBO's (en OBO's) en aan de wijze waarop het toezicht zal houden. De wettelijke verplichtingen met betrekking tot governance, die rechtstreeks zijn geïmplementeerd vanuit EU Richtlijn collectief beheer,

[13] CvTA, Notitie inzake goed en integer bestuur collectieve beheersorganisaties, 1 mei 2010
[14] CvTA, Beleidskader toezicht collectief beheer, februari 2014.

sluiten niet naadloos aan op de situatie van CBO's in Nederland. De Nederlandse CBO's zijn overwegend als stichting met een 'bestuur-directie-model' ingericht, terwijl de EU Richtlijn collectief beheer primair is gericht op CBO's met de rechtsvorm 'vereniging'. Tegen deze achtergrond heeft het CvTA de wettelijke verplichtingen op het gebied van governance in 2017 nader geduid en van een standpunt voorzien (zie twee notities[16] terzake). De kern hiervan is dat het CvTA zich op het standpunt stelt, na uitdrukkelijke verzoeken daartoe van met name de kleinere CBO's, dat CBO's niet verplicht zijn om een afzonderlijk orgaan in te stellen waarin de toezichtfunctie is opgenomen. Het CvTA staat bij de CBO's, die overwegend als stichting zijn ingericht, het voortzetten van een 'bestuur-directie-model' toe, waarbij het bestuur is belast met de toezichtfunctie, mits aan de voorwaarde is voldaan dat een dergelijk bestuur zich beperkt tot toezichthoudende taken inclusief taken die wettelijk aan de toezichtfunctie zijn toegeschreven. Het CvTA heeft hierbij wel aangegeven dat het na een periode van 3 jaar, derhalve in 2020, de governance-situatie in de CBO's zal evalueren en zo nodig het standpunt ten aanzien van de governance zal bijstellen.

4.3 De bestuursopzet van de CBO's

4.4 Situatie tot 2017

Met uitzondering van de vereniging Buma kennen alle tot 2017 onder toezicht staande CBO's de stichting als rechtsvorm. De onder toezicht gestelde CBO's beschikken alle één van de volgende drie bestuursvormen; (1) het bestuursmodel, (2) het bestuur+directiemodel of (3) het raad-van-toezichtmodel.

Ad (1)
Bij het bestuursmodel is het totale bestuurlijke proces in handen van het bestuur, waarbij het bestuur ondersteund kan worden door derden op het gebied van uitvoering van beleid. Het toezichthoudend proces krijgt gestalte in de onderlinge afstemming tussen de bestuursleden. In een dergelijk bestuursmodel is dikwijls sprake van een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Op grond van statutaire bepalingen kunnen andere organen een rol spelen in het toezichthoudend proces; bijvoorbeeld een Algemene Leden Vergadering (vereniging) of Raad van Rechthebbenden (stichting).

Ad (2)
Bij het bestuur+directiemodel wordt het beleid vastgesteld door het bestuur, De overige aspecten van het bestuurlijk proces (voorbereiding en uitvoering van beleid) zijn gedelegeerd aan een directie en/of staf. Het bestuur treedt feitelijk vooral als toezichthouder op. Het bestuur draagt de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid. De taken en verantwoordelijkheden die zijn belegd bij de directie worden vastgelegd in een reglement.

Ad (3)
Bij het raad-van-toezichtmodel is het bestuurlijk proces in handen van een directie, bestaande uit één of meer directieleden, van wie één of meer de statutaire positie van bestuurder van de rechtspersoon vervult of vervullen. Het toezichthoudend proces is in handen van een apart orgaan: de Raad van Toezicht. In dit besturingsmodel zijn het toezichthoudend en bestuurlijk proces onderscheiden en in de kern toebedeeld aan twee organen: de Raad van Toezicht en de statutaire directie. Op grond van statutaire bepalingen kunnen andere organen een rol spelen in het toezichthoudend proces: bijvoorbeeld een Raad van Rechthebbenden.

4.4.1 Situatie vanaf 2017

Als gevolg van de invoering van de verplichte toezichtfunctie (zie paragraaf 4.2) en de daarmee gepaard gaande verplichte scheiding tussen degenen die de toezichtfunctie uitvoeren en degenen die belast zijn met de dagelijkse leiding hebben de CBO's hun bestuursmodel in 2017 (en sommigen in de eerste helft van 2018) hierop aangepast. Aanvankelijk had het CvTA voor ogen dat de CBO's erin zouden slagen om in het eerste kwartaal van 2017 hun formele documenten (statuten, bestuurs- en directiereglementen) hierop aan te passen, om vervolgens in het verloop van 2017 uitvoering te geven aan dit nieuwe governance model door het benoemen van personen in een nieuwe functie en zo nodig het installeren van een nieuw bestuursorgaan. In de praktijk bleken de meeste CBO's meer tijd nodig te hebben om – mede door zorgvuldige en uitvoerige raadpleging van hun achterban – tot een keuze te komen van het gewenste governance-model. Pas ultimo 2018 zijn de CBO's erin geslaagd de aanpassing van de governance, door middel van een wijziging van de formele documenten en het benoemen van personen, af te ronden.

Met de aanpassing van governance in 2017 en 2018 hebben de CBO's gekozen voor één van de drie bestuursmodellen, zoals deze ook reeds vóór 2017 bestonden, evenwel met een striktere en formeel in statuten en reglementen vastgestelde scheiding tussen de toezichthoudende en uitvoerende taken. Daarbij heeft een aantal CBO's gekozen om de toezichthoudende bevoegdheden te verdelen over meerdere lichamen om daarmee op een meer directe wijze zeggenschap te beleggen bij de rechthebbenden; bijvoorbeeld door de toezichthoudende taken te verdelen over de Raad van Toezicht en over de Raad van Rechthebbenden.

[15] CvTA, Beleidskader toezicht collectief beheer 2017, januari 2017.
[16] CvTA, Notitie governance n.a.v. de nieuwe Wet toezicht, maart 2017 en CvTA, Uitwerking beleidskader toezicht, april 2017.

In de onderstaande tabel staat weergegeven naar welke rechtsvorm de CBO's zijn ingericht en welke bestuursmodellen zij vóór 2017 en vanaf 2017 hanteren.

4-1 Bestuursstructuur per CBO

	Bestuursstructuur vóór 2017		2017/2018
	Rechtsvorm	Governance 'oud'	Governance 'nieuw'
Sena	Stichting	Raad van Toezicht	Raad van Toezicht en Directeur Bestuurder
Stichting Leenrecht	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en Directie
Stichting Reprorecht	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en Directie
Stichting de Thuiskopie	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en Directie
Vereniging Buma	Vereniging	Bestuur+directie	ALV, Raad van Toezicht en Directeur Bestuurder
Femu	Stichting	n.v.t.	Bestuur
Güfa Nederland	GmbH[1]	n.v.t.	Bestuur
Stichting Lira	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en Directie
Norma	Stichting	Bestuur+directie	Raad van Toezicht en Directeur Bestuurder
Stichting Pictoright	Stichting	Bestuur+directie	Bestuur en Directie
Stichting PM	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur
Stichting PRO	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en Directie
Stichting IPRO	Stichting	Bestuur+directie	Bestuur en Directie
SCGO	Stichting	n.v.t.	Bestuur en Directie
Sekam	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en Directie
Sekam Video	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en Directie
Stemra	Stichting	Bestuur+directie	Raad van Toezicht en Directeur Bestuurder
STAP	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur
StOP NL	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en Directie
SVVP	Stichting	n.v.t.	Bestuur en Directie
Vevam	Stichting	Bestuur+directie	Bestuur en Directie
Stichting Videma	Stichting	Bestuur+directie	Raad van Toezicht, Commissie van Rechthebbenden en Directeur Bestuurder

[1] Gufa Nederland is een Nederlandse vestiging van de Duitse GmbH.

4.5 Statutenwijzigingen: aanpassingen aan nieuwe wettelijke eisen

Bijgaande tabel bevat een overzicht van de aan het CvTA in 2017 voorgelegde besluiten van CBO's tot wijziging van statuten, van directie- en bestuursreglementen en van reglementen voor de Raad van Toezicht. Tevens bevat het overzicht de data waarop deze verzoeken om goedkeuring bij het CvTA zijn ingediend en de data waarop het CvTA hierop een beslissing nam. In sommige gevallen is de periode tussen het verzoek om goedkeuring en het besluit tot goedkeuring door het CvTA aanzienlijk. Dit houdt verband met de opmerkingen die het CvTA plaatste bij de voorgelegde statuten en reglementen. Deze opmerkingen betroffen hoofdzakelijk het (verder) beperken van de bestuurlijke bevoegdheden van het 'toezichthoudend bestuur' bij die CBO's die gekozen hebben voor het 'bestuur-directie-model'. Voor een enkele CBO (Sena) was de aanpassing van de statuten aan de eisen van de nieuwe Wet toezicht relatief beperkt, voornamelijk omdat deze al over een afzonderlijk toezichtorgaan beschikte. Voor de meeste CBO's waren de aanpassingen meer substantieel; sterke wijzigingen in de bevoegdheden van bestuursleden en in die van de (statutaire) directeur. In geval Buma Stemra stelde het CvTA zich, in tegenstelling tot het bestuur van deze CBO, op het standpunt dat een CBO met een dergelijke omvang niet kon volstaan met een bestuur bestaande uit één lid. Dit verklaart mede het relatief laat tot stand gekomen besluit van het CvTA (7 mei 2018) tot goedkeuring van statuten van Buma Stemra die voorzien in een bestuur bestaande uit tenminste twee bestuursleden.
Twee in 2017 onder toezicht staande CBO's, Güfa Nederland en Stichting PM, hebben hun statuten niet aangepast aan de nieuwe Wet toezicht. Güfa Nederland heeft te kennen gegeven zijn activiteiten in Nederland in 2018 te beëindigen en het bestuur van Stichting PM heeft op 30 november 2017 besloten tot ontbinding van de stichting.

Medio 2018 voldoen de statuten van alle CBO's aan de wettelijke eisen met uitzondering van Stichting Pictoright. Het CvTA heeft tot aan het opstellen van dit rapport zijn

4-2 Overzicht besluiten tot wijzigen statuten of bestuursreglementen

2017/2018	Statuten		RvT-, Bestuurs- en directiereglement		
	Datum verzoek	Besluit tot goedkeuring	Datum verzoek	Besluit tot goedkeuring	Betreft
Sena	10/2/217	26/4/17			1
Sena	1/8/17	22/8/17	n.v.t.	n.v.t.	2
Stichting Leenrecht	6/7/17	22/1/18	6/7/17	22/1/18 en 9/8/18	1
Stichting Reprorecht	16/9/18	19/10/18	16/9/17	7/12/17	1
Stichting de Thuiskopie	8/9/17	24/10/17	8/9/17	21/11/17	1
Vereniging Buma	29/12/17	7/5/18	29/12/17	7/5/18	1
Femu	23/2/18	16/5/18	23/2/18	16/5/18 en 4/9/18	1
Güfa Nederland	n.v.t.				1
Stichting Lira	30/5/17	23/4/18	15/8/18	22/6/18	1
Norma	14/7/17	8/12/17	14/7/17	8/12/17	1
Stichting Pictoright	12/12/17	in behandeling			1
Stichting PM	n.v.t.				1
Stichting PRO	30/10/17	12/2/18	30/10/17	27/8/18	1
Stichting IPRO	31/3/17	3/8/17	31/3/17	3/8/17	1
SCGO	16/4/18	22/6/18	16/4/18	22/6/18	1
Sekam	1/12/17	14/12/17	1/12/17	14/12/17	1
Sekam Video	29/4/17	25/10/17	29/6/17	25/10/17	1
Stemra	29/12/17	7/5/18	29/12/17	7/5/18	1
STAP	26/6/17	21/8/17			1
StOP NL	30/6/17	25/10/17	30/6/17	25/10/17	1
SVVP	26/6/17	21/8/17			1
Vevam	15/6/17	24/7/17	26/9/17	25/10/17 en 16/11/17	1
Stichting Videma	29/6/17	24/10/17			1

[1] Aanpassing aan Wet toezicht
[2] Tekstuele aanpassing

goedkeuring onthouden aan de wijziging van de statuten van Stichting Pictoright. Naar het oordeel van het CvTA voldoen de ter goedkeuring voorgelegde statuten van Stichting Pictoright niet aan de wettelijke vereiste dat “de verschillende categorieën van leden billijk en evenwichtig zijn vertegenwoordigd in het orgaan dat de toezichtfunctie uitvoert” (artikel 2e, lid 2 Wet toezicht). Tegen dit besluit is Stichting Pictoright in bezwaar gegaan (5 september 2018).
In tabel 4-2 in een overzicht opgenomen van de in 2017 ter goedkeuring voorgelegde wijzigingen van statuten en reglementen.

4.6 Transparantieverplichtingen van degenen belast met de toezichtfunctie en degenen belast met de dagelijkse leiding

Zoals hiervoor genoemd dienen degenen belast met de toezichtfunctie en degenen belast met de dagelijkse leiding jaarlijks een individuele verklaring op te stellen van (a) ieder belang bij de betreffende CBO, (b) de van de CBO ontvangen beloning in de betreffende functie en (c) eventuele bedragen die zij als rechthebbende in het voorafgaande boekjaar hebben ontvangen.

Met brancheorganisatie VOI©E is afgesproken dat CBO’s in het jaarverslag of de jaarrekening bekend maken, middels een staffel-methode , wat het financiële belang is van de van de leden van het orgaan dat de toezichtfunctie uitoefent bij de CBO of de personen belast met de dagelijkse leiding van de CBO in het boekjaar voorafgaand aan de haar waarin de verklaring wordt afgelegd.
In overzicht *4.2.1 Individuele verklaring omtrent belang bij de CBO* is aangegeven welke CBO’s de belangen van de leden van het orgaan dat de toezichtfunctie uitoefent bij de CBO of de personen belast met de dagelijkse leiding van de CBO hebben gemeld in hun jaarrekening of -verslag.
Buma en Stemra melden, middels een staffeloverzicht, van zowel van de persoon belast met de dagelijkse leiding van als van de leden van de toezichtfunctie het financiële belang bij de CBO uitgedrukt in omvang van de ontvangen auteursgelden.
Stichting Lira geeft in het jaarverslag inzicht in de ontvangsten van de leden van de toezichtfunctie die zij als rechthebbende van Lira hebben ontvangen in 2017. Het financiële belang van de dagelijks leidinggevende is hierin niet opgenomen.

4-2.1 Individuele verklaring omtrent belang bij de CBO

CBO's	Dagelijkse leidinggevende	Toezichtfunctie
Sena	nee	nee
Stichting Leenrecht	nee	nee
Stichting Reprorecht	nee	nee
Stichting de Thuiskopie	nee	nee
Vereniging Buma	ja	ja
Femu	nee	nee
Güfa Nederland	nee	nee
Stichting Lira	nee	ja
Norma	nee	nee
Stichting Pictoright	nee	nee
Stichting Platform Multimediaproducenten	nee	nee
Stichting PRO	nee	nee
Stichting IPRO	nee	nee
SCGO	nee	nee
Sekam	nee	nee
Sekam Video	nee	nee
Stemra	ja	ja
St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten	nee	nee
StOP NL	nee	nee
SVVP	n.n.b.	n.n.b.
Vevam	nee	nee
Stichting Videma	nee	nee

n.n.b.= nog niet bekend, SVVP heeft nog geen jaarverslag 2017 vastgesteld.

Slechts drie van de 22 CBO's hebben expliciet aangegeven van de leden van de toezichtfunctie en de personen belast met de dagelijkse leiding of zij een financieel belang bij de CBO hebben en wat de omvang ervan is.
In het non-compliance traject naar aanleiding van de bevindingen in het Toezichtrapport over 2017 zullen boven staande bevindingen aan de orde worden gesteld.

4.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

In artikel 25a van de Wet toezicht is een aantal artikelen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing verklaard op de collectieve beheersorganisaties.

Vanaf 1 januari 2015 gelden de WNT-2 regels die het CvTA hanteert bij het toezicht over 2017.
In 2017 zijn bij deze wet de volgende bedragen voor de bezoldiging van topfunctionarissen van toepassing. Ter vergelijking worden ook de bedragen die golden voor 2013, 2014, 2015 en 2016 gemeld.

4-3 WNT-normen voor bezoldiging geldend voor 2017 en voorgaande jaren

	2013	2014	2015	2016	2017
Totale bezoldiging	€ 228.599	€ 230.474	€ 178.000	€ 179.000	€ 181.000
Beloning als percentage van Ministersalaris	130%	130%	100%	100%	100%

4.8 Praktische uitleg in het beleidskader

In het Beleidskader "Toezicht Collectief Beheer 2017"[17] wordt de praktische vertaling voor de toepassing van de WNT op de sector voor het collectief beheer van auteursrechten uiteengezet. Daarbij geldt het volgende:

- Onder topfunctionarissen wordt verstaan: de leden van de uitvoerende, adviserende en toezichthoudende organen van een collectieve beheersorganisatie alsmede de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en degene of degenen die is of zijn belast met de dagelijkse leiding van een CBO.

- Voor de topfunctionarissen geldt een maximale bezoldiging van 100% van het ministersalaris. De bezoldigingen van de statutaire bestuurders worden door het CvTA langs de 100%-norm gelegd, rekening houdende met de deeltijdfactor.

- Het regime van het amendement Heijnen[18] wordt alleen van toepassing verklaard op toezichthouders zoals de leden van de Raad van Toezicht en de Raad van Aangeslotenen bij Sena en de Ledenraad van Buma.

- Voor niet-topfunctionarissen geldt de meldplicht in de jaarrekening wanneer de bezoldiging het maximum van de WNT overstijgt.

  De bezoldiging[19] van de leden van de Raad van Toezicht en de Raad van Aangeslotenen van Sena en de leden van de Ledenraad van Buma, mag maximaal 10% van het WNT-maximum bedragen (voor voorzitters geldt 15%). De bezoldiging van de overige functies wordt vergeleken met de maximale WNT-norm voor het betreffende jaar.

  Met het oog op de praktische toepassing van het toezicht en teneinde de administratieve last bij CBO's te verminderen, specifiek met betrekking tot de deeltijdfactor bij bestuurders, gaat het CvTA uit van de volgende beleidsregel. Ten aanzien van bestuurders die een bezoldiging ontvangen die gelijk is aan of lager is dan de bezoldiging zoals die geldt voor toezichthouders, hanteert het College een vermoeden dat de ureninzet van deze bestuurders zodanig is dat de maximale bezoldiging van de WNT (ad € 181.000 in 2017) niet wordt overschreden bij toepassing van de deeltijdfactor. Uit oogpunt van redelijkheid en efficiency hoeft de betreffende CBO in een dergelijk geval met betrekking tot deze bestuurders geen urenadministratie te voeren. Van dit uitgangspunt wijkt het College af indien het College aanwijzingen ontvangt dat de tijdsbesteding in werkelijkheid materieel lager is. In dat geval kan het College de CBO alsnog verplichten een urenadministratie te gaan voeren.

4.8.1 Overgangsregeling

Bij de beoordeling van de inkomens uitgekeerd door de CBO's dient rekening gehouden te worden met de bezoldigings- en salarisafspraken die vóór de inwerkingtreding van de WNT (18 januari 2012)[20] zijn gemaakt en hierna nog vier jaar voort mogen duren ('het overgangsregime' van de WNT). Vervolgens dient de CBO de bezoldiging eerst op grond van WNT-1 over een periode van 3 jaren af te bouwen tot aan of onder het niveau van het WNT-maximum van € 230.000. Op grond van de WNT-2 dient de bezoldiging vervolgens in de twee jaar worden teruggebracht naar de 100%-norm (€ 181.000).
Met de afbouwperiode van 3 jaren tot aan het WNT-maximum van € 230.474 dient in 2017 een aanvang te zijn genomen. Vanaf 1 juli 2017 tot en met 31 december dient de bezoldiging met minimaal 25% te worden teruggebracht.

De WNT-2-norm geldt vanaf 1 januari 2015 en bedraagt in 2017 maximaal € 181.000. Indien er bezoldigingsafspraken zijn gemaakt voor 1 januari 2015 en de afgesproken bezoldiging is hoger dan € 181.000, maar lager dan het WNT-1-norm van € 230.474, mag de afgesproken bezoldiging 4 jaar behouden worden. Vervolgens start de afbouwperiode van 3 jaar totdat het WNT-2-maximum is bereikt. Deze afbouwperiode van 3 jaar begint op 1 januari 2019 en eindigt derhalve op 31 december 2021.

4.8.2 Openbaarmaking

In het onderdeel "Openbaarmaking" van de WNT (artikel 4.1 van de WNT) is opgenomen dat de CBO in het financieel verslaggevingsdocument (de jaarrekening) opgaaf dient te doen van alle topfunctionarissen en de verstrekte beloningen en andere uitgekeerde of gereserveerde gelden zoals die in de WNT worden opgesomd. Ook dient de CBO een opgaaf vóór 1 juli na afloop van het boekjaar te versturen aan het CvTA. Voor die functionarissen die geen topfunctionaris zijn, maar wél meer dan de maximale bezoldigingsnorm ontvingen in 2017, dienen de CBO's hierover gegevens te verstrekken aan het CvTA én dienen zij deze gegevens in het financieel verslaggevingsdocument op te nemen.

[17] CvTA, Januari 2017
[18] Er geldt een afwijkende regeling voor leden/voorzitters van de "hoogst toezichthoudende organen". Voor hen is de bezoldiging gemaximeerd op 10% (15% voor voorzitters) van de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen (artikel 2.2 WNT).
[19] Bezoldiging: De som van de beloning, de sociale verzekeringspremies, de belastbare vaste en variabele vergoedingen en de beloningen betaalbaar op termijn. (Bron: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector).
[19] Voor de CBO's geldt vanwege de inwerkingtreding van de Wet toezicht op die datum, 1 juli 2013.

4-4 Overzicht van CBO's die compliant zijn aan artikel 25a Wet toezicht in 2017

	Wet normering top-inkomens 2017 Governance model			
	RvT/CvR	RvA/Ledenraad	Bestuur	Directie
Sena	compliant	compliant	compliant [1, 2]	-
Stichting Leenrecht	-	-	compliant	-
Stichting Reprorecht	-	-	compliant	-
Stichting de Thuiskopie	-	-	compliant	-
Vereniging Buma	-	compliant	compliant	compliant [1]
Stichting Lira	-	-	compliant	-
Femu	-	-	compliant	compliant
Güfa Nederland	-	-	-	compliant
Norma	-	-	compliant	compliant
Stichting Pictoright	-	-	compliant	compliant
Stichting PM	-	-	compliant	-
Stichting PRO	-	-	compliant	-
Stichting IPRO	-	-	compliant	compliant [1]
SCGO	-	-	[3]	-
Sekam	-	-	compliant	-
Sekam Video	-	-	compliant	-
Stemra	-	compliant	compliant	compliant [1]
STAP	-	-	compliant	-
STOP	-	-	compliant	-
SVVP	-	-	[3]	
Vevam	-	-	compliant	compliant
Stichting Videma	compliant[4]	-	compliant	compliant[6]
STG	-	-	compliant[5]	-
SGN	-	-	compliant[5]	-

[1] Waarbij de overgangsregeling van toepassing is.
[2] Het bestuur van Sena bestaat conform de statuten van Sena uit een algemeen directeur en een financieel directeur.
[3] De jaarrekening m.b.t. 2017 van SCGO en SVVP is nog niet beschikbaar
[4] Stichting Videma beschikt per 3 november 2017 over een Commissie van Rechthebbenden
[5] STG en SGN (de stichtingen waarin de rechthebbenden van Videma vertegenwoordig waren) zijn per 3 november 2017 opgeheven
[6] Bureau Filmwerken B.V., uitvoeringsorganisatie van Videma, keerde € 835 onverschuldigd uit aan de directeur.
In 2018 is dit verrekend met het salaris januari 2018
- een liggend streepje betekent dat het betreffende governance model niet van toepassing is.

4.8.3 Bevindingen

4.8.3.1 CBO's die voldoen aan de vereisten van artikel 25a Wet toezicht, hoogte van van de bezoldiging

In 4-4 *WNT-compliant* en 4-5 *Openbaarmaking WNT* in jaarverslag of jaarrekening zijn de bevindingen van de toetsing aan de normen van de WNT opgenomen. Naast de uitkomst of de door uitgekeerde bezoldigingen aan het WNT-kader voldoen, is aangegeven of deze organisaties deze uitslag ook in het jaarverslag melden.

Alle CBO's[21] onder het toezicht voldoen aan de vereisten van artikel 25a Wet toezicht en zijn daarmee compliant aan de wettelijke eisen met betrekking tot topinkomens. Bij een aantal CBO's, waar functionarissen werkzaam zijn waar de bezoldiging boven de gestelde norm uitkomt, is de overgangsregeling van toepassing. Dit geldt voor Buma, Stemra, Sena en IPRO.
Van Buma, Stemra en Sena dient de bezoldiging van die functionarissen die de WNT-1 norm overschrijden vanaf 1 juli 2017 tot en met 31 december 2017 te worden afgebouwd met ten minste 25%. In alle gevallen heeft de afbouw van de bezoldiging over 2017 plaatsgevonden met ten minste 25%. De afbouw van de bezoldiging van de functionaris bij IPRO dient pas vanaf 1 januari 2019 plaats te vinden aangezien de overschrijding alleen de WNT-2 norm betreft.

In de bijlage (paragraaf 9.3) is een overzicht opgenomen met de vergoedingen per CBO per functie.

[21] De jaarrekeningen m.b.t. 2017 van SCGO en SVVP zijn nog niet beschikbaar. De WNT-verantwoording kon nog niet beoordeeld worden.

4.8.4 Vermelding WNT in jaarverslag

CBO's dienen in hun jaarverslagen en/of jaarrekeningen melding te maken van de topfunctionarissen en de aan hen verstrekte bezoldigingen (kolom "melding salarissen/ vergoedingen bij functies"). Daarnaast moet de lijst van functies waarvoor de WNT geldt, compleet zijn. De opgaaf door de CBO aan het CvTA, die separaat wordt verzameld, is daarbij leidend. Hierin vraagt het CvTA de CBO's opgaaf te doen van alle topfunctionarissen en te melden welke functionarissen niet aan de WNT-norm voldoen.

Bij de CBO's constateert het CvTA ook met betrekking tot 2017 een verbeterslag met betrekking tot het expliciet verantwoorden van de WNT-gegevens over (top-)functionarissen. Tevens wordt in nagenoeg alle gevallen in de accountantsverklaring het voldoen aan de WNT-compliance opgenomen.
Hoewel de wetgever voorschrijft dat de controlerend accountant zich een oordeel moet vormen over de juistheid van de WNT-gegevens in het jaarverslag en de jaarrekening, is dit in enkele gevallen niet expliciet gemeld in de accountantsverklaring. In de accountantsverklaringen van Femu en Güfa Nederland is dit nog niet het geval.
Volgens het controleprotocol in het kader van de WNT dat de accountant dient na te leven, wordt in de controleverklaring opgenomen dat de jaarrekening in overeenstemming is met de bepalingen van en krachtens de WNT. Tevens wordt verlangd dat er door de accountant verwezen wordt naar dit controleprotocol. Het controleprotocol is per Ministerieel Besluit[22] vastgesteld.

Alle accountantsverklaringen met betrekking tot de jaarrekeningen 2017[23] van de CBO's maken melding of de verantwoording door de CBO's aangaande de WNT overeenkomstig de relevante bepalingen van en krachtens WNT is.

In 2017 is de situatie als volgt:

4-5 Overzicht WNT-bevindingen in jaarverantwoording 2017

	Wet normering top-inkomens 2017 Governance model		
	melding salarissen/vergoeding bij functies?	alle functies en uitzonderingen?	opgenomen in accountantsverklaring?
Sena	■	■	■
Stichting Leenrecht	■	■	■
Stichting Reprorecht	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	■	■	■
Vereniging Buma	■	■	■
Stichting Lira	■	■	■
Femu	■	■	■
Güfa Nederland	■	■	■
Norma	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■
Stichting PM	n.v.t.	n.v.t.	■
Stichting PRO	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■
SCGO	■	■	■
Sekam	■	■	■
Sekam Video	■	■	■
Stemra	■	■	■
STAP	■	■	■
STOP	■	■	■
SVVP			
Vevam	■	■	■
Stichting Videma	■	■	■

Er is nog geen definitieve jaarrekening over 2017 van SVVP beschikbaar.

[22] Controleprotocol WNT 2017 (Controleprotocol WNT 2017), 10 november 2017
[23] In twee gevallen is de jaarrekening over 2017 nog niet beschikbaar. Van de CBO's SCGO en SVVP zijn er nog geen controleverklaringen behorend bij de jaarrekening 2017 beschikbaar. Derhalve heeft er nog geen controle van de verklaring met betrekking tot WNT-verantwoording kunnen plaatsvinden.

Norm
De CBO's zijn transparant indien zij in hun jaarstukken melden wat de bezoldigingen van alle topfunctionarissen zijn geweest in het rapportagejaar. Bovendien geldt dat de CBO van alle topfunctionarissen moet melden of de bezoldigingen de WNT-norm overschrijden. Tevens geldt dat overschrijding van de WNT-norm gemeld dient te worden van niet-topfunctionarissen.

Bevindingen
Alle CBO's onder het toezicht voldoen aan de vereisten van artikel 25a van de Wet toezicht. Dit betreft vereisten op grond waarvan de Wet normering topinkomens (WNT) ook van toepassing wordt verklaard op de sector van het collectief beheer van auteursrechten en waarbij het CvTA hier toezicht op houdt.

De CBO's zijn daarmee compliant aan de wettelijke eisen met betrekking tot topinkomens. In 2017 zijn er in totaal 6 functionarissen werkzaam van wie de bezoldiging boven de in de WNT gestelde norm uitkomt. De functionarissen zijn werkzaam bij de CBO's (4) Buma, Stemra, Sena, IPRO en Videma.[24]
In 2016 waren er 3 CBO's – Buma, Stemra, Sena en IPRO – waarbij in totaal 7 functionarissen werkzaam zijn van wie de bezoldiging boven de in de WNT gestelde bezoldigingsnorm uitkomt. Bij de CBO's Buma, Stemra, Sena en IPRO wordt evenwel gebruik gemaakt van de overgangsregeling die de WNT – gedurende een periode van 4 jaar tot uiterlijk 1 juli 2017– biedt. Bij Videma betrof de overschrijding in 2017 een onverschuldigde betaling ter hoogte van € 835. Dit bedrag is verrekend met de salarisbetaling over februari 2018.

De situatie bij de 4 CBO's waarvan hun topfunctionarissen de bezoldiging van het toegestane WNT-2-maximum ad € 181.000 overschrijden is als volgt.

Buma Stemra: Bij Buma Stemra kwalificeert het gehele Management Team (MT) als topfunctionaris. Mede door het van kracht worden van het WNT-2-maximum per 1 januari 2015 overschrijdt in 2017 de bezoldiging van de General Counsel het WNT-maximum, naast de overschrijding van de bezoldiging van de CFO die zich al vanaf 2014 voordeed. Buma Stemra is evenwel compliant doordat de overgangsregeling op alle genoemde topfunctionarissen van toepassing is. In 2017 heeft er conform de WNT minimaal 25% afbouw plaatsgevonden van de bezoldiging van die functionarissen van wie de bezoldiging tot en met 30 juni 2017 het WNT-1 maximum overschreed (€ 230.474).

Sena: Door de verlaging van het WNT-maximum in 2015, komt de bezoldiging van de Financieel Directeur van Sena net als in 2016 boven de WNT-norm uit. De bezoldiging van de Algemeen Directeur van Sena overschreed in 2014, 2015 en 2016 al de WNT-norm. Sena is compliant doordat de overgangsregeling voor beide topfunctionarissen van toepassing is. In 2017 heeft er conform de WNT minimaal 25% afbouw plaatsgevonden van de bezoldiging van die functionarissen van wie de bezoldiging tot en met 30 juni 2017 het WNT-1 maximum overschreed (€ 230.474).

IPRO: Door de verlaging van het WNT-maximum in 2015, komt de bezoldiging van de (parttime) directeur van IPRO net als in 2016 en 2017 boven het WNT-2-maximum uit. IPRO is compliant doordat de overgangsregeling van toepassing is.

Videma: Bij Videma betrof de overschrijding in 2017 een onverschuldigde betaling ter hoogte van € 835. Dit bedrag is verrekend met de salarisbetaling over februari 2018.

Het CvTA constateert dat de CBO's Femu, Güfa Nederland en STAP nog niet geheel voldoen aan de vereisten van transparantie in het kader van de WNT, waarbij in het jaarverslag de bezoldiging per functie moet zijn opgenomen. Alle CBO's, met uitzondering van Femu, Güfa Nederland en STAP, voldoen aan alle transparantievereisten. Bovendien melden Femu, Güfa Nederland en STAP nog niet expliciet of de bezoldiging van de topfunctionarissen onder dan wel boven de WNT-norm valt.

Rol van de accountant
De accountant heeft ingevolge de WNT een extra controlerende taak en een meldingsplicht. Indien de CBO verzuimt melding te doen van overschrijdingen met betrekking tot de WNT, dient de controlerend accountant hiervan melding te maken en de informatie van de CBO te corrigeren dan wel aan te vullen in zijn controleverklaring. Er zijn bij het CvTA geen meldingen ontvangen van overtredingen door CBO's van de regels omtrent de WNT.
Het CvTA constateert dat, CBO's zich conformeren aan de vereisten die worden gesteld in de WNT. De taak van de controlerend accountant van de CBO's is ten opzichte van 2016 duidelijker geworden door verscherpte regelgeving vanuit de werkgever. Bij een beperkt aantal CBO's (Güfa Nederland en Femu) wordt nog niet volledig voldaan aan de vereisten overeenkomstig de relevante bepalingen van de WNT. Het gaat hierbij om het vermelden in de controleverklaring dat de jaarrekening van de CBO een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de CBO op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9 en de relevante bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)".

Het CvTA is voornemens de CBO's die nog niet geheel voldoen aan de verslaggevingsvereisten over de WNT te adviseren dit over het verslagjaar 2018 in orde te brengen. Daarnaast is het CvTA betrokken bij het door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gecoördineerde overleg met ministeries, uitvoeringsorganisaties en toezichthouders over de praktische toepassing van het toezicht op de WNT.

[24] De functionaris is werkzaam bij Bureau Filmwerken B.V., de uitvoeringsorganisatie van Videma.

5

Handhaving

5.1 Inleiding

Het College is een toezichthouder en geen klachtorgaan van de collectieve beheersorganisaties. De Wet toezicht voorziet niet in de mogelijkheid om klachten met betrekking tot individuele geschillen in te dienen bij het College. Wel zijn de collectieve beheersorganisaties verplicht een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden te kennen (artikel 2 lid 2 sub e Wet toezicht). Hierop houdt het College toezicht evenals de in de praktijk voorkomende klachtenregelingen.

Hoewel het College geen klachtorgaan is, kunnen belanghebbenden (rechthebbenden en gebruikers of betalingsplichtigen) het CvTA wijzen op inbreuken of overtredingen van vereisten waaraan de collectieve beheersorganisaties dienen te voldoen volgens de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties. Het dient dan wel te gaan om vereisten waarop het College van Toezicht volgens dezelfde wet toezicht dient te houden. Concreet doen deze belanghebbenden dan een beroep op het College van Toezicht als 'handhaver'.

Ten slotte kan eenieder ook een klacht indienen tegen het CvTA zelf.

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de in 2017 ontvangen (1) signalen (waaronder verzoeken tot handhaving), (2) klachten jegens het CvTA, (3) bij het CvTA ingediende Wob-verzoeken en (4) bezwaar- en beroepsprocedures tegen besluiten van het CvTA.

Gelet op de nieuwe organisaties onder het toezicht van het CvTA in 2017, de OBO's en het nog niet in 2017 voorkomen van handhavingstrajecten ten aanzien van deze organisaties heeft dit hoofdstuk geen betrekking op handhavingsverzoeken of andere signalen ten aanzien van deze organisaties.

5.2 Procedure voor het behandelen signalen over CBO's, waaronder handhavingsverzoeken.

Na ontvangst van de melding (signaal of klacht) beoordeelt het College in eerste instantie of de melding een zaak betreft die het toezicht van het College raakt. Is er bijvoorbeeld sprake van een klacht over de hoogte van de factuur, dan verwijst het College de melder naar de CBO zelf of eventueel, als dit niet tot een oplossing leidt, naar De Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk. De betreffende CBO ontvangt bericht van het CvTA dat het College de 'melder' heeft doorverwezen. Indien de melding wel toeziet op een onderwerp dat het College raakt, verzoekt het CvTA – indien noodzakelijk – de melder om nadere informatie.

Mocht deze informatie reden voor het CvTA zijn om nader onderzoek uit te voeren naar een mogelijke overtreding, dan stuurt het College deze informatie, in sommige gevallen voorzien van specifieke vragen van het College zelf, naar de betreffende CBO met een verzoek om een reactie. Na ontvangst van de reactie van de CBO oordeelt het College of het nodig is partijen uit te nodigen voor een hoorzitting, of dat het College zich voldoende geïnformeerd acht om direct zijn bevindingen te geven.

Indien het College van oordeel is dat de CBO inderdaad gehandeld heeft in strijd met de Wet toezicht en de mogelijkheid bestaat van een minnelijke oplossing tussen partijen (met of zonder begeleiding van het College) geeft het College hiervoor de ruimte. Indien de mogelijkheid van een minnelijke oplossing zich niet aandient, brengt het College een schriftelijk advies uit aan de CBO met een termijn waarbinnen het advies dient te worden opgevolgd. Indien het advies niet wordt opgevolgd en de CBO geen argumenten heeft gegeven op grond waarvan het College zijn advies intrekt, aanhoudt of wijzigt, kan het College een bindende aanwijzing geven. Indien de aanwijzing niet wordt opgevolgd, kan het College een boete of last onder dwangsom opleggen.
Aangezien een advies geen rechtsgevolg heeft kan hiertegen niet in bezwaar (en eventueel later beroep) worden gegaan. Tegen het besluit van het College om een aanwijzing te geven of een sanctie op te leggen staan wél bezwaar en beroep (bij de Rechtbank Den Haag) open.

Verzoeken om handhaving worden als aanvraag om een beschikking conform Hoofdstuk 4 van de Algemene Wet Bestuursrecht behandeld. Deze verzoeken moeten worden onderscheiden van signalen welke door het College op eigen initiatief kunnen worden opgepakt en waar geen wettelijke procedure voor geldt.

5.3 Signalen in 2017

In 2017 heeft het College 9 signalen (2016: 11 signalen) ontvangen inzake mogelijke overtredingen van wettelijke vereisten door CBO's (zie tabellen Signalen betalingsplichten en Signalen rechthebbenden). Het gaat om 2 signalen van betalingsplichtigen (2016: 9 signalen) en 7 signalen van rechthebbenden (2016: 4 signalen). Eén verzoek tot handhaving is niet conform de daarvoor geldende procedure in de Awb behandeld, omdat de verzoeker anoniem wenste te blijven.

- In 3 gevallen heeft het College de betreffende CBO een advies gegeven. Dit betreft een advies conform Wet toezicht artikel 6 lid 1.
- In 3 gevallen is het signaal niet in behandeling genomen.

Betalingsplichtigen

CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
Sena	Organisatie A	3/8/17	Verzoek om handhaving tot openbaarmaking van standaard licentieovereenkomsten.	Het College adviseert Sena om alle door haar gehanteerde standaardlicentieovereenkomsten en normaal toepasselijke tarieven etc. op haar website te publiceren, inclusief de overeenkomsten met ROOS en OLON. In het advies van het CvTA van 30 oktober 2018 is tevens de overeenkomst met NPO opgenomen.	27/10/17	Afgehandeld
Videma	Organisatie B	27/9/17	Verhoging tarieven zonder toestemming CvTA tevens 'buitensporig', verzoek om handhaving.	Gesprek met betrokkene op 30 november 2018	21/2/18	In behandeling

Rechthebbenden

CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
Reprorecht	Organisatie C	24/12/16	Weigering van Reprorecht tot vergoeding aan rechthebbende.	CvTA behandelt geen klachten meer over CBO's per 1 juli 2013. De klacht is niet in behandeling genomen.	7/2/17	Afgehandeld
Norma	Organisatie D	15/2/17	Organisatie D. vergoeding voor character animators naburige rechten.	Geen. Signaal wees niet op overtreding wettelijke bepaling.	9/3/17	Afgehandeld
Buma Stemra	Organisatie E	29/5/17	Structureel te lage incasso voor Ernstige Muziek bij gesubsidieerde orkesten, ensembles en concertorganisatoren, amateurorkesten en verenigingen bij bepaalde uitvoeringspraktijken en een feitelijk veel te lage vergoeding aan rechthebbenden.	Als ter kennisname aan CvTA verzonden. Signaalgever heeft afgezien van verzoek om actie van het CvTA. CvTA zag geen redenen om actie te ondernemen.	n.v.t.	Afgehandeld
Sena	Organisatie F	13/7/17	Hantering van ontransparante regelingen door Sena mbt vormgevingsmuziek en prime time/non-primetime tarieven.	Advies aan Sena aanpassing tot repartitiereglement.	26/4/18	In behandeling
Pictoright	Organisatie G	7/11/17	Verzoek om onderzoek handhaving bestuurssamenstelling naar aanleiding van niet in orde zijnde statuten.	Signaal en verzoek om handhaving worden betrokken bij de goedkeuring van nieuwe statuten die in 2017 nog niet aan het CvTA zijn voorgelegd.		In behandeling
Buma Stemra	Organisatie H	18/12/17	Kritiek op de zeggenschap binnen bestuur Buma Stemra n.a.v. statuten.	Wijziging statuten Buma Stemra goedgekeurd.	18/5/18	Afgehandeld
Sena	Organisatie I	21/12/17	Vergoedingen voor rechthebbenden niet gerelateerd aan gebruik.	Advies aan Sena tot aanpassing repartitiereglement.	26/4/18	In behandeling

5.4 Klachten jegens handelswijze van het CvTA in 2017

Net als bij ieder ander bestuursorgaan kan eenieder klachten jegens de gedragingen en handelwijzen van het CvTA indienen. Tegen besluiten van het CvTA naar aanleiding van dergelijke klachten kan niet in bezwaar of beroep worden gegaan. Wel staat de klager de mogelijkheid open zich te wenden tot de Nationale Ombudsman.
In 2017 zijn 4 klachten (in 2016: 3) jegens handelwijzen en gedragingen van het CvTA ingediend. Alle klachten zijn afgehandeld, twee hiervan zijn afgewezen. Zie tabel Klachten jegens handelswijze van het CvTA.

5.5 Wob-verzoeken en besluiten op Wob-verzoeken in 2017

In 2017 zijn er 17 Wob-verzoeken ingediend, hetgeen een enorme toename is vergeleken met 2016, waarin geen Wob-verzoeken werden ingediend. Over de meeste Wob-verzoeken is in 2017 door het College besloten. Tegen deze besluiten is geen bezwaar gemaakt. Bij een aantal verzoeken heeft het College de betreffende verzoeker voor een gesprek uitgenodigd, onder andere om deze verzoeken nader te preciseren. Deze verzoeken zijn echter niet ingewilligd.
Zie tabel Wob-verzoeken en besluiten op Wob-verzoeken.

Klachten jegens handelswijze van het CvTA

Betreft	Betrokkene	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actievan het CvTA	Datum	Status
Buma Stemra	Persoon A	Gerben de Vries, namens Storm en Bolland	21/2/17	Klacht inzake afhandeling van een eerder signaal aan CvTA om in te grijpen bij Buma Stemra betreffende de copyrightverdeling door buitenlandse zusterorganisaties en controle hierop door Buma Stemra.	Het CvTA heeft de klacht afgewezen.	1/5/17	Afgehandeld
Buma Stemra	Persoon B	Frank van Hoorn	1/11/17	Telefonische klacht over CvTA als passieve toezichthouder. Klager zal zich via Ministerie van Justitie en Veiligheid melden.	Niet van toepassing.	N.v.t.	Afgehandeld
Buma Stemra	Persoon C	Ratel/P. van Wijngaarden	31/12/17	Klacht informatie in Toezicht Rapport 2016.	Tijdens een gesprek met klager op 23 januari 2018 is de klacht afgehandeld.	23/1/18	Afgehandeld
Klacht	Persoon C	Van Wijngaarden	8/2/17	N.a.v. door het CvTA op 10/1/2017 afgewezen eerdere klacht.	Het CvTA heeft de klacht afgewezen.	2/3/17	Afgehandeld

Wob-verzoeken en besluiten op Wob-verzoeken

Bezwaar	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
Sena	Sena	8/6/17	Wob-verzoek Goedkeuring tarieven	Het College heeft hierover besloten		
Buma Stemra	Persoon A	14/8/17	Wob-verzoek verstrekken documenten betreffende de vorder op en het geschil tussen Ratel Music Publishing en Buma Stemra.	Het College heeft hierover besloten		
Buma Stemra	Persoon A	2/9/17	Wob verzoek ten aanzien van rapportage Buma/Stemra	Het College heeft hierover besloten		
Buma Stemra	Persoon A	21/9/17	Wob-verzoek Onderzoek Buma Stemra	Het College heeft hierover besloten		
Buma Stemra	Persoon A	23/10/17	Wob verzoek mbt onderzoeks-bevindingen KPMG uit 2013.	Verwezen naar informatie op de website		
Buma Stemra	Persoon A	2/11/17	Wob verzoek oa ongeopende envelop voorzieningenrechter, zienswijzen B/S, managementletter	Het College heeft hierover besloten		
Buma Stemra	Persoon A	3/11/17	Wob verzoek mbt onderzoeksbevin-dingen KPMG uit 2013. Antwoord Wob verzoek 3 was te summier.	Het College heeft hierover besloten		
Buma Stemra	Persoon A	6/11/17	Wob verzoek over info mbt integere stemprocedures ALV B/S.	Besluit College: geen info voorhanden		
Buma Stemra	Persoon A	8/11/17	Wob verzoek inzake afstoting grafisch recht B/S (ivm Femu kwestie)	Verdaagd voor 4 weken, in overleg besproken		
Buma Stemra	Persoon A	10/11/17	Wob tav alle informatie aangaande ons toezicht op Buma/Stemra na Wob 2	Het College heeft hierover besloten		
Buma Stemra	Persoon A	13/11/17	Herhaling Wob 1, want wat wij hebben verstuurd was niet genoeg.	Verzoek afgewezen.		
Buma Stemra	Persoon A	15/11/17	Stukken mbt jaarrekening 2015/2016	Verdaagd voor 4 weken, in overleg besproken		
Buma Stemra	Persoon A	20/11/17	Informatie mbt keurmerk B/S	Verdaagd voor 4 weken, in overleg besproken		
Buma Stemra	Persoon A	18/12/17	Informatie mbt ons toezicht over online exploitatie Buma/Stemra	Besluit College: geen info voorhanden		
Buma Stemra	Organisatie A	6/9/17	Wob-verzoek informatie/documenten	Verzocht om nadere concretisering		
Buma Stemra	Organisatie B	21/9/17	Wob-verzoek Onderzoek Buma Stemra	Het College heeft hierover besloten		
Sena	Organisatie C	22/12/17	Wob-verzoek Wijzingingen in Repartitiereglementen Sena	Het College heeft hierover besloten in 2018		
Buma Stemra	Organisatie D	1/11/17	Zienswijze tegen besluit op Wob-verzoek inzake afschrift BDO-rapport.	Mede op basis van zienswijzen heeft het College besloten de betreffende rapporten deels openbaar te maken.	20/12/17	Afgehandeld
Buma Stemra	Persoon B	22/12/17	Zienswijze Bezwaar tegen besluit CvTA Wob-verzoeken.	Geen bezwaar op openbaarmaking.	12/1/18	Afgehandeld

5.6 Bezwaren tegen besluiten van het CvTA in 2017

In 2017 zijn er 5 (in 2016: 3) bezwaren ingediend naar aanleiding van besluiten van het CvTA.
Eén van de bezwaren betreft het advies van 27 september 2017, alsmede het besluit tot openbaarmaking van dit advies van het CvTA aan Buma Stemra. Op 1 december 2017 heeft het College besloten (1) het bezwaar tegen het advies niet-ontvankelijk te verklaren en (2) het bezwaar tegen het besluit tot openbaarmaking van het advies ongegrond te verklaren en het bestreden besluit in stand te laten, met dien verstande dat enkele passages onleesbaar zijn gemaakt.
Het advies heeft het CvTA op 14 december 2017 openbaar gemaakt op de website van het CvTA.
Daarnaast maakte een groep van betalingsplichtigen van Buma, Organisatoren Dance, in 2017 bezwaar tegen het besluit van het CvTA om de gewijzigde tarieven van Buma voor liveoptredens goed te keuren. Ondanks dat het CvTA het bezwaar ongegrond achtte en daarmee het besluit in stand werd gehouden, adviseerde het CvTA Buma wél om te onderzoeken op welke wijze zij de Organisatoren Dance zou kunnen compenseren. Zie Bezwaar tegen besluiten van het CvTA.

5.7 Beroepen en Voorlopige Voorzieningen in 2017

Op 28 september 2017 heeft het College naar aanleiding van een in opdracht van Buma Stemra uitgevoerd onderzoek haar geadviseerd een nader onderzoek te laten uitvoeren en haar uitgenodigd om voor 1 november gezamenlijk met het College een opdracht te formuleren. Buma Stemra heeft bezwaar gemaakt en rechtsmiddelen ingezet tegen dit advies en tegen het openbaar maken van het advies en van het bijbehorende persbericht. Buma Stemra heeft haar zienswijze naar aanleiding vanhet advies op 25 oktober 2017 ter kennis van het College gebracht. Op 27 oktober 2017 heeft de bestuursrechter het verzoek van Buma Stemra afgewezen en geoordeeld dat het persbericht en het advies (na verwerking van de zienswijze) gezamenlijk openbaar mogen worden gemaakt.
Buma Stemra heeft naast haar bezwaren en de ingezette rechtsmiddelen te kennen gegeven haar medewerking aan het advies te willen verlenen.

Bezwaar tegen besluiten van het CvTA

CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
Buma Stemra	Organisatie J	30/3/17	De Organisatie J. hebben bezwaar aangetekend tegen het goedkeurings-besluit van het College, d.d. 24 oktorber 2016, waarin onder andere de door Buma Stemra voorgestelde wijziging van de Tarieven voor de Live Markt wordt goedgekeurd.	Het CvTA besluit het bezwaar ongegrond te verklaren.	20/6/17	Afgehandeld
StOP nl	Bestuur StOP NL	3/5/2017 en 29/5/2017	Bezwaar en aanvulling op bewaar tegen aanwijzingsbesluit 30 maart 2017.	Het College achtte het bezwaar van StOP nl ongegrond en laat het bestreden aanwijzingsbesluit in stand.	17/7/17	Afgehandeld
Sena	Bestuur Sena	17/8/17	Bezwaar tegen besluit op Wob-verzoek tot openbaarmaking van standaard-licentieovereenkomsten.	Hoorzitting op 19 september 2017. College besluit het bezwaar van Sena ongegrond te verklaren.	22/11/17	Afgehandeld
Buma Stemra	Bestuur Buma Stemra	28/9/2017 en 23/10/2017	Bezwaren tegen advies en tegen het besluit tot openbaarmaking van het advies en het persbericht.	Bezwaar tegen openbaarmaking: Wijzigingsbesluit 13 oktober 2017 tot openbaarmaking van het advies en het persbericht. Het oorspronkelijke persbericht is vervangen en aanvullende motivering inzake openbaarmaking is opgesteld. Bezwaar tegen advies: 1 december 2017 besluit om het bezwaar tegen het advies niet-ontvankelijk, ongegrond te verklaren.	13/10/2017 & 1/12/2017	Afgehandeld
Sena	Organisatie A	11/12/17	Bezwaar tegen besluit CvTA op hand-havingsverzoek inzake openbaarmaking licentieovereenkomsten (27 oktober 2017).	Beslissing op bezwaar m.b.t. advies CvTA 27 oktober 2017, bezwaar ongegrond.	13/3/18	Afgehandeld

Beroepen en Voorlopige Voorzieningen

CBO	Betrokkene	Ingediend bij rechtbank	Betreft	Uitspraak	Datum	Status
Buma Stemra	Bestuur Buma Stemra	28/9/17	Verzoek om voorlopige voorziening behorend bij bezwaar ten aanzien van het advies (27/9/2017) aan Buma Stemra en de openbaarmaking ervan.	Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening advies CvTA en openbaar-making ervan zijn toegestaan nadat Buma Stemra in de gelegeheid is gesteld een zienswijze te geven.	27/10/2017	Afgehandeld
Sena	Bestuur Sena	22/12/17	Beroep bij de Rechtbank inzake het besluit op bezwaar ten aanzien van een Wob-besluit tot openbaarmaking van licentieovereenkomsten van Sena.	Dit beroep is door Sena ingetrokken nadat het CvTA besloot de eerdere beslissing op bezwaar te wijzigen op 29 juni 2018.	2/7/2018	Afgehandeld

6

Rechthebbenden

6.1 Inleiding

Het incasseren, beheren en reparteren van gelden ten behoeve van de rechthebbenden is de kerntaak van een CBO en OBO. Het belang van de rechthebbenden is daarmee één van de centrale belangen die iedere CBO en OBO in acht dient te nemen.
De nieuwe Wet Toezicht bevat een aantal nieuwe verplichtingen voor CBO's, en in beperkte mate over OBO's, die specifiek toezien op de rechten van de rechthebbenden en de verhouding en het verkeer tussen de CBO's en de rechthebbenden. Gevoegd bij de reeds bestaande verplichtingen dienen CBO's daarmee aan de volgende verplichtingen te voldoen. Voor OBO's gelden alleen verplichtingen conform punt 2.

1. **Het verlenen van rechten aan rechthebbenden.**
   Deze verplichting betreft bijvoorbeeld het verlenen van het recht aan de rechthebbende om een CBO naar keuze te machtigen voor het beheer van zijn rechten, waarbij de CBO, tenzij om objectief gerechtvaardigde redenen, dit beheer niet mag weigeren. Ook moeten rechthebbenden licenties kunnen verlenen voor niet-commercieel gebruik en moeten zij met in achtneming van een redelijke opzegtermijn, 6 maanden, hun machtiging kunnen opzeggen. Voorts moeten zij de vrije keuze hebben welke categorieën van rechten zij bij een CBO willen onderbrengen, het zogeheten 'flexibel rechtenbeheer'.

2. **Informatievoorziening aan rechthebbenden.**
   Deze verplichting betreft het minimaal jaarlijks bekendmaken van specifieke informatie aan iedere rechthebbende aan wie rechteninkomsten zijn toegewezen of betalingen zijn gedaan. Voor CBO's die ten behoeve van andere, verdelende CBO's incasseren, geldt deze jaarlijkse verplichting tot het verstrekken van specifieke informatie jegens deze andere, verdelende CBO's. Bovendien moeten CBO's, op verzoek van rechthebbenden, van een gebruiker of van een CBO waarvoor zij incasseren, specifieke informatie verstrekken over het beheerde materiaal, de beheerde rechten en het grondgebied dat de CBO bestrijkt.

3. **De tijdige, regelmatige, zorgvuldige en correcte verdeling van de gelden over de rechthebbenden.**
   CBO's dienen bedragen zo snel mogelijk aan rechthebbenden te betalen, doch uiterlijk 9 maanden na afloop van het boekjaar waarin de rechteninkomsten zijn geïnd. Hiervan kan de CBO alleen afwijken indien de CBO om objectieve redenen (gelegen buiten de invloedssfeer van de CBO; bijvoorbeeld het niet beschikken over gegevens van de rechthebbende) niet in staat is tijdig te betalen. Voor (verdelende) CBO's die voor hun incasso afhankelijk zijn van andere CBO's is de uiterste termijn van betaling aan de rechthebbenden 6 maanden na ontvangst van de gelden van de incasserende CBO. Ook van deze termijn kan een CBO alleen afwijken indien het om objectieve, buiten de invloedssfeer van de CBO gelegen, redenen wordt gehinderd.
   Verder zijn CBO's bij de verdeling van gelden verplicht maatregelen te nemen om rechthebbenden te identificeren en te lokaliseren. Indien deze niet zijn gelokaliseerd of zijn geïdentificeerd moet de CBO de informatie over werken waarvan de vergoeding niet kan worden uitgekeerd (tijdig) openbaar maken. Verschuldigde bedragen aan rechthebbenden worden als onverdeeld beschouwd, indien deze bedragen niet kunnen worden verdeeld 3 jaar na afloop van het boekjaar waarin de inning heeft plaatsgevonden.

4. **Het voorzien in procedures voor rechthebbenden waarbij klachten en geschillen doeltreffend en tijdig worden behandeld.**
   In 2017 heeft het CvTA getoetst of CBO's en OBO's aan deze verplichtingen voldoen in opzet, dus in hoeverre de formele documenten aan deze verplichtingen zijn aangepast, cq de verplichtingen in de formele zijn opgenomen documenten . De uitvoering hiervan zal komende jaren door het College worden getoetst.
   Het CvTA houdt onder meer toezicht (preventief) op deze verplichtingen doordat CBO's verplicht zijn wijzigingen in statuten (zie Hoofdstuk 4), repartitiereglementen en aansluit- of exploitatieovereenkomsten met rechthebbenden ter goedkeuring voor te leggen aan het CvTA.
   Voorts worden de rechthebbenden beter van informatie voorzien doordat CBO's en OBO's nieuwe (actieve en passieve) informatieverplichtingen krijgen opgelegd.

6.2 Rechten van rechthebbenden

Het CvTA heeft in 2017 getoetst of CBO's voldoen aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de rechten van rechthebbenden aan de hand van ter goedkeuring door CBO's voorgelegde wijzigingen van statuten en/of aansluit- en exploitatieovereenkomsten.
Niet alle CBO's sluiten aansluit- of exploitatieovereenkomsten met rechthebbenden,zoals Stichting de Thuiskopie of Stichting Leenrecht en zijn derhalve niet gehouden de rechten te regelen in de statuten.

Het CvTA is in 2017 nagegaan of deze CBO's de rechten van rechthebbenden op een juiste wijze zijn verankerd in statuten en/of aansluit- of exploitatieovereenkomsten. Het resultaat hiervan is opgenomen in de volgende tabel.

Het CvTA heeft in 2017 de volgende aansluitings- of exploitatieovereenkomsten ter goedkeuring voorgelegd gekregen en hierover besloten. Overigens zijn in hoofdstuk 4 zijn de in 2017 aan het CvTA ter goedkeuring voorgelegde statuten aan bod gekomen.

6-1 Overzicht of CBO's voldoen in opzet aan de verplichtingen m.b.t. opnemen van de rechten van rechthebbenden

OBA's	Voldoen aan vereisten rechten van rechthebbenden m.b.t. 2017		
		Rechten opgenomen in:	
	Voldoet	Statuten	Aansluitingsovereenkomst
Sena	■	■	
Stichting Leenrecht	n.v.t.[1]		
Stichting Reprorecht	n.v.t.		
Stichting de Thuiskopie	n.v.t.[2]		
Vereniging Buma	■		■
Femu	■	■	
Güfa Nederland	■		
Stichting Lira	■		■
Norma	■		■
Stichting Pictoright	■		■
Stichting Platform Multimediaproducenten	■		
Stichting PRO	n.v.t.[3]		
Stichting IPRO	■	■	
SCGO	■		■
Sekam	■		■
Sekam Video	n.v.t.[4]		
Stemra	■		■
St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten	■	■	
StOP NL	■		■
SVVP	■	■	
Vevam	■		■
Stichting Videma	■		■

1 Jaarlijks verdeelt Stichting Leenrecht de geïncasseerde vergoedingen onder verschillende beheerorganisaties (CBO's). Stichting Leenrecht keert niet uit aan individuele rechthebbenden, maar stelt de middelen ter beschikking aan de zogeheten 'verdeel'-CBO's.

2 Thuiskopie verdeelt de geïncasseerde vergoedingen over verschillende verdeelorganisaties. De verdeelorganisaties handelen de verdere verdeling naar individuele rechthebbende af.

3 PRO heeft geen aansluitvoorwaarden voor rechthebbenden, maar werkt op basis van een door uitgevers verstrekt mandaat. Derhalve bestaat tussen de CBO en de uitgever geen overeenkomst. Het CvTA heeft hierbij geen rol.

4 Sekam Video is door Stichting De Thuiskopie aangewezen als de verdeelorganisatie van de thuiskopievergoeding aan producenten van film en televisiewerken. Sekam Video gaat geen aansluitovereenkomsten met rechthebbenden aan."

6-2 Overzicht of CBO's voldoen in opzet aan de verplichtingen m.b.t. opnemen van de rechten van rechthebbenden

	Voldoen aan vereisten rechten van rechthebbenden m.b.t. 2017			
OBA's	Datum verzoek	Titel	Betreft	Besluit tot goedkeuring
Vevam	16/11/17	Aansluitingscontract	Gewijzigd aansluitcontract flexibel rechtenbeheer	22/7/18
Lira	13/12/17	Aansluitingscontract	Gewijzigd aansluitingscontract	22/7/18
Norma	24/7/17	Exploitatieovereenkomst, opt-out formulier	Gewijzigd exploitatieovereenkomst, opt-outformulier, regeling voor niet-commercieel gebruik	31/8/17, opt out formulier 6-11-17, exploitatieovereenkomst
Sekam	1/12/17	Aansluitingscontract	Gewijzigde aansluitovereenkomst	14/12/17
Videma	24/11/17	Aansluitingscontract	Gewijzigde aansluitovereenkomst Groepsvertoning en Doorgifte	14/12/17
Pictoright	22/12/17		Flexibel rechtenbeheer	13/6/18
StOP NL	5/12/16	Aansluitingscontract	Gewijzigde aansluitovereenkomst	28/3/17
Buma	26/2/18	Aansluitingscontract	Gewijzigde aansluitovereenkomst	1/5/18
Stemra	26/2/18	Aansluitingscontract	Gewijzigde aansluitovereenkomst	1/5/18
Femu	6/4/18	Aansluitvoorwaarden	Exploitatiecontract grafisch reproductierecht	
SCGO	16/4/18	Aansluitovereenkomst	Aansluitovereenkomst Stichting Collectieve Gelden Omroepen	22/6/18

6.3 Informatievoorziening aan rechthebbenden

In 2017 is het CvTA nagegaan of de CBO's en OBO's aan hun jaarlijkse verplichting hebben voldaan met betrekking tot het voorzien van informatie aan rechthebbenden.
De wettelijke verplichtingen met betrekking tot de informatievoorziening aan rechthebbenden zijn hieronder opgenomen:

Wet toezicht artikel 2m
Het CvTA dient erop toe te zien dat CBO's en OBO's eenmaal per jaar aan de individuele rechthebbende de volgende informatie bekend maakt:

1. De contactgegevens van de rechthebbende.
2. De aan de rechthebbende toegewezen rechteninkomsten.
3. De door de CBO aan de rechthebbende betaalde bedragen per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik,
4. De periode waarin het gebruik heeft plaatsgevonden waarvoor bedragen zijn toegewezen en betaald aan de rechthebbende, tenzij CBO's vanwege objectieve redenen, niet over deze gegevens kan beschikken.
5. Bedragen die zijn ingehouden met betrekking tot beheerskosten.
6. Bedragen die zijn ingehouden voor andere doeleinden dan met betrekking tot beheerskosten.
7. Rechteninkomsten toegewezen aan een rechthebbende die voor enige periode onbetaald blijven.
8. Wanneer een CBO rechteninkomsten toewijst en als leden organisaties heeft, die verantwoordelijk zijn voor de uitkering van rechteninkomsten aan rechthebbenden, verstrekt de CBO de bovenstaande informatieonderdelen aan deze organisaties.

Wet toezicht artikel 2n
Het CvTA dient erop toe te zien dat CBO's aan CBO's namens wie zij rechten beheert op grond van een vertegenwoordigingsovereenkomst, tenminste eenmaal per jaar, op elektronische wijze, voor de periode waarop de informatie betrekking heeft, minimaal de volgende informatie bekendmaakt:

9. De toegewezen rechteninkomsten, de door de CBO betaalde bedragen per beheerde rechtencategorie en soort gebruik voor de rechten die zij beheert op grond van de vertegenwoordigingsovereenkomst en de rechteninkomsten toegewezen aan een rechthebbende die voor enige periode onbetaald blijft.
10. Bedragen die zijn ingehouden met betrekking tot beheerskosten.
11. De bedragen die zijn in gehouden voor andere doeleinden dan met betrekking tot beheerskosten.
13. Informatie over iedere verleende of geweigerde licentie die wordt bestreken door de vertegenwoordigingsovereenkomst.
14. Door de algemene ledenvergadering genomen besluiten voor zover deze besluiten relevant zijn voor het beheer van de rechten op grond van de vertegenwoordigingsovereenkomst.

Wet toezicht artikel 2o
Het CvTA dient erop toe te zien dat CBO's, na een gemotiveerd verzoek, op elektronische wijze en zonder onnodige vertraging, op zijn minst de volgende informatie bekendmaakt aan iedere rechthebbende of gebruiker of aan de CBO wiens rechten zij beheert op grond van een vertegenwoordigingsovereenkomst.

15. Het beschermde werk dat zij beheert, de rechten die zij direct of krachtens een vertegenwoordigingsovereenkomst beheert en het grondgebied dat zij bestrijkt, of

16. Wanneer wegens de reikwijdte van de activiteiten van de CBO dergelijke soorten beschermd materiaal niet kunnen worden vastgelegd, de soorten beschermd materiaal die zij vertegenwoordigt, die rechten die zij beheert en de grondgebieden die zij bestrijkt.

In tabel 6-3.1 Informatievoorziening aan rechthebbenden, CBO en gebruikers is aangeven of CBO's en OBO's met betrekking tot 2017 hebben voldaan aan bovenstaande informatieverplichtingen. De nummers boven de kolommen verwijzen naar de leden van de bovengenoemde artikelen.

6 3.1 Informatievoorziening aan rechthebbenden, CBO's en gebruikers

	Informatievoorziening betreffende: CBO's en OBO's met repartitie rechtstreeks aan rechthebbenden								Informatievoorziening betreffende: CBO's met repartitie aan CBO's die reparteren aan rechthebbenden					Informatie bekend maken op verzoek		
OBA's	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	ontvangen	14	15
Sena	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
Stichting Leenrecht	-	-	-	-	-	-	-	-	ja	ja	-	-	nee	nee	-	-
Stichting Reprorecht	ja	ja	nee	ja	ja	-	-	ja	ja	ja	-	-	-	nee		
Stichting de Thuiskopie	-	-	-	-	-	-	-	-	ja	ja	nee	nee	ja	nee	-	-
Vereniging Buma	ja	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	-	-	-	-	-	nee	-	-
Femu	ja	ja	nee	ja	ja	-	nee	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
Güfa Nederland	geen opgaaf ontvangen van de CBO								geen opgaaf					geen opgaaf		
Stichting Lira	ja	ja	nee	ja	ja	ja	nee	nee	-	-	-	-	-	nee	-	-
Norma	ja	ja	nee	ja	ja	ja	ja	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
Stichting Pictoright	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
Stichting Platform Multimediaproducenten	geen opgaaf ontvangen van de CBO								geen opgaaf					geen opgaaf		
Stichting PRO	ja	ja	nee	ja	ja	-	-	-	ja	ja	ja	-	ja	nee	-	-
Stichting IPRO	ja	ja	nee	ja	ja	ja	-	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
SCGO	geen opgaaf ontvangen van de CBO								geen opgaaf					geen opgaaf		
Sekam	ja	ja	nee	ja	ja	-	ja	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
Sekam Video	ja	ja	nee	ja	ja	ja	ja	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
Stemra	ja	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	-	-	-	-	-	nee	-	-
St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten	ja	ja	nee	ja	ja	-	-	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
StOP NL	ja	ja	nee	ja	ja	-	ja	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
SVVP	geen opgaaf ontvangen van de CBO								geen opgaaf					geen opgaaf		
Vevam	ja	ja	nee	ja	ja	nee	-	-	-	-	-	-	-	nee	-	-
Stichting Videma	ja	ja	nee	ja	nee	nee	nee	nee	-	-	-	-	-	nee	-	-
CCLI	geen opgaaf ontvangen van de CBO								geen opgaaf					geen opgaaf		
IBVA	geen opgaaf ontvangen van de CBO								geen opgaaf					geen opgaaf		
Rights Direct	ja	ja	ja	ja	ja	-	-	-	-	-	-	-	-	nee	-	-

'-'= niet van toepassing

Conclusie per onderdeel
De CBO's en de OBO's is gevraagd inzichtelijk te maken op welke wijze zij voldoen aan de eisen van de Wet toezicht waar het gaat om (1) de informatieverstrekking aan de rechthebbenden, (2) de informatieverstrekking aan andere CBO's die gelden reparteren aan rechthebbenden en (3) het bekend maken van informatie na een gemotiveerd verzoek aan rechthebbenden, gebruikers en andere CBO's.

Ad (1)
De volgende CBO's en OBO's hebben geen opgaaf aan het CvTA gedaan: Güfa Nederland, Stichting PM, SCGO, SVVP en de OBO's CCLI en IBVA. Deze organisatie reparteren rechtstreeks aan individuele rechthebbenden.
CBO's die gelden reparteren aan rechthebbenden voldoen deels aan de wettelijke eisen (artikel 2m).
Alle CBO's melden de toegewezen rechteninkomsten op een individueel overzicht ten behoeve van de rechthebbenden. Sena neemt op de afrekening ten behoeve van een individuele rechthebbende eveneens op welk bedrag reeds is betaald aan de rechthebbende. Bij alle andere gevallen, CBO's maar ook de OBO's, is op de individuele afrekening niet expliciet vermeld welke bedragen de CBO of OBO daadwerkelijk hebben betaald aan de rechthebbenden.
Buma, Stemra en Videma maken niet inzichtelijk op de individuele afrekening aan de rechthebbenden welke bedragen zijn ingehouden voor beheerskosten, noch welke bedragen die zijn ingehouden voor andere doeleinden.
Vevam maakt niet inzichtelijke welke bedragen zijn ingehouden voor andere doeleinden. Vevam vermeldt in de toelichting op de repartitieafrekening dat een inhouding heeft plaatsgevonden op de uit te keren som van 5%. De omvang van deze inhouding is niet expliciet op het overzicht vermeld.
CBO's en OBO's melden deels aan rechthebbenden dat er rechteninkomsten toegewezen zijn aan de rechthebbende die voor enige periode onbetaald blijven.
De CBO's Stichting Leenrecht en Stichting de Thuiskopie reparteren niet direct aan rechthebbenden, maar louter aan CBO's.
Stichting Reprorecht stelt een specificatie op conform artikel 2m lid 2. Dit betreft een specificatie ten behoeve van een uitgever van een door de uitgever te betalen bedrag aan een auteur.

Ad (2)
CBO's die gelden verdelen aan andere CBO's, Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, De Thuiskopie en PRO , informeren deze verdelende CBO's over de bedragen die zij aan hen toewijzen. Of zij daadwerkelijk betaald hebben is niet opgenomen in de overzichten. De toezegging tot betaling is hierop wel vermeld. Wel heeft Stichting de Thuiskopie de verdelende CBO's per brief geïnformeerd over bedragen (of de toepasselijke percentages), met redenen omkleed, die voor enige tijd onbetaald blijven.
De bedragen die zijn ingehouden met betrekking tot beheerskosten zijn opgenomen in de overzichten die de Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, De Thuiskopie en PRO verstrekken. Stichting PRO meldt bovendien de bedragen voor andere inhoudingen (opsporing en handhaving).
De informatie over de verlening of weigering van licenties neemt geen van de CBO's op in de verstrekte overzichten aan de verdelende CBO's.
Alleen bij Stichting de Thuiskopie en Stichting PRO nemen relevante bestuursbesluiten op in de begeleidende brief bij overzichten aan de verdelende CBO's. De andere CBO's nemen deze informatie niet op.

Ad (3)
De CBO's hebben in 2017 geen gemotiveerde verzoeken ontvangen om informatie bekend te maken aan rechthebbenden, gebruikers of aan de CBO wiens rechten zij beheert op grond van een vertegenwoordigingsovereenkomst.

Algemene conclusie
CBO's en OBO's voldoen nog niet aan alle vereisten van de Wet toezicht waar het gaat om de informatievoorziening aan individuele rechthebbenden en andere CBO's. Er is ruimte voor verbetering op dit gebied.
In het non-compliance traject naar aanleiding van de bevindingen in het Toezichtrapport over 2017 zullen bovenstaande tekortkomingen aan de orde worden gesteld.

6.4 Repartie aan rechthebbenden; de tijdige, regelmatige, zorgvuldige en correcte verdeling van de gelden over de rechthebbenden formeel geregeld.

Het CvTA heeft in 2017 getoetst of CBO's voldoen aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de formele regels ten aanzien van de verdeling aan rechthebbenden[25]. Deze regels betreffen naast de informatie voorziening aan de rechthebbenden met betrekking de betalingen aan de rechthebbende tevens de termijnen waarbinnen CBO's aan rechthebbenden of verdelende CBO's dienen te reparteren.
Daarnaast moeten rechthebbenden licenties kunnen verlenen voor niet-commercieel gebruik en dient de CBO te beschikken over een geschillen- en klachtenregeling.

Deze toets heeft plaatsgevonden aan de hand van door CBO's ter goedkeuring voorgelegde wijzigingen van repartitiereglementen. In het volgende overzicht is het resultaat van deze toetsing opgenomen.

[25] Of CBO's in de praktijk voldoen aan de vereisten voor verdeling aan rechthebbenden, komt in het hoofdstuk Financiën aan de orde.

6-4 Overzicht CBO's waarvan het repartitiereglement voldoet

	Voldoen aan wettelijke vereisten verdeling aan rechthebbenden 2017/2018
OBA's	Repartitiereglement voldoet
Sena	ja
Stichting Leenrecht	nog niet aangeleverd
Stichting Reprorecht	ja
Stichting de Thuiskopie	ja
Vereniging Buma	ja
Femu	ja
Güfa Nederland	nee
Stichting Lira	ja
Norma	ja
Stichting Pictoright	ja
Stichting Platform Multimediaproducenten	nee
Stichting PRO	ja
Stichting IPRO	ja
SCGO	ja
Sekam	ja
Sekam Video	ja
Stemra	ja
St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten	ja
StOP NL	ja
SVVP	ja
Vevam	ja
Stichting Videma	ja

Wanneer een CBO besluit tot het vaststellen of wijzigen van repartitiereglementen, geschillenregeling of aansluitingsovereenkomsten, behoeft dit besluit volgens artikel 3 lid 1 sub b Wet toezicht de schriftelijke instemming van het CvTA.

In 2017 is het College 25 maal (in 2016: 9 maal) verzocht de wijzigingen van een repartitiereglement goed te keuren. In 17 gevallen werd om goedkeuring verzocht vanwege de vereiste aanpassing van het reglement aan de nieuwe Wet Toezicht. In alle gevallen zijn de wijzigingen goedgekeurd.

In het volgende overzicht zijn de door het CvTA ontvangen verzoeken tot goedkeuring van CBO's van wijziging van repartitiereglementen opgenomen die in 2017 zijn behandeld en de besluiten van het CvTA hierop, inclusief data.

6-5 Overzicht van ter goedkeuring voorgelegde repartitiereglementen

2017	Ter goedkeuring voorgelegde repartitiereglementen			
CBO's	Datum verzoek tot goedkeuring	Redenen tot aanpassing	Betreffende reglement	Besluit tot goedkeuring
Vevam	21/12/16	Overige redenen	Repartitiereglement vergoedingen Basic Media Services	3/5/17
STG en SGN	23/1/17	Overige redenen	Repartitiereglement Groepstelevisiegelden, Reglement STG en Reglement doorgifte gesloten netwerken, Reglement SGN	25/1/17
Thuiskopie	3/2/17	Overige redenen	Bijlage 2 Repartitiereglement hoofdverdeelsteuls over de incassojaren 2015 en 2016	16/2/17
Sena	10/2/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement hoofdrepartitiereglement en twee deelrepartitiereglementen	30/3/17
StOP nl	20/3/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement	25/10/17
STG en SGN	17/3/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement Groepstelevisiegelden, Reglement STG en Reglement doorgifte gesloten netwerken, Reglement SGN	11/5/17
IPRO	31/3/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement	30/5/17
Thuiskopie	13/6/17	Overige redenen	Repartitiereglement onderverdeel sleutels	22/8/17
Vevam	1/6/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglementen BMS, Thuiskopie en Leenrecht	19/6/17
Vevam	15/6/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement	24/7/17
PRO	15/6/17	Overige redenen	Verdelingsreglement Thuiskopievergoeding	21/8/17
SVVP	22/6/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement Leenrechtgelden	21/8/17
STAP	22/6/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement Thuiskopiegelden Audio en Leenrechtvergoeding Audio	21/8/17
Lira	26/6/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement Reprorechtgelden	23/10/17
Videma	29/6/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement	21/8/17
Lira	5/7/17	Overige redenen	Repartitiereglement Thuiskopievergoeding	23/10/17
Lira	30/5/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement Leenrecht Geschriften	23/10/17
Lira	30/5/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement Leenrecht Multimedia	23/10/17
Femu	13/7/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement Grafische reproductierechten	16/11/17
Lira	14/7/17	Overige redenen	Repartitiereglement BMS	23/10/17
Norma	10/8/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement algemeen	6/11/17
Buma Stemra	12/9/17	Overige redenen	Reparititiereglement	18/5/18
Sekam	1/12/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Reparititiereglement	14/12/17
Thuiskopie	7/11/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Reparititiereglement	14/2/18
Pictoright	22/12/17	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Reparititiereglement	13/6/18
2018				
PRO	2/1/18	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitereglement PRN	30/4/18
Sekam Video	19/7/18	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Reparititiereglement	27/8/18
SCGO	16/4/18	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Reparititiereglement	22/6/18

6.5 Klachten rechthebbenden

6.5.1 Vooraf

Het College heeft de CBO's verzocht te rapporteren over de hoeveelheid klachten die zij van de rechthebbenden hebben ontvangen.

6.5.2 Overzicht

Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de door de CBO's gerapporteerde hoeveelheid klachten van rechthebbenden, het aantal klachten dat is afgehandeld, het aantal klachten dat is doorverwezen naar een geschillencommissie en het totaal aantal aangeslotenen of rechthebbenden aan wie gelden zijn uitgekeerd.

6.5.3 Bevindingen

Evenals in voorgaande jaren is het aantal klachten dat de CBO's van hun rechthebbenden ontvangen betrekkelijk laag. Vergeleken met 2016 is in 2017 het aantal ontvangen klachten licht gedaald.

6-6 Overzicht klachten van rechthebbenden

Ter goedkeuring voorgelegde repartitiereglementen

	2017				2018			
CBO's	Aantal ontvangen klachten	Aantal afgehandelde klachten	Aantal klachten doorverwezen naar Geschillen-commissie	Aantal recht-hebbenden of aangeslotenen	Aantal ontvangen klachten	Aantal afgehandelde klachten	Aantal klachten doorverwezen naar Geschillen-commissie	Aantal recht-hebbenden of
Sena	6	4	1	33.402	4	5	1	32.367
Stichting Reprorecht	-	-	-	181	-	-	-	286
Vereniging Buma	PM	PM	PM	PM	2	-	-	26.531
Femu	-	-	-	76	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Güfa Nederland	-	-	-	226	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Lira	-	-	-	20.084	1	2	-	19.284
Norma	-	-	-	15.774	-	-	-	15.191
Stichting Pictoright	-	-	-	6.408	-	-	-	5.783
Stichting PRO	-	-	-	1.136	-	-	-	1.117
SCGO	-	-	-	12	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Sekam	-	-	-	1.505	-	-	0	1.483
Sekam Video	-	-	-	790	0	1	0	790
Stemra	PM	PM	PM	PM	-	-	-	25.364
STAP	-	-	-	250	-	-	-	250
StOP	-	-	-	1.062	-	-	-	1.011
SVVP	-	-	-	100	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vevam	-	-	-	2.186	-	-	-	2.102
Stichting Videma	-	-	-	PM	-	-	-	4.681
Totaal	**6**	**4**	**1**		**7**	**8**	**1**	

6.5.4 Klachten- en geschillenprocedures voor rechthebbenden (Artikel 22 Wet toezicht)

Artikel 2 lid 2 sub e in de Wet toezicht 2013 vermeldt dat het CvTA erop toeziet dat een collectieve beheersorganisatie een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden kent. Ter nadere invulling van wat als een "deugdelijke geschillenregeling" diende te worden aangemerkt, heeft het College in zijn vorige Beleidskader de volgende minimumeisen gesteld:

a. Toegankelijkheid: de geschillenregeling dient voor de rechthebbenden toegankelijk te zijn en er mag geen sprake zijn van prohibitieve financiële of procedurele drempels.
b. Kenbaar: de geschillenregeling dient op schrift te zijn gesteld en op een gemakkelijk toegankelijke plaats (bijvoorbeeld de website) te zijn gepubliceerd.
c. Effectief: de geschillenregeling dient te leiden tot een tijdige, begrijpelijke en gemotiveerde beslissing.

Conform de Memorie van Toelichting van de Wet toezicht sluit de regeling uit de richtlijn aan bij de oude wettelijke verplichting uit artikel 2 lid 2 sub e die het College de bevoegdheid geeft om marginaal te toetsen. Ook de toets of de procedures dusdanig zijn ingericht dat ingediende klachten doeltreffende en tijdig behandeld worden, conform artikel 22 Wet toezicht, is volgens het College in de bovengenoemde minimumvereisten afdoende ondervangen.

6.5.5 Beoordeling

Met betrekking tot de kenbaarheid wordt verwezen naar Hoofdstuk 3 'Transparantie'.

Ten aanzien van de toegankelijkheid voldoen de geschillenregelingen van alle CBO's aan de daaraan te stellen eisen. Het harmoniseren van de klachtenregeling voor rechthebbenden in het kader van het VOI©E-keurmerk heeft hieraan een bijdrage geleverd.
Met betrekking tot de effectiviteit geldt dat daarover, gezien het zeer geringe aantal keren dat de geschillenregeling bij een CBO is ingeroepen, onvoldoende gegevens zijn om daarover een oordeel te geven. Het College heeft op grond van de teksten van de regelingen zelf geen redenen om aan te nemen dat deze onvoldoende effectief zouden zijn. Het College heeft geconstateerd dat alle CBO's in 2017 over een geschillenregeling beschikten, met uitzondering van Stichting de Thuiskopie aangezien Thuiskopie geen aangesloten rechthebbenden kent. In 2014 heeft het College deze geschillenregelingen getoetst op de eisen van toegankelijkheid, kenbaarheid en effectiviteit.

Vergoedingen voor auteurs van muziekwerken bij liveoptredens

Uitvoerende artiesten die eigen composities via liveoptredens openbaar maken, krijgen in de regel de volgende vergoedingen:
1. Een niet auteursrechtelijke vergoeding voor het optreden in de vorm van een vast vooraf overeengekomen 'gage' of de recette (kaartverkoop) minus de kosten. Onder de kosten moeten onder andere worden begrepen: zaalhuur, marketingkosten, maar ook een vergoeding aan Buma Stemra voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk. Dit betreft een vast percentage van de recette. De 'uitvoerder' betaalt zodoende aan de 'componist', ook al betreft dit dezelfde persoon.

2. De uitvoerende artiest/componist, indien aangesloten bij Buma Stemra, ontvangt na enige tijd van Buma Stemra een auteursrechtelijke vergoeding voor het gebruik van zijn compositie. Het betreft het bedrag dat hij eerder als vergoeding aan Buma Stemra heeft afgedragen minus de beheerskostenvergoeding van Buma Stemra. Indien sprake is van een buitenlandse artiest/componist die in Nederland optreedt, ontvangt deze zijn auteursrechtelijke vergoeding via de CBO waar hij is aangesloten. Indien de artiest/componist niet bij Buma Stemra of buitenlandse CBO is aangesloten kan hij zijn auteursrechtelijke vergoeding zelf afrekenen met de organisator van het liveoptreden.

Rechthebbenden en de bagatelregeling

Voor het uitkeren van gelden aan rechthebbenden hanteren de CBO's dikwijls een 'bagatelregeling'. Auteursrechtelijk beschermde werken waarvoor een te geringe vergoeding kan worden uitgekeerd aan de rechthebbende leidt in dat geval niet tot een uitkering. Een CBO kan hiertoe besluiten op grond van bijvoorbeeld de relatief hoge administratieve kosten die gemaakt moeten worden om een gering bedrag aan een rechthebbende uit te keren. De hoogte van deze 'bagatelgrens' legt een CBO vast in het 'repartitiereglement'. In de regel worden de bedragen die op grond van de bagatelgrens niet worden uitgekeerd, toegevoegd aan de wel te reparteren som. De bagatelgrens wordt in de regel gehanteerd op het niveau van 'werken', niet op het niveau van 'aangeslotenen/personen'. Sommige CBO's (Buma Stemra) registreren wel de bedragen die voor repartitie in aanmerking komen onder de bagatelgrens, maar keren pas uit nadat de bagatelgrens is overschreden.

Rol CBO's en niet aangesloten rechthebbenden

Rol CBO's en niet aangesloten rechthebbenden
Bij (wettelijk) verplicht collectief beheer is er geen sprake van rechten die door de makers aan collectieve beheersorganisaties worden overgedragen of waarvoor zij het beheer via mandaat verlenen. Deze zijn bij wet al overgedragen en deze rechten worden beheerd door: Sena, Thuiskopie, Leenrecht, Reprorecht. Voor het merendeel van deze organisaties staat vast dat de rechthebbenden niet zelfstandig de vergoeding voor hun auteursrecht bij de gebruiker kunnen ophalen of overeenkomen. Wel kunnen rechthebbenden zich (actief) aanmelden bij dergelijke collectieve beheersorganisaties, waaronder de CBO's die Thuiskopiegelden verdelen (o.a. Norma, Lira, Pictoright, Vevam). Vervolgens worden zij geregistreerd. Zowel bij (wettelijk) verplicht collectief beheer als in het vrijwillig collectief beheer kan een rechthebbende logischerwijs besluiten zijn rechten niet door een Nederlandse CBO te laten beheren. In het vrijwillig collectief beheer staan er in dat geval voor de rechthebbende de volgende opties open om toch een vergoeding van de gebruiker te krijgen: de vergoeding rechtstreeks opeisen bij de gebruiker (al of niet door tussenkomst van de rechter) of aansluiting bij een buitenlandse CBO. In dat laatste geval ontvangt de rechthebbende als gevolg van een stelsel van internationale afspraken zijn vergoeding overigens via de Nederlandse CBO, zowel bij verplicht als bij vrijwillig collectief beheer. Tevens kan een rechthebbende het gebruik verbieden.
Voor werken waarvoor wel bij een gebruiker wordt geïnd, maar waarvan de auteur van dat werk zich niet bij de CBO heeft aangemeld, hanteren de CBO's een reservering voor na-claims. Indien de rechthebbenden zich binnen de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren niet hebben gemeld, worden de gelden verdeeld onder de wél aangemelde rechthebbenden.

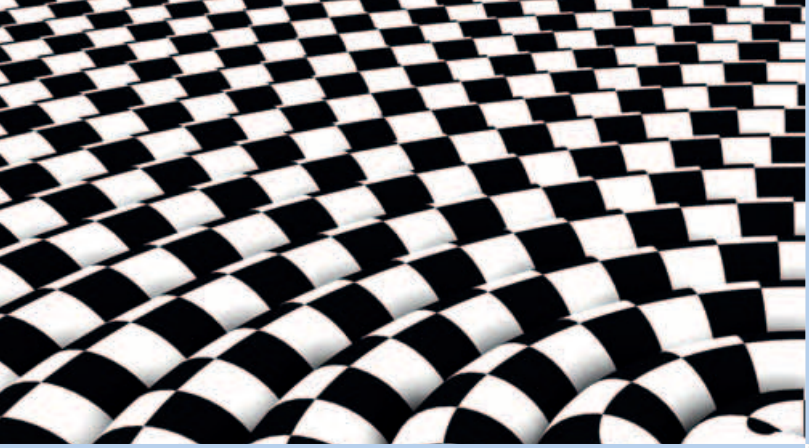

7

Betalingsplichtigen

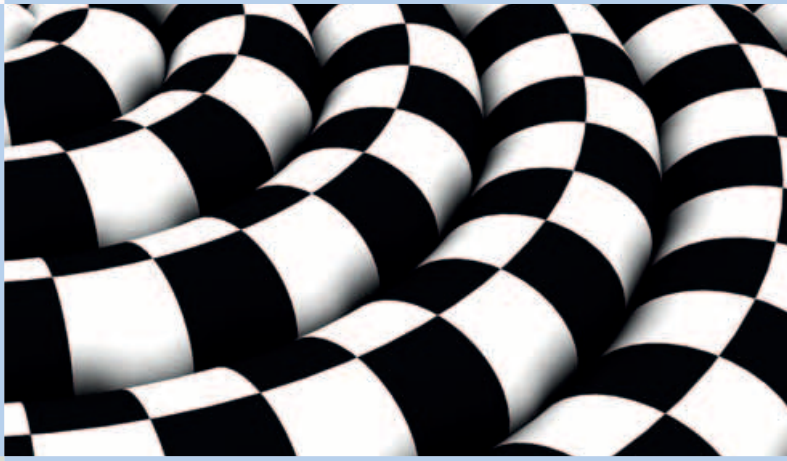

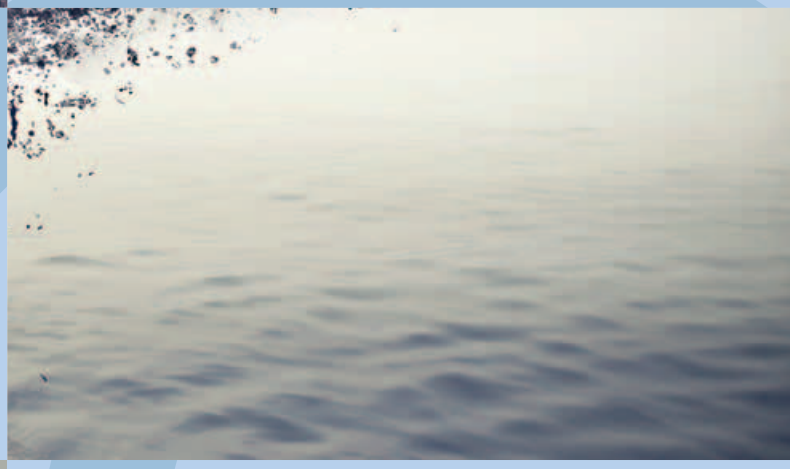

7.1 Rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen (Artikel 2 lid 2 sub Wet toezicht)

Artikel 2 lid 2 van de Wet toezicht stelt dat een collectieve beheersorganisatie bij de uitoefening van haar werkzaamheden voldoende rekening houdt met de belangen van de betalingsplichtigen. Het CvTA dient hierop toezicht te houden. De wijze waarop het CvTA dit toezicht in de praktijk uitvoert bestaat uit een aantal onderdelen die deels in andere hoofdstukken aan de orde komen.

- Toezicht op de transparantie van de tarieven en standaardlicentievoorwaarden (zie hoofdstuk 3, 'Transparantie').
- Toezicht op het voeren van een inzichtelijk en redelijk beheers- en incassobeleid (zie hoofdstuk 8, 'Financiën').
- Toezicht op de naleving van wettelijke vereisten: handhaving (zie hoofdstuk 5, 'Handhaving').

Met de inwerkingtreding van de implementatiewet richtlijn Collectief beheer heeft geen wezenlijke wijziging plaatsgevonden in de wettelijke eisen met betrekking tot de betalingsplichtigen. Volgens artikel 2 lid 2 Wet toezicht dient het College erop toe te zien dat een CBO voldoende is toegerust om zijn taken naar behoren uit te oefenen en bij de uitoefening van zijn werkzaamheden voldoende rekening houdt met de belangen van betalingsplichtigen. Deze verplichting van de CBO's komt het meest evident tot uitdrukking in artikel 2l lid 1 Wet toezicht waarin is bepaald dat CBO's en gebruikers en betalingsplichtigen in goed vertrouwen onderhandelingen voeren over de licentieverlening voor rechten en dat CBO's en gebruikers elkaar alle noodzakelijke informatie verschaffen. Artikel 2l lid 1 Wet toezicht is eveneens van toepassing op OBO's.

In dit hoofdstuk komen die onderwerpen aan de orde die verband houden met het toezicht op de mate waarin de CBO's rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen en die nog niet in andere hoofdstukken zijn behandeld. Deze onderwerpen zijn:

1. Het toezicht op bij de CBO's aanwezige klachtenregelingen voor betalingsplichtigen.
2. Het toezicht op de mate waarin de CBO's betalingsplichtigen gezamenlijk een jaarlijkse factuur uitreiken.
3. Preventief toezicht op het vaststellen of wijzigen van modelovereenkomsten.
4. Preventief toezicht op eenzijdige tariefstijgingen
5. Verplichtingen van CBO's bij het verlenen van multi territoriale licenties

Het toezicht op de verplichting of de CBO's en OBO's in goed vertrouwen onderhandelingen voeren met gebruikers voert het CvTA in de praktijk, zo ook in 2017, uit door:

1. Deze verplichting te betrekken bij het preventief toezicht op de bovengenoemde onderdelen 3 en 4, en
2. Naar aanleiding van signalen van gebruikers (zie hoofdstuk 5, 'Handhaving'.

De wettelijke basis voor toezicht op deze onderdelen alsmede de bevindingen van het CvTA zijn hieronder weergegeven:

7.1.1 Klachtenregeling voor betalingsplichtigen

Op basis van artikel 23 Wet toezicht heeft de minister van Justitie en Veiligheid een geschillencommissie aangewezen voor behandeling van geschillen tussen CBO's en betalingsplichtigen over in rekening gebrachte vergoedingen. Deze regelingen worden door de CBO openbaar gemaakt (artikel 2p sub j). Alle CBO's hebben een regeling voor klachten en geschillen openbaar gemaakt op de eigen website. Een verwijzing naar de behandeling van geschillen bij de geschillencommissie Auteursrechten zakelijk over gehanteerde tarieven is nog niet bij iedere CBO in de klachtenregeling opgenomen.

7.1.2 Gezamenlijke factuur

Ingevolge artikel 2r Wet toezicht dienen de CBO's aan wie een betalingsplichtige een vergoeding is verschuldigd een gezamenlijke jaarlijkse factuur op te stellen en uit te reiken aan die betalingsplichtige.
Via MijnLicentie.nl is het voor gebruikers mogelijk een verzamelfactuur aan te vragen voor een licentie voor het gebruik van muziek in publiekstoegankelijke ruimten en op de werkvloer. Hiermee voldoen een aantal van de CBO's (Buma, Sena, Videma en Reprorecht) aan deze bepaling uit de Wet toezicht.
MijnLicentie.nl is onderdeel van SCAN (Service Centrum Auteurs- en Naburige rechten).

7.1.3 Modelovereenkomsten

Conform artikel 3 lid 1 sub b Wet toezicht dienen de CBO's een besluit tot vaststelling of wijziging van reglementen of modelovereenkomsten betreffende de uitoefening en handhaving van auteursrechten of naburige rechten ter schriftelijke instemming voor te leggen aan het College. Daaronder worden ook verstaan standaard licentieovereenkomsten die de CBO's vaststellen en koepelovereenkomsten die de CBO's sluiten met brancheverenigingen. Het College toetst deze overeenkomsten marginaal aan de hand van het normenkader van artikel 2 Wet toezicht. Daarbij wordt met name gelet op gelijke behandeling (artikel 2l lid 1 en 2 Wet toezicht; Licentievoorwaarden zijn gebaseerd op objectieve en niet-discriminerende criteria.) en of voldoende rekening is gehouden met de belangen van de betalingsplichtigen (artikel 2 lid 2 Wet toezicht).

7.1.4 Eenzijdige tariefstijgingen

Artikel 3 lid 1 sub c van de Wet toezicht schrijft voor dat de CBO's een besluit tot verhoging van tarieven ter instemming voorleggen aan het College, tenzij die verhoging het gevolg is van een indexering, een overeenkomst met een representatieve organisatie van betalingsplichtigen of toegenomen gebruik van beschermde werken.
Het College onthoudt, blijkens artikel 3 lid 4 Wet toezicht, instemming indien de verhoging, gelet op de in artikel 2 lid 2 Wet toezicht vermelde vereisten, buitensporig is. De instemmingsprocedure geldt enkel ten aanzien van de wijziging van tarieven en niet voor het vaststellen van nieuwe tarieven. Het College beschouwt iedere vaststelling van een nieuw tarief als een besluit dat van wezenlijke invloed is op de uitoefening door de CBO van haar taken in de zin van artikel 5 Wet toezicht, waarover de CBO het College schriftelijk vooraf dient te informeren.

7.1.5 Multiterritoriale licentieverlening

Met de inwerkingtreding van de Wet toezicht 2016 zijn in de artikelen 5a t/m 5j van deze wetverplichtingen opgenomen voor CBO's die zogenaamde multi territoriale licenties verlenen voor online rechten inzake muziekwerken. Dit betreffen licenties die gelden voor een grondgebied van meer dan één lidstaat van de Europese Unie. De verplichtingen in de artikelen 5a t/m 5j Wet toezicht hebben betrekking op de inrichting van de administratie, het verstrekken van informatie aan gebruikers, rechthebbenden en andere CBO's en transparantie en juistheid van informatie. Ook aan de verslaglegging van gebruik, facturering aan gebruikers en betaling aan rechthebbenden zijn verplichtingen verbonden die zijn neergelegd in de Wet toezicht.
De eisen die aan een CBO worden gesteld bij het verlenen van multi territoriale licenties hebben tot gevolg dat er voor zowel de gebruiker als voor de rechthebbende met betrekking tot het vertegenwoordigde muziekrepertoire voldoende en actuele informatie kan worden verkregen en foutieve informatie kan worden gerectificeerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van uniforme methodes van registratie en verslag van feitelijk gebruik.

7-1 Klachten van betalingsplichtigen

Klachten van betalingsplichtigen

	2017			2016		
	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal gefactureerde gebruikers	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal gefactureerde gebruikers
Sena	52	62	104.224	32	29	99.736
Stichting Leenrecht	0	0	447	0	0	450
Stichting Reprorecht	0	0	197.707	0	1	275.313
Stichting de Thuiskopie	0	0	384	0	0	429
Vereniging Buma	PM	PM	109.200	71	70	103.000
Stichting Lira	0	0	38	0	0	43
Femu	0	0	PM	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Güfa Nederland	0	0	PM	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Pictoright	0	0	421	0	0	369
Stichting PRO	0	0	202	0	0	207
Stemra	0	0	PM	0	0	1.500
StOP NL	0	0	26	0	0	26
Vevam	0	0	21	0	0	31
Stichting Videma	8	8	25.000	1	1	25.000

PM = Pro Memorie
Femu en Güfa Nederland stonden in 2016 nog niet onder het toezicht van het CvTA

In 2017 is het aantal klachten bij Buma nog niet bekend en bij Sena en Videma ten opzichte van 2016 toegenomen.

7.2 Bevindingen

7.2.1 Klachten- en geschillenregelingen voor betalingsplichtigen

De belangrijkste indicatie voor de mate waarin de CBO's rekening houden met de belangen van de betalingsplichtigen is het aantal klachten dat door betalingsplichtigen wordt ingediend bij de CBO's zelf, bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk en bij het College als verzoek tot handhaving (zie hoofdstuk 5, 'Handhaving').

7.2.1.1 Klachten betalingsplichtigen ontvangen door CBO's

In tabel 7-1 staat weergegeven hoeveel klachten van betalingsplichtigen er zijn binnengekomen bij de CBO's die incassoactiviteiten verrichten. Daarbij wordt tevens aangegeven hoeveel unieke gebruikers in het betreffende jaar zijn gefactureerd.

7.2.1.2 Ingediende zaken bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk

De Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk behandelt geschillen van iedereen die door een Collectieve Beheersorganisatie (CBO) is aangeslagen voor het betalen van een vergoeding voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk en het niet met deze aanslag eens is. Bijvoorbeeld omdat het tarief verkeerd is toegepast, een onjuist tarief is toegepast of men het tarief zelf te hoog vindt. De CBO's zijn lid van de Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren (VOI©E). Geschillen kunnen aan de commissie worden voorgelegd tot en met een factuurbedrag van € 100.000,-.
Per 1 juli 2013 heeft de commissie krachtens artikel 24 Wet toezicht en geschillenbeslechting Collectieve Beheersorganisaties (CBO's) auteurs- en naburige rechten ook een adviesrol aan de civiele rechter. In de wet staat dat de commissie bij geschillen tussen CBO's en betalingsplichtigen over de billijkheid van de hoogte en de toepassing van door een CBO in rekening gebrachte vergoeding eerst advies moet uitbrengen. Pas daarna kan men naar de rechter. Dit tenzij de commissie hierover al uitspraak deed of de rechter ook zonder advies direct kan beslissen. In 2017 mocht de commissie één advies uitbrengen op dit vlak.

In 2017 behandelde de Geschillencommissie Auteursrechten vier zaken. In twee zaken werd de behandeling vroegtijdig gestopt, omdat het niet het werkterrein van de commissie betrof en de cliënt eenmaal niet aan de formele innamevereisten voldeed.
In één zaak bracht de commissie een advies uit over de billijkheid van de hoogte en de toepassing van door een CBO in rekening gebrachte vergoeding aan de civiele rechter.

Eén zaak stond eind 2017 nog open. De behandeling van deze zaak wordt door de Geschillencommissie Auteursrechten in 2018 voortgezet.[26]

7.2.2 Gezamenlijke factuur

De vier grote 'markt-CBO's' bieden de mogelijkheid voor gebruikers om zich voor een gezamenlijke factuur te melden bij de portal "mijnlicentie.nl". Naast Buma, Sena en Videma, bestaat ook de mogelijkheid om de aan Reprorecht verschuldigde vergoeding op de gezamenlijke factuur te laten plaatsen. In de praktijk wordt van deze mogelijkheid weinig gebruik gemaakt, omdat de betalingsplichtigen van Reprorecht sterk verschillen van de groep betalingsplichtigen die gebruik maken van de licenties van Buma, Sena en Videma.

In 2017 zijn er door het Service Centrum Auteurs- en Naburigerechten (SCAN) 104.000 facturen verzonden, in 2016 hebben ruim 100.000 ondernemingen gebruik gemaakt van de gezamenlijke factuur. De totale incasso van Sena, Buma en Videma bedroeg in 2017 € 253,9 miljoen (2016 € 219,9 miljoen, 2015: € 246,1 miljoen). Een deel hiervan is via SCAN gefactureerd, namens Sena, Buma en Videma. Hiermee was een factuurwaarde van € 84,9 miljoen (2016: € 81,0 miljoen) gemoeid. Het deel dat niet via SCAN wordt gefactureerd wordt door de CBO's zelf gefactureerd en bij de betalingsplichtigen geïncasseerd.

Het Nederlandse bedrijfsleven ontvangt voor het betalen van auteurs- en naburige rechten grotendeels facturen van SCAN (nagenoeg alle facturen van Buma en Sena lopen via SCAN). Met de dienstverlening door SCAN aan Buma, Sena, Videma en Reprorecht, bedient SCAN vrijwel alle (markt) CBO's die vergoedingen ophalen bij individuele gebruikers. Resteren alleen de CBO's die in een beperkt marktsegment op grond van wettelijke vergoedingen incasseren: Stichting de Thuiskopie (importeren en produceren van Dvd's, Cd's, computers, smartphones, etc.), Stichting Leenrecht (bibliotheken) en Stichting PRO (hoger onderwijs).

Voor het ontwikkelen en onderhouden van de database van de gezamenlijke factuur moeten de betrokken CBO's kosten maken. De totale kosten van SCAN, die de uitvoering verzorgt van de gezamenlijke factuur, bedroegen in 2017 € 3,7 miljoen (in 2016 € 3,8 miljoen). Naast het verzenden van de facturen voert SCAN tevens het debiteurenbeheer uit en beschikt het over een buitendienst die belast is met handhaving.

7.2.3 Modelovereenkomsten

In 2017 zijn de volgende modelovereenkomsten met betalingsplichtigen ter goedkeuring aan het College voorgelegd.

[26] De Geschillencommissie, jaarverslagen 2017 (www.samenwerkenaankwaliteit.nl/inhoud/jaarverslag-beroep-en-bedrijf/commissies-voor-ondernemers/auteursrechten)

7-2 Besluiten tot wijziging modelovereenkomsten

Ter goedkeuring voorgelegde modelovereenkomsten 2017

CBO's	Datum verzoek tot goedkeuring	Soort model-overeenkomst	Betreft	Goedkeuring
Buma	9/12/16	Samenwerking overeenkomst	Ter goedkeuring voorgelegde samenwerkingsovereenkomst boekingskantoren en theaterproducenten.	Goedkeuring
Videma	11/11/16	Brancheorganisaties	Ter goedkeuring voorgelegde modelovereenkomst voor nieuwe overeenkomsten met brancheorganisaties m.b.t. modulaire vergoedingsregelingen	Verzoek ingetrokken
Sena	6/4/17	Modelovereenkomst Niet-landelijke commerciële media instellingen	Ter goedkeuring voorgelegde gewijzigde modelovereenkomst niet-landelijke commerciële media instellingen	Goedkeuring
Buma Stemra	24/7/17	Modelovereenkomst OLON	Ter goedkeuring voorgelegde modelovereenkomst OLON/NLPO	Aangehouden
Pro	26/9/17	Readerregeling / VSNU	Ter goedkeuring voorgelegde overeenkomst met Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten	Goedkeuring
Norma	11/10/17	Modelovereenkomst VOD Exploitanten	Ter goedkeuring voorgelegde modelovereenkomst voor VOD Exploitanten namens Lira, Vevam en Norma	Goedkeuring
Videma	19/10/17	Licentievoorwaarden	Verzoek tot goedkeuring wijziging licentievoorwaarden 2018	Goedkeuring
Thuiskopie	28/11/17	Modelovereenkomst	Ter goedkeuring voorgelegde Thuiskopie modelovereenkomst (n.a.v. besluit SONT over nieuwe Thuiskopietarieven)	Goedkeuring
Vevam	19/12/17	Modelovereenkomst	Ter goedkeuring voorgelegde Modelovereenkomst Vergoedingen TV distributie filmwerken, mede namens Lira en Norma	Aangehouden

7.2.4 Tariefsverhogingen

In 2017 zijn de in tabel 7-3 Besluiten tot goedkeuring tariefsverhogingen vermelde tariefverhogingen ter goedkeuring aan het College voorgelegd.

7-3 Besluiten tot goedkeuring tariefsverhogingen

Besluiten tot goedkeuring tariefsverhogingen 2017

CBO's	Datum verzoek tot goedkeuring	Soort model-overeenkomst	Betreft	Goedkeuring
Videma	11/11/16	Brancheorganisaties	Ter goedkeuring voorgelegde modelovereenkomst voor nieuwe overeenkomsten met brancheorganisaties m.b.t. modulaire vergoedingsregelingen	Verzoek ingetrokken
Buma Stemra	12/9/17	DAB+	Aangepast tarief tot DAB+	

7.2.5 Multiterritoriale licentieverlening.

De enige CBO onder toezicht van het CvTA die multi territoriale licenties voor onlinerechten inzake muziekwerken verleend is Buma Stemra. Met Buma Stemra zijn de door het CvTA opgestelde voorwaarden en vragen op het onderdeel Multi territoriale licentieverlening voor online rechten inzake muziekwerken besproken. Vervolgens heeft een beoordeling door het CvTA plaatsgevonden van de werkwijze van Buma Stemra met betrekking tot multi territoriale licentieverlening. Het CvTA heeft geconstateerd dat Buma/Stemra op dit onderdeel voldoet aan de eisen uit de Wet toezicht. Van deze beoordeling is in 2018 verslag gedaan aan de Europese Commissie.

Onderwijs en auteursrechten

Een docent verbonden aan een universiteit of een hogeschool (waarvan de koepel een overeenkomst heeft gesloten met Stichting Reprorecht, Stichting PRO en Stichting IPRO), krijgt voor het maken van losse kopieën van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, of het samenstellen van een reader, te maken met de volgende auteursrechtelijke vergoedingen:

1. *Artikelen of korte delen uit een boek kopiëren*
   Het (analoog) kopiëren van artikelen of korte gedeelten uit een boek is zonder toestemming toegestaan, maar hiervoor dient een wettelijke vergoeding per student te worden voldaan. Voor studiejaar 2016-2017 is deze vergoeding aan Stichting Reprorecht gebaseerd op de betaling over het basisjaar 2010 gedeeld door het aantal leerlingen van de onderwijsinstelling. Voor het digitaal kopiëren van artikelen of korte gedeelten uit een boek is ook een vergoeding verschuldigd aan Stichting Reprorecht, deze vergoeding is dezelfde als voor analoog kopiëren.
2. *Artikelen of korte delen uit een boek in een reader overnemen*
   Het (analoog) overnemen van artikelen of korte delen uit een boek voor een reader is zonder toestemming toegestaan, maar hiervoor dient in 2017 een wettelijke vergoeding van €0,042 per pagina aan Stichting PRO te worden voldaan. De meeste onderwijsinstellingen hebben met Stichtingen PRO en IPRO een afkoopregeling getroffen voor het gebruik van korte overnames. Voor de overname van artikelen of korte gedeelten uit een boek voor een digitale reader is ook een vergoeding verschuldigd aan Stichting PRO, deze vergoeding is dezelfde als voor analoge overname.
3. *Niet-korte-delen kopiëren en overnemen*
   Zowel voor losse kopieën als de overname in een reader van niet-korte delen is toestemming nodig via Stichtingen PRO en IPRO van de rechthebbenden. Stichting PRO rekent hiervoor in 2017 een tarief van €0,161 per pagina voor binnenlands en € 0,22 voor buitenlands materiaal. Voor digitale kopieën en digitale overnames is ook toestemming nodig van Stichting PRO. Stichting PRO rekent hiervoor dezelfde tarieven als voor analoog gebruik

Tv-gebruik in Horeca en auteursrecht

Na inwerkingtreding van de 'Auteurscontractenwet' en de gelijksoortige aanpassing van de Wet naburige rechten. op 1 juli 2015 zijn de volgende auteursrechtelijke vergoedingen aan de orde bij tv-gebruik in de horeca:

1. *Horeca-exploitanten betalen een tv-abonnement bij een door hen gekozen kabelmaatschappij (bijvoorbeeld Ziggo, KPN, Delta). Kabelmaatschappijen vergoeden uit het geheel van verkregen abonneegelden:*

a. *regisseurs, scenaristen en hoofdrolspelers via hun CBO (Vevam, Lira, Norma) - op basis van de auteurscontractenwet - een auteursrechtelijke vergoeding als 'hoofdmaker' van filmwerken die via de tv worden uitgezonden.*
b. *producenten van filmwerken voor de auteurs- en naburige rechten die zij overgedragen hebben gekregen of mogelijk zelf hebben. Dit geldt zowel voor de (onafhankelijke) producenten die bij de CBO StOP NL zijn aangesloten, als voor de omroepen die filmwerken vervaardigen (waarbij de omroepen op basis van het naburig recht over 'eigen rechten' beschikken). Dit TV-abonnement is echter alleen voor persoonlijk gebruik.*

2. *Horeca-exploitanten betalen via SCAN voor het zakelijk gebruik, door openbaar maken van tv-beelden aan klanten, aan Buma (een vergoeding voor de componisten, tekstdichters en muziekuitgevers van muziekwerken die via de tv openbaar worden gemaakt), Sena (een vergoeding voor de uitvoerenden en producenten van muziekwerken die via de tv openbaar worden gemaakt) en Videma (een vergoeding voor het vertonen van tv-beelden aan groepen). Het betreft hier tarieven voor het zogeheten 'zakelijk gebruik'. Op grond van de Wet Auteurscontractenrecht en de gelijksoortige bepalingen in de Wet naburige rechten dienen voor het zakelijk gebruik ook proportionele billijke vergoedingen aan de hoofdmakers van filmwerken (Lira, Norma en Vevam) door de horeca-exploitant te worden betaald.*
3. *Indien bij het kabelabonnement een harddiskrecorder wordt verstrekt, zijn over deze verstrekte recorder thuiskopieheffingen in rekening gebracht.*

Gebruikers, licenties en niet door een CBO vertegenwoordigde rechthebbenden

CBO's sluiten in de praktijk (op hoofdlijnen) 2 soorten licentieovereenkomsten (= gebruikscontracten) met gebruikers af:

1. *Met vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. De gebruiker betaalt voor het gebruik van rechten die in beheer zijn bij de CBO én de gebruiker is verzekerd (via de vrijwaring) voor het gebruik van rechten die niet door de CBO worden vertegenwoordigd. Mocht een rechthebbende die door de CBO is vertegenwoordigd zich bij de gebruiker melden om een vergoeding, dan zal de gebruiker deze doorverwijzen naar de CBO. De CBO zal vervolgens trachten de rechthebbende zich alsnog te laten vertegenwoordigen (via aansluiting, overdracht of mandaat). Voor rechthebbenden die zich achteraf bij een CBO melden maken de CBO's reserveringen op de repartitie (zogenaamde 'na claims').*
   De licentieovereenkomsten met betrekking tot kabeldistributie van bijvoorbeeld Buma Stemra zijn voorbeelden van overeenkomsten met vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden.
   Indien de niet-vertegenwoordigde rechthebbende zich niet meldt binnen de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren, vloeien deze reserveringen terug naar de te verdelen gelden onder wél vertegenwoordigde rechthebbenden.
2. *Zonder vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. De gebruiker betaalt alleen voor auteursrechten die in beheer zijn bij de CBO en dient zelfstandig af te rekenen met rechthebbenden die niet zijn vertegenwoordigd door deze CBO. Voorbeelden van dergelijke overeenkomsten zijn: Grote Digital Service Providers (waaronder Spotify), tv-gebruik in hotels. Stichting Videma vertegenwoordigt niet de rechthebbenden van CNN. CNN int zelf bij hotels.*

8

Financiën

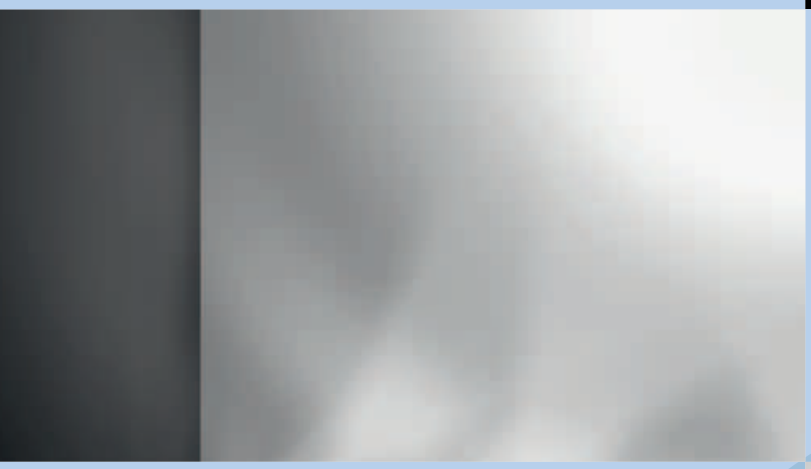

8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op het financiële aspect van het toezicht. Bij CBO's gaat het immers om het exploiteren van de auteurs- en naburige rechten in geldelijke zin. De CBO's handelen uit naam van de rechthebbenden. De gebruiker van de teksten, muziek of beelden betaalt voor dit gebruik. De ontvangen vergoedingen dienen zo snel mogelijk bij de rechthebbenden terecht te komen tegen zo min mogelijk kosten. CBO's geven aan dat het kostenniveau mede afhankelijk is van het door rechthebbenden gewenste serviceniveau. In de Wet toezicht 2016 zijn, net als de Wet toezicht 2013, vereisten opgenomen met betrekking tot de kostenniveaus. Daarnaast wordt in de nieuwe Wet toezicht aanvullende vereisten opgenomen ten aanzien van het tempo van repartitie en de kostenniveaus.

De Wet toezicht is op 26 november 2016 van kracht geworden. Dit betekent dat CBO's conform nieuwe wettelijke vereisten over het verslagjaar 2017 dienen te rapporten. Deze vereisten betreffen onder andere:

- Het opstellen van een Transparantieverslag, inclusief het speciale verslag[27].
- Het verdelen van geïncasseerde gelden binnen 9 maanden na ontvangst. Indien er CBO's zijn die door andere CBO's geïncasseerde gelden verdelen dienen deze CBO's de gelden binnen 6 maanden na ontvangst van incasserende CBO's te verdelen.

Tevens geldt er een aantal vereisten die onder de 'oude' Wet toezicht eveneens van kracht waren, onder andere:

- Het opstellen van de jaarrekening conform BW Boek 2 Titel 9.
- Het streven naar kostenbeperking tot bij de Algemene Maatregel van Bestuur bepaalde kostenpercentages, waaronder tevens de "kosten in de keten" worden begrepen.

Deze onderwerpen zullen in dit hoofdstuk aan bod komen. Daarnaast zal op de totale incasso- en repartitieontwikkelingen van de gehele branche worden ingegaan teneinde een beeld te krijgen van het functioneren van de sector van het collectief beheer als geheel. Verder zal aandacht worden besteed aan het beheer van gelden en de omvang van investeringen bij CBO's.

Het CvTA en de CBO's in VOI©E-verband hebben in 2017 overleg gevoerd over implementatie en de opzet van het Transparantieverslag.
Het CvTA houdt er rekening mee dat de CBO's extra inspanning moeten verrichten om tot een aangepaste verantwoording conform de nieuwe vereisten te komen. Er is met de CBO's een 'groeitraject' van twee jaar voor de verantwoording van de CBO's afgesproken. Het CvTA gaat ervan uit dat de CBO's gedurende het verslagjaar 2017 en 2018 in staat worden gesteld om ervaring op te doen met de nieuwe wettelijke vereisten. Na deze periode, vanaf verslaggevingsjaar 2019, zal aldus een stabiele opzet van de financiële administratie dienen te zijn bereikt.

Het CvTA ondersteunt de CBO's in dit groeitraject met een aantal beleidsdocumenten, waaronder het "Beleidskader Toezicht Collectief Beheer" van januari 2017 en de "Handreiking Transparantieverslag: rechtencategorieën en soorten gebruik" van maart 2017.
Ten aanzien van OBO's gelden geen wettelijke verplichtingen op het gebied van financiën, kosten en tempo van repartitie, noch ten aanzien van de verslaggeving hierover. Derhalve komen OBO's in dit hoofdstuk niet aan de orde.

8.1 Jaarlijks Transparantieverslag

8.1.1 Inleiding en normen

Het jaarlijkse Transparantieverslag bestaat uit het jaarverslag, de jaarrekening, aanvullende informatie en de controleverklaring door de accountant. Het heeft tot doel de verslaggeving van de verschillende CBO's in de Europese Unie vergelijkbaar te maken. Deze jaarverantwoordingen van de CBO's dienen uniforme en gecontroleerde financiële informatie te bevatten opdat onderlinge vergelijking door de rechthebbenden en andere stakeholders mogelijk is. Op deze wijze worden de rechthebbenden in staat gesteld om toe te zien op de prestaties van de CBO's en worden zij op basis daarvan in staat gesteld een geïnformeerde keuze kunnen maken bij welke CBO zij hun repertoire onderbrengen[28].

In deze paragraaf komt de wijze waarop CBO's invulling hebben gegeven aan de bestaande en nieuwe vereisten van de Wet toezicht via het Transparantieverslag aanbod.

Het CvTA dient erop toe te zien dat een CBO uiterlijk acht maanden na afloop van een boekjaar een Transparantieverslag van dat boekjaar opstelt en dit openbaar maakt op zijn internetpagina. Het Transparantieverslag bestaat naast het jaarverslag (het activiteitenverslag) en een jaarrekening overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek tevens uit een 'speciaal verslag', betreffende het gebruik van de ingehouden bedragen ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten.
Alle boekhoudkundige informatie die is opgenomen in het Transparantieverslag dient te worden gecontroleerd door een accountant. Het auditverslag (de controleverklaring) dient te worden opgenomen in het jaarlijks Transparantieverslag.

[27] Het jaarlijkse Transparantieverslag bestaat hoofdzakelijk uit financiële overzichten bestaande uit een balans van activa en passiva, een resultatenrekening voor het boekjaar en een kasstroomoverzicht, alsmede een verslag van de activiteiten in het boekjaar en financiële gegevens over rechteninkomsten en de kosten van het rechten beheer naar beheerde rechtencategorie en soorten gebruik. Het 'speciale verslag' betreft een verslag over het gebruik van bedragen die zijn ingehouden ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten.

Bovendien is in het VOI©E-keurmerk de eis opgenomen dat CBO's een 'Model Kerncijferoverzicht en Mutatieoverzicht te verdelen licentie-inkomsten' in de jaarrekening opnemen. Dit betreft geen verplichting die uit de wet volgt, maar is door zelfregulering tot stand gekomen ten einde de transparantie te vergroten.

In de VOI©E-keurmerkcriteria is opgenomen dat CBO's het jaarverslag en de jaarrekening uiterlijk op 1 juli van het volgende kalenderjaar openbaar maken. Volgens het keurmerk kan het bestuur van de CBO deze termijn met maximaal 6 maanden verlengen onder vermelding van de reden van verlenging op de website.

8.2 Bevindingen

8.2.1 Jaarrekening en jaarverslag 2017

Op het moment van publiceren van dit rapport hebben 20 van de 22 CBO's die vanaf 26 november 2016 onder het toezicht vallen het jaarverslag en jaarrekening van het Transparantieverslag over het jaar 2017 opgesteld en gepubliceerd overeenkomstig BW Boek 2 Titel 9 BW. De jaarrekeningen en jaarverslagen van SVVP en SCGO zijn nog niet gepubliceerd. Buma Stemra publiceerde het Transparantieverslag eerst op 29 oktober 2018.

8-1 Jaarrekeningen van CBO's en het voldoen aan de vereisten van Boek 2 Titel 9 BW en de WNT

	2017	2016	2017	2017	2017	2016	2016
CBO	Accountant	Accountant	overeenkomstig Boek 2 Titel 9 BW	overeenkomstig relevante bepalingen van en krachtens WNT*	overige informatie (Waaronder "speciaal verslag)	overeenkomstig relevante bepalingen van en krachtens WNT*	overeenkomstig Boek 2 Titel 9 BW
Sena	idem als 2016	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	idem als 2016	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■
Stichting Reprorecht	idem als 2016	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	idem als 2016	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■
Vereniging Buma	Mazars N.V.	KPMG ACCOUNTANTS N.V.	■	■	■	■	■
Federatie Muziek Auteurs en Uitgevers3	Beekhuis, samenstelopdracht	n.v.t.	niet expliciet	nee		n.v.t.	n.v.t.
Güfa Nederland 2, 3	Wea Accountants, samenstelopdracht	n.v.t.	■	nee		n.v.t.	n.v.t.
Stichting Lira	idem als 2016	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■
Norma	idem als 2016	Baker Tilly Berk N.V.	■	■	■	■	■
Stichting Pictoright	idem als 2016	Mazars Paardekoper Hoffman N.V.	■	■	■	■	■
Stichting PM2	idem als 2016	Kamphuis en Berghuizen Accountants/Belastingadviseurs	■			■	■
Stichting PRO	idem als 2016	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■
Stichting IPRO3	idem als 2016,	Deloitte Accountants B.V. samenstelopdracht	■	■		■	■
Stichting Collectieve Gelden Omroepen		n.v.t.	Vewacht eind november 2018			n.v.t.	n.v.t.
Sekam	idem als 2016	Ernst & Young Accountants LLP	■	■	■	■	■
Sekam Video	idem als 2016	Ernst & Young Accountants LLP	■	■	■	■	■
Stemra	Mazars N.V.	KPMG ACCOUNTANTS N.V.	■	■	■	■	■
STAP1	idem als 2016	Kamphuis en Berghuizen Accountants/Belastingadviseurs	■	nee		■	■
Stichting Onafhankelijke Producenten Nederland	idem als 2016	Ernst & Young Accountants LLP	■	■	■	■	■
SVVP			Verwacht eind november 2018			n.v.t.	n.v.t.
Vevam	idem als 2016	Baker Tilly Berk N.V.	■	■	■	■	■
Stichting Videma	idem als 2016	HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.	■	■	■	■	■

* = Wet Normering Topinkomens

■ = ja
n.v.t. = niet van toepassing
■ = nee

De nummers 1 tot en met 3 in *8-1 Jaarrekening CBO's die voldoen aan Boek 2 Titel 9 BW en aan de WNT-vereisten*.[29]

1. De stichting STAP heeft een topfunctionaris in dienst of deze is aan de stichting verbonden, maar hierover heeft de accountant in de controleverklaring niet gemeld dat het Controleprotocol-WNT toegepast. In de controleverklaring behorend bij de jaarrekening over 2016 van STAP is hier wel melding van gemaakt.
2. Stichting PM keert aan geen van de bestuurders een vergoeding uit, waardoor een verklaring 'overeenkomstig relevante bepalingen van en krachtens de WNT' achterwege kan blijven.
   Voor Güfa Nederland heeft de accountant evenmin een verklaring omtrent de WNT gegeven.
3. In tegenstelling tot de andere CBO's heeft Stichting IPRO de accountant een samenstellingsopdracht gegeven in plaats van een reguliere controle-opdracht. De accountant van Stichting IPRO meldt in het audit report dat de financiële overzichten overeenkomstig de vereisten van BW Boek 2 Titel 9 en de WNT zijn.
   Ook Federatie Muziek Auteurs en Uitgevers (Femu) en Güfa Nederland hebben de accountant een samenstellingsopdracht gegeven. Bij Güfa Nederland is expliciet in de samenstellingsverklaring opgenomen dat de accountant ondersteuning heeft verleend bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met BW Boek 2 Titel 9.

Wat betreft de openbaarmaking in het jaarverslag van de gegevens met betrekking tot de WNT , wordt verwezen naar de betreffende paragraaf in hoofdstuk 4 'Bestuur en Organisatie'.

8.2 Overige gegevens en het 'speciaal verslag'[30]

Naast het jaarverslag en de jaarrekening dienen de CBO's als onderdeel van het Transparantieverslag aanvullende gegevens te publiceren:

1. Informatie over weigering om een licentie te verlenen.
2. Een beschrijving van de wettelijke en bestuurlijke structuur van de CBO.
3. Informatie over entiteiten die direct of indirect eigendom zijn of onder toezicht staan van de CBO.
4. Informatie over het totale beloningsbedrag dat in het afgelopen jaar is uitgekeerd aan elk lid dat de toezichtfunctie uitoefent.
5. Uitgebreide aanvullende financiële gegevens.
   - De rechteninkomsten per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik inclusief de informatie over de inkomsten voortvloeiend uit de belegging van rechten inkomsten en het gebruik van deze inkomsten.
   - Tevens dienen alle kosten van het rechtenbeheer en andere door de CBO's aan rechthebbende verleende diensten inzichtelijk te worden gemaakt. Deze (indirecte) kosten dienen per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik inzichtelijk te zijn. Indien er gebruikt wordt gemaakt van een toerekeningsmethode, dient deze methode toegelicht te worden.
   - De CBO's dienen naast inzicht te verschaffen in de rechteninkomsten en kosten, eveneens aan te geven wat er aan rechthebbende aan gelden verschuldigd is en wat de frequentie van betaling is.
6. Een 'speciaal verslag' met betrekking tot ingehouden bedragen ten behoeve sociale, culturele en educatieve diensten.

CBO's hebben in verslagjaar 2017 voor het eerst deze vereisten moeten toepassen bij de verantwoording. Het CvTA heeft alle jaarverantwoordingsdocumenten gecontroleerd en heeft geconstateerd dat CBO's op verschillende wijze invulling hebben gegeven aan de inrichting van het Transparantieverslag.
In tabel *8-2 Overzicht verantwoording "Overige informatie" van Transparantieverslag* is opgenomen op welke wijze de CBO's verslag hebben gedaan inzake 'overige informatie' in het Transparantieverslag en het speciale verslag.

[29] WNT = Wet Normering Topinkomens

[30] In het besluit van 23 november 2016 ter uitvoering van de bijlage van Richtlijn 2014/EU ("Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer") zijn alle onderdelen opgenomen die naast het jaarverslag en de jaarrekening in het Transparantieverslag dienen te worden opgenomen.

8-2 Overzicht verantwoording "Overige informatie" van Transparantieverslag en speciaal verslag

CBO's	Overige (financiële informatie	Vorm	Speciaal verslag 2.q/4
Sena	■	Verwijstabel	■ via verwijstabel
Stichting Leenrecht	■	Verdeeld opgenomen	n.v.t.
Stichting Reprorecht	■	Verdeeld opgenomen	n.v.t.
Stichting de Thuiskopie	■	Verdeeld opgenomen	n.v.t.
Vereniging Buma	■	Verwijstabel	■ via verwijstabel
Femu	■		n.v.t.
Güfa Nederland	■		n.v.t.
Stichting Lira	■	Apart overzicht	■ en via Lira Fonds
Norma	■	Apart overzicht	■
Stichting Pictoright	■	Verdeeld opgenomen	■ maar kosten van beheer ontbreken
Stichting PM	■		
Stichting PRO	■	Verdeeld opgenomen	n.v.t.
Stichting IPRO	■	Verdeeld opgenomen, verwijstabel	n.v.t.
SCGO	■		n.v.t.
Sekam	■	Verdeeld opgenomen	n.v.t.
Sekam Video	■	Verdeeld opgenomen	n.v.t.
Stemra	■	Verwijstabel	n.v.t.
STAP	■		■ maar kosten van beheer ontbreken
STOP	■	Verdeeld opgenomen	n.v.t.
SVVP*	-		
Vevam	■	Verdeeld opgenomen	inhouding verantwoord, via Stichting Vevam Fonds verantwoording.
Stichting Videma	■	Verdeeld opgenomen	n.v.t.

n.v.t. = CBO houdt geen gelden in voor sociale, culturele en/of educatieve diensten.

* = nog geen jaarverslag en jaarrekening 2017 beschikbaar

■ = ja
n.v.t. = niet van toepassing
■ = nee

Alhoewel CBO's in VOI©E-verband zich hebben gebogen over de inhoud en de vorm van het Transparantieverslag, hebben zij hun prestaties op verschillende wijze verantwoord ten aanzien van de aanvullende vereisten die aan het Transparantieverslag van de CBO's worden gesteld. Zo is het mogelijk dat niet alle vereisten van toepassing zijn op de CBO, waardoor de verantwoording veel overeenkomsten vertoont met de gebruikelijke jaarverantwoording. Indien een CBO bijvoorbeeld geen bedragen inhoudt voor sociale, culturele en educatieve diensten is er geen verplichting het 'speciale verslag' in het Transparantieverslag op te nemen.
Een aantal CBO's (Sena, Buma Stemra en IPRO) publiceerde al in eerdere verslagjaren over de extra verplichte informatie . Deze CBO's voldoen via een verwijstabel aan de verplichtingen van het Transparantieverslag. Informatie die nog niet eerder verantwoord diende te worden uit hoofde van de nieuwe wettelijke vereisten zijn in de verwijstabel opgenomen.
Andere CBO's maken geen gebruik van een verwijstabel, maar voldoen toch (deels) aan de wettelijke verplichtingen. Dit betreffen de stichtingen Leenrecht, De Thuiskopie, Reprorecht, Pictoright, PRO, Sekam, Sekam Video, StOP NL, Vevam en Videma.

De stichtingen Lira en Norma hebben een aparte paragraaf/hoofdstuk gewijd in hun jaarverantwoordingsdocument aan het Transparantieverslag.
De CBO's Femu, Güfa Nederland, Stichting PM, STAP en SVVP[31] hebben (nog) zich nog niet expliciet verantwoord over de nieuwe verplichtingen in zake het Transparantieverslag.

De verantwoording ten aanzien van het Transparantieverslag is omvangrijk. Artikelsgewijs wordt hieronder inzichtelijk gemaakt wat de bevindingen zijn met betrekking tot het verantwoorden van de nieuwe wettelijke vereisten in het Transparantieverslag. Per artikel wordt aangegeven of de betreffende vereiste is opgenomen in het Transparantieverslag. De nummers of letters boven aan de kolommen corresponderen met (de leden van) de artikelen.

[31] Güfa Nederland is voornemens zich als CBO terug te trekken uit Nederland, Stichting PM is eind 2017 ontbonden, van SVVP heeft nog geen jaarverantwoording gepubliceerd.

8.2.1.1 Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer-artikel 2 lid a tot en met g

Volgens Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 2 lid a tot en met g dient de CBO zich te verantwoorden over

a. Een kasstroomoverzicht.
b. Informatie over weigering om een licentie te verlenen op grond van artikel 2l derde lid Wet toezicht.
c. Een beschrijving van de wettelijke en bestuurlijke structuur van de CBO.
d. Informatie over entiteiten die direct of indirect eigendom zijn, of geheel of gedeeltelijk onder toezicht staan van de CBO.
e. Informatie over het totale beloningsbedrag dat in het afgelopen boekjaar aan de in artikel 2e derde lid en artikel 2f van de Wet toezicht bedoelde personen is betaald, alsmede over andere aan hen verleende voordelen.
f. De financiële gegevens bedoeld in artikel 3 van dit besluit (separate overzichten).
g. Een speciaal verslag over het gebruik van bedragen die zijn ingehouden ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten, waarin de informatie bedoeld in artikel 3 van dit besluit wordt opgenomen (separaat overzicht).

8-3 CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 2 lid a tot en met g

Aanwezig

	a	b	c	d	e	f	g
Sena	■	■	■	■	■		v.t. zie tabel artikel 4
Stichting Leenrecht	■	n.v.t.	■	■	■		n.v.t.
Stichting Reprorecht	■	n.v.t.	■	■	■		n.v.t.
Stichting de Thuiskopie	■	n.v.t.	■	■	■		n.v.t.
Vereniging Buma	■	■	■	■	■		v.t. zie tabel artikel 4
Femu	■	■	■	n.v.t.	■		n.v.t.
Güfa Nederland	■	■	■	■	■		n.v.t.
Stichting Lira	■	n.v.t.	■	■	■		v.t. zie tabel artikel 4
Norma	■	■	■	n.v.t.	■		v.t. zie tabel artikel 4
Stichting Pictoright	■	n.v.t.	■	n.v.t.	■		v.t. zie tabel artikel 4
Stichting PM	■	■	■	■	n.v.t.		n.v.t.
Stichting PRO	■	■	■	■	■		n.v.t.
Stichting IPRO	■	■	■	n.v.t.	■		n.v.t.
SCGO	■	■	■	n.v.t.	■		n.v.t.
Sekam	■	n.v.t.	■	■	■		n.v.t.
Sekam Video	■	n.v.t.	■	■	■		n.v.t.
Stemra	■	■	■	■	■		n.v.t.
STAP	■	n.v.t.	■	■	■		v.t. zie tabel artikel 4
STOP	■	■	■	■	■		n.v.t.
SVVP*					■		
Vevam	■	n.v.t.	■	■	■		v.t. zie tabel artikel 4
Stichting Videma	■	■	■	■	■		

* = nog geen jaarverslag en jaarrekening 2017 beschikbaar

De CBO's voldoen over het algemeen aan de vereisten met betrekking tot bovenstaande onderdelen.
Veelal werden deze onderdelen ook al in de jaarverslagen en -rekeningen in voorgaande jaren verantwoord.

8.2.1.2 Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 3a, 3b lid 1 tot en met 6

Volgens Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 3a, 3b lid 1 tot en met 6 dient de CBO zich te verantwoorden over:

a. Financiële informatie over rechteninkomsten en financiële kosten, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik met inbegrip van informatie over de inkomsten voortvloeiend uit de belegging van rechten inkomsten en het gebruik van deze inkomsten.
b. Financiële informatie over de kosten van rechtenbeheer en andere door de CBO aan rechthebbende verleende diensten, met een volledige beschrijving van ten minste de volgende posten:

1. Alle bedrijfskosten en financiële kosten, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en in geval van indirecte kosten die niet aan een of meer rechtencategorieën kunnen worden toegeschreven, een toelichting van de methode van toerekening van indirecte kosten.
2. Bedrijfskosten en financiële kosten, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en in elk geval van indirecte kosten die niet een of meer rechtencategorieën kunnen worden toegeschreven, een toelichting van de methode van toerekening van indirecte kosten, voor zover deze kosten betrekking hebben op het rechtenbeheer, met inbegrip van de beheerskosten die zijn ingehouden op of gecompenseerd met rechteninkomsten of inkomsten voorvloeiend uit de belegging van rechteninkomsten.
3. Bedrijfskosten en financiële kosten voor andere diensten dan het rechtenbeheer, met inbegrip van sociale, culturele en educatieve diensten.
4. Middelen die worden gebruikt om kosten te dekken.
5. Bedragen die zijn ingehouden op rechteninkomsten, onderverdeeld naar beheerde rechtencategorie, soort gebruik en het doel van de inhouding.
6. De percentages die de kosten van het rechtenbeheer en andere door de CBO aan rechthebbende verleende diensten weergeven ten opzichte van de rechteninkomsten in het betreffende boekjaar, per beheerde rechtencategorie en in geval van indirecte kosten die naar een of meer rechtencategorieën kunnen worden toegeschreven, een toelichting van de methode van toerekening voor die directe kosten.

8-4 CBO's voldoen aan Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 3a, 3b lid 1 tot en met 6

Aanwezig

	a	1	2	3	4	5	6
Sena	■	■	n.v.t.	■	n.v.t.	■	■
Stichting Leenrecht	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■
Stichting Reprorecht	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■
Vereniging Buma	■	■	■	■	■	■	■
Femu	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Güfa Nederland	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	■
Stichting Lira	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■
Norma	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■	■	■	■	■
Stichting PM	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■
Stichting PRO	■	■	■	n.v.t.	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■
SCGO	■	■	■	n.v.t.	■	■	■
Sekam	■	■	■	n.v.t.	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	n.v.t.	■	■	■
Stemra	■	■	■	n.v.t.	■	■	■
STAP	■	■	■	n.v.t.	■	■	■
STOP	■	■	■	n.v.t.	■	■	■
SVVP*							
Vevam	■	■	■	n.v.t.	■	■	■
Stichting Videma	■	■	■	n.v.t.	■	■	■

* = nog geen jaarverslag en jaarrekening 2017 beschikbaar

De CBO's voldoen over het algemeen aan de vereisten met betrekking tot bovenstaande onderdelen.
Veelal werden deze onderdelen ook al in de jaarverslagen en -rekeningen tot 2017 verantwoord.

8.2.1.3 Wet toezicht artikel 2q, Besluit transparantieverslag collectief beheerartikel 3c lid 1 tot en met 7

Volgens Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverslag collectief beheer artikel 3c lid 1 tot en met 7 dient de CBO zich te verantwoorden over:

1. Het totale aan rechthebbenden toegeschreven bedrag, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
2. Het totale aan rechthebbenden betaalde bedrag, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
3. De frequentie van betalingen, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
4. Het totale geïnde maar nog niet aan rechthebbenden toebedeelde bedrag, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
5. Het totale toebedeelde maar nog niet onder rechthebbenden verdeelde bedrag, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
6. Wanneer een CBO de verdeling en betaling niet heeft verricht binnen de in artikel 2i, derde lid van de Wet toezicht vastgestelde termijn: de redenen voor de vertraging[32].
7. Het totaal van niet-verdeelbare bedragen, met een toelichting over de aanwending van die bedragen.

De CBO's geven nog niet in alle gevallen voldoende aan wanneer er door de CBO gereparteerd wordt en maken (nog) geen onderscheid in de bedragen die bestemd zijn voor de rechthebbenden, zoals in de onderdelen 4 tot en met 7 inclusief de vereiste toelichting.

Aanwezig

	1	2	3	4	5	6	7
Sena	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	■	■	■	■	■	■	n.v.t.
Stichting Reprorecht	■	■	■	■	■	■	n.v.t.
Stichting de Thuiskopie	■	■	■	■	■	■	n.v.t.
Vereniging Buma	■	■	■	■	■	■	■
Femu	■	■	■	■	■	■	n.v.t.
Güfa Nederland	■	■	■	■	■	■	n.v.t.
Stichting Lira	■	■	■	■	■	■	n.v.t.
Norma	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■	■	■	■	■
Stichting PM	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.
Stichting PRO	■	■	■	■	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■	■	■	■	■
SCGO	■	■	■	■	■	■	■
Sekam	■	■	■	■	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	■	■	■	■
Stemra	■	■	■	■	■	■	■
STAP	■	■	■	■	■	■	■
STOP	■	■	■	■	■	■	■
SVVP*							
Vevam	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Videma	■	■	■	■	■	■	■

* = nog geen jaarverslag en jaarrekening 2017 beschikbaar

[32] Het verdelen van geïncasseerde gelden binnen 9 maanden na ontvangst en indien er CBO's zijn die door andere CBO's geïncasseerde gelden verdelen dienen deze CBO's de gelden binnen 6 maanden na ontvangst van incasserende CBO's te verdelen.

8.2.1.4 Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 3d lid 1 tot en met 4

Volgens Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 3d 1 tot en met 4 dient de CBO zich te verantwoorden over:
Informatie over de financiële relatie met andere CBO's met een beschrijving van de volgende posten:

1. Bedragen ontvangen van andere CBO's en bedragen betaald aan andere CBO's met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie per soort gebruik en per organisatie
2. Beheerskosten en andere inhoudingen op de rechteninkomsten die verschuldigd zijn aan andere CBO's met een onderverdeling per rechtencategorie per soort gebruik per organisatie.
3. Beheerskosten en andere inhoudingen op de bedragen die betaald zijn door andere CBO's met een onderverdeling per rechtencategorie per soort gebruik per organisatie
4. De rechtstreeks onder rechthebbenden verdeelde bedragen die afkomstig zijn van andere CBO's met een onderverdeling per rechtencategorie en per organisatie.

8-6 CBO's voldoen aan Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 3d lid 1 tot en met 4

Aanwezig

	1	2	3	4
Sena	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Reprorecht	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting de Thuiskopie	■	n.v.t.	n.v.t.	■
Vereniging Buma	■	■	■	■
Femu	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Güfa Nederland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Lira	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Norma	■	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■	■
Stichting PM	■	n.v.t.	■	■
Stichting PRO	■	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■	■
SCGO	■	n.v.t.	■	■
Sekam	■	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	■
Stemra	■	■	■	■
STAP	■	n.v.t.	■	■
STOP	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
SVVP*				
Vevam	■	n.v.t.	■	■
Stichting Videma	n.v.t.	nee	n.v.t.	n.v.t.

* = nog geen jaarverslag en jaarrekening 2017 beschikbaar

CBO's die het betreft geven (nog) onvoldoende inzichtelijk aan welke bedragen er van andere CBO's worden ontvangen en de ingehouden kosten die daarmee gemoeid zijn geweest.

8.2.1.5 Wet toezicht 2q, Besluit transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 4a en 4b

Volgens Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 4a en 4b dient de CBO zich te verantwoorden over:
Het speciale verslag:

a. De in het boekjaar ingehouden bedragen t.b.v. sociale, culturele en educatieve diensten, met een onderverdeling per soort doelstelling en met voor elk soort doelstelling een onderverdeling per categorie beheerde rechten en per soort gebruik.
b. Een toelichting van het gebruik van die bedragen met een onderverdeling per soort doelstelling met inbegrip van de kosten voor het beheer van de ingehouden bedragen ter financiering van de sociale, culturele en educatieve diensten en van de afzonderlijke bedragen die voor sociale, culturele en educatieve diensten zijn aangewend.

8-7 CBO's voldoen aan Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverslag richtlijn collectief beheer artikel 4a en 4b

Aanwezig

	4a	4b
Sena	■	■
Stichting Leenrecht	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Reprorecht	n.v.t.	n.v.t.
Stichting de Thuiskopie	n.v.t.	n.v.t.
Vereniging Buma	■	■
Femu	n.v.t.	n.v.t.
Güfa Nederland	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Lira	■	■
Norma	■	■
Stichting Pictoright	■	■
Stichting PM	n.v.t.	n.v.t.
Stichting PRO	n.v.t.	n.v.t.
Stichting IPRO	n.v.t.	n.v.t.
SCGO	n.v.t.	n.v.t.
Sekam	n.v.t.	n.v.t.
Sekam Video	n.v.t.	n.v.t.
Stemra	n.v.t.	n.v.t.
STAP	nee	nee
STOP	n.v.t.	n.v.t.
SVVP*		
Vevam	■	■
Stichting Videma	n.v.t.	n.v.t.

* = nog geen jaarverslag en jaarrekening 2017 beschikbaar

De CBO's die inhoudingen doen ten gunste van de sociale, culturele en educatieve fondsen, verantwoorden zich over het algemeen voldoende. Naast de toevoegingen en de bestedingen wordt er veelal ook detailinformatie gegeven over die bestedingen. Zich op deze wijze verantwoorden was reeds een goed gebruik bij de CBO's.

Conclusie inzake Transparantieverslag
De nieuwe Wet toezicht beoogt dat (potentiële) rechthebbenden zo goed mogelijk geïnformeerd worden over de prestaties van de CBO's waarbij zij zijn aangesloten of zich bij willen aansluiten.

De CBO's worden over de verslagjaren 2017 en 2018 in de gelegenheid gesteld hun verantwoording zodanig te ontwikkelen om aan de wettelijke vereisten te gaan voldoen in 2019.
Dit betekent dat CBO's over de verslaggevingsjaren 2017 en 2018 nog niet volledig aan de wettelijke vereisten gehouden zijn.

CBO's hebben in 2017 over het algemeen grotendeels voldaan aan het opnemen van de vereiste informatie in het jaarverslag en de jaarrekening, al verschilt per CBO de vorm en de kwaliteit van het verantwoorden over de nieuwe wettelijke eisen die met betrekking tot 2017 voor het eerst in het Transparantieverslag vervat dienen te worden.
Een aantal CBO's heeft veel aandacht besteed aan de verantwoording in het kader van de nieuwe Wet toezicht. Dit zijn Sena, Buma, Stemra, Lira, Norma en IPRO. In een aantal andere gevallen zijn de nieuwe wettelijke transparantievereisten niet of beperkt toegepast (Güfa Nederland, Femu en SCGO). De CBO's die nog niet volledige aan de nieuwe vereisten voldoen met betrekking tot het Transparantieverslag zullen hierop gewezen worden in het non-compliance traject naar aanleiding van de bevindingen in het Rapport Toezicht 2017.

8.3 Incasso-ontwikkeling op totaal niveau

8.3.1 Inleiding

Een aantal CBO's incasseert direct uit de markt, dat wil zeggen, direct bij bedrijven en organisaties. Een deel van de incasso ontvangen zij uit het buitenland via de buitenlandse-CBO's voor in het buitenland gebruikt repertoire. Daarnaast zijn er CBO's die alleen gelden verdelen en derhalve niet direct gelden uit de markt incasseren, maar deze van andere CBO's ontvangen ter verdere doorverdeling onder rechthebbenden. Dit betreft bijvoorbeeld Norma die onder andere van Stichting de Thuiskopie ontvangen gelden reparteert aan rechthebbenden. In dat kader is sprake van een 'keten van verdeling'.
Bij het beschouwen van de "totale incasso-omvang" moet rekening worden gehouden met bovenstaande indeling van de CBO's, waarbij de incasso Nederland en de incasso Buitenland respectievelijk direct van betalingsplichtigen in Nederland of via betalingsplichtigen in het buitenland worden ontvangen. De categorie "incasso via CBO" vertegenwoordigt de incasso van reparterende CBO's, die deze gelden eerder gelden ontvingen van incasserende CBO's.

8.3.2 Bevindingen

Van de totale incasso in 2017 ad € 472,9 miljoen (2016: € 451,3 miljoen) moet er onderscheid gemaakt worden naar de volgende categorieën:

1. Incasso in Nederland: 78% (2016: 80%)
2. Incasso via het buitenland 6%: (2016: 7%), en
3. Ontvangsten in de keten ter verdere repartitie door verdelende CBO's ("incasso via CBO"): 15% (2016: 14%).

Nadat in 2016 de incasso vrijwel niet toenam ten opzichte van het vorige jaar (2016: 0% t.o.v. 2015) is de totale incasso in 2017 in vergelijking tot 2016 toegenomen met 5%.'

De incasso in de categorieën 'Incasso in Nederland' en 'Incasso in de keten' zijn in 2017 in vergelijking tot 2016 met respectievelijk 3% en 20% toegenomen. De incasso vanuit het buitenland is in 2017 ten opzichte van 2016 afgenomen met 7%.
In 2015 was er bij verdelende CBO's nog sprake van een relatief hoge incasso als gevolg van eenmalige uitkeringen van Thuiskopiegelden als gevolg van de schikking met de Staat (€ 33,5 miljoen) door verdelende CBO's.

Ontvangsten door reparterende CBO's:

- De ontvangsten van verdelende CBO's in 2017 werden beïnvloed door de repartitie van Stichting de Thuiskopie aan de verdelende CBO's. In vergelijking tot 2016 waren de ontvangsten van Thuiskopiegelden van de verdelende CBO's in 2017 € 7 miljoen hoger. Naast de gelden voor 2016 betroffen dit tevens gelden voor de jaren 2013, 2014 en 2015.
- In 2017 heeft Stichting de Thuiskopie Stichting PRO aangewezen voor de verdeling van gelden behorende bij de exploitatie van de rechten van uitgevers (geschriften en beeld).
- Stichting Collectieve Gelden Omroepen (SCGO) valt per 26 november 2016 onder het toezicht van het CvTA. Deze CBO verdeelt Thuiskopiegelden onder aangesloten omroepen die actief zijn in Nederland. De omvang van de Thuiskopiegelden die SCGO in 2017 ontving was € 1,4 miljoen.

Incasso in Nederland:

- Stichting de Thuiskopie heeft in 2017 in vergelijking tot 2016 meer gelden geïncasseerd betreffende het gebruik in 2017. Stichting de Thuiskopie heeft in 2017 het incassoproces of de facturering versneld. Deze gelden zijn inclusief de vrijval van de voorziening voor debiteuren, de (niet) betalende betalingsplichtigen. Tevens was de incasso in 2017 door hoger vanwege het afronden, middels het treffen van schikking, van een aantal gerechtelijke procedures nog gelden ontvangen voor de jaren 2013 tot en met 2016.
- Het gunstige economische klimaat en de forse afname van aantal faillissementen heeft positieve invloed op de incassoomvang van Sena en Buma in 2017.

De totale directe incasso-ontvangsten[33] zijn in 2017 toegenomen ten opzichte van 2016 (2%). Dit wordt echter niet veroorzaakt door de incasso afkomstig uit het buitenland. Deze buitenlandse incasso daalde in 2017 immers met 7% ten opzichte van 2016. De toename in 2017 wordt wel veroorzaakt door een stijging van de incasso in Nederland (3%) en betreft grotendeels eenmalige extra incasso door Stichting de Thuiskopie (vanwege de versnelling van het incassoproces) en hogere incasso door onder andere Sena en Buma vanwege de gunstige economische ontwikkelingen. In 2016 werd de incasso in Nederland nog sterk beïnvloed doordat in 2016 naast de kabelgelden betreffende 2016, tevens de kabelgelden over de tweede helft van 2015 werden ontvangen door Lira, Norma en Vevam (circa € 20 miljoen in 2016).[34] In 2017 geeft de incasso van deze CBO's een meer genormaliseerd beeld.

De totale incasso per CBO is hieronder aangegeven[35].

8-8 Onderverdeling Incasso

	Incasso alle CBO's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
(x € 1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2015**	**2016**	**2017**
Incasso via CBO	79.794	61.154	73.157	86%	-23%	20%
Incasso via buitenland	37.226	31.349	29.093	-1%	-16%	-7%
Incasso in Nederland	333.526	358.766	370.691	-2%	8%	3%
Totale Incasso	**450.546**	**451.270**	**472.940**	**7%**	**0%**	**5%**
Incasso in NL en via buitenland	370.752	390.115	399.783	-2%	5%	2%
Incasso in Nederland	90%	92%	93%			
Incasso via buitenland	10%	8%	7%			

	Aandeel categorie van totaal.		
	2015	**2016**	**2017**
Incasso via CBO	18%	14%	15%
Incasso via buitenland	8%	7%	6%
Incasso in Nederland	74%	80%	78%
Totale Incasso	100%	100%	100%

8-9 Totale Incasso

	Totale incasso			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
(x € 1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2015**	**2016**	**2017**
Sena	68.415	65.029	67.454	4%	-5%	4%
Stichting Leenrecht	12.572	11.702	11.005	-7%	-7%	-6%
Stichting Reprorecht	26.372	27.037	24.324	24%	3%	-10%
Stichting de Thuiskopie	33.498	30.070	44.187	-52%	-10%	47%
Vereniging Buma	164.691	170.982	172.411	4%	4%	1%
Femu	-	-	491	-	-	-
Güfa Nederland	-	-	123	-	-	-
Stichting Lira	16.984	26.099	22.000	80%	54%	-16%
Norma	15.323	13.725	14.673	26%	-10%	7%
Stichting Pictoright	9.312	17.915	15.951	37%	92%	-11%
Stichting PM	329	-	-	-38%	-100%	-
Stichting PRO	8.338	7.898	13.750	2%	-5%	74%
Stichting IPRO	1.484	1.396	1.910	-4%	-6%	37%
SCGO	-	-	1.412	-	-	-
Sekam	1.277	854	1.839	-43%	-33%	115%
Sekam Video	13.210	6.140	7.465	225%	-54%	22%
Stemra	39.263	33.895	36.291	24%	-14%	7%
STAP	7.663	3.531	4.583	193%	-54%	30%
STOP	10.843	12.035	11.241	-	11%	-7%
SVVP	-	-	395	-	-	-
Vevam	7.932	9.372	7.312	432%	18%	-22%
Stichting Videma	13.040	13.590	14.124	3%	4%	4%
Totaal	**450.546**	**451.270**	**472.940**	**7%**	**0%**	**5%**

[35] De directe incasso-ontvangsten bestaan uit de incasso van Nederlandse betalingsplichtigen en incasso uit het buitenland, exclusief de ontvangsten via CBO's.
[34] Tussen RODAP en de PAM-CBO's (Lira, Norma en Vevam) is in 2015 een akkoord bereikt waardoor de uitbetaling van kabelgelden weer opgang is gekomen.
[35] Per 26 november 2016 vallen FEMU, Güfa, SCGO en SVVP onder het toezicht van het CvTA. Gegevens over de jaren vóór 2017 van FEMU, Güfa, SCGO en SVVP worden niet in dit rapport opgenomen.

8-10 Herkomst incasso 2017

	Herkomst incasso 2017				Aandeel in %		
(x € 1.000)	Totaal	NL	Buitenland	CBO	NL	Buitenland	CBO
Sena	67.454	59.409	8.045	0	88%	12%	0%
Stichting Leenrecht	11.005	11.005	0	0	100%	0%	0%
Stichting Reprorecht	24.324	24.132	192	0	99%	1%	0%
Stichting de Thuiskopie	44.187	44.187	0	0	100%	0%	0%
Vereniging Buma	172.411	157.688	14.723	0	91%	9%	0%
Femu	491	319	0	172	65%	0%	35%
Güfa Nederland	123	95	28	0	78%	22%	0%
Stichting Lira	22.000	6.997	486	14.517	32%	2%	66%
Norma	14.673	3.689	198	10.786	25%	1%	74%
Stichting Pictoright	15.951	3.732	341	11.878	23%	2%	74%
Stichting PM	0	0	0	0	-	-	-
Stichting PRO	13.750	6.892	0	6.858	50%	0%	50%
Stichting IPRO	1.910	0	181	1.728	0%	9%	91%
SCGO	1.412	0	0	1.412	0%	0%	100%
Sekam	1.839	0	578	1.261	0%	31%	69%
Sekam Video	7.465	0	351	7.114	0%	5%	95%
Stemra	36.291	22.266	3.827	10.197	61%	11%	28%
STAP	4.583	0	0	4.583	0%	0%	100%
STOP	11.241	11.241	0	0	100%	0%	0%
SVVP	395	0	0	395	0%	0%	100%
Vevam	7.312	4.915	143	2.254	67%	2%	31%
Stichting Videma	14.124	14.124	0	0	100%	0%	0%
Totaal	**472.940**	**370.691**	**29.093**	**73.157**	**78%**	**6%**	**15%**

8.3.3 Ontwikkeling incasso naar herkomst

In het kort wordt hieronder per CBO aangegeven wat de daling of stijging van de herkomst van de incasso in 2017 is ten opzichte 2016, onderverdeeld naar incasso in Nederland, incasso via het buitenland en incasso via CBO's.

8.3.4 Incasso in Nederland

De incasso in Nederland is in 2017 met 3% toegenomen ten opzichte van 2016. Dit betreft een absolute toename van € 21,7 miljoen. In het overzicht betreffende 2017 zijn tevens de CBO's Femu en Güfa Nederland opgenomen. In 8-11 Incasso Nederland per CBO wordt de ontwikkeling van de incasso-omvang afkomstig van Nederlandse bedrijven en organisaties in de afgelopen jaren weergegeven.

- Sena ontving in 2017 meer incasso in het segment 'Algemene Licenties'. Het segment 'Media' droeg in 2017 eveneens bij aan de stijging van de incasso van Sena.
- Stichting de Thuiskopie heeft in 2017 in vergelijking tot 2016 meer gelden geïncasseerd betreffende het jaar van incasso. Zie ook de toelichting voor Stichting de Thuiskopie paragraaf 8.5.2"Incasso Nederland".
- Buma genereerde in 2017 € 1,9 miljoen meer incasso dan in 2016. In alle categorieën werd meer geïncasseerd. De trend van de stijging van het aantal muziekfestivals dat wordt georganiseerd, alsmede de uitbreiding in dagen van de reeds bestaande festivals, zet zich door. Het aantal theater- en bioscoopbezoekers is ten opzichte van 2016 en 2015 gestegen. Een andere oorzaak van de toename van de incasso in Nederland betreft de stijging van het aantal online abonnementen voor streaming- en VideoOn-Demanddiensten (VOD). De incasso uit verkoop- en werkruimten in 2017 is ten opzichte van 2016 gestegen vanwege de gunstige economische ontwikkelingen. De incasso uit 'downloads' is in 2017 gedaald ten gunste de incasso uit 'streaming'-diensten.
- De stijging bij Stichting PRO is structureel en wordt veroorzaakt door de aangepaste regeling in 2017 met universiteiten voor het hergebruik van content in het onderwijs. Tot 2017 werd dit hergebruik niet volledig afgerekend.
- De incasso bij Stichting Reprorecht viel in 2016 incidenteel hoger uit. De inning betreffende 2017 betreft een meer genormaliseerd niveau.
- In 2016 zijn door de stichtingen Lira, Norma en Vevam kabelgelden ontvangen voor de jaren 2015 en 2016[36]. De incasso in 2017 bestaat bij de stichtingen alleen uit de kabelgelden van 2017.
- De daling van de incasso in 2017 ten opzichte van 2016 bij StOP NL is het gevolg van verrekeningen die voortvloeien uit eerdere jaren die in 2017 ten opzichte van 2016 in mindere mate hebben plaatsgevonden.

[36] Door het bereiken van overeenstemming met RODAP in 2015, werd na jaren zonder uitkering, de verdeling van kabelgelden weer ter hand genomen door kabelexploitanten. De ontvangsten door Lira, Norma en Vevam in 2016 zijn inclusief de nog niet ontvangen kabelgelden betreffende de tweede helft van 2015.

8-11 Incasso Nederland per CBO

	Incasso Nederland per CBO			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
(x € 1.000)	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Sena	55.658	56.501	59.408	6%	2%	5%
Stichting Leenrecht	12.572	11.702	11.005	-7%	-7%	-6%
Stichting Reprorecht	25.362	26.187	24.132	31%	3%	-8%
Stichting de Thuiskopie	33.498	30.070	44.187	-52%	-10%	47%
Vereniging Buma	148.247	155.756	157.688	3%	5%	1%
Femu	0	0	319	-	-	-
Güfa Nederland	0	0	95	-	-	-
Stichting Lira	4.388	8.752	6.997	913%	99%	-20%
Norma	0	5.015	3.689	-	-	-26%
Stichting Pictoright	3.148	3.982	3.732	81%	26%	-6%
Stichting PRO	5.364	5.151	6.892	9%	-4%	34%
Stemra	21.268	22.599	22.266	-5%	6%	-1%
STOP	10.843	12.035	11.241	-	11%	-7%
Vevam	138	7.426	4.915	13700%	5281%	-34%
Stichting Videma	13.040	13.590	14.124	3%	4%	4%
Totaal	**333.526**	**358.766**	**370.691**	**-2%**	**8%**	**3%**

8.3.5 Incasso vanuit het buitenland

De incasso vanuit het buitenland in 2017 is ten opzichte van 2016 gedaald met 7%. De incasso van deze categorie fluctueert.

- Sena incasseerde in 2017 net als in 2016 minder ten opzichte van het voorgaande jaar (-6%) . Voornamelijk vanuit de VS daalden de ontvangsten in 2017 en 2016 als gevolg van de wijziging van het repartitiesysteem van de Amerikaanse zusterorganisatie Sound Exchange en het verlies aan mandaten als gevolg van de consolidatie onder agenten.
- Buma incasseerde in 2017, net als in 2016, minder vanuit het buitenland ten opzichte van het voorgaande jaar. Ten opzichte van 2016 bedraagt de afname in 2017 3%. In 2015 incasseerde Buma nog € 16,4 miljoen vanuit het buitenland vanwege een aantal hits in het buitenland van Nederlandse rechthebbenden en de groei van de Nederlandse dancemuziek in het buitenland. In 2016 en 2017 was dit in mindere mate het geval.
- Stemra incasseerde ten opzichte van 2016 minder vanuit het buitenland. In 2016 werd eenmalig een eindafrekening over de jaren voorafgaande aan 2016 verantwoord, waardoor de totale incasso uit het buitenland incidenteel hoog was.
- De inkomsten van Sekam[37] uit het buitenland nemen in 2017 vergeleken met 2016 in geringe mate toe met € 0,5 miljoen en betreffen de fluctuerende vergoedingen voor Nederlandse filmproducenten door gebruikers, distributeurs in het buitenland. Deze vergoedingen verlopen via AGICOA Zwitserland.

8-12 Incasso vanuit het buitenland per CBO

	Incasso vanuit het buitenland			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
(x € 1.000)	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Sena	12.757	8.528	8.045	-3%	-33%	-6%
Stichting Reprorecht	1.010	850	192	-47%	-16%	-77%
Vereniging Buma	16.444	15.226	14.723	16%	-7%	-3%
Güfa Nederland	0	0	28	-	-	-
Stichting Lira	389	405	486	-16%	4%	20%
Norma	744	202	198	-8%	-73%	-2%
Stichting Pictoright	446	358	341	380%	-20%	-5%
Stichting IPRO	0	0	181	-	-	-
Sekam	667	272	578	-64%	-59%	113%
Sekam Video	138	332	351	-32%	141%	6%
Stemra	4.581	5.082	3.827	-4%	11%	-25%
Vevam	50	94	143	-71%	88%	52%
Totaal	**37.226**	**31.349**	**29.093**	**-1%**	**-16%**	**-7%**

[37] De incasso van Sekam, bestaande uit kabelvergoedingen, is in 2012 tot een einde gekomen. Deze vergoedingen werden via Buma en Agicoa ontvangen, maar worden thans ontvangen door een organisatie die niet onder het toezicht van het CvTA viel (StOP NL). Het CvTA heeft op deze ontwikkeling actie ondernomen door in 2014 de Minister van Veiligheid en Justitie te adviseren StOP NL onder het toezicht te plaatsten. Inmiddels valt StOP NL onder toezicht van het College.

8.3.6 Incasso via CBO's

De ontvangsten via CBO's zijn in 2017 ten opzichte van 2016 toegenomen met 20%.

In 2017 heeft Stichting de Thuiskopie Stichting PRO aangewezen voor de verdeling van de rechten van uitgevers (Geschriften en Beeld). Stichting PRO ontving in 2017 eenmalig € 4,1 miljoen aan Thuiskopiegelden met betrekking tot de jaren 2010 tot en met 2017.

- De CBO's Norma, Sekam Video, Stemra en STAP ontvingen in 2017 alle nabetalingen van Stichting de Thuiskopie met betrekking tot de jaren 2013 tot en met 2016.
- De incasso van Sekam valt in 2017 relatief hoger uit als gevolg van betalingen door Videma. Sekam incasseert met ingang van 2017 voor alle aangeslotenen bij Videma.
- Sekam Video heeft van Stichting de Thuiskopie in 2017 een aanvullende uitkering ontvangen vanwege herziene verdeelsleutels bij Stichting de Thuiskopie. Dit geldt tevens voor de Thuiskopiegelden-ontvangsten van Stemra die in 2017 64% hoger uitvallen dan in 2016.
- Stichting Lira ontving in 2017 € 2,4 miljoen minder van incasserende CBO's ten opzichte van 2016, aangezien in 2016 er nog eenmalige ontvangsten waren onder meer door een klein deel aan Thuiskopiegelden, de verlate betalingen met betrekking tot 2015 van Rodap, de extra Reprorechtgelden ontvangen vanwege de herijking van de Reprorecht verdeelmatrix als gevolg van het tussen uitgevers en auteurs gesloten Repartitie Convenant .
- Stichting Pictoright ontving in 2017 € 1,7 miljoen minder van incasserende CBO's. In 2016 waren de ontvangsten relatief hoog vanwege de herziening van het aandeel van Pictoright in de Thuiskopie- en Reprorechtverdeling.

8-13 Incasso via CBO's

	Incasso vanuit het buitenland			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
(x € 1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2015**	**2016**	**2017**
Femu	0	0	172	-	-	-
Stichting Lira	12.207	16.942	14.517	43%	39%	-14%
Norma	14.579	8.508	10.786	29%	-42%	27%
Stichting Pictoright	5.718	13.575	11.878	15%	137%	-13%
Stichting PM	329	0	0	-38%	-100%	-
Stichting PRO	2.974	2.747	6.858	-8%	-8%	150%
Stichting IPRO	1.484	1.396	1.728	-4%	-6%	24%
SCGO	0	0	1.412	-	-	-
Sekam	610	582	1.261	59%	-5%	117%
Sekam Video	13.072	5.808	7.114	238%	-56%	22%
Stemra	13.414	6.214	10.197	190%	-54%	64%
STAP	7.663	3.531	4.583	193%	-54%	30%
SVVP	0	0	395	-	-	-
Vevam	7.744	1.852	2.254	487%	-76%	22%
Totaal	**79.794**	**61.154**	**73.157**	**86%**	**-23%**	**20%**

[38] Daarnaast zijn er individuele bij Sekam aangesloten Nederlandse producenten die een eigen aansluitovereenkomst hebben met Videma. Sekam verricht uit praktische overwegingen de administratieve handelingen voor de aangesloten producenten ten behoeve van de Videma-aanspraak op vergoedingen voor Gesloten Netwerk en Groeptelevisie.

[39] Als gevolg van de 'HP/Reprobel'-zaak. Eind 2015 sprak het Europese Hof van Justitie zich uit (HvJ EU, C-572/13) is het geschil tussen HP (de importeur van onder andere kopieerapparaten voor professioneel en thuisgebruik) en de Belgische zusterorganisatie van Reprorecht, Reprobel. De uitspraak kwam er in hoofdlijnen op neer dat uitgevers geen rechten hebben op wettelijke vergoedingen voor reprografie volgens de Europese Auteursrechtrichtlijn. De uitspraak bleek verregaande gevolgen te kunnen hebben voor de positie van uitgevers bij andere wettelijke vergoedingen, zoals de Leenrechtvergoedingen voor uitleningen van boeken en Cd's/Dvd's. De CBO's die hiermee te maken hebben (Reprorecht, Thuiskopie, Leenrecht) hebben in 2015 en 2016 maatregelen genomen, waaronder het tenminste tijdelijk reserveren van de repartitie (Reprorecht).

[40] In 2016 hebben de rechthebbenden van Thuiskopiegelden nieuwe, op basis van actuele gebruiksgegevens, verdeelsleutels vastgesteld, het aandeel 'Beeldwerken' (Stichting Pictoright) is hierin opgenomen.

8.4 Repartitie ontwikkeling op totaal niveau

8.4.1 Inleiding

De repartitie betreft de verdeling aan rechthebbenden en/of verdeelorganisaties van de eerder geïncasseerde en ontvangen gelden.
De verdeling geschiedt conform door de CBO's vastgestelde repartitiereglementen.

8.4.2 Bevindingen

Uit 8-14 Onderverdeling repartitie valt af te leiden dat de totale repartitie van alle CBO's in 2017 4% hoger is dan die in 2016. De totale toename van de repartitie in 2017 bedraag € 15,2 miljoen ten opzichte van 2016.
De verhoudingen tussen de repartitiecategorieën ('Nederland', bedoeld voor repartitie aan rechthebbenden in Nederland', 'Buitenland' en 'aan verdelende CBO's') is ten opzichte van voorgaande jaren gewijzigd.

Het grootste deel van de te verdelen gelden wordt aan Nederlandse rechthebbenden uitgekeerd (63%). Aan het buitenland werd doorgaans via buitenlandse CBO's 20% uitgekeerd. Het overige wordt door incasserende CBO's naar verdelende CBO's gereparteerd (17%).

De totale repartitie per CBO over de jaren 2015, 2016 en 2017 (8-15 Totale repartitie per CBO) is hieronder weergegeven[31]. De uitkering aan rechthebbenden en verdelende CBO's, de netto repartitie[42], bedraagt in 2017 € 385,4 miljoen. De daadwerkelijke uitkering aan rechthebbenden zonder de verdelende CBO's (Stichtingen de Thuiskopie, Reprorecht, Leenrecht en PRO) bedraagt € 359,1 miljoen in 2017 (€ 362,3 miljoen in 2016).

8-14 Onderverdeling repartitie

	Repartitie alle CBO's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
(x € 1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2016**	**2017**
Repartitie aan CBO	86.507	69.812	75.543	-19%	8%
Repartitie aan het Buitenland	78.973	83.244	85.800	5%	3%
Repartitie in Nederland	266.556	279.094	273.257	5%	-2%
Totale Incasso	**432.037**	**432.151**	**434.600**	**0%**	**1%**

	Aandeel categorie van totaal.		
	2015	**2016**	**2017**
Repartitie aan CBO	20%	16%	17%
Repartitie aan het Buitenland	18%	19%	20%
Repartitie in Nederland	62%	65%	63%
Totale Incasso	**100%**	**100%**	**100%**

8-15 Totale repartitie per CBO

	Repartitie totaal			% mutatie	% mutatie	% mutatie
(x € 1.000)	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Sena	70.609	65.397	58.890	-7%	-10%	52.204
Stichting Leenrecht	12.298	11.070	11.010	-10%	-1%	10.459
Stichting Reprorecht	12.700	34.908	26.162	175%	-25%	22.499
Stichting de Thuiskopie	65.474	43.634	50.874	-33%	17%	48.184
Vereniging Buma	147.654	163.819	159.827	11%	-2%	137.827
Femu	-	0	211	-	-	211
Güfa Nederland	-	0	95	-	-	95
Stichting Lira	11.076	13.653	19.243	23%	41%	17.446
Norma	10.710	10.340	11.119	-3%	8%	9.688
Stichting Pictoright	7.097	11.492	13.172	62%	15%	11.759
Stichting PM	80	80	279	-0%	248%	279
Stichting PRO	8.818	7.575	9.803	-14%	29%	8.636
Stichting IPRO	1.230	1.366	1.811	11%	33%	1.811
SCGO	-	0	1.278	-	-	1.278
Sekam	4.421	1.593	462	-64%	-71%	285
Sekam Video	4.915	7.131	7.813	45%	10%	7.389
Stemra	35.425	31.557	25.861	-11%	-18%	22.931
STAP	5.583	3.227	4.480	-42%	39%	4.269
STOP	8.075	11.115	10.650	38%	-4%	9.830
SVVP	0	0	458	-	-	458
Vevam	5.693	6.485	5.810	14%	-10%	5.012
Stichting Videma	20.178	7.708	15.291	-62%	98%	12.802
Totaal	**432.037**	**432.151**	**434.600**	**0%**	**1%**	**385.352**

8.4.3 Ontwikkelingen repartitie per categorie rechthebbende

In *8-15 Onderverdeling repartitie per CBO* is – net als bij de incasso – een onderverdeling gemaakt naar de ontvanger van de geïncasseerde gelden: de Nederlandse rechthebbenden, de buitenlandse rechthebbenden (via de zusterorganisatie) en de verdeelorganisaties die de gelden doorverdelen aan de uiteindelijke bij Nederlandse CBO's aangesloten rechthebbenden.
Het aandeel van de repartitie aan andere CBO's ter verdere verdeling aan rechthebbenden bedraagt in 2017 17% van de totale repartitieomvang. Het grootste deel van de repartitie geschiedt dus direct aan de rechthebbenden (83%).

[41] De totale repartitie per CBO (de brutorepartitie) bestaat uit de som van de repartitie aan CBO's, de repartitie aan het buitenland en de repartitie aan rechthebbenden in Nederland én de administratievergoeding voor de CBO voor de verrichtte incasso- en repartitieactiviteiten ten behoeve van rechthebbenden. De inhouding voor sociaal culturele en educatieve fondsen valt niet onder de totale repartitie (de bruto repartitie).
[42] Netto repartitie betreft de verdeling aan rechthebbenden of verdelende CBO's waar de administratieve vergoeding voor de verdelende CBO's en de eventuele inhouding voor sociaal culturele en educatieve doeleneinden reeds in mindering zijn gebracht.

8-16 Onderverdeling repartitie per CBO

	Onderverdeling repartitie 2017				Aandeel in %		
(x € 1.000)	Totaal	NL	Buitenland	CBO	NL	Buitenland	CBO
Sena	58.890	49.457	9.433	0	84%	16%	0%
Stichting Leenrecht	11.010	0	0	11.010	0%	0%	100%
Stichting Reprorecht	26.162	13.970	1.301	10.891	53%	5%	42%
Stichting de Thuiskopie	50.874	0	0	50.874	0%	0%	100%
Vereniging Buma	159.827	106.324	53.503	0	67%	33%	0%
Femu	211	211	0	0	100%	0%	0%
Güfa Nederland	95	95	0	0	100%	0%	0%
Stichting Lira	19.243	13.946	5.297	0	72%	28%	0%
Norma	11.119	6.797	4.322	0	61%	39%	0%
Stichting Pictoright	13.172	11.538	1.634	0	88%	12%	0%
Stichting PM	279	279	0	0	100%	0%	0%
Stichting PRO	9.803	6.982	53	2.768	71%	1%	28%
Stichting IPRO	1.811	0	1.811	0	0%	100%	0%
SCGO	1.278	1.278	0	0	100%	0%	0%
Sekam	462	462	0	0	100%	0%	0%
Sekam Video	7.813	7.462	351	0	96%	4%	0%
Stemra	25.861	23.739	2.122	0	92%	8%	0%
STAP	4.480	4.480	0	0	100%	0%	0%
STOP	10.650	10.650	0	0	100%	0%	0%
SVVP	458	458	0	0	100%	0%	0%
Vevam	5.810	3.168	2.642	0	55%	45%	0%
Stichting Videma	15.291	11.960	3.331	0	78%	22%	0%
Totaal	**434.600**	**273.257**	**85.800**	**75.543**	**63%**	**20%**	**17%**

De ontwikkelingen binnen de categorieën (Nederland, Buitenland en aan CBO's) worden hieronder toegelicht.

8.4.4 Repartitie: Rechthebbenden in Nederland

De repartitie in Nederland is in 2017 ten opzichte van 2016 met 2% afgenomen. In *8-17 Repartitie in Nederland* wordt de repartitie in Nederland door de CBO's over de afgelopen jaren weergegeven.

8-17 Repartitie Nederland

	Repartitie Nederland			% mutatie t.o.v. 2015	% mutatie t.o.v. 2016
(x € 1.000)	2015	2016	2017	2016	2017
Sena	61.349	57.027	49.457	-7%	-13%
Stichting Reprorecht	10.083	19.564	13.970	94%	-29%
Vereniging Buma	93.997	109.283	106.324	16%	-3%
Femu			211	-	-
Güfa Nederland			95	-	-
Stichting Lira	7.607	9.895	13.946	30%	41%
Norma	10.376	7.459	6.797	-28%	-9%
Stichting Pictoright	6.632	9.161	11.538	38%	26%
Stichting PM	80	80	279	-0%	248%
Stichting PRO	6.511	5.748	6.982	-12%	21%
SCGO			1.278	-	-
Sekam	4.421	1.593	462	-64%	-71%
Sekam Video	4.856	7.035	7.462	45%	6%
Stemra	32.062	28.954	23.739	-10%	-18%
STAP	5.583	3.227	4.480	-42%	39%
STOP	8.075	11.115	10.650	38%	-4%
SVVP			458	-	-
Vevam	1.794	2.677	3.168	49%	18%
Stichting Videma	13.129	6.276	11.960	-52%	91%
Totaal	**266.556**	**279.094**	**273.257**	**5%**	**-2%**

De belangrijkste ontwikkelingen in de repartitie aan Nederlandse rechthebbenden per CBO zijn hieronder weergegeven.

CBO's met een in 2017 toegenomen repartitieomvang in Nederland ten opzichte van 2016:

- Stichting Lira voerde in 2017 voor het eerst een verdeling van Thuiskopiegelden uit die in 2016 van Stichting de Thuiskopie zijn ontvangen. Dit betreffen gelden ten behoeve van schrijvers van e-books en voor journalisten. Daarnaast hebben nieuwe afspraken binnen het bestuur van Reprorecht geleid tot hogere repartitie aan de auteurs.
- De toegenomen repartitie ten opzichte van 2016 bij Stichting Pictoright betreft vooral de repartitie van Reprorecht- en Thuiskopiegelden. Het aandeel van beeldmakers in de verdeling van Reprorecht- en Thuiskopiegelden is aangepast in 2016. Hierdoor wordt door Stichting Pictoright hogere incasso gerealiseerd, de repartitie is dientengevolge eveneens hoog.
- Stichting PRO heeft in 2017 geïncasseerde gelden sneller uitgekeerd aan rechthebbenden. Zo ontvangen de rechthebbenden van Stichting PRO in 2017 hogere uitkeringen met betrekking tot de jaren 2016 en 2017.
- De Stichting Collectieve Gelden Omroepen (SCGO) valt per 26 november 2016 onder het toezicht van het CvTA. De repartitie van deze stichting in 2017 telt thans voor het eerst mee in de totale repartitie van alle onder het toezicht vallende CBO's.
- De repartitie bij Videma is vanwege een uitgestelde repartitie van incassojaar 2016 die wél in 2017 is uitgekeerd en de reguliere repartitie in 2017 ten opzichte van 2016 incidenteel hoger.

CBO's met een in 2017 afgenomen repartitieomvang in Nederland ten opzichte van 2016:

- Door de invoering van het fingerprinting-systeem is Sena pas eind 2017 in staat geweest om tot repartitie over te gaan. Een deel van de te reparteren gelden met betrekking tot 2017 wordt hierdoor in 2018 uitgekeerd. Hierdoor is de omvang van de repartitie in 2017 lager uitgevallen ten opzichte van 2016.

- Stichting Reprorecht kon de verdeling gebaseerd op een nieuw repartitieconvenant niet volledig uitvoeren vanwege de knelpunten tussen uitgevers en freelance tekstauteurs. Stichting Reprorecht heeft een deel van de repartitie (tijdelijk) aangehouden tot er een oplossing is gevonden voor deze knelpunten[43].

- Buma heeft in 2017 ten opzichte van 2016 3% minder gereparteerd. De repartitieomvang was 2016 incidenteel hoog vanwege het inlopen van achterstanden die in 2015 waren ontstaan als gevolg van de invoering van de ICE-werken database.

- Sekam heeft in 2017 ten opzichte van 2016 minder gereparteerd. Dit wordt veroorzaakt door lagere incasso-opbrengsten in 2016 die zijn verdeeld in 2017.

- Stemra heeft in vergelijking tot € 4,9 miljoen minder verdeeld als gevolg van de teruglopende markt en doordat er minder Thuiskopiegelden zijn verdeeld doordat de afspraken met Stichting de Thuiskopie over de verdeling in 2017 nog niet waren afgerond.

8.4.5 Repartitie: Buitenland

In totaal is de repartitie aan het buitenland in 2017, hoofdzakelijk aan buitenlandse zusterorganisaties, met 3% toegenomen ten opzichte van 2016. De repartitie op totaal niveau aan het buitenland vertoont een licht stijgende tendens.

CBO's met een in 2017 toegenomen repartitieomvang aan het buitenland ten opzichte van 2016:

- Norma heeft in 2016 een correctie doorgevoerd betreffende eerdere jaren in de repartitiecijfers van 2016.
- De repartitie van Videma in 2017 was hoger dan die van 2016. De lagere repartitie in 2016 was deels te wijten aan het (nog) niet kunnen uitkeren van de 2015-gelden voor Groepsvertoningen in 2016. Hiertoe diende Videma eerst het repartitiereglement aan te passen alvorens het tot uitkering over kon gaan. Deze noodzakelijke aanpassingen waren eind 2016 nog niet gerealiseerd en zijn in 2017 wel gerealiseerd.

CBO's met een in 2017 afgenomen repartitieomvang aan het buitenland ten opzichte van 2016:

- De repartitie van Stichting Reprorecht in 2017 is ten opzichte van 2016 afgenomen. Stichting Reprorecht reparteerde een deel van de gelden met betrekking tot 2015 in 2016. Hierdoor was de repartitie in 2016 éénmalig hoog.
- De repartitie van Pictoright is in 2017 ten opzichte van 2016 afgenomen. Dit is het gevolg van de incidentele incasso van Reprorecht- en Thuiskopiegelden in 2016. De Reprorecht- en Thuiskopiegelden worden tevens aan rechthebbenden in het buitenland verdeeld.

[43] Naar aanleiding van de HP Reprobel-uitspraak bij het Hof van Europa heeft een bindend advies commissie in 2017 geadviseerd over de verdeling van Repro-gelden tussen auteurs en uitgevers. Ten opzichte van het verleden is de verhouding in de verdeling van gelden verschoven ten gunste van de auteurs.

8-18 Repartitie aan het buitenland

	Repartitie aan het buitenland			% mutatie t.o.v. 2015	% mutatie t.o.v. 2016
(x € 1.000)	2015	2016	2017	2016	2017
Sena	9.259	8.370	9.433	-10%	13%
Stichting Reprorecht	182	2.033	1.301	1017%	-36%
Vereniging Buma	53.657	54.536	53.503	2%	-2%
Stichting Lira	3.432	3.758	5.297	10%	41%
Norma	334	2.881	4.322	763%	50%
Stichting Pictoright	465	2.331	1.634	401%	-30%
Stichting PRO	59	30	53	-49%	77%
Stichting IPRO	1.230	1.366	1.811	11%	33%
Sekam Video	59	96	351	63%	266%
Stemra	3.363	2.603	2.122	-23%	-18%
Vevam	3.484	3.808	2.642	9%	-31%
Stichting Videma	3.449	1.432	3.331	-58%	133%
Totaal	**78.973**	**83.244**	**85.800**	**5%**	**3%**

8.4.6 Repartitie: Doorverdeling aan verdeelorganisaties

De doorverdeling aan andere CBO's is in 2017 met 8% toegenomen ten opzichte van 2016.

Stichting de Thuiskopie heeft in 2017 ten opzichte van 2016 circa € 7 miljoen meer gereparteerd aan CBO's. De repartitie had betrekking op de jaren 2012 tot met 2016. Nagenoeg alle gelden ontvangen in 2016 en 2017 zijn in één keer gereparteerd in 2017 aan de negen CBO's die deze Thuiskopiegelden verdelen onder de aangesloten rechthebbenden. De repartitie van gelden door Stichting de Thuiskopie vanwege de schikking met de Staat, waarin in 2016 nog sprake van was, heeft in 2017 niet meer plaatsgevonden. Alle gelden afkomstig van deze schikking zijn in de jaren 2014 tot en met 2016 verdeeld onder de CBO's die Thuiskopiegelden verdelen.

8-19 Verdeling aan reparterende CBO's

	Repartitie aan het buitenland			% mutatie t.o.v. 2015	% mutatie t.o.v. 2016
(x € 1.000)	2015	2016	2017	2016	2017
Stichting Leenrecht	12.298	11.070	11.010	-10%	-1%
Stichting Reprorecht	2.435	13.311	10.891	447%	-18%
Stichting de Thuiskopie	65.474	43.634	50.874	-33%	17%
Stichting Lira	37	0	0	-100%	-
Stichting PRO	2.248	1.797	2.768	-20%	54%
Vevam	415	0	0	-100%	-
Stichting Videma	3.600	0	0	-100%	-
Totaal	**86.507**	**69.812**	**75.543**	**-19%**	**8%**

Afsluitend
De hierboven gepresenteerde overzichten geven een goed beeld van de omvang van de incasso en repartitie bij de verschillende CBO's. Met behulp van de overzichten wordt duidelijk dat de CBO's onderling verschillen in hun activiteiten.

Een aantal incasseert direct bij de betalingsplichtigen ("de markt"), andere ontvangen gelden van een andere CBO om die weer door te verdelen. De incasso vertoont met uitzondering van een aantal hiervoor beschreven afwijkingen, een redelijk regelmatig patroon over de afgelopen jaren. Ditzelfde geldt voor de repartitie. Op totaalniveau is de repartitieomvang ten opzichte van 2016 toegenomen met 4%.

8.5 Tempo van verdelen

8.5.1 Inleiding

Na het factureren aan en incasseren bij betalingsplichtigen, keren CBO's gelden in de regel zoveel mogelijk direct uit aan rechthebbenden of aan verdeelorganisaties die deze op hun beurt verdelen onder rechthebbenden. Hierbij zijn de CBO's in 2017 aan (nieuwe) regels gebonden.

De wetgeving tot aan de nieuwe Wet toezicht van 26 november 2016 stond CBO's toe om gelden uiterlijk te verdelen 3 jaren na het jaar van incasso. Met de intrede van de Wet toezicht van 26 november 2016 zijn de termijnen voor het nog niet verdelen van gelden verkort. Deze termijnen komen op het volgende neer:

1. Wet toezicht Artikel 2i lid 3: CBO's dienen binnen negen maanden na afloop van het boekjaar de verdeling en betaling aan rechthebbenden te voltooien[44], tenzij objectieve redenen de CBO ervan weerhouden deze uiterste termijn te eerbiedigen[45].
2. Wet toezicht Artikel 2i lid 5: Indien het identificeren van de rechthebbenden na negen maanden niet is geslaagd vanwege het ontbreken van gegevens over rechthebbenden, dient de CBO uiterlijk drie maanden na het verstrijken van de negen maanden informatie bekend te maken aan rechthebbenden en CBO's met details over de nog niet geïdentificeerde of gelokaliseerde rechthebbende.
3. Wet toezicht Artikel 2i lid 7: Indien controle door de CBO de juiste rechthebbende nog niet heeft opgeleverd, maakt de CBO de informatie bekend uiterlijk één jaar na het verstrijken van de periode van drie maanden openbaar op zijn internetpagina.
4. Wet toezicht Artikel 2k lid 4: De verdeling door de incasserende CBO aan andere CBO's dient eveneens binnen negen maanden na afloop van het boekjaar plaats te vinden.
5. Wet toezicht Artikel 2k lid 5: De verdeling en betaling door de andere CBO's de aan rechthebbenden verschuldigde bedragen vindt uiterlijk 6 maanden na ontvangst van deze bedragen plaats, tenzij objectieve redenen de CBO ervan weerhouden deze uiterste termijn te eerbiedigen.

Toetsjaar 2017 is een speciaal jaar ('overgangsjaar). Dit betekent dat het CvTA toetst op de onderdelen 1, 4 en 5, maar niet voor onderdeel 2 en 3. De toetsing met betrekking tot het bekend maken van de details van rechthebbenden die nog niet zijn geïdentificeerd of gelokaliseerd en het openbaar maken van deze informatie op de internetpagina van de CBO wordt in 2018 en volgende jaren uitgevoerd. Voor toetsjaar 2017 heeft het CvTA met de sector van het collectief beheer afgesproken dat de inspanning van de CBO's in het overgangsjaar 2017 erop gericht zal zijn om zoveel mogelijk binnen 9 maanden te verdelen aan de rechthebbenden.

In deze paragraaf wordt eerst ingegaan of CBO's voldoen aan de nieuwe vereisten met betrekking het aangescherpte tempo van verdelen.
Vervolgens wordt aandacht besteed aan de totaalstand per CBO van de 'nog te verdelen gelden'. Aan het einde van een jaar kan er een deel van de te verdelen gelden nog niet zijn uitgekeerd, de "nog te verdelen gelden einde jaar". Deze "nog te verdelen gelden" worden in de jaarrekening van de CBO verantwoord. Deze verantwoording vond ook al plaats over 2016 en eerder jaren.
Tenslotte wordt de omvang van de 'nog te verdelen gelden drie en vijf jaren na incasso' toegelicht. De termijn van drie jaren wordt gehanteerd wanneer verschuldigde bedragen aan rechthebbenden als onverdeeld worden beschouwd. Indien deze bedragen drie jaar na afloop van het boekjaar waarin de inning van de rechteninkomsten heeft plaatsgevonden nog niet kunnen worden verdeeld en de CBO alle nodige maatregelen heeft getroffen om de rechthebbenden te identificeren en te lokaliseren (Wet toezicht Artikel 2i lid 8) dan worden deze bedragen als onverdeeld beschouwd. De Algemene Leden Vergadering van een CBO besluit over het gebruik van de onverdeelde bedragen.

De termijn van vijf jaren na incasso betreft de wettelijke normtermijn, volgend uit artikel 3:307 BW.

[44] Artikel 2i CBO's of hun leden die organisaties zijn die rechthebbenden vertegenwoordigen, verdelen en betalen deze bedragen zo snel mogelijk aan rechthebbenden. Betaling en verdeling vindt in ieder geval uiterlijk negen maanden na afloop van het boekjaar plaats waarin de rechtenkomsten zijn geïnd, tenzij objectieve redenen de CBO of, in voorkomend geval, zijn leden ervan weerhouden deze uiterste termijn te eerbiedigen.
Deze redenen kunnen in het bijzonder verband houden met de verslaglegging door gebruikers, de identificatie van rechten, rechthebbenden of de afstemming van gegevens over werken en andere materie met rechthebbenden. Overweging 29 preciseert dat alleen redenen als "objectieve redenen" kunnen kwalificeren, wanneer zij niet te wijten zijn aan de CBO zelf (Memorie van toelichting bij Wijziging van de Wet toezicht, nummer 34 243).

8.5.2 CBO's en het tempo van verdelen in 2017

8.5.2.1 Expliciete vermelding in het jaarverslag

CBO's dienen geïncasseerde bedragen binnen negen dan wel zes maanden volgend op het jaar van incasso te verdelen. In de jaarverslagen en in de jaarrekeningen over het boekjaar 2017 maken CBO's niet expliciet melding of zij erin geslaagd zijn om binnen negen maanden, of zes maanden wanneer de CBO gelden na ontvangst van deze gelden van een andere CBO reparteert, na afloop van het voorgaande boekjaar geïncasseerde gelden te verdelen onder rechthebbenden.

In het Transparantieverslag dienen de CBO's redenen aan te geven wanneer de verdeling en betaling niet is verricht binnen de vastgestelde termijn van negen of zes maanden na afloop van het voorgaande boekjaar.
De CBO's hebben niet expliciet in het Transparantieverslag over 2017 aangegeven wat de redenen van vertraging zijn voor het niet binnen de gestelde termijn verdelen en betalen van de incasso van het jaar 2016. Hiermee voldoen de CBO's niet aan de wettelijke vereisten.

8.5.2.2 Verdelen van geïncasseerde gelden binnen één jaar: 2017

In de Transparantieverslag van de CBO's worden de prestaties van de CBO over het gehele boekjaar verantwoord.

8-20 Overzicht percentage van incasso 2016 verdeeld in 2016 en 2017

	% van incasso verdeeld in 2016 en 2017
Sena	80%
Stichting Leenrecht	100%
Stichting Reprorecht	76%
Stichting de Thuiskopie	91%
Vereniging Buma	83%
Femu	n.v.t.
Güfa Nederland	n.v.t.
Stichting Lira	64%
Norma	26%
Stichting Pictoright	69%
Stichting PM	0%
Stichting PRO	95%
Stichting IPRO	79%
SCGO	n.v.t.
Sekam	71%
Sekam Video	68%
Stemra	40%
STAP	43%
STOP	85%
SVVP	n.v.t.
Vevam	60%
Stichting Videma	81%
Totaal	**76%**

Op basis van deze informatie is af te leiden welk deel van de incasso van een jaar verdeeld is het jaar van incasso en het jaar volgend op dit jaar.
In tabel 8-21 Overzicht percentage van incasso 2016 verdeeld in 2016 en 2017 geeft per CBO aan welk deel van de incasso in 2016 is verdeeld in 2016 en 2017.

De CBO's Femu, Güfa Nederland, SCGO en SVVP rapporteren met ingang van 1 januari 2017 aan het CvTA. De incasso van jaar 2016 van deze CBO's valt buiten het bereik van deze analyse.
Op totaal niveau hebben de CBO's 76% van de in 2016 geïncasseerde gelden aan het einde van boekjaar 2017 verdeeld.

8.5.2.3 Verdelen van geïncasseerde gelden binnen negen maanden

De volgende CBO's hebben op verzoek van het CvTA aangegeven welk deel van de incasso binnen negen, dan wel zes maanden, wordt verdeeld aan rechthebbenden of verdelende CBO's:

- Sena
- Stichting Leenrecht
- Femu
- Stichting Lira
- Norma
- Stichting Pictoright
- Stichting IPRO, en
- Stichting Videma

De overige CBO's hebben niet gerapporteerd aan het CvTA over welk deel van de incasso reeds binnen negen dan wel zes maanden in het jaar volgend op de incasso is gereparteerd.

De door de CBO's aangeleverde informatie is beoordeeld aan de hand de verdeling in 2017 van de incasso met betrekking tot 2016 binnen negen dan wel zes maanden.

- Sena rapporteert dat in 2017 73% van de in 2016 geïncasseerde gelden binnen negen maanden is verdeeld.
- Stichting Leenrecht rapporteert aan het CvTA slechts een beperkt deel van de in 2016 geïncasseerde gelden.
- Femu rapporteert dat in 2017 71% van de geïncasseerde gelden met betrekking tot 2016 binnen negen maanden is verdeeld.
- Stichting Lira reparteert hoofdzakelijk gelden ontvangen van incasserende CBO's. Stichting Lira dient derhalve binnen zes maanden na ontvangst de gelden onder de rechthebbenden te verdelen. Stichting Lira meldt echter dat "Leenrechtgelden worden jaarlijks in oktober worden ontvangen en in november uitgekeerd, Reprogelden worden jaarlijks in december ontvangen en grotendeels nog in hetzelfde jaar uitgekeerd, Thuiskopiegelden worden in principe viermaal per jaar geïncasseerd en in november en juni (narepartitie) uitgekeerd".
- Norma geeft aan dat slechts 33% van de in 2016 ontvangen gelden binnen negen maanden na afloop van het boekjaar zijn verdeeld.

- Stichting Pictoright rapporteert dat de collectieve rechten pas in het jaar volgende op het jaar van incasso zijn verdeeld. In 2017 is 38% van de in 2016 geïncasseerde gelden binnen zes maanden verdeeld.
- Stichting IPRO meldt dat in 2017 79% van de in 2016 van Stichting PRO ontvangen gelden binnen zes maanden is verdeeld aan rechthebbenden.
- Stichting Videma rapporteert dat in 2017 75% van de in 2016 geïncasseerde gelden binnen negen maanden is verdeeld aan rechthebbenden.

Conclusies

8.5.2.4 Expliciete vermelding in het jaarverslag

De CBO's hebben niet expliciet in het Transparantieverslag over 2017 aangeven welk deel van de geïncasseerde gelden in 2016 binnen negen, of zes maanden wanneer de CBO gelden na ontvangst van deze gelden van een andere CBO reparteert, na afloop van 2016 verdelen onder rechthebbenden.

De CBO's hebben evenmin expliciet in het Transparantieverslag over 2017 aangegeven wat de redenen van vertraging zijn voor het niet binnen de gestelde termijn verdelen en betalen van de incasso van het jaar 2016. Hiermee voldoen de CBO's niet aan de wettelijke vereisten.

8.5.2.5 Verdelen van geïncasseerde gelden binnen één jaar: 2017

Op basis van de informatie afkomstig uit de Transparantieverslag van de CBO's en uit de informatie die CBO's periodiek afzonderlijk aan het CvTA rapporteren is geanalyseerd welk deel van de incasso in 2016 in 2016 en 2017 is verdeeld onder rechthebbenden of CBO's die aan rechthebbenden reparteren.

Hieruit blijkt dan 76% van de in 2016 geïncasseerde gelden is verdeeld in 2016 en 2017.

De percentages van de afzonderlijke CBO's van de verdeling in 2016 en 2017 van de in 2016 geïncasseerde gelden bevinden zich tussen de 26% (Norma) en 100% (Stichting Leenrecht).

De CBO's hebben nog niet in alle gevallen het volledige in 2016 geïncasseerde bedrag einde boekjaar 2017 gereparteerd.

8.5.2.6 Verdelen van geïncasseerde gelden binnen negen maanden

De CBO's is gevraagd aan te geven welk deel van de in 2016 geïncasseerde gelden binnen negen maanden, of zes maanden wanneer de CBO gelden na ontvangst van deze gelden van een andere CBO reparteert, na afloop van 2016 is verdeeld onder rechthebbenden

Hierop hebben zeven CBO's geantwoord. De overige CBO's hebben geen nadere informatie verstrekt.

Uit de verstrekte informatie door CBO's blijkt dat Sena en Femu meer dan 70% van de in 2016 geïncasseerde gelden heeft verdeeld in de eerste negen maanden van 2017.

De Stichting Leenrecht, Lira, Norma en Pictoright repareren minder 40% binnen negen dan wel 6 maanden na afloop van boekjaar 2016.

In het non-compliance traject met de CBO's naar aanleiding van de bevindingen in dit Rapport Toezicht zal gewezen worden op het voldoen aan de nieuwe vereisten van de Wet toezicht en de rapportage hierover met betrekking tot het tempo van verdelen aan rechthebbenden.

8.5.3 Nog te verdelen gelden einde jaar

Uit *8-21 Te reparteren gelden* blijkt dat in de afgelopen drie jaren gemiddeld circa 62% van de te reparteren gelden afkomstig is uit het meest recente incassojaar. De range hiervan is 60% tot 63%. Hieruit volgt dat gemiddeld 38% van de te reparteren gelden afkomstig is uit eerdere jaren. De kolommen aan de rechterkant van de tabel ultimo van 2016 en 2017 weer welke bedragen afkomstig uit welk jaar van incasso nog dienen te worden verdeeld aan rechthebbenden of aan CBO's die reparteren.

8-21 Te reparteren gelden

	Te reparteren gelden naar jaarlaag in %			(x € 1.000)	(x € 1.000)
	2015	2016	2017	2016	2017
Voorgaande jaren	1%	1%	1%	5.307	3.889
2008	0%	0%	0%	544	198
2009	0%	0%	0%	918	478
2010	1%	0%	0%	1.328	393
2011	1%	1%	0%	2.525	833
2012	7%	2%	1%	8.889	4.117
2013	10%	6%	2%	26.098	10.458
2014	16%	9%	6%	43.789	28.899
2015	63%	18%	9%	82.303	46.487
2016		63%	21%	296.278	106.181
2017			60%	0	298.198
Totaal	**100%**	**100%**	**100%**	**467.979**	**500.131**

8.5.4 Bevindingen

Aan het einde van 2017 dienen de CBO's nog € 500 miljoen te verdelen (2016: €468 miljoen). Hiervan is 60% afkomstig uit het incassojaar 2016 (2016: 63% uit incassojaar 2015). De 'nog te verdelen'-bedragen (aan CBO's die reparteren of direct aan rechthebbenden) zijn in 2017 ten opzichte van 2016 gestegen[46].

In *8-2 Nog te verdelen gelden einde jaar 2015 tot en met 2017 is per CBO* het verloop van de 'nog te verdelen gelden' weergegeven. Dit betreft nog de oude toetsingswijze van het tempo van reparteren. Hieronder staan de toelichtingen op de belangrijkste wijzigingen:

8-22 Nog te verdelen gelden einde jaar 2015 tot en met 2017 per CBO

	Nog te verdelen gelden einde jaar per CBO			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
(x € 1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2016**	**2017**
Sena	64.394	62.621	66.189	-3%	6%
Stichting Leenrecht	82	682	679	732%	-0%
Stichting Reprorecht	36.900	30.146	31.085	-18%	3%
Stichting de Thuiskopie	54.781	40.397	38.225	-26%	-5%
Vereniging Buma	190.060	186.725	189.424	-2%	1%
Femu	0	0	466	-	-
Güfa Nederland	0	0	96	-	-
Stichting Lira	14.852	23.467	25.103	58%	7%
Norma	10.903	15.059	19.448	38%	29%
Stichting Pictoright	7.531	13.902	16.624	85%	20%
Stichting PM	453	373	1	-18%	-100%
Stichting PRO	4.421	4.579	8.543	4%	87%
Stichting IPRO	939	821	895	-13%	9%
SCGO	0	0	135	-	-
Sekam	1.335	892	2.483	-33%	178%
Sekam Video	7.611	5.129	7.236	-33%	41%
Stemra	43.145	45.483	55.913	5%	23%
STAP	2.953	2.865	2.561	-3%	-11%
STOP	9.929	9.940	9.934	0%	-0%
SVVP	0	0	425	-	-
Vevam	6.913	8.969	9.975	30%	11%
Stichting Videma	10.824	15.931	14.693	47%	-8%
Totaal	**468.025**	**467.980**	**500.131**	**-0%**	**7%**

De stijging van het saldo van de "nog te verdelen gelden einde jaar" van € 468 miljoen in 2016 naar € 500 miljoen in 2017 is als volgt door de CBO's onderbouwd:

- Sena heeft slecht een klein deel van de 2017 geïncasseerde gelden kunnen verdelen in 2017 vanwege de vertraging veroorzaakt door de implementatie van fingerprinting. Hierdoor is het saldo "nog te verdelen gelden einde jaar" ten opzichte van 2016 toegenomen. Sena is voornemens de gelden die in 2017 nog niet uitgekeerd konden in 2018 alsnog uit te keren.
- Buma heeft in 2017 minder gereparteerd dan in 2016 het geval was. De repartitie in 2016 werd echter beïnvloed door incidentele hoge uitkeringen vanwege het inlopen van de achterstand die werd veroorzaakt door de invoering van de ICE-werkendatabase.
- Stichting Pictoright incasseerde Reprorecht- en Thuiskopiegelden met een structurele stijging. Hierdoor is het saldo "nog te reparteren gelden" eveneens toegenomen.
- Norma heeft in 2017 vertraging opgelopen bij het uitkeren van gelden vanwege het in gebruik nemen van een nieuw verdeelsysteem.
- Stemra verklaart dat er in 2017 minder Thuiskopiegelden zijn verdeeld, waardoor het saldo nog te verdelen gelden is gestegen.

8.5.5 Verdeling van gelden einde jaar 2017

Aan het verdelen van de geïncasseerde gelden ten behoeve van rechthebbenden ligt een afgestemd reglement ten grondslag; een repartitiereglement. CBO's kunnen niet altijd direct uitkeren. Dit kan verschillende oorzaken hebben:

- Het (nog) niet kunnen koppelen van gegevens aan uit te keren rechten.
- Te verwachten (inschatting van) na claims.
- Overige oorzaken, waaronder gefactureerde maar nog niet geïncasseerde bedragen (die daardoor meetellen in het totaal aan nog te reparteren gelden) en het aanhouden van gelden bestemd voor repartitie op basis van juridische procedures.

8.5.6 Nog te verdelen gelden drie kalenderjaren na inning

8.5.6.1 Inleiding

Tot 26 november 2016 zag het CvTA erop toe dat CBO's geïnde vergoedingen in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning onder rechthebbenden verdelen. De tijd die tussen het incasseren en het reparteren ligt wordt veelal gebruikt om de gelden aan de individuele rechthebbenden te koppelen.

Het is de CBO's in de praktijk toegestaan om voor de periode tussen 3 en 5 jaar na het jaar van incasso en daarna een 'buffer' voor na-claims aan te houden[47].

Gelet op de wettelijke verjaringstermijn van 5 jaren hebben rechthebbenden de tijd om zich bij de CBO te melden en claims in te dienen. Dit zijn de zogenaamde 'na-claims'[48]. Daarnaast kunnen CBO's te maken hebben met 2 of meer rechthebbenden die aanspraak maken op dezelfde rechten, de zogenaamde 'dubbelclaims'. De CBO's zijn van mening dat gelden gereserveerd voor dubbelclaims als verdeeld naar rechthebbenden gekwalificeerd moeten worden en derhalve niet meegerekend moeten worden in de te verdelen gelden ouder dan 3 jaren.

8.5.6.2 Bevindingen

CBO's die wel gelden te verdelen hebben over de periode 2013 en eerder hebben zich hierover in 2017 verantwoord. Ten aangezien van de te verdelen gelden over de periode 2013 een eerder is het volgende te melden. Zie tabel 8-23 Nog te verdelen gelden ouder dan 3 jaren.

8-23 Nog te verdelen gelden drie kalenderjaren na inning

Nog te verdelen gelden na drie jaren 2017

(x € 1.000)	eind 2013	waarvan eind 2017 nog niet verdeeld	%	dubbel-claims	waarvan eind 2017 nog niet verdeeld zonder dubbelclaim	ultimo 2016	verschil
Sena	64.844	1.183	2%	544	639	1.273	-90
Stichting de Thuiskopie	30.599	5.224	17%		5.224	2.125	3.099
Vereniging Buma	173.865	4.944	3%	2.800	2.144	4.250	694
Stichting Lira	13.948	1.471	11%		1.471	4.646	-3.175
Norma	4.479	412	9%		412	169	243
Stichting Pictoright	6.732	1.151	17%		1.151	1.704	-553
Stichting PM	1	1	82%		1	372	-371
Stemra	32.654	2.281	7%	1.914	367	4.324	-2.043
STAP	690	676	98%		676	0	676
Vevam	7.674	341	4%		341	646	-305
Totaal	390.716	17.691	5%	5.258	12.433	19.511	-1.820

Het overzicht betreft alleen die CBO's die nog te verdelen gelden hebben van 2013 en eerder

[47] CvTA Beleidskader Toezicht Collectief Beheer (januari 2017).Gezien de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren, verdient het de aanbeveling om in ieder geval een deel van de onverdeelde gelden gedurende die periode gereserveerd te houden.

[48] CBO's met direct aangesloten rechthebbenden kunnen met hun rechthebbenden een kortere termijn overeenkomen, zoals Buma en Stemra. Zij hebben met hun rechthebbenden contractueel een verjaringstermijn van 3 jaar afgesproken.

Voor het verslagjaar 2017 betekent dit, dat gelden die in 2013 of in eerdere jaren zijn geïncasseerd in 2017 geheel dienen te zijn gereparteerd onder rechthebbenden, verdeeld dienen te zijn aan CBO's die reparteren. In de praktijk blijkt dat van de te verdelen gelden tot en met 2013 5% nog niet is verdeeld onder rechthebbenden. Dit percentage is in 2017 gelijk aan het percentage dat voor 2016 werd gerapporteerd. Gecorrigeerd voor de dubbelclaims bedraagt de som 'nog te verdelen gelden ouder dan 3 jaren' ultimo 2017 € 12.433K. In 2016 was dit bedrag € 14.143K.

Sena (€ 1.183K)
Het saldo dat betrekking heeft op dubbelclaims bedraagt €544K. De overige € 639K bestaat uit nog te reparteren gelden aan het buitenland met betrekking tot het jaar 2013 en eerder jaren.

Stichting de Thuiskopie (€ 5.224K)
De gelden die Stichting de Thuiskopie langer dan drie jaren aan heeft gehouden betreffen een reservering van reguliere gelden met betrekking tot 2012 en de schikking met de Staat uit 2014 waarover nog juridische procedures lopen.

Buma (€ 4.944K)
De reservering voor incasso uit de jaren vóór 2013 bestaat, naast de reservering voor dubbelclaims[49] van € 2,8 miljoen, voornamelijk uit gelden ontvangen van zusterorganisaties waarvoor de informatie voor een correcte distributie nog niet beschikbaar is.

Stichting Lira (€ 1.471K)
De nog te verdelen gelden met betrekking tot 2013 en ouder betreffen gedeeltelijk gelden die pas in de jaren 2014 t/m 2017 zijn ontvangen met betrekking tot de jaren 2013 en eerder. Daarnaast zijn er bedragen gereserveerd voor naclaims van rechthebbenden voor de periode na de verdeeltermijn van drie jaar.
Lira reserveert voor deze na claims een maximum van 10% van de oorspronkelijke incasso.

Stichting Norma (€ 412)
De nog te verdelen gelden met betrekking tot 2013 en ouder worden met het nieuwe verdeelsyteem van Stichting Norma in 2018 uitgekeerd.

Stichting Pictoright (€ 1.151K)
De nog te reparteren gelden betreffen gelden afkomstig van onder andere Stichting de Thuiskopie € 400K en Stichting Leenrecht €400K. Ook is een deel gereserveerd voor eventuele na claims. Niet uitgekeerde gelden in verband met claims worden toegevoegd aan de reguliere uitkeringen.

Stemra (€ 2.281K)
De reservering van de incasso met betrekking tot 2013 en eerdere jaren bestaat, naast de reservering voor dubbelclaims van € 1,9 miljoen, voornamelijk uit gelden ontvangen van zusterorganisaties waarvoor de informatie voor een correcte repartitie nog niet beschikbaar is.

STAP (€ 676K)
STAP heeft stand van de nog te verdelen gelden uit de incasso jaren 2013 of eerder niet toegelicht in de jaarrekening. Wel is af te leiden dat er gelden gereserveerd zijn voor eventuele claims.

Vevam (€ 341)
De gelden die verdeeld hadden moeten zijn, betreffen gelden uit de incassojaren 2013 of eerder, maar die pas in 2017 zijn ontvangen op basis van de schikking van Stichting de Thuiskopie en vrijgevallen reserveringen. Tevens reserveert Vevam bedragen voor (onvoorziene) na-claims van rechthebbenden voor de periode na de verdeeltermijn van drie jaar.

8.5.7 Nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning

8.5.7.1 Inleiding
De wettelijke verjaringstermijn bedraagt vijf jaren (BW 3:307 e.v.)[50]. Met uitzondering van reservering voor de zogenaamde dubbelclaims zouden aan het einde van 2017 geen bedragen meer te verdelen moeten zijn voor de incassojaren van 2011 en eerder. Een reservering voor dubbelclaims kan langer dan 5 jaar worden aangehouden doordat bij geschillen over de verdeling van rechten tussen twee of meer 'claimers' de CBO de uitkomst van het geschil dient af te wachten voordat de CBO gelden kan uitkeren aan de juiste rechthebbende.
Indien de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren is afgelopen voegt de CBO de resterende gelden toe aan de uit te keren gelden onder de aangesloten rechthebbenden of worden beschikbaar gesteld voor sociale en culturele doelen.

8.5.7.2 Bevindingen nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning

Tabel *8-24 Nog te verdelen gelden ouder dan 5 jaren* betreft een overzicht van organisaties die nog gelden ouder dan 5 jaren te verdelen hebben. Voor het verslagjaar 2017 betekent dit dat gelden die in 2011 of in eerdere jaren zijn geïncasseerd in 2017 geheel dienen te zijn gereparteerd onder rechthebbenden of verdeeld dienen te zijn aan CBO's die reparteren.

[49] Dubbelclaims zijn de tegenstrijdige aanspraken op (aandelen in) werken. Buma Stemra heeft in een dergelijke situatie niet de mogelijkheid om vast te stellen hoe de verdeling eruit dient te zien. De gelden worden gereserveerd (geblokkeerd) totdat de dubbelclaim is opgelost. Dat kan zijn na ontvangst van een door betrokken partijen ondertekende overeenkomst met betrekking tot de verdeling van het werk in kwestie, naar aanleiding van een uitspraak van de rechter die kracht van gewijsde heeft met betrekking tot de verdeling van het werk of in geval één of meerdere partijen hun claim intrekt waardoor de dubbelclaim is opgelost.

Van de te verdelen gelden tot en met 2011 is 2% in 2016 (2015: 3%) nog niet verdeeld onder rechthebbenden. De omvang hiervan is in 2014 voor het eerst gemeten.

In 2017 is het percentage 'nog te verdelen gelden na vijf kalenderjaren' van het geïncasseerde bedrag ten opzichte van 2016 gedaald met 29%.

8-24 Nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning

Nog te verdelen gelden na vijf jaren

(x € 1.000)	eind 2011	waarvan eind 2017 nog niet verdeeld	%	dubbel-claims	waarvan eind 2016 nog niet verdeeld zonder dubbelclaim	ultimo 2016	verschil
Sena	34.321	441	1%	0	441	358	83
Vereniging Buma	170.504	1.962	1%	0	1.962	2.843	-881
Stichting Lira	17.060	670	4%	0	670	598	72
Norma	3.836	52	1%	0	52	70	-18
Stemra	38.738	2.543	7%	0	2.543	3.653	-1.110
Totaal	**356.674**	**5.791**	**2%**	**0**	**5.791**	**8.097**	**-2.306**

Het overzicht betreft alleen die CBO's di enog te verdelen gelden hebben van 2011 en eerder.

8.5.8 Conclusie tempo van verdelen

8.5.8.1 Verdelen binnen 9 maanden en verdelen binnen één jaar

In het overgangsjaar 2017 heeft het CvTA het tempo van het verdelen van gelden door de CBO's aan rechthebbenden getoetst. Dit heeft deels plaatsgevonden op basis van nieuwe wetgeving en deels basis van oude wetgeving.

De Wet toezicht 2016 vereist dat CBO's in het Transparantieverslag expliciet dienen aan te geven welke redenen ten grondslag liggen aan de vertraging indien niet alle gelden binnen 9 dan wel 6 maanden na afloop van het jaar van incasso. Geen van CBO's heeft deze informatie expliciet verstrekt in het Transparantieverslag over 2017. De CBO's voldoen niet aan de wettelijke verplichting van het aangeven het expliciet melden van de redenen van vertraging indien gelden niet volgens de wettelijke termijn zijn gereparteerd.

Met betrekking tot Wet toezicht 2016, zijn CBO's gevraagd aan te geven welk deel van de geïncasseerde gelden binnen 9 dan wel 6 maanden zijn verdeeld onder rechthebbenden.
Zeven CBO's hebben aangegeven dat in 2016 geïncasseerde gelden binnen 9 dan wel 6 maanden verdeeld zijn in 2017. Twee CBO's melden dat 70% van de in 2016 geïncasseerde binnen 9 dan wel 6 maanden zijn verdeeld in 2017. De vijf andere CBO's melden een lager percentage (minder dan 40%) van de incasso in 2016 dat verdeeld is binnen 9 dan wel 6 maanden na het jaar van incasso.

Op basis van de informatie afkomstig uit de Transparantieverslag van de CBO's en uit de informatie die CBO's periodiek afzonderlijk aan het CvTA rapporteren is geanalyseerd welk deel van de incasso in 2016 in 2016 en 2017 is verdeeld onder rechthebbenden of CBO's die aan rechthebbenden reparteren.
Hieruit blijkt dan 76% van de in 2016 geïncasseerde gelden is verdeeld in 2016 en 2017.

Met betrekking tot de oude wetgeving, Wet toezicht vóór 2016, is bij de CBO's geïnventariseerd welke aan rechthebbenden toegekende gelden nog niet na drie dan wel vijf jaren volgend op het jaar van incasso zijn verdeeld. Samen met conclusie ten aanzien van het totaal aan nog te verdelen geleden aan het einde van 2017, staan de conclusies ten aanzien van het nog niet verdelen na drie of vijf jaren volgend op het jaar van incasso hieronder.

8.5.8.2 Nog te verdelen gelden einde jaar

De omvang van de nog te verdelen gelden aan het einde van 2017 is ten opzichte van 2016 gestegen met 7%.
De absolute toename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt € 32 miljoen en wordt voor een groot deel veroor-

[50] Een rechtsvordering tot nakoming van een verbintenis uit overeenkomst tot een geven of een doen verjaart door verkoop van vijf jaren na aanvang van de dag, volgend op die waarop de vordering opeisbaar is geworden.
[51] In de bedragen in kolom "eind 2017" zijn tevens dubbelclaims opgenomen.

zaakt door Stemra. De toename bij Stemra in 2017 ten opzichte van 2016 van de nog te verdelen gelden bedraagt € 10 miljoen.

Ondanks dat de stijging van de 'nog te verdelen gelden' verklaarbaar is, was de verwachting dat vooruitlopende op de nieuwe vereisten van de Wet toezicht, het saldo 'nog te verdelen gelden' zou dalen aangezien in de termijnen voor het reparteren van gelden korter en de regels hieromtrent, strenger zijn geworden.

8.5.8.3 Nog te verdelen gelden na drie jaren, volgend op het jaar van incasso

Het CvTA is niet tevreden de toename van het saldo naar € 20,4 miljoen van de 'nog te verdelen gelden na drie jaren volgende op het jaar van incasso'. De omvang van het bedrag is in 2017 gestegen ten opzichte van het bedrag in 2016 met € 0,9 miljoen. Het procentuele deel dat na drie jaren nog niet is verdeeld (5%) is evenwel niet toegenomen ten opzichte van het aandeel gerapporteerd in 2016. Het aandeel dubbelclaims bedraagt € 5,3 miljoen.
CBO's dienen altijd een toelichting in de jaarrekening te geven op gelden die nog niet zijn gereparteerd binnen de 3 jaren volgend op het jaar na incasso. De CBO's hebben, op STAP na, de stand van 'de nog te verdelen gelden drie jaren, volgend op het jaar van incasso' toegelicht.
In de gevallen waarin er gelden ouder dan 3 jaren aangehouden zijn én de CBO een verklaring hiervoor gaf was deze verklaring in alle gevallen afdoende. CBO's dienen periodiek vaste methoden van reserveren van gelden te toetsen op actualiteit. Indien de methode niet meer actueel is dient deze te vervallen. Gelden die dan vrijkomen en niet een nieuwe bestemming anders dan repartitie ontvangen dienen verdeeld te worden onder de rechthebbenden conform het gestelde in een repartitiereglement.

8.5.8.4 Nog te verdelen gelden na vijf jaren, volgend op het jaar van incasso

Rekening houdend met de (mogelijke) gereserveerd bedragen voor dubbel-claims bij Buma en Stemra, beoordeelt het College het saldo van de 'nog te verdelen gelden na vijf jaren' net als met betrekking tot 2016 als 'redelijk'.

8.5.8.5 Toezicht in 2019

Het College en de CBO's hechten er groot belang aan dat gelden snel, volledig en juist aan rechthebbenden worden uitgekeerd. Ondanks het feit dat er gelden zijn waarop de snelheid van reparteren niet geheel beïnvloedbaar is door de CBO, zouden CBO's, mede geholpen door technologische ontwikkelingen en de volledigheid van de databases, steeds beter in staat moeten zijn om binnen de gestelde termijn te reparteren. Vanwege de nieuwe Wet toezicht die op 26 november 2016 van kracht is geworden en waarin nieuwe normen zijn opgenomen waar het gaat de termijn met betrekking het reparteren van gelden aan rechthebbenden, verwacht het CvTA over de komende jaren positief te kunnen oordelen over het terugbrengen door de CBO's van het saldo van de 'nog te reparteren gelden' na respectievelijk drie en vijf jaren na het jaar van incasso dat bestemd is voor de rechthebbenden.

8.6 Beheerskosten

8.6.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het kostenniveau van de CBO's. Deze beheerskosten[52] dienen in een juiste verhouding te staan tot de omvang van de activiteiten die de organisatie uitvoert. Voor de CBO's dienen de kosten in de verhouding tot de omvang van incasso en repartitie te staan.

Samenhangend met de Wet toezicht (26 november 2016) heeft de Minister van Justitie en Veiligheid op 12 december 2016 een Besluit[53] vastgesteld. Hierin is het eerder Besluit van 25 juni 2013, waarin drempels voor beheerskosten van CBO's zijn opgenomen, verlengd tot 1 januari 2020.

Onder de Wet toezicht 2013 en de daarop gebaseerde AMvB zijn regels gegeven voor de beheerskosten van de CBO's. De vereisten ten aanzien van kosten en de regels omtrent kostennormen zijn overgenomen in de Wet toezicht 2016.
Deze houden in:

1. Het openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag (Wet toezicht artikel 2q lid 1)
2. Het streven naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden (Wet toezicht artikel 2h lid 4)[54], aan de hand van de volgende kostennormen:
   a) de kostennorm van 15% van de geïncasseerde gelden in een jaar en 15% van de gereparteerde gelden in een jaar;
   b) de Consumenten Prijs Index norm (CPI), de mutatie van de totale kosten wordt gemeten aan de CPI.

[52] Definitie beheerskosten: "De Wet toezicht kent geen definitie van beheerskosten. In de parlementaire geschiedenis is te vinden dat het alle kosten betreft die, direct dan wel indirect samenhangen met de inning, de verdeling en het beheer van gelden door de CBO's (Kamerstukken II, 31 766, nr. 7., p. 22)" (CvTA Beleidsnotitie kosten en collectieve bestedingen, 30 maart 2015). Bedrijfs- en financiële kosten (in het Transparantieverslag) De bijlage geeft geen verdere invulling aan de begrippen bedrijf-, financiële en indirecte kosten. (Toelichting Staatsblad 2016 447, "Besluit van 23 november 2016 ter uitvoering van de bijlage van Richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multi-territoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt.

[53] Besluit tot wijziging van het Besluit van 25 juni 2013 houdende uitvoering van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten, Staatsblad 2016, nummer 510.

[54] De CBO streeft ernaar dat de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden niet hoger zijn dan de gerechtvaardigde en gedocumenteerde kosten, die kunnen worden vastgelegd in een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen drempel van het in een bepaald kalenderjaar geïnde of door een of meer organisaties verdeelde bedrag aan vergoedingen, bij overschrijding waarvan in het jaarverslag en ten genoegen van het College moet redenen om omkleed wordt aangegeven waaraan deze overschrijding te wijten is.

Bij het eerste punt ligt de nadruk op de transparantie in en de verantwoording over de beheerskosten. Bij punt 2 gaat het erom dat CBO's voldoende prikkels moeten hebben om de beheerskosten terug te dringen en dat optimale transparantie en vergelijkbaarheid van de ontwikkeling van beheerskosten is gewaarborgd. Beheerskosten die hoger uitvallen dan 15% van de incasso- en/of repartitieomvang van het jaar waarin de kosten zijn gemaakt dienen te worden verklaard in het jaarverslag van de CBO. Indien de mutatie van de totale kosten van een CBO hoger is dan de CPI dient ook hiervan de oorzaak te worden vermeld in het jaarverslag van de organisatie.

De in het jaarverslag op te nemen verklaring dient een specificatie en motivatie te bevatten van de overschrijding inclusief de reden waarom overschrijding noodzakelijk is geweest voor een goede taakuitoefening van de CBO. Tevens dient de CBO aan te geven of, en zo ja, welke maatregelen zullen worden getroffen om de kosten te reduceren. Vervolgens dient deze verklaring 'ten genoegen van het College' te zijn. Het College beschouwt de norm van 15% niet als een norm die niet mag worden overschreden, maar als een richtlijn voor de beoordeling van kosten. Het staat de wetgever voor ogen om tot een systeem te komen waarin de nadruk ligt op transparantie: de CBO is bij overschrijding van de norm uitleg verschuldigd.

De CBO's waarvan de kosten onder de gestelde normen blijven lichten deze kosten in algemene zin toe in het jaarverslag. Het College beoordeelt evenwel ook de kosten van de CBO's die niet boven de norm uitkomen. Dit vindt plaats op basis van de doorlopende informatie die het College gedurende het jaar ontvangt.
In de Toelichting bij dit Besluit verwijst de Minister naar het advies van het CvTA, waarin het CvTA er de voorkeur aan geeft om op termijn het systeem van drempels voor beheerskosten te vervangen door een benchmarksysteem. Dit maakt een fijnmaziger toetsing van kosten van CBO's mogelijk, waarbij meer recht wordt gedaan aan de verschillende kenmerken en omstandigheden van de CBO's.

Benchmark
Het College heeft in 2017 met de CBO's in VOI©E-verband afgestemd over een alternatieve vorm van beoordelen van kosten, het benchmarksysteem. Op een bijeenkomst (in 2018) waarbij een groot aantal bestuurs- en directieleden van de CBO's aanwezig was, heeft CvTA een expert op het gebied van benchmarking gelegenheid gegeven de CBO's voor te lichten over deze alternatieve vorm van beoordeling van de efficiëntie van organisaties en heeft een mede-toezichthouder de Autoriteit Woningcorporaties laten spreken over de positieve ervaringen met benchmarking in deze sector. Het jaar 2018 staat in het teken voor brancheorganisatie VOI©E middels een werkgroep, uitvoering te geven aan het uitrollen van benchmarking bij de CBO's. Het CvTA wordt over de voortgang hiervan geïnformeerd en ziet de eerste resultaten met belangstelling tegemoet.

8.6.2 Openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag

8.6.2.1 Bevindingen
Alle CBO's publiceerden in hun jaarrekening over 2017 de kosten en opbrengsten van hun organisaties, door middel van de staat van baten en lasten of de exploitatierekening. In de toelichting op de jaarrekening gaan de CBO's dieper in op de kosten.

8.6.2.2 Oordeel van het College
Alle CBO's waarvan de jaarverslagen en -rekening tijdig in het bezit waren van het CvTA voldoen aan de eis van het publiceren van de kosten van de organisatie in het jaarverslag en jaarrekening. Er is derhalve voldaan aan deze norm.

8.6.3 Het streven naar beperking van de beheerskosten

8.6.3.1 Inleiding
De CBO's dienen te streven naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden.

De kostennormering is gesteld op 15% van de incasso-omvang en 15% van de repartitie-omvang in een jaar. Bovendien geldt als norm dat de procentuele mutatie van de kosten ten opzichte van het voorgaande jaar niet groter is dan het inflatiecijfer (CPI). Indien de kosten deze percentages overschrijden, dient de CBO een afdoende verklaring te geven (comply-or-explain systematiek).

8.6.3.2 Bevindingen met betrekking tot kostenpercentages
In het algemeen kan de overschrijding van de kostennorm van 15% te wijten zijn aan oorzaken aan de kostenkant, hierbij valt te denken aan hogere personele of afschrijvingslasten, of aan oorzaken aan de inkomstenkant, dit zijn bijvoorbeeld achterblijvende incasso-opbrengsten. Deze oorzaken kunnen incidenteel of structureel van karakter zijn of een combinatie van beide.
De CBO's waarbij de norm is overschreden worden in deze paragraaf kort behandeld[55]. *8-25 Realisatie kosten* geeft weer welke CBO's die vanaf 26 november 2016 onder het toezicht vallen de kostennorm hebben overschreden. Het percentage wordt gegeven over zowel de incasso-omvang als de repartitie-omvang.

[55] Beleidskader Toezicht Collectief Beheer (februari 2014).

8-25 Realisatie kosten

2017 - norm maximaal 15%

	% t.o.v. incasso	% t.o.v. repartitie	actie door CBO: % totale repartitie	actie door CBO: % totale repartitie	kosten	incasso	repartitie
Sena	11,1%	12,0%	-	-	7.483	67.454	62.281
Stichting Leenrecht	5,5%	5,5%	-	-	607	11.005	11.010
Stichting Reprorecht	10,4%	9,7%	-	-	2.541	24.324	26.162
Stichting de Thuiskopie	3,7%	3,2%	-	-	1.632	44.187	50.874
Vereniging Buma	15,4%	15,6%	verantwoording vereist	verantwoording vereist	26.533	172.411	169.723
Femu	22,4%	52,1%	verantwoording vereist	verantwoording vereist	110	491	211
Güfa Nederland	22,0%	28,4%	verantwoording vereist	verantwoording vereist	27	123	95
Stichting Lira	6,5%	7,5%	-	-	1.440	22.000	19.243
Norma	13,0%	17,2%	-	verantwoording vereist	1.907	14.673	11.119
Stichting Pictoright	8,8%	10,6%	-	-	1.402	15.951	13.172
Stichting PM	-	33,0%	-	verantwoording vereist	92	-	279
Stichting PRO	7,3%	10,2%	-	-	1.000	13.750	9.803
Stichting IPRO	9,0%	9,5%	-	-	172	1.910	1.811
SCGO	6,5%	7,2%	-	-	92	1.412	1.278
Sekam	9,7%	38,7%	-	verantwoording vereist	179	1.839	462
Sekam Video	5,7%	5,5%	-	-	427	7.465	7.813
Stemra	11,5%	16,2%	-	verantwoording vereist	4.181	36.291	25.861
STAP	3,9%	4,0%	-	-	179	4.583	4.480
STOP	7,3%	7,7%	-	-	823	11.241	10.650
SVVP	16,2%	14,0%	verantwoording vereist	-	64	395	458
Vevam	8,8%	11,0%	-		641	7.312	5.810
Stichting Videma	20,9%	19,3%	verantwoording vereist	verantwoording vereist	2.945	14.124	15.291
Totaal	**11,5%**	**12,2%**	**-**	**-**	**54.476**	**472.940**	**447.887**

Het percentage wordt berekend door het totaal aan kosten te delen door het totaal van incasso of repartitie.

Naast percentages van beheerskosten zijn de absolute kosten, de bedragen voor incasso en repartitie in 2017 in bovenstaande tabel opgenomen[57]. Het totale kostenpercentage van alle onder toezicht vallende CBO's bedraagt gemiddeld 11,5% afgezet tegen de totale incasso en gemiddeld 12,2 % afgezet tegen de totale repartitie. De kostenpercentages ten opzichte van de incasso en repartitie in 2016 bedroegen respectievelijk gemiddeld 11,4% en gemiddeld 11,6%. Dit is derhalve een lichte stijging van de kostenpercentages in 2017 ten opzichte van 2016.

De totale incasso van alle CBO's in 2017 vergeleken met 2016 gestegen met 5%. De totale kosten van alle CBO's waren in 2017 € 3,1 miljoen hoger dan in 2016. Dit is een stijging van 6%.

De repartitie in 2017 is met € 447,9 miljoen hoger dan het repartitieniveau in 2016 (€ 444,6 miljoen). De stijging van de kostenpercentages ten opzichte van incasso en repartitie is voornamelijk te wijten aan de toegenomen kosten van alle CBO's totaal.

[56] Besluit tot wijziging van het Besluit van 25 juni 2013 houdende uitvoering van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten, Staatsblad 2016.

[57] Bij de regel "Alle CBO's" betreffen de percentages ongewogen percentages. De percentages van Sena en Buma zijn gebaseerd op de repartitie-omvang vermeerderd met de inhouding voor Sociaal Culturele fondsen.

Ten opzichte van de CPI-norm zijn de kosten van de CBO's in 2017 als volgt:

De mutatie van de kosten van alle CBO's in 2017 ten op-

Mutatie kosten t.o.v. 2016 afgezet tegen de CPI-norm

(x € 1.000)	2017	CPI 2017	indien mutatie kosten > CPI	absoluut	2016
Sena	-1,3%	1,4%	-	-102	7.585
Stichting Leenrecht	9,8%	1,4%	verantwoordeing vereist	54	553
Stichting Reprorecht	-13,4%	1,4%	-	-392	2.933
Stichting de Thuiskopie	8,4%	1,4%	verantwoordeing vereist	126	1.506
Vereniging Buma	5,8%	1,4%	verantwoordeing vereist	1.453	25.080
Femu	0%	1,4%	-	110	0
Güfa Nederland	0%	1,4%	-	27	0
Stichting Lira	0,3%	1,4%	-	4	1.436
Norma	2,7%	1,4%	verantwoordeing vereist	50	1.857
Stichting Pictoright	2,9%	1,4%	verantwoordeing vereist	39	1.363
Stichting PM	15,0%	1,4%	verantwoordeing vereist	12	80
Stichting PRO	-8,7%	1,4%	-	-95	1.095
Stichting IPRO	9,6%	1,4%	verantwoordeing vereist	15	157
SCGO	0%	1,4%	-	92	0
Sekam	11,2%	1,4%	verantwoordeing vereist	18	161
Sekam Video	0,1%	1,4%	-	1	426
Stemra	41,0%	1,4%	verantwoordeing vereist	1.215	2.966
STAP	5,5%	1,4%	verantwoordeing vereist	9	170
STOP	7,0%	1,4%	verantwoordeing vereist	54	769
SVVP	0%	1,4%	-	64	0
Vevam	-11,8%	1,4%	-	-86	727
Stichting Videma	16,7%	1,4%	verantwoordeing vereist	422	2.523
Totaal	**6,0%**	**1,4%**	**-**	**3.090**	**51.386**

zichte van 2016 bedraagt 6%. Dit is 1,4% hoger dan de CPI-norm; in absolute zin bedragen de kosten in 2017 € 3,1 miljoen meer dan in 2016.

In *8-27 Verantwoording over kostenbeheersing* is aangegeven of de CBO's de overschrijding van de norm toelichten in het jaarverslag dat zij publiceerden over 2017 én of het College de afwijking met de bijbehorende verklaring accepteert.

In de meeste gevallen zijn de oorzaken van de overschrijdingen bekend bij het College en begrijpt het College ze ook. Dat geldt ook voor de (tijdelijke) verhoging van kosten. Voor een buitenstaander, de rechthebbende, is dit niet altijd evident. Deze dient expliciet geïnformeerd te worden over de omstandigheden die van invloed zijn en het uiteindelijke effect ervan op de rechtenuitkering: het inkomen van de rechthebbende.

8-27 Verantwoording over kostenbeheersing

	"explain" in jaarverslag 2017?			"explain" is ten genoegen CvTA?		
	mutatie kosten t.o.v. CPI	kostenpercentage t.o.v. incasso	kostenpercentage t.o.v. repartitie	mutatie kosten t.o.v. CPI	kostenpercentage t.o.v. incasso	kostenpercentage t.o.v. repartitie
Sena	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Leenrecht	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Reprorecht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting de Thuiskopie	■	n.v.t.	n.v.t.	afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Vereniging Buma	■	■	■	■ afdoende	■ afdoende	■ afdoende
Femu	n.v.t.	■	■	n.v.t.	■ afdoende	■ afdoende
Güfa Nederland	n.v.t.	■	■	n.v.t.	■ niet afdoende	■ niet afdoende
Stichting Lira	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Norma	■	n.v.t.	■	■ afdoende	n.v.t.	■ afdoende
Stichting Pictoright	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting PM	■	■	■	■ niet afdoende	■ niet afdoende	■ niet afdoende
Stichting PRO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting IPRO	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
SCGO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Sekam	■	n.v.t.	■	■ afdoende	n.v.t.	■ niet afdoende
Sekam Video	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stemra	■	n.v.t.	■	■ afdoende	n.v.t.	■ afdoende
STAP	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
StOP NL	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
SVVP	n.v.t.	■	n.v.t.	n.v.t.	■ niet afdoende	n.v.t.
Vevam	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Videma	■	■	■	■ afdoende	■ afdoende	■ afdoende

8.6.3.3 Bevindingen kostennormering per CBO

De volgende 7[58] (2016: vijf) CBO's overschrijden geen kostennormen:

- Sena
- Stichting Reprorecht
- Stichting Lira
- Stichting PRO
- SCGO
- Sekam Video
- Vevam

15 (2016: twaalf) CBO's overschrijden één of meer kostennormen.

Van de CBO's die de overschrijding toelichtten was de toelichting naar de mening van het CvTA bij één CBO's, Sekam, niet afdoende. In die gevallen dat de overschrijding niet afdoende is toegelicht zal het CvTA dit aan de orde stellen tijdens het non-compliance traject met de CBO's.

8.6.4 Bevindingen kostennormering per CBO

Door drie CBO´s (Güfa Nederland, Stichting PM en SVVP) is er geen toelichting op de overschrijding opgenomen in de jaarstukken van de desbetreffende CBO. Van de CBO´s die de overschrijding wél toelichtten, was de toelichting naar de mening van het CvTA bij één CBO, niet afdoende (Sekam). In die gevallen dat de overschrijding niet afdoende is toegelicht, zal het CvTA dit aan de orde stellen tijdens het non-compliance traject met de CBO´s.

[58] Het aantal CBO dat onder het toezicht van het CvTA valt is van in vergelijking tot 2016 toegenomen van 18 naar 22 CBO's. De CBO's Femu, Güfa Nederland, SCGO en SVVP zijn onder het toezicht komen te vallen van het CvTA.

Stichting Leenrecht (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	13.457	12.572	11.702	11.005	-6%
Te reparteren	62	82	682	679	-0%
Gereparteerd	12.690	12.584	11.070	11.010	-1%
Kosten	854	957	553	607	9,8%
Kosten als % van incasso	6,3%	7,6%	4,7%	5,5%	
Kosten als % van repartitie	6,7%	7,6%	5,0%	5,5%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	6,4%	7,8%	5,0%	5,5%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	2,2%	12,0%	-42,2%	9,8%	
Verschil	**-1,2%**	**-11,4%**	**42,5%**	**-8,4%**	

Stichting Leenrecht

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:
De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 9,8%. Dit is 8,4% boven de CPI-norm van 1,4%.
Verklarende tekst van de CBO:
De stijging van de kosten in 2017 ten opzichte van 2016 is het gevolg van incidentele hogere juridische kosten en hogere structurele kosten in verband met de bijdrage aan collectieve activiteiten van de federatie Auteursrechtbelangen.

In het jaarverslag van Stichting Leenrecht is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Stichting Thuiskopie (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	69.295	33.498	30.070	44.187	47%
Te reparteren	81.923	54.781	40.397	38.225	-5%
Gereparteerd	15.000	62.565	43.634	50.874	17%
Kosten	1.601	1.522	1.506	1.632	8,4%
Kosten als % van incasso	2,3%	4,5%	5,0%	3,7%	
Kosten als % van repartitie	10,7%	2,4%	3,5%	3,2%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	10,7%	2,3%	3,5%	3,2%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	-5,5%	-4,9%	-1,1%	8,4%	
Verschil	**6,5%**	**5,6%**	**1,4%**	**-7,0%**	

Stichting de Thuiskopie

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:
De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 8,4%. Dit is 7% boven de CPI-norm van 1,4%.
Verklarende tekst van de CBO:
De stijging van de kosten in 2017 ten opzichte van 2016 is het gevolg van hogere structurele kosten in verband met de bijdrage aan collectieve activiteiten van de federatie Auteursrechtbelangen en hogere incidentele kosten in verband met de uitbreiding van marktonderzoek.
In het jaarverslag van Stichting de Thuiskopie is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Vereniging Buma (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	158.329	164.691	170.982	172.411	1%
Te reparteren	183.224	190.060	186.725	189.424	1%
Gereparteerd	125.536	133.745	145.851	137.851	-5%
Kosten	20.878	21.238	25.080	26.533	5,8%
Kosten als % van incasso	13,2%	12,9%	14,7%	15,4%	
Kosten als % van repartitie	16,6%	15,9%	17,2%	19,2%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	14,0%	13,5%	14,4%	15,6%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	-0,5%	1,7%	18,1%	5,8%	
Verschil	1,5%	-1,1%	-17,8%	-4,4%	

Vereniging Buma

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:

De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 5,8%. Dit is 4,4% boven de CPI-norm van 1,4%.

Verklarende tekst van de CBO:

De stijging van de kosten in 2017 ten opzichte van 2016 is het gevolg van onder andere hoge incidentele advieskosten in verband met extra werkzaamheden ten behoeve van externe onderzoeken en extra werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening 2016. Daarnaast is er een stijging gerealiseerd in de project- en IT-kosten, onder andere veroorzaakt door de verhuizing van het datacenter.

In het jaarverslag van Vereniging Buma is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso)

Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 15,4%

Buma overschrijdt in 2017 de kostennorm van 15%. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met de eenmalig hogere kosten 2017 zoals hierboven toegelicht.

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)

Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 15,6%.

Buma overschrijdt in 2017 de kostennorm van 15%. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met de eenmalig hogere kosten 2017 zoals hierboven toegelicht.

In het jaarverslag van Vereniging Buma zijn de overschrijdingen van de 15%-kostennorm onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Femu (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	0	0	0	491	-
Te reparteren	0	0	0	466	-
Gereparteerd	0	0	0	211	-
Kosten	0	0	0	110	-
Kosten als % van incasso	-	-	-	22,4%	
Kosten als % van repartitie	-	-	-	52,1%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	-	-	-	52,1%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	-	-	-	-	
Verschil	**-**	**-**	**-**	**-**	

Femu

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso)
Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 22,4%
Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)
Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 52,1%.
Verklarende tekst van de CBO:
Stichting Federatie Muziek Auteurs (Femu) is in 2016 opgericht en valt per 26 november 2016 onder het toezicht van het CvTA. Het bestuur van Femu heeft bij de oprichting besloten het percentage van de repartitie op de eerste 3 jaar op 80% te stellen in verband met opstartkosten van de CBO en het opzetten van de organisatie. Vanaf het derde jaar na de start van de activiteiten van de CBO is het streven om het de reservering voor beheerskosten vast te stellen op maximaal 15% van de repartitie.

Güfa Nederland (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	0	0	0	123	-
Te reparteren	0	0	0	96	-
Gereparteerd	0	0	0	0	-
Kosten	0	0	0	27	-
Kosten als % van incasso	-	-	-	22,0%	
Kosten als % van repartitie	-	-	-	-	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	-	-	-	28,4%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	-	-	-	-	
Verschil	**-**	**-**	**-**	**-**	

Güfa Nederland

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso)
Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 22%.
Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)
Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 28,4%
In het jaarverslag van Güfa Nederland zijn de overschrijdingen niet onderbouwd.

Norma (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	12.127	15.323	13.725	14.673	7%
Te reparteren	5.441	10.903	15.059	19.448	29%
Gereparteerd	8.237	9.350	9.038	9.702	7%
Kosten	1.300	1.366	1.857	1.907	2,7%
Kosten als % van incasso	10,7%	8,9%	13,5%	13,0%	
Kosten als % van repartitie	15,8%	14,6%	20,5%	19,7%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	13,6%	12,8%	18,0%	17,2%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	6,8%	5,1%	35,9%	2,7%	
Verschil	**-5,8%**	**-4,4%**	**-35,6%**	**-1,3%**	

Norma

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:
De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 2,7%. Dit is 1,3% boven de CPI-norm van 1,4%.
Verklarende tekst van de CBO:
De stijging van de kosten ten opzichte van 2016 is het gevolg van onder andere hoge incidentele juridische- en organisatiekosten. Tevens is er extra ondersteuning ingehuurd bij de ontwikkeling van het nieuwe verdeelsysteem van Norma. De afschrijving op het nieuwe repartitiesysteem is structureel hoger dan de afschrijvingslast van het voormalige systeem.

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)
Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 19,7%.
Verklarende tekst van de CBO:
De overschrijding van de kostennorm wordt met name veroorzaakt door de implementatie van de Wet toezicht 2016, de doorontwikkeling van de organisatie en de implementatie van het nieuwe verdeelsysteem.
In het jaarverslag van Norma zijn de overschrijdingen onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Pictoright (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	6.802	9.312	17.915	15.951	-11%
Te reparteren	5.077	7.531	13.902	16.624	20%
Gereparteerd	6.973	6.263	9.949	11.759	18%
Kosten	1.232	1.167	1.363	1.402	2,9%
Kosten als % van incasso	18,1%	12,5%	7,6%	8,8%	
Kosten als % van repartitie	17,7%	18,6%	13,7%	11,9%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	15,3%	16,4%	11,9%	10,6%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	-0,2%	-5,3%	16,8%	2,9%	
Verschil	**1,1%**	**5,9%**	**-16,5%**	**-1,5%**	

Pictoright

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:

De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 2,9%. Dit is 1,5% boven de CPI-norm van 1,4%.

Verklarende tekst van de CBO:

De stijging van de kosten is onder andere het gevolg van de gestegen ICT-kosten en de bijdrage aan Stichting Brein die thans structureel in de exploitatie van Stichting Pictoright wordt opgenomen.

In het jaarverslag van Pictoright zijn de overschrijdingen onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Stichting PM (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	531	329	0	0	-
Te reparteren	204	453	373	1	-100%
Gereparteerd	329	0	0	279	-
Kosten	84	80	80	92	15,0%
Kosten als % van incasso	15,7%	24,4%	-	-	
Kosten als % van repartitie	25,5%	-	-	32,9%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	25,5%	100,0%	99,9%	33,0%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	154,0%	-3,9%	-0,5%	15,0%	
Verschil	**-153,0%**	**4,5%**	**0,8%**	**-13,6%**	

Stichting PM

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:

De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 15,0%. Dit is 13,6% boven de CPI-norm van 1,4%.

Verklarende tekst van de CBO:

De Stichting is sedert 2013 geen rechthebbende meer bij de verdeling van Thuiskopiegelden. Hierdoor is haar taak en de bijbehorende incasso komen te vervallen. De Stichting is per 30 november 2017 ontbonden. De repartitieverplichting is nihil.

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)

Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 33,0%

In het jaarverslag van Stichting PM zijn de overschrijdingen niet onderbouwd.

Stichting IPROP (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	1.542	1.484	1.396	1.910	37%
Te reparteren	2.130	939	821	895	9%
Gereparteerd	1.427	1.230	1.366	1.811	33%
Kosten	188	149	157	172	9,6%
Kosten als % van incasso	12,2%	10,0%	11,2%	9,0%	
Kosten als % van repartitie	13,1%	12,1%	11,5%	9,5%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	13,1%	12,1%	11,5%	9,5%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	28,6%	-20,6%	5,2%	9,6%	
Verschil	**-27,6%**	**21,2%**	**-4,9%**	**-8,2%**	

Stichting IPRO

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:
De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 9,6%. Dit is 8,2% boven de CPI-norm van 1,4%.
Verklarende tekst van de CBO:
De overschrijding van de kostennorm wordt met name veroorzaakt eenmalige kosten ten behoeve van de implementatie van de Wet toezicht 2016.
In het jaarverslag van Stichting IPRO is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Sekam (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	2.244	1.277	854	1.839	115%
Te reparteren	3.434	1.335	892	2.483	178%
Gereparteerd	5.903	4.421	1.232	217	-82%
Kosten	248	130	161	179	11,2%
Kosten als % van incasso	11,0%	10,2%	18,8%	9,7%	
Kosten als % van repartitie	4,2%	2,9%	13,1%	82,4%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	4,1%	2,9%	10,1%	38,7%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	-56,9%	-47,4%	23,3%	11,2%	
Verschil	**57,8%**	**48,0%**	**-23,0%**	**-9,8%**	

Sekam

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:
De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 11,2%. Dit is 9,8% boven de CPI-norm van 1,4%.
Verklarende tekst van de CBO:
De overschrijding van de kostennorm wordt met name veroorzaakt door eenmalige kosten ten behoeve van juridische ondersteuning bij de implementatie van het nieuwe besturingsmodel van de Stichting en extra accountantskosten ten behoeve van de regelgeving rondom de WNT.
Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)
Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 38,7%.
Sekam heeft in 2017 in vergelijking tot eerdere jaren aanzienlijk minder gereparteerd. Het kostenniveau is enigszins vergelijkbaar met de jaren voor 2017. Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie is hierdoor hoger.
In het jaarverslag van Sekam is de overschrijding van de CPI-norm onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.
In het jaarverslag van Sekam in de overschrijding van de kostennorm 15% van de repartitie niet onderbouwd. De overschrijding is niet afdoende toegelicht.

Stemra (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	31.710	39.263	33.895	36.291	7%
Te reparteren	39.307	43.145	45.483	55.913	23%
Gereparteerd	21.913	30.670	27.596	22.931	-17%
Kosten	6.585	5.921	2.966	4.181	41,0%
Kosten als % van incasso	20,8%	15,1%	8,8%	11,5%	
Kosten als % van repartitie	30,1%	19,3%	10,7%	18,2%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	26,3%	16,7%	9,4%	16,2%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	0,1%	-10,1%	-49,9%	41,0%	
Verschil	**0,9%**	**10,7%**	**50,2%**	**-39,6%**	

Stemra

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:
De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 41%. Dit is 39,6% boven de CPI-norm van 1,4%.
Verklarende tekst van de CBO:
De stijging van de kosten ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door incidentele kosten als gevolg van extra werkzaamheden ten behoeve van externe onderzoeken en extra werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening 2016.

In het jaarverslag van Stemra is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)
Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 16,2%.
Naast hogere kosten ten opzichte van 2016 is het niveau van de repartitie van Stemra in 2017 17% lager dan het voorgaande jaar. Hierdoor wordt de kostennorm van 15% overschreden.
In het jaarverslag van Stemra is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

STAP (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	2.617	7.663	3.531	4.583	30%
Te reparteren	1.064	2.953	2.865	2.561	-11%
Gereparteerd	2.140	5.583	3.227	4.480	39%
Kosten	167	164	170	179	5,5%
Kosten als % van incasso	6,4%	2,1%	4,8%	3,9%	
Kosten als % van repartitie	7,8%	2,9%	5,3%	4,0%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	7,2%	2,9%	5,3%	4,0%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	178,7%	-1,8%	3,5%	5,5%	
Verschil	**-177,8%**	**2,5%**	**-3,2%**	**-4,1%**	

STAP

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:
De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 5,5%. Dit is 4,1% boven de *CPI-norm van 1,4%*
Verklarende tekst van de CBO:
De stijging van de kosten ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door hogere structurele kosten ten behoeve van de contributie aan brancheorganisatie VOI©E.
In het jaarverslag van STAP is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

StOP NL (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	0	10.843	12.035	11.241	-7%
Te reparteren	0	9.929	9.940	9.934	-0%
Gereparteerd	0	9.258	12.024	11.247	-6%
Kosten	0	728	769	823	7,0%
Kosten als % van incasso	-	6,7%	6,4%	7,3%	
Kosten als % van repartitie	-	7,9%	6,4%	7,3%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	-	9,0%	6,9%	7,7%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	-	-	5,7%	7,0%	
Verschil	**-**	**-**	**-5,4%**	**-5,6%**	

StOP NL

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:
De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 7,0%. Dit is 5,6% boven de CPI-norm van 1,4%
Verklarende tekst van de CBO:
De stijging van de kosten ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door hogere accountants- en juridische kosten in verband met advies op WNT-gebied en de implementatie van het nieuwe besturingsmodel.
In het jaarverslag van StOP NL is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

SVVP (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	0	0	0	395	-
Te reparteren	0	0	0	425	-
Gereparteerd	0	0	0	458	-
Kosten	0	0	0	64	-
Kosten als % van incasso	-	-	-	16,2%	
Kosten als % van repartitie	-	-	-	14,0%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	-	-	-	14,0%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	-	-	-	-	
Verschil	**-**	**-**	**-**	**-**	

SVVP

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso)
Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 16,2%

Verklarende tekst van de CBO: Het jaarverslag van SVVP is nog niet gepubliceerd.

Stichting Videma (x € 1.000)					t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2017**
Incasso Totaal	12.695	13.040	13.590	14.124	4%
Te reparteren	18.377	10.824	15.931	14.693	-8%
Gereparteerd	4.195	17.765	5.194	12.802	146%
Kosten	2.418	2.430	2.523	2.945	16,7%
Kosten als % van incasso	19,0%	18,6%	18,6%	20,9%	
Kosten als % van repartitie	57,6%	13,7%	48,6%	23,0%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	36,9%	12,0%	32,7%	19,3%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	
Werkelijke mutatie	10,1%	0,5%	3,8%	16,7%	
Verschil	**-9,1%**	**0,1%**	**-3,5%**	**-15,3%**	

Stichting Videma

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:

De kostentoename in 2017 ten opzichte van 2016 bedraagt 16,7%. Dit is 15,3% boven de CPI-norm van 1,4%.

Verklarende tekst van de CBO:

De stijging van de kosten ten opzichte van 2016 wordt onder andere veroorzaakt door incidentele posten als gevolg van de gesloten koopovereenkomst van de aandelen in Bureau Filmwerken B.V[59]. Het betreft een vergoeding voor het gebruik van het intellectueel eigendom van de B.V. Deze vergoeding zal tevens van toepassing zijn in 2018. In het jaarverslag van Videma is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso)

Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 20,9%

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)

Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 19,3%

De overschrijding kostennormen voor incasso en repartitie wordt mede veroorzaakt door de afwikkeling van de koopovereenkomst van de aandelen in Bureau Filmwerken B.V. In het jaarverslag van Videma is de oorzaak van de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding van de kostennormen voor incasso en repartitie afdoende zijn toegelicht.

[59] Stichting Videma heeft 28 december 2016 een overeenkomst gesloten tot de gefaseerde koop van alle aandelen in het geplaatst kapitaal van Bureau Filmwerken B.V. In deze overeenkomst is overeengekomen dat Stichting Videma jaarlijks met ingang van 1 januari 2017 20% van de aandelen Bureau Filmwerken B.V. koopt, zodat per 1 januari 2021 alle aandelen in het geplaatst kapitaal van Bureau Filmwerken B.V, in het bezit zijn van Stichting Videma.
Stichting Videma heeft met ingang van 1 januari 2017 voor een periode van vijf jaar met Bureau Filmwerken B.V. een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Voor het verrichten van die diensten ontvangt Bureau Filmwerken B.V. en vergoeding gelijk aan de daadwerkelijke kosten van het kalenderjaar van Bureau Filmwerken B.V. Voorheen betrof de vergoeding een vast percentage van de incasso van Stichting Videma.

8.6.5 Kosten en normeringen bij CBO's samengevat

De situatie met betrekking tot de beheerskosten is in 2017 voor de sector als geheel, dat wil zeggen voor alle 22 onder toezicht staande CBO's samen, is als volgt:

1. Het percentage kosten ten opzichte van de incasso bedraagt, gemiddeld over alle CBO's, 11,5%. Dit percentage bevindt zich derhalve binnen de norm.
2. Het percentage kosten ten opzichte van de repartitie bedraagt gemiddeld over alle CBO's 11,8%. Dit percentage bevindt zich derhalve binnen de norm.
3. Het percentage stijging van de kosten in 2017 ten opzichte van de kosten in 2016 bedraagt 6,0%. Dit percentage bevindt zich derhalve 4,6% boven de norm.
   Van de 22 onder toezicht staande CBO's overschrijden 15 CBO's (2016:13 CBO's van de 18 CBO's onder toezicht)

Drie CBO's overschrijden drie kostennormen (2016: een CBO): Buma, Stichting PM en Videma.

Vijf CBO's overschrijden 2 kostennormen (2016: drie CBO's).

- Norma, Sekam en Stemra overschrijden naast de kostennorm met betrekking tot de CPI ook de kostennorm ten opzichte van repartitie.
- Femu en Güfa Nederland overschrijden de kostennorm van 15% ten opzichte van incasso en repartitie.

Zeven (2016: negen) CBO's overschrijden één kostennorm:

- Stichting Leenrecht, Stichting de Thuiskopie, Stichting Pictoright, Stichting IPRO, STAP en StOP NL overschrijden alle de kostennorm met betrekking tot de CPI. SVVP overschrijdt de kostennorm met betrekking tot incasso.

Zeven (2016: vijf) CBO's (Sena, Stichting Reprorecht, Stichting Lira, Stichting PRO, SCGO, Sekam Video en Stichting Vevam) overschrijden geen van de drie kostennormen.
Het CvTA heeft ook geen andere signalen ontvangen dat bij deze zeven CBO's de kosten in onredelijke verhouding zouden staan tot de bij deze CBO's verrichte activiteiten van incasso en repartitie of sprake zou zijn van buitensporige kosten.

Aan de kostenoverschrijdingen ligt een grote variëteit aan oorzaken ten grondslag. Soms is sprake van incidentele oorzaken en omstandigheden, aan zowel de kostenkant als de incasso- of repartitiekant. Soms ook is sprake van structurele oorzaken en omstandigheden.

Van de 15 (2016:13) CBO's die één of meer van de drie kostennormen overschrijden, geven 4 (Güfa Nederland, Stichting PM, Sekam en SVVP) geen of een onvolledige toelichting in het jaarverslag op één of meerdere van de overschreden normen.
Van de 11 CBO's die één of meerdere overschrijdingen in hun jaarverslag toelichtten, was de toelichting in alle gevallen naar het oordeel van het CvTA afdoende.

De CBO's die kostennormen overschreden, maar die dit niet of niet afdoende hebben toegelicht naar het oordeel van het College (Güfa Nederland, Stichting PM, Sekam en SVVP), zal het College in de non-compliance cyclus erop aandringen dat deze CBO de overschrijdingen alsnog afdoende toelichten.

Het CvTA zal de ontwikkeling van de kosten in het licht van de gegeven verklaringen kritisch blijven volgen.
Zowel met betrekking tot de kostenoverschrijdingen alsmede de verantwoording daarover is het CvTA voornemens de betreffende CBO's te adviseren passende maatregelen te treffen, daarbij in acht nemend de specifieke oorzaken en omstandigheden bij de betreffende CBO's.

8.6.6 Beoordeling van de toelichting op de overschrijdingen

8.6.6.1 CBO's die drie kostennormen overschrijden

In 2017 waren er drie CBO's die drie kostennormen overschreden, Buma, Stichting PM en Videma.
In 2016 was er één CBO die drie kostennormen overschreed, Videma.

8.6.6.2 CBO's die twee kostennormen overschrijden

Femu, Güfa Nederland, Norma, Sekam en Stemra overschreden twee kostennormen.
Femu verklaart een nieuwe organisatie te zijn met (nog) hoge aanloopkosten, Güfa Nederland geeft geen toelichting, Norma verklaart dat er incidentele kosten zijn gemaakt voor juridische- en organisatieadvieskosten verband houdend met de implementatie van de Wet toezicht, Sekam had in 2017 een laag volume aan repartitie en had tevens incidentele kosten voor juridische- en organisatieadvieskosten. Stemra, tot slot, verantwoordde hoge kosten in verband met onderzoeken en extra inzet van de accountant. De repartitie is in vergelijking met het voorgaande jaar aanzienlijk lager.

8.6.6.3 CBO's die één kostenorm overschrijden

Stichting Leenrecht, Stichting de Thuiskopie, Stichting Pictoright, Stichting IPRO, STAP, StOP NL en SVVP overschreden één kostennorm.

- Stichting Leenrecht geeft aan de overschrijding van de kostennorm wordt veroorzaakt door incidentele kosten en hogere bijdrage aan collectieve activiteiten van de federatie Auteursrechtenbelangen.
- Stichting de Thuiskopie geeft aan dat er incidentele hogere kosten zijn gemaakt voor marktonderzoek en de bijdrage aan Stichting Brein.
- Stichting Pictoright verklaart dat de kostennorm wordt overschreden vanwege structureel hogere kosten voor ICT en de bijdrage aan Stichting Brein.
- Stichting IPRO verklaart hogere kosten in verband met het voldoen aan de Wet toezicht voornamelijk hebben bijgedragen aan de overschrijding van de kostennorm.
- STAP geeft aan dat de overschrijding te wijten is aan de hogere structurele bijdrage een de contributie voor brancheorganisatie VOI©E.

- StOP NL: de stijging van de kosten ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door hogere accountants- en juridische kosten in verband met advies ten aanzien van de WNT en vanwege de implementatie van het nieuwe besturingsmodel van StOP NL.
- SVVP heeft geen verklaring in het jaarverslag opgenomen, het jaarverslag is nog niet gepubliceerd.

8.6.7 Beoordeling overschrijdingen van kostennormen in 2017 in vergelijking tot 2016 en vervolgtraject

De resultaten ten aanzien van de kostennormen geven nu voor het vijfde jaar inzicht in de stand van zaken rond kosten van de sector als geheel en de situatie van de afzonderlijke CBO's tegen de achtergrond van de nieuwe toezichtregelgeving die medio 2013 van start is gegaan. De vereisten en de normeringen uit de Wet toezicht 2013 gelden ook in de Wet toezicht 2016.

Terugblik non-compliance traject 2016

De CBO's die over het jaar 2016 de kostennormen overschreden (blijkend uit het jaarrapport 2016 van het CvTA) en deze overschrijding naar oordeel van het CvTA onvoldoende hebben toegelicht zijn hierop door het CvTA aangesproken of aangeschreven (in een zogeheten 'non-compliance-traject') met het verzoek deze toelichting alsnog te verstrekken. Vervolgens heeft het CvTA de toelichtingen bij alle CBO's die één of meerdere kostennormen overschreden beoordeeld in termen van 'aanvaardbaarheid', waarbij vooral is gekeken naar het incidentele dan wel structurele karakter van de overschrijdingen. Indien een overschrijding een incidenteel karakter had beschouwde het CvTA deze overschrijding als 'aanvaardbaar'. In geval van een overschrijding met een structureel karakter adviseerde het CvTA de desbetreffende CBO maatregelen te nemen.
Verder heeft het CvTA zich een beeld trachten te vormen of overschrijdingen van kostennormen een mogelijk gevolg zijn van investeringen ten behoeve van de verbetering van de omvang van incasso en repartitie of verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening. Daarnaast is deze CBO's verzocht aan te geven welke maatregelen zij hebben genomen of voornemens zijn te nemen om de overschrijding van de kostennormen in de toekomst te voorkomen.
Naast de ontwikkelingen in incasso en repartitie heeft dit 'non-compliance-traject' in het kader van het toezicht door het CvTA, hetgeen is uitgevoerd begin 2017, er mede toe geleid dat een aantal CBO's in 2017 niet langer één of meerdere kostennormen overschrijdt. Desondanks zijn er net als in 2016 in 2017 CBO's die in tegenstelling tot het jaar 2016 nu wel één of meerdere kostennormen overschrijden en zijn er CBO's waar de situatie ten aanzien van het overschrijden van kostennormen niet is gewijzigd in 2017 ten opzichte van 2016.

De terugblik op het non-compliance traject met betrekking tot 2016 laat zien dat CBO's zich willen conformeren aan compliance vereisten. In veel gevallen zijn CBO's compliant waar het gaat om 'comply or explain' met betrekking tot de kostennormen. In een aantal gevallen schiet het afdoende toelichten, 'explain', van de overschrijding nog tekort.

8-28 Overzicht non-compliance kostennormen

Overschrijdingen

Financiën
Het kostenpercentage is gelijk aan of kleiner dan 15% van de in een jaar geïncaseerde gelden of gereparteerde gelden

Financiën
De mutatie van de totale kosten ten opzichte van de totale kosten in het voorgaande jaar is gelijk aan of kleiner dan de Consumenten Prijs Index

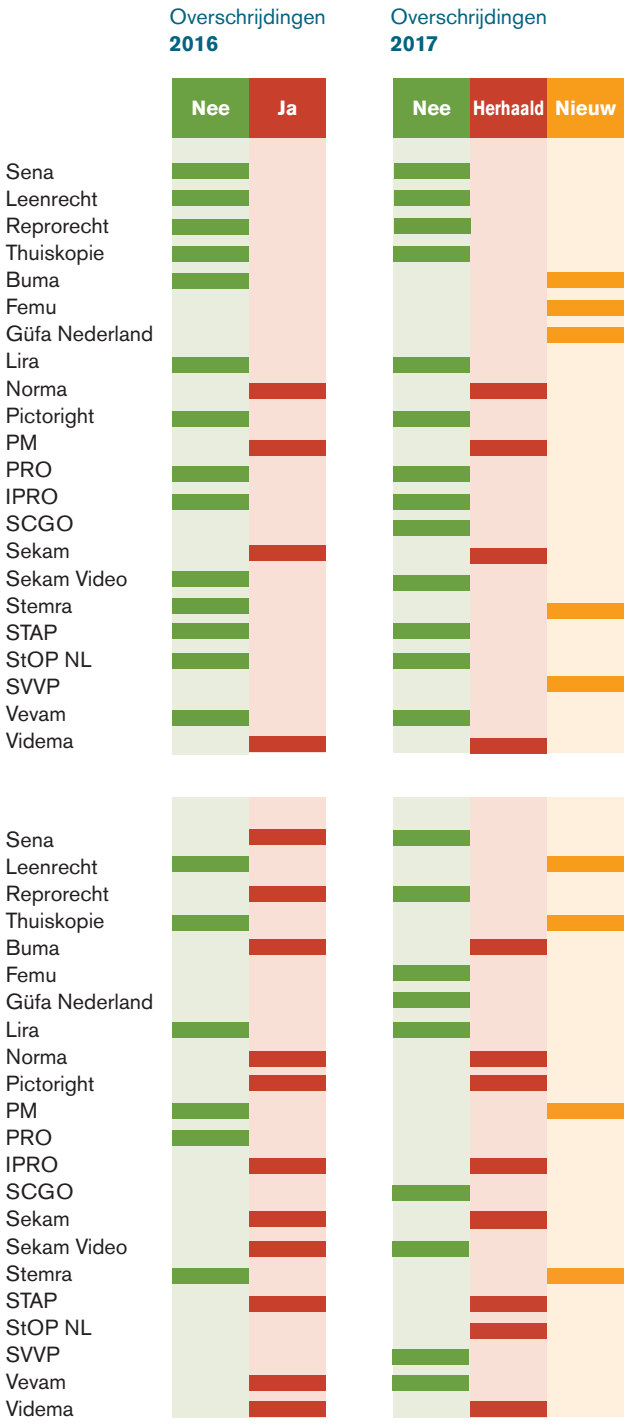

Bovengenoemde voornemens en beoordelingen zal het College betrekken bij het 'non-compliance-traject' in 2018, naar aanleiding van voorliggend jaarrapport over 2017.

Naar aanleiding van de ervaringen van het College met de beoordeling van kostennormen over 2017 en de voorgaande jaren, 2013, 2014, 2015 en 2016 is er geen reden het toezicht bij de CBO's minder intensief te laten zijn. De rapporten over de jaren 2013 tot en met 2017 laten zien dat, hoewel de beheerskosten van het collectief beheer in zijn geheel stabiel zijn, de situatie met betrekking tot de kostenbeheersing bij de CBO's sterk fluctueert.

8.7 Ketenkosten

8.7.1 Inleiding

De wetgever[60] vindt het voor de hand liggen dat de drempel voor beheerskosten bij een keten van CBO's niet hoger dient te zijn dan de drempel indien één CBO de inning en de verdeling voor zijn rekening neemt. Derhalve is de normering van de beheerskosten ook van toepassing op de totale beheerskosten die worden berekend door alle collectieve beheersorganisaties in de keten tussen de inning van de gelden en de verdeling aan de individuele rechthebbenden.

De ketenkosten dienen net als de kosten van individuele CBO's te voldoen aan het normeringscriterium, namelijk maximaal 15% van gereparteerde bedragen. Indien de totale beheerskosten van de collectieve beheersorganisaties in die keten meer bedragen dan 15% van de gereparteerde bedragen, dient uitleg over de overschrijding te worden gegeven in het jaarverslag (overeenkomstig Wet toezicht artikel 2h, lid 4). De verplichting wordt opgelegd aan de eerste collectieve beheersorganisatie in de keten, omdat deze verantwoordelijk is voor inschakeling van verder reparterende CBO's.

8.7.2 Toepassing

In de praktijk staan aan de basis van de ketens voor het innen van gelden bij de gebruikers en het verdelen van deze gelden onder andere CBO's (die het op hun beurt reparteren onder rechthebbenden) 2 typen CBO's:

1. CBO's die gelden bij de gebruiker innen en deze gelden verdelen alleen onder andere (aan rechthebbenden reparterende) CBO's. Dit zijn Stichting de Thuiskopie en Stichting Leenrecht.
   a. Stichting de Thuiskopie verdeelt de geïnde gelden aan: Norma, Lira, Vevam, Stemra, STAP, Sekam Video, Pictoright, PRO, Stichting PM en Stichting Collectieve Gelden Omroepen (SCGO). Derhalve verdeelt Stichting de Thuiskopie aan 10 andere CBO's.
   b. Stichting Leenrecht verdeelt de gelden aan: Norma, Lira, Stemra, Pictoright, PRO, Vevam, SVVP en STAP. Derhalve verdeelt Stichting Leenrecht aan 8 onder toezicht staande CBO's[61].
2. CBO's die gelden innen bij gebruikers en deze verdelen onder andere CBO's en gelden rechtstreeks reparteren onder rechthebbenden. Dergelijke uit oogpunt van een keten 'hybride' CBO's zijn: de stichtingen Reprorecht en PRO.
   a. Stichting Reprorecht verdeelt gelden aan: Femu[63]**2**, Lira en Pictoright. Daarnaast keert Reprorecht rechtstreeks gelden uit aan uitgevers en via uitgevers aan tekstauteurs.
   b. Stichting PRO verdeelt gelden aan: Lira, IPRO en Pictoright. Daarnaast reparteert PRO gelden rechtstreeks aan uitgevers.

Op grond van deze inventarisatie zijn 4 ketens nader onderzocht. Deze ketens zijn de Thuiskopieketen, de Leenrechtketen, de Reprorechtketen en de PRO-keten. In de praktijk sluiten de CBO's aan het begin van de keten, de bij de gebruiker innende CBO's, zogeheten 'aanwijzingsovereenkomsten' af met de CBO's die de gelden reparteren onder de rechthebbenden. In deze aanwijzingsovereenkomsten worden afspraken gemaakt over onder meer het percentage van de repartitie dat de onder de rechthebbenden reparterende CBO's mogen inhouden als vergoeding voor de gemaakte kosten. Daarbij moeten deze CBO's zich naar de CBO's aan het begin van de keten verantwoorden over de werkelijk gemaakte kosten. Voorts keuren de CBO's aan het begin van de keten de repartitiereglementen van deze 'aangewezen' CBO's goed.

8.7.3 Verschillende methoden voor berekenen van ketenkosten[63]

Van de eerste CBO in de keten is bekend wat de totale kosten zijn voor die CBO voor alle activiteiten. Er wordt bij deze CBO's geen onderscheid gemaakt tussen incasso- en repartitieactiviteiten.

Van de tweede CBO in de keten is eveneens bekend wat de totale kosten zijn voor incasso en repartitie. Voor deze CBO's is evenwel het toerekenen van kosten aan de specifieke geldstromen (bijvoorbeeld de Thuiskopiegeldstroom) die ontvangen zijn van de eerste CBO in de keten wel mogelijk, evenwel tegen hoge administratieve lasten, omdat deze tweede CBO's in de keten uit meerdere bronnen gelden ontvangen en onder rechthebbenden reparteren.

Hoewel de kosten in 2017 nog steeds niet worden toebedeeld aan 'incasso' of 'repartitie' zijn de CBO's gestart met het inzichtelijk maken middels het Transparantieverslag van kosten naar 'rechtencategorie' en 'soort gebruik'. Tevens is in 2017 in vergelijking tot voorgaande jaren beter inzichtelijk welke deel van de kosten van de incasserende CBO (de eerste in de schakel in de keten) bij welke repartitiestroom hoort (de tweede en laatste schakel in de keten).

[60] Besluit van 12 december 2016 tot wijziging van het Besluit van 25 juni 2013 houdende uitvoering van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten: "Een collectieve beheersorganisatie die de verdeling van rechtstreeks bij de gebruiker geïnde bedragen opdraagt aan een of meer andere collectieve beheersorganisaties baseert de berekening van het percentage als bedoeld in het eerste lid onder b ("de beheerskosten en andere inhoudingen die verband houden met het beheer van auteurs- en naburige rechten in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft, bedragen meer dan 15% van het bedrag dat in dat jaar is verdeeld") op de gezamenlijke beheerskosten en andere inhoudingen die verband houden met het beheer van auteurs- en naburige rechten van de collectieve beheersorganisaties die betrokken zijn geweest bij de inning en de verdeling van de bedragen."

[61] SVVP valt per 26 november 2016 onder het toezicht van het CvTA.

Het CvTA is zich er evenwel van bewust dat de verantwoording van kosten per specifieke geldstoom zich nog in een beginstadium bevindt. Bij de beschouwing van de resultaten met betrekking tot de ketenkosten zal het CvTA hier rekening mee houden.

Methode 1 voor het berekenen van de ketenkosten, gebaseerd op inhoudingspercentages
In de eerste methode wordt een ketenkostenpercentage berekend gebaseerd op het gewogen gemiddelde inhoudingspercentage behorende bij de eerste CBO in de keten (bijvoorbeeld Stichting de Thuiskopie) vermeerderd met het gewogen gemiddelde inhoudingspercentage van alle CBO's die gelden ontvangen van de eerste CBO in de keten. Derhalve worden bij deze methode 'overall' ketenkostenpercentages gehanteerd die kunnen worden toegekend aan de eerste CBO's van de vier ketens. In de praktijk verantwoorden de eerste CBO's in de keten zich via deze methode over ketenkosten in hun jaarverslag. Deze wijze van verantwoorden van de ketenkosten heeft CvTA consequent gebruikt in de vorige jaarrapporten toezicht waardoor de informatie over meerdere jaren vergelijkbaar is.

Methode 2 voor het berekenen van de ketenkosten, gebaseerd op werkelijke kosten
Methode 2 voor het berekenen van de ketenkosten gaat uit van de werkelijke kosten die worden gemaakt in de diverse ketens. De werkelijke kosten in de keten bestaan uit de kosten van de eerste schakel in de keten, de incasserende CBO, vermeerderd met de werkelijke kosten van de verdelende CBO's voor de specifieke gelden in de keten.

8.7.4 Omvang van ketens in het totaal van de repartitie
In *8-29 Repartitie alle CBO's* is te zien dat het aandeel van de omvang van de repartitie via ketens ('Repartitie aan CBO') in 2017 € 75,5 miljoen bedraagt (2016 € 69,8 miljoen). Dit is 17% van de totale repartitie van alle CBO's tezamen. In 2016 bedroeg dit aandeel nog 16%.

8-29 Repartitie alle CBO's

	Repartitie alle CBO's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
(x € 1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2016**	**2017**
Repartitie aan CBO	86.507	69.812	75.543	-19%	8%
Repartitie aan het Buitenland	78.973	83.244	85.800	5%	3%
Repartitie in Nederland	266.556	279.094	273.257	5%	-2%
Totale Incasso	**432.037**	**432.151**	**434.600**	**0%**	**1%**

	Aandeel categorie van totaal		
	2015	**2016**	**2017**
Repartitie aan CBO	20%	16%	17%
Repartitie aan het Buitenland	18%	19%	20%
Repartitie in Nederland	62%	65%	63%
Totale Incasso	**100%**	**100%**	**100%**

8-30 Overzicht verdeling aan reparteerende CBO's

	Verdeling aan CBO's			% mutatie t.o.v. 2015	% mutatie t.o.v. 2016	aandeel van totaal	
(x € 1.000)	**2015**	**2016**	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**	**2016**
Stichting Leenrecht	12.298	11.070	11.010	-10%	-1%	27%	22%
Stichting Reprorecht	2.435	13.311	10.891	447%	-18%	32%	22%
Stichting de Thuiskopie	18.392	14.798	25.859	-20%	75%	36%	51%
Stichting PRO	2.248	1.797	2.768	-20%	54%	4%	5%
Totaal	**39.425**	**40.976**	**50.528**	**4%**	**23%**	**100%**	**100%**

8-31 Ketenkosten % o.b.v. werkelijke kosten[63]

Ketenkosten % o.b.v. werkelijke kosten

(x € 1.000)	methode 1 2017	methode 2 2017	methode 1 2016	methode 2 2016	methode 1 2015	methode 2 2015	kosten incasso CBO	reparterende CBO	totaal
Stichting Leenrecht	13,70%	13,77%	13,70%	14,57%	13,30%	15,18%	607	755	1.362
Stichting Reprorecht	17,60%	27,92%	17,30%	38,70%	15,60%	28,05%	968	628	1.596
Stichting Thuiskopie	14,70%	14,55%	18,10%	16,56%	17,60%	19,48%	1.632	3.194	4.826
Stichting PRO	15,20%	22,58%	19,10%	27,71%	19,10%	20,18%	240	199	439
Totaal	**14,91%**	**16,27%**	**18,48%**	**20,19%**	**14,41%**	**16,71%**	**3.447**	**4.776**	**8.223**

8.7.5 Berekende kosten in de ketens in 2017

De situatie per afzonderlijke methode is als volgt:
Wordt in de berekening van de ketenkosten gebruikgemaakt van de methode 1, waarin de door de CBO's gehanteerde gewogen gemiddelde inhoudingspercentages worden betrokken, dan bedragen de totale berekende ketenkosten[64] in 2017 € 7,5 miljoen (2016 € 7,6 miljoen). Dit is 14,91% van de totale verdeling aan reparterende CBO's in 2017 (2016: 18,48%). Gebruikmakend van deze methode wordt de kostennorm van 15% van de gereparteerde bedragen niet overschreden.

Wordt in de berekening van de ketenkosten gebruik gemaakt van de methode op basis van de werkelijke kosten (methode 2), dan bedragen de totale ketenkosten in 2017 net als in 2016 € 8,3 miljoen. Dit is 16,27% van de totale verdeling aan reparterende CBO's in 2017 (€ 50,5 miljoen). De kostennorm van 15% van de gereparteerde bedragen wordt daarmee overschreden.

8.7.5.1 Conclusie kosten in de keten

Methode 1 en 2: 2017 ten opzichte van 2016
De berekende ketenkosten aan de hand van inhoudingspercentages, methode 1, zijn in 2017 € 7.531K en zijn daarmee nagenoeg gelijk aan de berekende ketenkosten in 2016 (€ 7.572K). De gehanteerde percentages zijn medeafhankelijk van de omvang van het aandeel in de repartitie aan de diverse verdelende CBO's. Hierdoor fluctueren de percentages.

De werkelijke ketenkosten, volgens methode 2 bedragen € 8.223K. Dit zijn de totale kosten van de incasserende CBO's (Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, De Thuiskopie en PRO) vermeerderd met de kosten van de verdelende CBO's.

Methode 1 en 2: Ten opzichte van de kostennorm (15%)
De berekening van de ketenkosten ten opzichte van de repartitie volgens methode 1 levert in 2017 een ketenkostenpercentage op van 14,91%. Dit ligt net onder de norm van 15% voor ketenkosten ten opzichte van de repartitie.
De berekening van de ketenkosten ten opzichte van de repartitie volgens methode 2 levert in 2016 een ketenkostenpercentage op van 16,27%. Dit ligt boven de norm van 15% voor ketenketenkosten ten opzichte van de repartitie.

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de ketenkosten in de afzonderlijke ketens.

8.7.5.2 Leenrecht-keten

Het totaal van de Leenrecht-keten bedraagt € 11.010K in 2017. Dit is 14,6% van de repartitie 2017 via ketens. Dit bedrag heeft Stichting Leenrecht in 2017 onder 8 CBO's verdeeld. In 2016 maakte de Leenrechtketen nog 15,9% uit van het totaal aan repartitie in de ketens.

Methode 1:
Volgens het jaarverslag van Stichting Leenrecht, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten in 2017 13,7% (13,7% in 2016). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Leenrecht) het overeengekomen inhoudingspercentage van 5% is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting Leenrecht.
In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Stichting Leenrecht in 2017 5,5%. Dit was 5,0% in 2016.

[64] Het bedrag dat Stichting de Thuiskopie in 2015 reparteerde (€ 65,5 miljoen) is gecorrigeerd voor eenmalige repartities die Stichting de Thuiskopie deed in 2015 (€ 47 miljoen). Het bedrag dat Stichting de Thuiskopie in 2016 reparteerde (€ 43,6 miljoen) is gecorrigeerd voor eenmalige repartities die Stichting de Thuiskopie deed in 2016 (€ 31,5 miljoen). Het bedrag dat Stichting de Thuiskopie in 2017 reparteerde (€ 50,8 miljoen) is gecorrigeerd voor eenmalige repartities die Stichting de Thuiskopie deed in 2017 (€ 26,6 miljoen).

[65] De percentages met betrekking tot 2015 zijn in dit overzicht louter ter vergelijking opgenomen.

Methode 2:
Wordt de tweede methode toegepast, het totaal van de werkelijke kosten in de keten afgezet tegen de repartitie door de verdelende CBO's, dan ontstaat het volgende beeld van het kostenpercentage in de Leenrechtketen.

8.7.5.3 Thuiskopie-keten

Het totaal van de Thuiskopie-keten bedraagt € 50,9 miljoen in 2017. Dit is 67,3% van de repartitie in ketens. In 2016 maakte de Thuiskopieketen 62,5% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting de Thuiskopie onder 9 CBO's verdeeld.

Methode 1:
Volgens het jaarverslag van Stichting de Thuiskopie, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten in 2017 14,7% (18,1% in 2016). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Thuiskopie) het overeengekomen inhoudingspercentage van 7,5% is gehanteerd.

Leenrechtketen 2017

(x € 1.000)		kosten	repartitie dooverdelende	kostenpercentage
Incasso CBO		607,00		
	CBO			
Reparterende CBO	Lira	333,00	4.229,00	7,87%
Reparterende CBO	Norma	100,00	481,00	20,79%
Reparterende CBO	Pictoright	123,00	1.255,00	9,80%
Reparterende CBO	PRO	148,00	3.352,00	4,42%
Reparterende CBO	Stemra	PM	PM	-
Reparterende CBO	STAP	1,37	24,75	5,55%
Reparterende CBO	SVVP	31,95	395,00	8,09%
Reparterende CBO	Vevam	18,00	156,90	11,47%
	Totaal	**1.362,32**	**9.893,65**	**13,77%**

Werkelijk kostenpercentage van Stichting de Thuiskopie.
In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Stichting de Thuiskopie in 2017 3,2%. In 2015 was dit 2,4%.

Methode 2:
Wordt de tweede methode toepast, het totaal van de werkelijke kosten in de keten afgezet tegen de daadwerkelijke repartitie door de verdelende CBO's, dan ontstaat het volgende beeld van het kostenpercentage in de Thuiskopieketen.

8.7.5.4 Reprorecht-keten

Het totaal van de Reprorecht-keten bedraagt € 10.891K in 2017. Dit is 14,4% van de repartitie via ketens. In 2016 maakte de Reprorechtketen 19,1% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting Reprorecht onder 3 CBO's verdeeld.

Methode 1:
Volgens het jaarverslag van Stichting Reprorecht, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten in 2017 17,6% (17,3% in 2016). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Reprorecht) het overeengekomen inhoudingspercentage van 14% is gehanteerd.

Thuiskopieketen 2017

(x € 1.000)		kosten	repartitie	dooverdelende kostenpercentage
Incasso CBO		1.632,00		
	CBO			
Reparterende CBO	Norma	1.289,00	8.377,00	15,39%
Reparterende CBO	Vevam	259,00	2.314,00	11,19%
Reparterende CBO	Stemra	-	-	-
Reparterende CBO	STAP	177,73	3.202,00	5,55%
Reparterende CBO	Stichting PM	24,57	279,35	8,79%
Reparterende CBO	Sekam Video	434,40	7.389,00	5,88%
Reparterende CBO	Pictoright	289,00	3.042,00	9,50%
Reparterende CBO	Lira	561,00	7.502,00	7,48%
Reparterende CBO	PRO	68,00	-	-
	SCGO	91,32	1.053,90	8,66%
	Totaal	**4.826,01**	**33.159,25**	**14,55%**

Werkelijk kostenpercentage van Stichting Reprorecht.
In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Reprorecht in 2017 9,7%. In 2016 bedroeg dit 8,4%.

Methode 2:
Wordt de tweede methode toepast, het totaal van de werkelijke kosten in de keten afgezet tegen de daadwerkelijke repartitie door de verdelende CBO's, dan ontstaat het volgende beeld van het kostenpercentage in de Reprorechtketen[66]. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat 38,1% van de totale kosten van de CBO gemaakt zijn voor het verdelen van Reprorechtgelden aan CBO's (Lira en Pictoright).

8.7.5.5 PRO-Keten
Het totaal van de PRO-keten bedraagt € 2.768K in 2017. Dit is 3,7% van de repartitie via ketens. In 2016 maakte de PRO-keten eveneens 2,6% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting PRO 2017 onder 3 CBO's verdeeld.

Methode 1:
Volgens het jaarverslag van Stichting PRO, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten in 2017 15,2%. In 2016 was dit 19,1%. Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting PRO) het overeengekomen inhoudingspercentage van 5% (voor de verdeling aan Pictoright) en 15% voor verdeling aan de overige CBO´s is gehanteerd.

Reprorechtketen 2017

(x € 1.000)		kosten	repartitie	dooverdelende kostenpercentage
	Aandeel van totale kosten	38,10%		
	Totale kosten	2.541,00		
Incasso CBO	Ketenkosten	968,12		
	CBO			
Reparterende CBO	Lira	173,00	2.189,00	7,90%
Reparterende CBO	Pictoright	345,51	3.529,00	9,79%
Reparterende CBO	PRO	PM	PM	-
Reparterende CBO	FEMU	109,85	-	-
	Stemra	PM	PM	-
	Totaal	**1.596,48**	**5.718,00**	**27,92%**

	Pro-keten 2017			
(x € 1.000)		**kosten**	**repartitie dooverdelende kostenpercentage**	
	Aandeel van totale kosten	24,00%		
	Totale kosten	1.000,00		
Incasso CBO	Ketenkosten	240,00		
	CBO			
Reparterende CBO	Lira	1,00	8,00	12,50%
Reparterende CBO	Pictoright	25,85	264,00	9,79%
Reparterende CBO	IPRO	171,78	1.670,41	10,28%
	Totaal	**438,63**	**1.942,41**	**22,58%**

Werkelijk kostenpercentage van Stichting PRO.
In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzicht van repartitie van PRO in 2017 10,2%. In 2016 bedroeg dit 14,5%.

Methode 2:
Wordt de tweede methode toepast, het totaal van de werkelijke kosten in de keten afgezet tegen de daadwerkelijke repartitie door de verdelende CBO's, dan ontstaat het volgende beeld van het kostenpercentage in de PRO-keten.

8.7.6 Conclusie ketenkostennormering in 2017

Methode 1:
Het berekende ketenkostenpercentage van de totale repartitie aan verdelende CBO's bedraagt 14,9% in 2017 (2016: 18,5%). Indien de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten wordt gehanteerd, overschrijden twee CBO's de ketenkostennorm van 15% ten opzichte van de repartitie. Met betrekking tot 2016 waren dat nog 3 CBO's.

1. Stichting Reprorecht (17,6%) wijdt de overschrijding aan de hoge incassokosten als gevolg van de fijnmazigheid van de facturatie van de reprorechtregeling, waardoor het eigen inhoudingspercentage van Reprorecht al 22,8% dient te bedragen.
2. Stichting PRO (15,2%) wijdt de overschrijding aan de hoge controlekosten bij enkele onderdelen van de PRO-keten, bijvoorbeeld bij de uitvoering van de readerregelingen.

Het ketenkostenpercentage van Stichting de Thuiskopie bedraagt (14,7%). Dit is onder de ketenkostennorm van 15%. Met betrekking tot de jaren 2015 en 2016 kwam het berekende ketenkostenpercentage van Stichting de Thuiskopie nog boven de ketenkostennorm van 15% uit. De totale kosten van de Thuiskopiegelden-keten zijn licht toegenomen, de repartitie aan de rechthebbende van de Thuiskopiegelden in de totale keten is ten opzichte van 2017 is fors toegenomen. Hierdoor is het ketenkostenpercentage van de Thuiskopiegeldenketen onder de norm van 15% uitgekomen. De verdeling van thuiskopiegelden kent een zeer brede doelgroep van rechthebbenden. De inhoudingspercentages bij de verdeelorganisaties variëren hierbij afhankelijk van de fijnmazigheid van de verdeling en de omvang van het onderliggende repertoire.

De CBO's waarvan de ketenkostenpercentages de norm van 15% overschrijden hebben een verklaring gegeven voor de toegepaste percentages. Naar het oordeel van het College zijn de overschrijdingen te wijten aan structurele kosten die dienen te worden gemaakt om incasso en repartitie van betreffende CBO's te waarborgen.

Methode 2:
Het kostenpercentage van de totale repartitie aan verdelende CBO's bedraagt 16,27% in 2017.
Wordt de tweede methode toegepast op de vier nader onderzochte ketens (Leenrecht- Reprorecht-, Thuiskopie-, PRO-keten), dan overschrijden dezelfde CBO's als bij Methode 1 de kostennorm van 15% ten opzichte van de repartitie. De overschrijding is relatief hoog bij Stichting Reprorecht (27,92%) en Stichting PRO (22,58%).

De hoge kostenpercentages bij Stichting Reprorecht en Stichting PRO worden deels veroorzaakt doordat de repartitie door de verdelende CBO's (de tweede schakel in de keten) later plaatsvindt dan de verdeling door de stichtingen Reprorecht en PRO aan de verdelende CBO's (de eerste schakel in de keten). Bijvoorbeeld indien Stichting Reprorecht in 2017 gelden reparteert aan verdelende CBO's, zal de repartitie aan de uiteindelijke rechthebbenden veelal niet datzelfde jaar plaatsvinden. De totale kosten van de keten, van de incasserende en de reparterende CBO worden wél direct betrokken in de berekening van het kostenpercentage.

Naar het oordeel van het College overschrijden de ketenkosten niet alleen structureel de wettelijke gedefinieerde drempelwaarde, maar bevinden zich ook structureel boven het kostenniveau van CBO's die zowel incasso als repartitie verrichten, waardoor een verklaring voor deze overschrijding noodzakelijk is. Het CvTA zal dit relatief hoge niveau van kosten in de ketens wederom aan de orde stellen in het 'non-compliance'-traject naar aanleiding van de bevindingen in het toezichtrapport over 2017.

Ketenkosten in internationaal verband

Ketenkosten in internationaal verband.
Onder ketenkosten wordt verstaan de kosten voor inning en verdeling van auteurs- en naburige rechten door meer dan één CBO. De wetgever heeft normen voor het niveau van ketenkosten vastgelegd (15% van de repartitie). Daarnaast doen zich in de praktijk ook ketenkosten voor indien in Nederland geïnde vergoedingen gereparteerd worden aan buitenlandse rechthebbenden, al of niet via een buitenlandse CBO (de repartitie aan het buitenland bedraagt in 2017 € 86 miljoen (2016: € 83 miljoen)). Ook doen zich ketenkosten voor bij incasso van Nederlandse CBO's vanuit het buitenland (incasso vanuit het buitenland bedraagt in 2017 € 29 miljoen (2016: € 31 miljoen)). Het CvTA houdt geen toezicht op deze 'internationale' ketenkosten.

8.8 Beheer van gelden

Een aantal CBO's brengt gelden die nog niet uitgekeerd (kunnen) worden tijdelijk onder in - naar verwachting - hoge renderende rekeningen en/of in beleggingen. Met deze opbrengsten trachten CBO's de organisatiekosten te compenseren. In tabel *8-32 CBO's met beleggingen* zijn die CBO's opgenomen, die in 2017 of in eerdere jaren nog niet uitgekeerde gelden belegden.

Hieronder volgt een korte toelichting op de beleggingen bij CBO's:

Buma: In 2017 heeft Buma effecten liquide gemaakt om gelden vrij te maken voor uitkering.
De vastrentende waarden (betreft 74% van het totaal aan beleggingen bij Buma) bestaat voor een deel uit staatsobligaties en deels uit fondsen voor vastrentende waarden.
Het aandelenfonds (26% van het totaal aan beleggingen) betreft een fonds dat is genoteerd in euro, maar dat onderliggende waarden heeft in verschillende valuta.

Stichting Lira heeft ultimo 2017 een obligatieportefeuille van € 4,9 miljoen (eind 2016 bedroeg de portefeuille € 2,3 miljoen). In 2017 heeft een herziening van de beleggingsportefeuille plaatsgehad waarbij de bestaande obligatieportefeuille gedeeltelijk is verkocht en nieuwe obligaties zijn aangekocht.

Norma beschikt over een effectenportefeuille met een waarde van € 4,9 miljoen (eind 2016 bedroeg de portefeuille € 4,8 miljoen). 73% van de totale waarde is belegd in effecten met vastrentende waarden.

Hoewel relevante wetgeving nog niet in werking is getreden, worden de ontwikkelingen in het beheer van gelden en specifiek de beleggingen door CBO's wél kritisch door het College gevolgd. Van belang is dat er een door de vergadering van leden of aangeslotenen goedgekeurd beleggingsbeleid is en dat de risico's bij CBO's te allen tijde bekend zijn en CBO's hiernaar handelen.

8-32 CBO's met beleggingen

	Balanswaarde beleggingen einde boekjaar		
(x € 1.000)	**2015**	**2016**	**2017**
Vereniging Buma	214.005	199.866	167.265
Stichting Lira	2.901	2.291	4.891
Norma	4.689	4.846	4.950

Naar het oordeel van het College vindt het tijdelijk onderbrengen van gelden ten einde hiermee voordeel te behalen door CBO's op prudente wijze plaats.

8.8.1 Investeringen

Het doen van investeringen ter verbetering van de ondersteuning van de dienstverlening (ICT) of opsporingsinstrumenten is essentieel voor CBO's om taken efficiënter uit te voeren.

Een CBO is uit hoofde van artikel 5 lid 1 sub a Wet toezicht gehouden het CvTA vooraf schriftelijk te infomeren over te nemen besluiten die van wezenlijke invloed zijn op de uitoefening door de collectieve beheersorganisatie van zijn taken, waaronder investeringen die een bedrag te boven gaan van 5% van de totale incasso in het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze investering wordt beoogd.

Het CvTA heeft ook in 2017 geen meldingen ontvangen van CBO's over investeringen groter dan 5% van de totale incasso van het voorgaande jaar.
Een aantal CBO's heeft in 2017 investeringen gedaan. Alleen bij Videma is de investeringsomvang hoger dan 5% van de incasso van het voorgaande jaar, 10,34%. Bij de andere CBO's blijft het investeringsbedrag onder de 5% van de incasso omvang van het voorgaande jaar.

De omvang van de investeringen in 2017 komt niet boven de norm van 5% uit (zie 8-26 Investeringen in (im-)materiële activa).
In 2017 heeft een klein aantal CBO's voor een totaal van € 4,9 miljoen geïnvesteerd (2016: € 0,9 miljoen). De investeringen bij de dienstverlenende organisaties zoals Cedar zijn hierin niet opgenomen.

Deze investeringen leiden als gevolg van de afschrijvingssystematiek tot hogere exploitatiekosten in de volgende jaren. Afhankelijk van het soort investering kunnen kosten voor personeel en hieraan gerelateerde kosten afnemen. Hieronder worden de belangrijkste in *8-34 Investeringen* in (im-)materiele activa genoemde investeringen door CBO's toegelicht.

Sena: De investeringen in 2017 hebben voornamelijk betrekking op de aanschaf van softwarelicenties, de ontwikkeling van de eerste fase van de Sena app en de opzet van een portal zodat producenten soundfiles kunnen laden.

Buma: De (im-)materiele activa van Buma betreffen bedrijfsinformatiesystemen., nog deels in ontwikkeling, en computerinstallaties. Voorts deed Buma in 2017 investeringen ten behoeve van het nieuwe bedrijfspand.

Norma: De investering van € 256K in 2017 en betreft de ontwikkeling van het nieuwe repartitiesysteem, waarvan de tweede fase in 2017 is opgeleverd.

Pictoright: De investering bij Pictoright in 2017 bedraagt € 144K onder andere in een nieuw softwaresysteem dat in 2018 in gebruik zal worden genomen.

Videma: Stichting Videma heeft 28 december 2016 een overeenkomst gesloten tot de gefaseerde koop van alle aandelen in het geplaatst kapitaal van Bureau Filmwerken B.V. In deze overeenkomst is overeengekomen dat Stichting Videma jaarlijks met ingang van 1 januari 2017 20% van de aandelen Bureau Filmwerken B.V. koopt, zodat per 1 januari 2021 alle aandelen in het geplaatst kapitaal van Bureau Filmwerken B.V, in het bezit zijn van Stichting Videma. Als gevolg hiervan wordt de goodwill, ter hoogte van € 1,4 miljoen geactiveerd en wordt als investering in immateriële activa aangemerkt in de jaarrekening van Videma.

Het College stelt vast dat vier CBO's in 2017 investeringen hebben gedaan met een totale omvang van circa € 4,9 miljoen ter verbetering van het incasso- en repartitieproces

8-33 Investeringen in (im-)materiële activa

	(Im-)materiële vaste activa 2017							
(x € 1.000)	einde jaar boekwaarde	einde jaar boekwaarde	investering	desinvestering	afschrijvingen	afschrijving desinvestering	incasso t-1	% investering t.o.v. incasso
Sena	200	455	111	0	-366		67.454	0,16%
Vereniging Buma	6.340	4.823	2.922		-1.405		172.411	1,69%
Norma	522	401	272		-151		14.673	1,85%
Stichting Pictoright	176	56	144		-25		15.951	0,90%
Stichting IPRO	2	3	1		-2		1.910	0,04%
Stichting Videma	1.412	0	1.461		-49		14.124	10,34%
Totaal	**8.674**	**5.849**	**4.911**	**-**	**-2.085**	**-**	**472.940**	**1,04%**

(software en hardware) en ten behoeve van nieuwe huisvesting. De investering bij Videma betrof de activering van de goodwill als gevolg van de overname van de aandelen van Bureau Filmwerken B.V.. Het College acht deze investeringen in overstemming met de doelstellingen van deze CBO's.

8.9 Overige relevante informatie

In dit hoofdstuk zal een aantal overige onderwerpen aan de orde gesteld worden, zoals de personele omvang bij CBO's en het overzicht van de fondsvorming bij CBO's, meestal uit oogpunt van de sociaal, culturele en educatieve activiteiten.

8.10 Personele capaciteit CBO's

Om een beeld te krijgen van het aantal fte's dat in dienst en ingeleend is bij de CBO's, is onderstaand overzicht opgenomen. Capaciteit die bij derden wordt ingehuurd (bijvoorbeeld via Cedar) is in een aparte kolom ondergebracht ("ingeleend"). Ten opzichte van 2016 zetten CBO's in 2017 10,1 fte minder in (2016 ten opzichte van 2015: 2,1 fte minder).
Veel CBO's besteden hun werkzaamheden voor inning, beheer en verdeling van gelden uit. Stichting PM, STAP en SVVP lenen personeel in via NVPI. StOP NL, Sekam en Sekam Video lenen personeel in van Service Bureau Filmrechten. Videma betrekt het personeel van Bureau Filmwerken B.V.
De Stichtingen Leenrecht, De Thuiskopie, Reprorecht, Lira, PRO en Vevam lenen hun personele diensten in via Cedar B.V.

8-34 Fte-aantallen bij CBO's 2017 en 2016

(x € 1.000)	2016	2017	waarvan organisatie	waarvan ingeleend	(%) mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
Sena	42,7	42,2	42,2	0,0	-1%	-0,5
Stichting Leenrecht	2,6	2,5	0,0	2,5	-4%	-0,1
Stichting Reprorecht	14,7	12,5	0,0	12,5	-15%	-2,2
Stichting de Thuiskopie	7,1	6,5	0,0	6,5	-8%	-0,6
Vereniging Buma	146,8	141,3	141,3	0,0	-4%	-5,5
Stichting Lira	10,1	10,2	0,0	10,2	1%	0,1
Femu	0,5	0,0	0,5		0,5	
Güfa	1,0	1,0	0,0		1,0	
Norma	12,9	11,7	11,7	0,0	-9%	-1,2
Stichting Pictoright	12,4	13,6	13,6	0,0	10%	1,2
Stichting PM	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0
Stichting PRO	8,3	6,1	0,0	6,1	-27%	-2,2
Stichting IPRO	1,0	0,8	0,8	0,0	-20%	-0,2
SCGO	0,0	0,0	0,0		0,0	
Sekam	-	0,1	0,0	0,1	-	0,1
Sekam Video	-	0,1	0,0	0,1	-	0,1
Stemra	15,2	14,2	14,2	0,0	-7%	-1,0
STAP	-	0,0	0,0	0,0	-	0,0
StOP	-	0,1	0,0	0,1	-	0,1
SVVP	0,0	0,0	0,0		0,0	
Vevam	4,3	4,0	1,0	3,0	-7%	-0,3
Stichting Videma	7,3	7,9	0,0	7,9	8%	0,6
Totaal	**285,4**	**275,3**	**225,8**	**49,5**	**-1%**	**-10,1**

8.11 Balansposten

De balans van CBO's geeft aan wat aan het einde van een bepaald jaar de stand is van de bezittingen en schulden en wat de vorderingen en verplichtingen van betreffende CBO of verdeelorganisatie inhouden. Hieronder is een standaard balans afgebeeld met kort omschreven wat de diverse onderwerpen kunnen inhouden.

8-35 Balansposten

Balans (per 31 december jaar)

Activa	**Passiva**
Immateriële Vaste Activa (bijv. geactiveerde software)	Eigen Vermogen (reserves)
Materiële Vaste Activa (bijv. gebouwen en overige geactiveerde bedrijfsmiddelen)	Voorzieningen (bijv. reorganisatievoorziening)
Financiële Vaste Activa (bijv. effecten)	Kort lopende schulden (crediteuren, uit te keren aan rechthebbenden binnen 1 jaar)
Vlottende Activa (vorderingen, (incasso-)debiteuren)	Lang lopende schulden (leningen, fondsen)
Liquide Middelen (banktegoeden)	

Positieve of negatieve resultaten als gevolg van de exploitatie van een organisatie worden over het algemeen respectievelijk toegevoegd, dan wel onttrokken aan de algemene reserve. In het geval van CBO's worden positieve resultaten veelal toegevoegd aan de reserves. Negatieve resultaten worden dikwijls ten laste gebracht van de nog te reparteren gelden.
Het onderdeel "Fondsen" zal hieronder worden behandeld, deze fondsen maken deel uit van de 'langlopende schulden'.

8.12 Fondsen

CBO's leggen fondsen aan voor onder andere sociale, culturele en educatieve diensten. Deze fondsen worden door de CBO's zelf beheerd of ondergebracht in een aparte organisatie met een eigen bestuur (onder andere Buma met Buma Cultuur). Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen van de CBO's en verdeelorganisaties die fondsen op hun balans weergeven (eindstand 2017).

8-36 Overzicht fondsen bij CBO's

	Totaal eindstand fondsen bij CBO's			
(x € 1.000)	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Sena	2.456	2.793	2.535	4.005
waarvan:				
Socufonds	2.456	2.793	2.535	4.005
Vereniging Buma	5.447	4.067	2.572	4.897
waarvan:				
Fonds voor Sociaal Culturele doeleinden	5.447	4.067	2.572	4.897
Dotatie Buma Cultuur hiervan is:	3.800	3.872	3.990	3.997
Stichting Lira	1.372	1.894	4.110	3.695
waarvan:				
Auteursfonds	549	265	1.503	1.558
Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden	823	1.629	2.607	2.137
Norma	1.220	1.000	1.000	1.000
waarvan:				
sociaal cultureel	1.220	1.000	1.000	1.000
Stichting Pictoright	490	568	1.585	2.423
waarvan:				
Socufonds Beeldende Kunst	101	112	217	314
Socufonds Illustratie en Ontwerp	80	176	793	1.251
Fonds Boekuitgave	30	30	30	30
Fonds Werving	45	45	33	9
Socufonds Fotografie	84	75	361	690
Fonds Principiële juridische procedures	150	130	130	130
Sekam Video	131	502	647	902
waarvan:				
Socu fonds via sticht. Cult. Fonds audio prod	131	502	647	902
STAP	0	0	244	502
waarvan:				
Sociaal Cultureel Fonds	0	0	244	502
Vevam	282	536	796	614
waarvan:				
Socufonds (SVF)	282	536	796	614
Totaal	**11.398**	**11.360**	**13.489**	**18.038**
mutatie	-16%	-0%	19%	34%

Toelichting:
Op totaalniveau is de omvang van de fondsen toegenomen van € 13,5 miljoen in 2016 naar € 18,0 miljoen in 2017. Dit is een toename van € 4,7 miljoen en 34% ten opzichte van 2016.
Een aantal CBO's heeft de afgelopen jaren fondsen laten vrijvallen of juist aan fondsvorming gedaan.

Bij Buma heeft er in 2017 een vrijval ten gunste van de Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden plaatsgevonden, vanwege het overbodig worden van een eerder gevormde voorziening[67]. Deze gelden zijn in 2017 teruggevloeid naar Buma, waarna deze zijn toegevoegd aan het Fonds voor Sociaal Culturele doeleinden.

Sena: Sena verklaart de toename van het fonds vanwege de toevoeging van onverdeelde gelden van de uitvoerende kunstenaars met betrekking tot muziekjaar 2013. Voorts is er nog een bedrag van € 400K van het beschikbare bedrag voor doorbetaling aan producenten toegevoegd aan het Sociaal-Cultureel Fonds.

Stichting Pictoright heeft een bijdrage gedaan aan de diverse fondsen die zij beheren, respectievelijk € 0,8 miljoen, 2017 ten opzichte van 2016.

STAP (nieuw in 2016)
Het fonds is in 2016 gevormd en betreft een reservering voor Sociaal-Culturele projecten voor de muziekindustrie. De post is gevormd door maximaal 5% van het beschikbare bedrag voor doorbetaling aan rechthebbenden als vooraftrek toe te voegen aan het fonds. Onverdeelde gelden van voorgaande jaren zijn conform bestuursbesluit toegevoegd aan het Sociaal Cultuur Fonds.

De uitputting en het creëren van fondsen zijn actieve bezigheden die volgens een reglement dienen te geschieden. Voor het CvTA dient inzichtelijk te zijn wat de ontwikkelingen zijn met betrekking tot de fondsen. Er wordt immers geld onttrokken aan de uit te keren som die voor rechthebbenden is bestemd. De bestedingen uit deze fondsen of juist het aanhouden daarvan, dienen onderbouwd en inzichtelijk te zijn. CBO's verantwoorden veelal de onttrekkingen uit de fondsen.

Collectieve bestedingen, zoals de kosten voor de stichting Brein, worden in een aantal gevallen ook uit de Sociaal Culturele-fondsen betaald. Het CvTA is van mening dat alle kosten die niet het label "sociaal" of "cultureel" hebben als beheerskosten gezien moeten worden. VOI©E deelt dit standpunt niet. Het CvTA is eerder in 2015 in overleg getreden met VOI©E over de vraag hoe CBO's op uniforme wijze hun collectieve bestedingen zouden moeten verantwoorden. In het CvTA Beleidskader Toezicht Collectief Beheer 2017 (januari 2017) zijn de definities nader uitgewerkt.[68]

[67] Dit betreft de voorziening bij Stichting Sociaal Fonds Buma ten behoeve van jaargeldregelingen.
[68] www.cvta.nl/site/wp-content/uploads/2017/01/Beleidskader-toezicht-cbos-januari-2017.pdf

9

Bijlagen

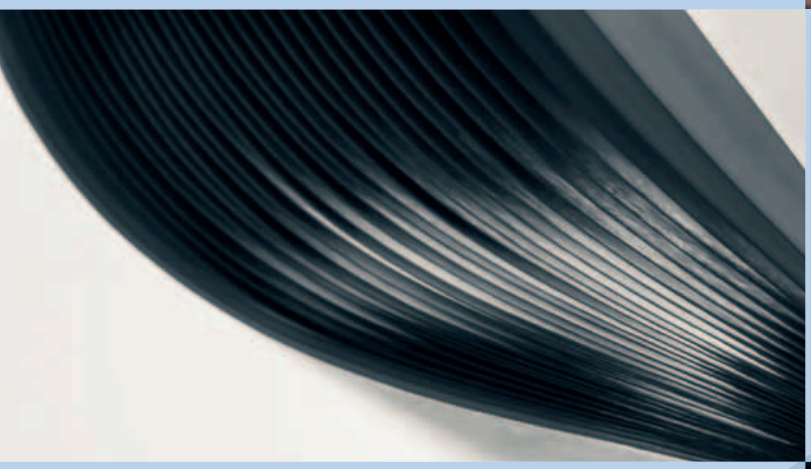

9.1 Afkortingen

Afkortingen

Sena	Stichting ter Exploitatie van Naburige rechten
Vereniging Buma	Vereniging Het Bureau voor Muziekauteursrecht
Stichting Lira	Stichting Literaire Rechten Auteurs
Femu	Federatie Muziek Auteurs en Uitgevers
Güfa Nederland	Gesellschaft zur Übernahme u. Wahrnehmung von Filmausführungsrechten Nederland
SVVP	Stichting Verdeling Videoproducenten
Norma	Stichting Naburige Rechtenorganisatie voor Musici en Acteurs
Stichting PM	Stichting Platform Multimediaproducenten
Stichting PRO	Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie
Stichting IPRO	Stichting International Publishers Rights Organisation
Sekam	Stichting tot Exploitatie van Kabeltelevisierechten op Audiovisueel Materiaal
Sekam Video	Stichting tot Exploitatie van Kabeltelevisierechten op Audiovisueel Materiaal Video
Stemra	Stichting Exploitatie Mechanische Reproductierechten der Auteurs
STAP	Stichting Thuiskopievergoeding Audio Producenten
Vevam	Stichting Vevam (voor regisseurs van audiovisuele werken)
Rodap	Rechtenoverleg voor Distributie van Audiovisuele Producties
SCAN	Service Centrum Auteurs- en Naburigerechten
StOP NL	Stichting Onafhankelijke Producenten Nederland
SCGO	Stichting Collectieve Gelden Omroepen
STG	Stichting Groep Televisie
SGN	Stichting Gesloten Netwerken
VOICE	Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren

9.2 Tarieven

Er kunnen 3 ‘soorten’ collectieve beheersorganisaties worden onderscheiden, afhankelijk van de basis waarop een CBO tarieven aan gebruikers mag berekenen:

- Eigen recht organisaties: wettelijk monopolie
- Wettelijke collectieve beheersorganisaties: een wettelijk monopolie op basis van een vergunning
- Vrijwillige collectieve beheersorganisaties

In de eerste plaats zijn er de collectieve beheersorganisaties met een wettelijk monopolie. Deze groep bestaat hoofdzakelijk uit zogeheten ‘eigen-recht-organisaties’: Stichting Thuiskopie, Stichting Leenrecht, Stichting Reprorecht, Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (Sena). Zonder dat de makers (auteurs, acteurs) deze organisaties rechten hebben verleend om te exploiteren, hebben deze organisaties rechten om gelden te innen voor gebruik van onder andere het maken van thuiskopieën. Voor het bepalen van de hoogte van de tarieven zijn voor Stichting Thuiskopie en Stichting Leenrecht wettelijke ‘onderhandelingsorganen’ door de minister van Justitie en Veiligheid aangewezen (resp. Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoedingen (SONT) en Stichting Onderhandelingen Leenrechtvergoedingen (StOL), waarin rechthebbenden en betalingsplichtigen zijn vertegenwoordigd (Auteurswet, artikel 15d en 16e). Zij besluiten over de hoogte van de tarieven. Bij het staken van de stemmen tussen betalingsplichtigen en rechthebbenden geeft de stem van de onafhankelijke voorzitter de doorslag. Daarnaast heeft de minister van Justitie en Veiligheid de mogelijkheid om de hoogte van de tarieven vast te stellen bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB, Auteurswet, artikel 16c). Door deze wettelijke organen voor het bepalen van de hoogte van de tarieven is er voor betalingsplichtigen geen mogelijkheid tot het indienen van bezwaren bij de Geschillencommissie en behoeven bestuursbesluiten inzake tariefsverhogingen groter dan de afgeleide Consumenten Prijs Index (CPI) niet vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd.

De hoogte van de tarieven voor de ‘eigen-recht-organisatie’ Stichting Reprorecht stelt de Minister van Veiligheid en Justitie bij AMvB vast (Auteurswet artikel 16i). Ook hierdoor ontbreekt de mogelijkheid voor betalingsplichtigen bezwaar te maken tegen de hoogte van de tarieven en behoeven bestuursbesluiten gericht op tariefsverhogingen hoger dan de afgeleide CPI niet vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd.

De hoogte van de tarieven van ‘eigen-recht-organisatie’ Sena stelt deze CBO dikwijls in onderhandeling met brancheorganisaties vast.

In de praktijk worden bij onderhandelingen over tarieven met de brancheorganisaties behalve over de hoogte van de tarieven, afspraken gemaakt over de dienstverlening die deze brancheorganisaties verrichten voor de CBO voor het betalen van vergoedingen voor de leden. Het kan daarbij gaan om bijvoorbeeld communicatie over de vergoedingen, het bijhouden van een administratie en aanleveren van gebruiksgegevens van leden en niet-leden, het aanschrijven en factureren. Dergelijke afspraken leiden tot (modulaire) vergoedingsregelingen. In die gevallen betalen de leden van de brancheorganisaties minder auteursrechtenvergoeding dan niet aangesloten leden. Daarnaast komen in de praktijk zogeheten 'aanmeldkortingen' voor. Dit zijn kortingen die gegeven worden als gebruikers zichzelf vooraf bij de CBO aanmelden.

In 2011 hebben de brancheorganisatie van CBO's VOI©E met het Platform Auteursrecht VNO-NCW en MKB-Nederland overeenstemming bereikt over harmonisatie van aanmeldkortingen, een uniforme vergoedingsregeling voor brancheorganisaties met een collectieve overeenkomst (maximaal 19,5%) en het toepassen van een indexeringsmethodiek.

Naast de eigen recht organisatie, waarbij de CBO een vergoeding in rekening kan brengen bij een gebruiker zonder mandaat van een auteur of maker, betreft de tweede categorie de wettelijke beheersorganisatie met een wettelijk monopolie op grond van een door de minister van Justitie en Veiligheid verkregen vergunning om muziekauteurs te vertegenwoordigen (Auteurswet, artikel 30a). In de praktijk heeft alleen Buma een dergelijke vergunning verkregen en heeft daardoor een monopolie op het collectief beheer van muziekauteursrechten. Net als Sena stelt Buma tarieven vast, dikwijls in overleg en onderhandeling met brancheorganisaties of gebruikers. Buma kan daarbij ook afspraken maken over collectiviteits- en aansluitingskortingen.

Ten slotte is er de groep van vrijwillige collectieve beheersorganisaties; alle niet hiervoor genoemde CBO's. Zij innen vergoedingen op basis van een vrijwillig mandaat van de auteur of maker. Ook zij stellen tarieven voor gebruikers vast, dikwijls in overleg met brancheorganisatie, met bijzondere afspraken over mogelijke kortingen als gevolg van dienstverlening door die brancheorganisaties of het op eigen initiatief aanmelden van gebruikers.

Grondslagen voor tarieven

Er bestaat een grote diversiteit aan tarieven en tariefgrondslagen tussen de CBO's en binnen de CBO's voor de verschillende doelgroepen. In de regel bepalen CBO's per doelgroep welke gebruiksvormen voorkomen, voor welke gebruiksvormen betaald moet worden en de daarbij behorende te hanteren tarieven en parameters (Pastors, 2009). Een voorbeeld hiervan is het tarief voor achtergrondmuziek dat horecaondernemers jaarlijks dienen te voldoen aan Buma, dat is gedifferentieerd naar het aantal m2 van de horecagelegenheid. Deze tarieven worden dikwijls overeengekomen na onderhandeling met een brancheorganisatie, c.q. de markt

Wettelijk bestond er voor de inwerkingtreding van de Wet toezicht 2016 geen verplichting voor een CBO om alvorens een tarief vast te stellen hierover de onderhandeling met een brancheorganisatie of een collectief van gebruikers aan te gaan. In artikel 2l lid 1 van de huidige Wet toezicht is aan de CBO's en gebruikers opgelegd in goed vertrouwen onderhandelingen te voeren over de licentieverlening voor rechten. Ook het VOI©E-keurmerk schrijft voor dat CBO's tarieven vaststellen in of na overleg met representatieve organisaties van de desbetreffende categorie gebruikers, tenzij de rechthebbenden op basis van hun individuele recht zelf een tarief vaststellen of er een praktijk is van een overeengekomen tarief met een individuele gebruiker.

Rol CvTA bij tarieven

Het CvTA ziet er (artikel 2 lid 2 van de Wet toezicht) op toe dat CBO's bij de uitoefening van hun werkzaamheden voldoende rekening houden met de belangen van de betalingsplichtigen. Daarbij moet worden gedacht aan het belang van duidelijke en gemotiveerde opgave van de verschuldigde vergoedingen, het verstrekken van overige informatie en een redelijk beheers- en incassobeleid. Daarbij hoort ook dat betalingsplichtigen bij een CBO terecht kunnen voor vragen en klachten en dat deze binnen een redelijke termijn worden afgehandeld. Voor klachten van individuele gebruikers over tarieven heeft de minister van Justitie en Veiligheid de Geschillencommissie Auteursrechten aangewezen.

Voorts ziet het CvTA erop toe dat CBO's zich houden aan verplichtingen met betrekking tot transparantie richting betalingsplichtigen (artikel 2p van de Wet toezicht). Zo dienen CBO's standaardlicentievoorwaarden en normaal toepasselijke tarieven, inclusief kortingen openbaar te maken. Modelovereenkomsten die CBO's sluiten met een collectief van gebruikers (derhalve niet de overeenkomsten met individuele gebruikers) dienen vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd (artikel 3 van de Wet toezicht). De rol van het CvTA richt zich hierbij niet zozeer op de hoogte van de tarieven, maar op de voorwaarden waaronder de licenties aan de gebruiker zijn verleend en de mate waarin betalingsplichtigen gelijk worden behandeld.

Ten slotte heeft het CvTA een rol bij besluiten van CBO's tot verhoging van standaardtarieven, die eenzijdig door CBO's zijn opgelegd (derhalve geen overeenkomst met een representatieve organisatie van gebruikers) en die zich boven de bandbreedte van indexering (de afgeleide Consumenten Prijsindex) bevinden en niet het gevolg zijn van gewijzigd gebruik (artikel 3, lid 1c van de Wet toezicht). Dergelijke besluiten dienen vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd. Het CvTA onthoudt zijn goedkeuring, indien naar mening van het CvTA sprake is van een 'buitensporige' tariefsverhoging. In dat kader toetst het CvTA of voldoende

rekening is gehouden met de belangen van betalingsplichtigen.

Mogelijke aanknopingspunten voor deze toetsing zijn:

- De ontwikkeling van tarieven in andere EU-landen
- De mate waarin en wijze waarop de tariefstijging is gemotiveerd en de belangen van betalingsplichtigen zijn meegewogen
- De mate waarin gelijke gevallen gelijk worden behandeld
- De afwezigheid van arbitraire vrijstellings- of kortingsregelingen
- De verhouding tot eerdere tariefstijgingen of tariefstijgingen in vergelijkbare branches.

Al met al heeft het CvTA geen rol bij het beoordelen of goedkeuren van de billijkheid van de hoogte van de tarieven zelf. Indien een gebruiker of groep van gebruikers de billijkheid van de hoogte van de tarieven aan de orde wil stellen, kunnen zij zich wenden tot de CBO die deze tarieven vaststelt, de Geschillencommissie Auteursrechten, of kunnen zij een gang naar de rechter maken.

9.3 WNT

De bedragen in kolom A betreffen de 'Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris'.
De bedragen in kolom B betreffen de individueel toepasselijke bezoldigingsmaxima van 2017 en 2016. Om vergelijking met de WNT-norm mogelijk te maken wordt het toepasselijk bezoldigingsmaximum berekend, voor zover van toepassing, door bij het bezoldigingsmaximum in een bepaald jaar de inzet in kalenderjaar en de deeltijdfactor te betrekken van de topfunctionaris waarvoor de berekening wordt uitgevoerd.
De WNT-norm in euro 's bedraagt voor 2017 € 181.000, het percentage is dan 100%.
De kolom verschil A en B 'Verschil met maximum' geeft bij een positieve uitkomst aan dat de herrekende bezoldiging/vergoeding niet binnen de WNT-norm valt. Bij deze uitkomsten dient, indien van toepassing, de opmerking uit de laatste kolom in acht te worden genomen.
Bij een negatieve uitkomst valt de uitkomst binnen de toepasselijke WNT-norm.
De brongegevens (vergoedingen/bezoldiging, inzet en omvang) zijn gebaseerd op de opgaaf of de verantwoording in het Transparantieverslag van de betreffende CBO.

9-3 WNT-overzicht

Buma/Stemra	A		B		C		Verschil C en B		
	Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 1	15.746	15.133	35.800	36.200	100%	100%	-20.054	-21.067	
Lid CBO 2	12.144	-	35.800	-	100%	0%	-23.656	-	
Lid CBO 3	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 4	12.144	406	35.800	1.190	100%	100%	-23.656	-784	
Lid CBO 5	6.320	-	16.380	-	100%	0%	-10.060	-	
Lid CBO 6	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 7	13.277	14.618	35.800	36.200	100%	100%	-22.523	-21.582	
Lid CBO 8	12.144	12.188	35.800	36.200	100%	100%	-23.656	-24.012	
Lid CBO 9	12.144	12.188	35.800	36.200	100%	100%	-23.656	-24.012	
Lid CBO 10	12.144	12.188	35.800	36.200	100%	100%	-23.656	-24.012	
Lid CBO 11	12.144	12.188	35.800	36.200	100%	100%	-23.656	-24.012	
Lid CBO 12	12.144	12.188	35.800	36.200	100%	100%	-23.656	-24.012	
Lid CBO 13	12.144	12.188	35.800	36.200	100%	100%	-23.656	-24.012	
Lid CBO 14	12.144	12.188	35.800	36.200	100%	100%	-23.656	-24.012	
Lid CBO 20	6.606	-	19.518	-	100%	0%	-12.912	-	
Lid CBO 21	-	11.816	-	35.109	0%	100%	-	-23.293	
Lid CBO 22	-	12.188	-	36.200	0%	100%	-	-24.012	
Lid CBO 23	-	12.188	-	36.200	0%	100%	-	-24.012	
Voorzitter CBO 4	46.211	46.378	71.600	72.400	100%	100%	-25.389	-26.022	
Directie									
Directeur 1	87.265	291.282	15.203	181.000	100%	100%	72.062	110.282	Overgangsregeling van toepassing
Directeur 2	337.526	-	179.000	-	100%	0%	158.526	-	
Directeur 3	217.235	220.236	179.000	181.000	100%	100%	38.235	39.236	Overgangsregeling van toepassing
Directeur 4	154.508	-	134.373	-	100%	0%	20.135	-	
Directeur 5	97.814	181.000	97.592	181.000	100%	100%	222	-	
Directeur 6	-	17.440	-	29.400	0%	100%	-	-11.960	
Ledenraad									
Lid CBO 1	5.060	5.078	17.900	18.100	10%	10%	-12.840	-13.022	
Lid CBO 2	5.060	5.078	17.900	18.100	10%	10%	-12.840	-13.022	
Lid CBO 3	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 4	5.060	5.078	17.900	18.100	10%	10%	-12.840	-13.022	
Lid CBO 5	5.060	5.078	17.900	18.100	10%	10%	-12.840	-13.022	
Lid CBO 6	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 7	3.795	-	17.900	-	10%	0%	-14.105	-	
Lid CBO 8	5.060	5.078	17.900	18.100	10%	10%	-12.840	-13.022	
Lid CBO 9	2.530	-	8.190	-	10%	0%	-5.660	-	
Lid CBO 10	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 11	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 15	6.578	-	17.900	-	10%	0%	-11.322	-	
Lid CBO 16	5.060	5.078	17.900	18.100	10%	10%	-12.840	-13.022	
Lid CBO 17	5.060	6.555	17.900	18.100	10%	10%	-12.840	-11.545	
Lid CBO 18	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 19	2.530	-	8.190	-	10%	0%	-5.660	-	
Lid CBO 21	1.128	5.078	4.463	18.100	10%	10%	-3.335	-13.022	
Lid CBO 22	2.752	5.078	9.759	18.100	10%	10%	-7.007	-13.022	
Lid CBO 23	2.738	5.078	17.900	18.100	10%	10%	-15.162	-13.022	
Lid CBO 24	-	4.923	-	18.100	0%	10%	-	-13.177	
Voorzitter 2	8.096	248	26.850	818	15%	15%	-18.754	-570	
Voorzitter 3	-	8.079	-	27.150	0%	15%	-	-19.071	

IPRO	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 10	-	-	17.900	18.100	10%	10%	-17.900	-18.100	
Lid CBO 11	-	-	-	15.174	0%	10%	-	-15.174	
Lid CBO 9	-	-	17.900	2.926	10%	10%	-17.900	-2.926	
Voorzitter CBO	-		-	26.850	-	15%	0%	-26.850	-
Voorzitter CBO	-	-	-	27.150	0%	15%	-	-27.150	
Directie									
Directeur	113.732	115.414	99.444	100.556	100%	100%	14.287	14.858	Overgangsregeling van toepassing

Leenrecht	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 1	2.110	1.459	17.900	18.100	10%	10%	-15.790	-16.641	
Lid CBO 2	1.527	998	17.900	18.100	10%	10%	-16.373	-17.102	
Lid CBO 9	-	450	-	18.100	0%	10%	-	-17.650	
Voorzitter CBO 3	28.433	21.300	179.000	27.150	100%	15%	-150.567	-5.850	

Lira	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 3	7.965	-	62.037	-	10%	0%	-54.072	-	
Lid CBO 4	12.142	12.197	17.900	18.100	10%	10%	-5.758	-5.903	
Lid CBO 5	5.416	3.339	17.900	18.100	10%	10%	-12.484	-14.761	
Lid CBO 6	12.242	14.460	17.900	18.100	10%	10%	-5.658	-3.640	
Lid CBO 7	3.309	1.918	17.900	8.331	10%	10%	-14.591	-6.413	
Lid CBO 8	3.531	5.740	17.900	18.100	10%	10%	-14.369	-12.360	
Lid CBO 9	7.170	9.684	17.900	18.100	10%	10%	-10.730	-8.416	
Lid CBO 10	6.546	18.321	9.612	54.300	10%	100%	-3.066	-35.979	
Lid CBO 11	-	1.273	-	8.281	0%	10%	-	-7.008	
Voorzitter CBO	70.560	-	179.000	-	100%	0%	-108.440	-	
Voorzitter CBO 2	-	40.000	-	54.300	0%	100%	-	-14.300	

Norma	A		B		C		Verschil C en B		
	Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Ad interim									
Executief bestuurder 1	24.000	-	-	-	0%	0%	-	-	
Ad Interim Directeur 2	39.733	-	-	-	0%	0%	-	-	
Bestuur									
Lid CBO 1	8.120	8.400	17.851	18.001	10%	10%	-9.731	-9.601	
Lid CBO 2	7.140	8.960	17.851	18.001	10%	10%	-10.711	-9.041	
Lid CBO 3	1.680	3.360	17.851	18.001	10%	10%	-16.171	-14.641	
Lid CBO 4	1.400	3.920	17.851	18.001	10%	10%	-16.451	-14.081	
Lid CBO 5	4.200	8.120	17.851	18.001	10%	10%	-13.651	-9.881	
Lid CBO 6	4.200	6.300	17.851	18.001	10%	10%	-13.651	-11.701	
Voorzitter CBO	12.060	12.060	26.777	27.001	15%	15%	-14.717	-14.941	
Directeur - TF zonder dienstbetrekking 0	-	115.403	-	237.254	0%	0%	-	-121.851	
Secretaris - TF zonder dienstbetrekking 0	-	26.000	-	87.760	0%	0%	-	-61.760	
Directie									
Directeur	135.306	-	155.525	-	100%	0%	-20.219	-	

Pictoright	A		B		C		Verschil C en B		
	Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 1	1.000	1.700	17.900	18.100	10%	10%	-16.900	-16.400	
Lid CBO 10	-	-	12.015	-	10%	0%	-12.015	-	
Lid CBO 2	2.350	1.700	17.900	18.100	10%	10%	-15.550	-16.400	
Lid CBO 3	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 4	200	-	8.043	-	10%	0%	-7.843	-	
Lid CBO 5	2.400	2.000	17.900	18.100	10%	10%	-15.500	-16.100	
Lid CBO 6	1.200	1.700	17.900	18.100	10%	10%	-16.700	-16.400	
Lid CBO 7	-	1.700	17.900	18.100	10%	10%	-17.900	-16.400	
Lid CBO 8	-	1.700	2.942	18.100	10%	10%	-2.942	-16.400	
Lid CBO 9	-	1.700	13.977	18.100	10%	10%	-13.977	-16.400	
Voorzitter CBO	5.800	4.060	26.850	27.150	15%	15%	-21.050	-23.090	
Directie									
Directeur	128.066	141.004	179.000	162.900	100%	100%	-50.934	-21.896	

Stichting PM	A		B		C		Verschil C en B		
	Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 1	-	-	17.900	18.100	10%	10%	-17.900	-18.100	
Lid CBO 2	-	-	17.900	-	10%	0%	-17.900	-	
Lid CBO 3	-	-	-	18.100	0%	10%	-	-18.100	
Voorzitter CBO	-	-	26.850	27.150	15%	15%	-26.850	-27.150	

PRO	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 4	2.901	3.543	17.900	18.100	10%	10%	-14.999	-14.557	
Voorzitter CBO	15.106	9.091	26.850	27.150	15%	15%	-11.744	-18.059	

Reprorecht	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 1	4.844	5.351	17.900	18.100	10%	10%	-13.056	-12.749	
Lid CBO 10	1.500	-	17.900	-	10%	0%	-16.400	-	
Lid CBO 13	6.536	5.310	17.900	18.100	10%	10%	-11.364	-12.790	
Lid CBO 15	1.685	1.384	17.900	18.100	10%	10%	-16.215	-16.716	
Lid CBO 2	1.851	997	17.900	18.100	10%	10%	-16.049	-17.103	
Lid CBO 20	1.809	1.033	8.975	18.100	10%	10%	-7.166	-17.067	
Lid CBO 21	625	-	17.900	-	10%	0%	-17.275	-	
Lid CBO 3	1.536	-	17.900	-	10%	0%	-16.364	-	
Lid CBO 4	6.300	4.853	17.900	18.100	10%	10%	-11.600	-13.247	
Lid CBO 6	300	-	17.900	-	10%	0%	-17.600	-	
Lid CBO 7	1.800	-	17.900	-	10%	0%	-16.100	-	
Lid CBO 8	600	900	17.900	18.100	10%	10%	-17.300	-17.200	
Voorzitter CBO 1	26.527	23.123	26.850	27.150	15%	15%	-323	-4.027	
Voorzitter CBO 2	-		-			-			
Lid CBO 23	300	-	17.900	18.100	10%	10%	-17.600	-18.100	
Lid CBO 24	1.800	1.200	17.900	18.100	10%	10%	-16.100	-16.900	
Lid CBO 28	1.818	1.242	17.900	18.100	10%	10%	-16.082	-16.858	
Lid CBO 25	900	1.215	4.463	18.100	10%	10%	-3.563	-16.885	
Lid CBO 26	1.800	1.500	17.900	18.100	10%	10%	-16.100	-16.600	
Lid CBO 27	300	1.510	1.471	18.100	10%	10%	-1.171	-16.590	
lid CBO 29	-	300	-	18.100	0%	10%	-	-17.800	

Sekam	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 2	8.933	6.833	17.900	18.100	10%	10%	-8.967	-11.267	
Lid CBO 3	8.933	6.833	17.900	18.100	10%	10%	-8.967	-11.267	
Voorzitter CBO	8.933	6.833	26.850	27.150	15%	15%	-17.917	-20.317	
Directie									
Directeur	-	11.520	-	13.588	0%	100%	-	-2.068	

Sekam Video	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 2	17.900	17.833	17.900	18.100	10%	10%	-	-267	
Lid CBO 3	17.900	17.833	17.900	18.100	10%	10%	-	-267	
Voorzitter CBO	17.900	17.833	26.850	27.150	15%	15%	-8.950	-9.317	
Directie									
Directeur	-	16.520	-	19.463	0%	100%	-	-2.943	

Sena	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Directie									
Directeur 1	289.566	282.833	179.000	181.000	100%	100%	110.566	101.833	
Directeur 2	189.611	189.505	179.000	181.000	100%	100%	10.611	8.505	
RvA									
Lid 10	3.500	4.000	17.900	18.100	10%	10%	-14.400	-14.100	
Lid 11	3.500	4.000	17.900	18.100	10%	10%	-14.400	-14.100	
Lid 12	3.500	4.000	17.900	18.100	10%	10%	-14.400	-14.100	
Lid 13	3.500	4.000	17.900	8.976	10%	10%	-14.400	-4.976	
Lid 14	3.500	4.000	17.900	18.100	10%	10%	-14.400	-14.100	
Lid 15	3.500	4.000	17.900	18.100	10%	10%	-14.400	-14.100	
Lid 16	3.500	4.000	17.900	18.100	10%	10%	-14.400	-14.100	
Lid 17	3.500	4.000	17.900	8.976	10%	10%	-14.400	-4.976	
Lid 18	3.500	4.000	17.900	18.100	10%	10%	-14.400	-14.100	
lid 19	3.500	8.000	17.900	23.704	10%	20%	-14.400	-15.704	
Lid 2	5.000	4.000	26.850	18.100	15%	10%	-21.850	-14.100	
Lid 7	1.500	4.000	7.454	18.100	10%	10%	-5.954	-14.100	
Lid 8	3.500	-	17.900	-	10%	0%	-14.400	-	
Voorzitter 1	5.000	6.000	26.850	27.150	15%	15%	-21.850	-21.150	
Lid 20	-	4.000	-	9.124	0%	10%	-	-5.124	
Lid 21	-	4.000	-	9.124	0%	10%	-	-5.124	
RvT									
Lid 1	14.750	8.750	17.900	8.777	10%	10%	-3.150	-27	
lid 19	-	1.944	-	2.083	0%	10%	-	-139	
Lid 2	13.500	15.000	17.900	18.100	10%	10%	-4.400	-3.100	
Lid 3	13.500	15.000	17.900	18.100	10%	10%	-4.400	-3.100	
Lid 4	13.500	15.000	17.900	18.100	10%	10%	-4.400	-3.100	
Lid 6	13.500	15.000	17.900	18.100	10%	10%	-4.400	-3.100	
Voorzitter 2	18.750	20.000	26.850	27.150	15%	15%	-8.100	-7.150	

STAP	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Voorzitter CBO	1.714	-	26.850	-	15%	0%	-25.136	-	

STG/SGN	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Voorzitter CBO 2	28.900	-	179.000	-	100%	0%	-150.100	-	

StOP NL	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 2	14.720	12.720	17.900	18.100	10%	10%	-3.180	-5.380	
Lid CBO 3	14.720	12.720	17.900	18.100	10%	10%	-3.180	-5.380	
Lid CBO 4	14.720	12.720	17.900	18.100	10%	10%	-3.180	-5.380	
Lid CBO 6	14.720	12.720	17.900	18.100	10%	10%	-3.180	-5.380	
Voorzitter CBO	14.720	12.720	26.850	27.150	15%	15%	-12.130	-14.430	
Directie									
Directeur	-	11.520	-	13.588	0%	100%	-	-2.068	

Thuiskopie	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 1	3.049	-	14.075	-	10%	0%	-11.026	-	
Lid CBO 10	1.800	5.100	3.874	18.100	10%	10%	-2.074	-13.000	
Lid CBO 11	-	1.200	-	13.141	0%	10%	-	-11.941	
Lid CBO 2	7.236	8.405	17.900	18.100	10%	10%	-10.664	-9.695	
Lid CBO 3	4.476	4.844	17.900	18.100	10%	10%	-13.424	-13.256	
Lid CBO 4	3.702	928	17.900	18.100	10%	10%	-14.198	-17.172	
Lid CBO 5	2.441	5.428	17.900	18.100	10%	10%	-15.459	-12.672	
Lid CBO 6	4.442	2.120	17.900	18.100	10%	10%	-13.458	-15.980	
Lid CBO 7	5.156	3.701	17.900	4.959	10%	10%	-12.744	-1.258	
Lid CBO 8	5.886	4.033	17.900	18.100	10%	10%	-12.014	-14.067	
Lid CBO 9	2.512	1.906	17.900	18.100	10%	10%	-15.388	-16.194	
Voorzitter CBO	40.000	40.000	59.667	60.333	100%	100%	-19.667	-20.333	

Vevam	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid CBO 1	5.159	-	8.925	-	10%	0%	-3.766	-	
Lid CBO 10	4.556	11.230	8.975	18.100	10%	10%	-4.419	-6.870	
Lid CBO 11	1.249	4.047	8.975	18.100	10%	10%	-7.726	-14.053	
Lid CBO 12	-	2.481	-	9.323	0%	10%	-	-6.842	
Lid CBO 3	6.590	-	8.925	-	10%	0%	-2.335	-	
Lid CBO 6	3.930	3.378	17.900	18.100	10%	10%	-13.970	-14.722	
Lid CBO 7	-	-	-	-	0%	0%	-	-	
Lid CBO 8	3.220	4.797	17.900	18.100	10%	10%	-14.680	-13.303	
Lid CBO 9	1.978	2.725	8.975	12.298	10%	10%	-6.997	-9.573	
Voorzitter CBO 1	3.048	-	13.388	-	15%	0%	-10.340	-	
Voorzitter CBO 2	5.593	16.720	13.462	27.150	15%	15%	-7.869	-10.430	
Directie									
Directeur 1	132.300	133.000	179.000	181.000	100%	100%	-46.700	-48.000	

Videma	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Directeur	-	33.564	-	32.729	0%	100%	-	835	
Lid CBO 1	-	-	-	2.926	0%	10%	-	-2.926	
Lid CBO 10	-	-	-	2.926	0%	10%	-	-2.926	
Lid CBO 11	-	-	-	2.926	0%	10%	-	-2.926	
Lid CBO 2	3.750	-	3.776	2.926	10%	10%	-26	-2.926	
Lid CBO 3	3.750	-	3.776	2.926	10%	10%	-26	-2.926	
Lid CBO 4	11.250	15.000	13.241	21.026	10%	20%	-1.991	-6.026	
Lid CBO 5	-	-	-	2.926	0%	10%	-	-2.926	
Lid CBO 6	-	-	-	2.926	0%	10%	-	-2.926	
Lid CBO 7	-	-	-	2.926	0%	10%	-	-2.926	
Lid CBO 8	-	-	-	2.926	0%	10%	-	-2.926	
Lid CBO 9	-	-	-	2.926	0%	10%	-	-2.926	
Voorzitter CBO 2	15.000	6.250	26.850	11.232	15%	15%	-11.850	-4.982	
Voorzitter CBO 3	-	20.929	-	25.216	0%	15%	-	-4.287	

Femu	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Lid 1	-	-	-	18.100	0%	10%	-	-18.100	
Lid 2	-	-	-	18.100	0%	10%	-	-18.100	
Lid 3	-	-	-	18.100	0%	10%	-	-18.100	
Lid 4	-	-	-	18.100	0%	10%	-	-18.100	
Lid 5	-	-	-	18.100	0%	10%	-	-18.100	
Voorzitter	-	-	-	27.150	0%	15%	-	-27.150	
Directie									
Directeur	-	50.000	-	50.278	0%	100%	-	-278	

SCGO	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Voorzitter	-	-	-	27.150	0%	15%	-	-27.150	
Lid	-		-	-	36.200	0%	20%	-	-36.200

SVVP	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Voorzitter 0	-	-	-	27.150	0%	15%	-	-27.150	
Lid 0	-	-	-	18.100	0%	10%	-	-18.100	

Güfa	A Betaalde bestanddelen aan topfuntionaris met omvang WNT		B Basis voor vergelijking		C Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil C en B Verschil met maximum		Opmerking
CBO/Functie	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
Bestuur									
Bestuur	-	-	-	-	0%	0%	-	-	

9-4 Overzicht Non Compliance

Overzicht van de CBO's die nog niet aan alle wettelijke vereisten voldoen.

	2016	2017		
		Verbeterd t.o.v. 2016	Gelijk t.o.v. 2016	Nieuw t.o.v. 2016
	Overschrijding van normen	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Transparantie Verantwoording				
Transparantieverslag, bevattende:	n.v.t.			Femu, Güfa, PM, SCGO, SVVP, STAP
• Jaarverslag 2017 (2016)				Güfa, PM, SCGO, SVVP
• Jaarrekening incl. BW Boek 2 Titel 9 verklaring				Femu, Güfa, SCGO, SVVP
Jaarrekeningen 2013-2016	n.v.t.			Leenrecht, Reprorecht, Thuiskopie, Femu, Güfa, Pictoright, PM, Sekam, Sekam Video, STAP, Vevam, Videma, StOP NL, SCGO, SVVP
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	n.v.t.			Leenrecht, Reprorecht, Thuiskopie, Güfa, Lira, PRO, Sekam, Sekam Video, SCGO, STAP, SVVP
Algemeen beleid inzake beheerskosten	n.v.t.			Güfa, IBVA, CCLI, Rights Direct
Algemeen beleid inzake inhoudingen	n.v.t.			Güfa, PM, IBVA, CCLI, Rights Direct
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	n.v.t.			Güfa, Pictoright, Rights Direct, IBVA, CCLI
Statuten en regelingen:				
Statuten				Güfa, IBVA, CCLI, IBVA
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel statuten	n.v.t.			Güfa, PM, CCLI
Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en CBO) en Geschillen cie.				Güfa
Repartitiereglementen				Güfa, IBVA, CCLI
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	StOP NL	StOP NL		Güfa
Standaardlicentieovereenkomsten	StOP NL	StOP NL		Güfa, IBVA
Lijst met vertegenwoordigingsovereenkomsten met CBO's	n.v.t.			Sena, Güfa, PM, PRO, IPRO, Sekam
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	StOP NL	StOP NL		Güfa
Bestuur en Organisatie				
De CBO dient in 2017 zijn bestuursmodel in overeenstemming te hebben gebracht met de Wet toezicht	n.v.t.			Pictoright
Het afleggen van een individuele verklaring omtrent belang bij CBO dagelijkse leiding	n.v.t.			Sena, Leenrecht, Reprorecht, Thuiskopie, Femu, Güfa, Lira, Norma, Pictoright, PM, PRO, IPRO, Sekam, Sekam Video, STAP, Vevam, Videma, StOP NL, SCGO, SVVP
Het afleggen van een individuele verklaring omtrent belang bij CBO toezichtfunctie	n.v.t.			Sena, Leenrecht, Reprorecht, Thuiskopie, Femu, Güfa, Norma, Pictoright, PM, PRO, IPRO, Sekam, Sekam Video, STAP, Vevam, Videma, StOP NL, SCGO, SVVP
Bezoldiging en ontslagvergoeding zijn binnen de grenzen van de WNT				SVVP, Videma
Verslaglegging conform vereisten WNT	STAP		STAP	Femu, Güfa, SCGO, SVVP
Het conformeren aan de bepalingen van de WNT	STAP		STAP	Femu, Güfa, SVVP

Overzicht van de CBO's die nog niet aan alle wettelijke vereisten voldoen.

	2016	2017		
		Verbeterd t.o.v. 2016	Gelijk t.o.v. 2016	Nieuw t.o.v. 2016
	Overschrijding van normen	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Rechthebbenden				
Rechten van rechthebbenden:				
CBO voldoet in opzet aan de verplichting m.b.t. het opnemen van de rechten van rechthebbenden in statuten en/of aansluit- en exploitatieovereenkomsten	n.v.t.			Güfa, PM
Voldoen aan de vereisten m.b.t. informatievoorziening:				
CBO's en OBO's die rechtstreeks reparteren aan rechthebbenden.	n.v.t.			Reprorecht, Buma, Femu, Güfa, Lira, Norma, Pictoright, PM, PRO, IPRO, SCGO, Sekam, Sekam Video, Stemra, STAP, StOP NL, SVVP, Vevam, Videma, CCLI, IBVA
CBO's met repartitie aan CBO's die reparteren aan rechthebbenden.	n.v.t.			Leenrecht, Thuiskopie
CBO's informeren aan rechthebbenden, gebruikers of CBO's n.a.v. een gemotiveerd verzoek.	n.v.t.			
Het repartitiereglement voldoet aan de wettelijke vereisten.	n.v.t.			
Betalingsplichtigen				
Multiterritoriale licentieverlening	n.v.t.			
Financiën				
Het Transparantieverslag bevat de volgende onderdelen:				
De CBO heeft 'overige informatie' opgenomen in het transparantieverslag	n.v.t.			Femu, Güfa, PM, SCGO, STAP, SVVP
De CBO heeft een 'speciaal verslag' opgenomen in het transparantieverslag	n.v.t.			PM, SVVP
- het opnemen van een kasstroomoverzicht	n.v.t.			Femu, SVVP
- het opnemen van informatie over weigering om een licentie te verlenen	n.v.t.			Femu, Güfa, Norma, PM, SCGO, StOP NL, SVVP
- het beschrijven van de wettelijke en bestuurlijke structuur van de CBO	n.v.t.			Güfa, SVVP
- de informatie over entiteiten die direct of indirect eigendom zijn van de CBO.	n.v.t.			Güfa, SVVP
- de informatie over het totale beloningsbedrag van de personen belast met de dagelijkse leiding of belast met de toezichtsfunctie.	n.v.t.			Femu, Güfa, SCGO, STAP, SVVP
Financiële informatie over rechteninkomsten en financiële kosten:				
- financiële informatie over rechteninkomsten en financiële kosten met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik met inbegrip van informatie over de inkomsten voortvloeiend uit beleggingen.	n.v.t.			SVVP

Overzicht van de CBO's die nog niet aan alle wettelijke vereisten voldoen.

	2016	2017		
		Verbeterd t.o.v. 2016	Gelijk t.o.v. 2016	Nieuw t.o.v. 2016
	Overschrijding van normen	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Financiële informatie over de kosten van rechtenbeheer:				
- alle bedrijfskosten en financiële kosten	n.v.t.			SVVP
- bedrijfskosten en financiële kosten m.b.t. rechtenbeheer voorvloeiend uit de belegging van rechteninkomsten	n.v.t.			SVVP
- bedrijfskosten en financiële kosten voor andere diensten dan rechtenbeheer.	n.v.t.			SVVP
- middelen die worden gebruikt om kosten te dekken.	n.v.t.			SCGO, SVVP
- bedragen die zijn ingehouden op rechteninkomsten.	n.v.t.			SVVP
- de percentages die die kosten van de kosten van het rechtenbeheer en andere door de CBO aan rechthebbende verleende diensten weergeven.	n.v.t.			Femu, Güfa, PM, SCGO, SVVP
Financiële informatie over gelden van rechthebbende:				
- het totale aan rechthebbenden toegeschreven bedrag	n.v.t.			SVVP
- het totale aan rechthebbenden betaalde bedrag	n.v.t.			SVVP
- de frequentie van betalingen	n.v.t.			Femu, Güfa, Pictoright, PM, SCGO, Sekam, Sekam Video, STAP, StOP NL, SVVP, Vevam
- het totale geïnde maar nog niet aan rechthebbenden toebedeelde bedrag	n.v.t.			SVVP
- het totale toebedeelde maar niet onder rechthebbenden verdeelde bedrag	n.v.t.			SVVP
- de reden van vertraging wanneer de CBO de verdeling en betaling niet heeft verricht binnen de wettelijke termijnen.	n.v.t.			Sena, Leenrecht, Reprorecht, Thuiskopie, Buma, Femu, Güfa, Lira, Norma, Pictoright, PM, PRO, Sekam, Sekam Video, Stemra, STAP, Vevam, Videma, StOP NL, SVVP
- het totaal van niet-verdeelbare bedragen	n.v.t.			Norma, SCGO, STAP, StOP NL, SVVP, Vevam, Videma
Financiële informatie over gelden voor en van andere CBO's:				
- bedragen ontvangen van andere CBO's en bedragen betaald aan andere CBO's.	n.v.t.			SVVP
- beheerskosten en andere inhoudingen op de rechteninkomsten die verschuldigd zijn aan andere CBO's.	n.v.t.			Sekam, Sekam Video, SVVP
- de beheerskosten en andere inhoudingen op de bedragen die betaald zijn door andere CBO's.	n.v.t.			PM, SCGO, Sekam, Sekam Video, STAP, Vevam, SVVP
- de rechtstreeks onder rechthebbenden verdeelde bedragen die afkomstig zijn van andere CBO's.	n.v.t.			SVVP
Financiële informatie in het 'speciale verslag':				
- de in het boekjaar ingehouden bedragen t.b.v. sociale, culturele en educatieve diensten.	n.v.t.			SVVP
- een toelichting van het gebruik van die bedragen.	n.v.t.			SVVP

Overzicht van de CBO's die nog niet aan alle wettelijke vereisten voldoen.

	2016	2017		
		Verbeterd t.o.v. 2016	Gelijk t.o.v. 2016	Nieuw t.o.v. 2016
	Overschrijding van normen	Geen overschrijding	Nog steeds overschrijding	Nieuwe overschrijding
Financiële informatie over nog te verdelen gelden:				
- Expliciete vermelding in het transparantie verslag welk deel van de in 2016 geïncasseerde gelden in 2016 binnen negen, of zes maanden wanneer de CBO gelden na ontvangst van deze gelden van ene andere CBO reparteert, na afloop van 2016 verdelen onder rechthebbenden.	n.v.t.			Sena, Leenrecht, Reprorecht, Thuiskopie, Buma, Lira, Norma, Pictoright, PM, PRO, IPRO, Sekam, Sekam Video, Stemra, STAP, Vevam, Videma, StOP NL
- CBO's dienen binnen negen maanden na afloop van het boekjaar de verdeling en betaling aan rechthebenden te voltooien	n.v.t.			Reprorecht, Buma, Güfa, PRO, Stemra, StOP NL, Vevam
- De verdeling door de incasserende CBO aan andere CBO's dient eveneens binnen negen maanden na afloop van het boekjaar plaats te vinden.	n.v.t.			Reprorecht, Thuiskopie, PRO
- De verdeling en betaling door de ander CBO's de aan rechthebbenden verschuldigde bedragen vindt uiterlijk 6 maanden na ontvangst van deze bedragen plaats.	n.v.t.			PM, SCGO, Sekam, Sekam Video, STAP, SVVP
Kostenpercentages en toelichtingen:				
Het kostenpercentage is gelijk aan of kleiner dan 15% van de in een jaar geïncasseerde of gereparteerde gelden.	Norma, PM, Sekam, Videma	Norma, PM, Sekam, Videma		Buma, Femu, Güfa, Stemra, SVVP
De mutatie van de totale kosten ten opzichte van de totale kosten in het voorgaande jaar is gelijk aan of kleiner dan de Consumenten Prijs Index.	Sena, Reprorecht, Buma, Norma, Pictoright, IPRO, Sekam, Sekam Video, STAP, StOP NL, Vevam, Videma	Sena, Reprorecht, Sekam Video, Vevam	Buma, Norma, Pictoright, IPRO, Sekam, STAP, StOP NL, Videma	Leenrecht, Thuiskopie, PM, Stemra
Het toelichten van de overschrijdingen van de kostennormen in het Transparantieverslag en de toelichting is ten genoegen van het CvTA.	PM, Videma	Videma	PM	Güfa, Sekam, SVVP
In het geval van een keten is het kostenpercentage gelijk aan of kleiner dan 15% van de in een jaar gereparteerde gelden.	Reprorecht, Thuiskopie, PRO	Thuiskopie	Reprorecht, PRO	

Het toelichten van de overschrijdingen van de ketenkostennormen in het Transparantieverslag is ten genoegen van het CvTA.